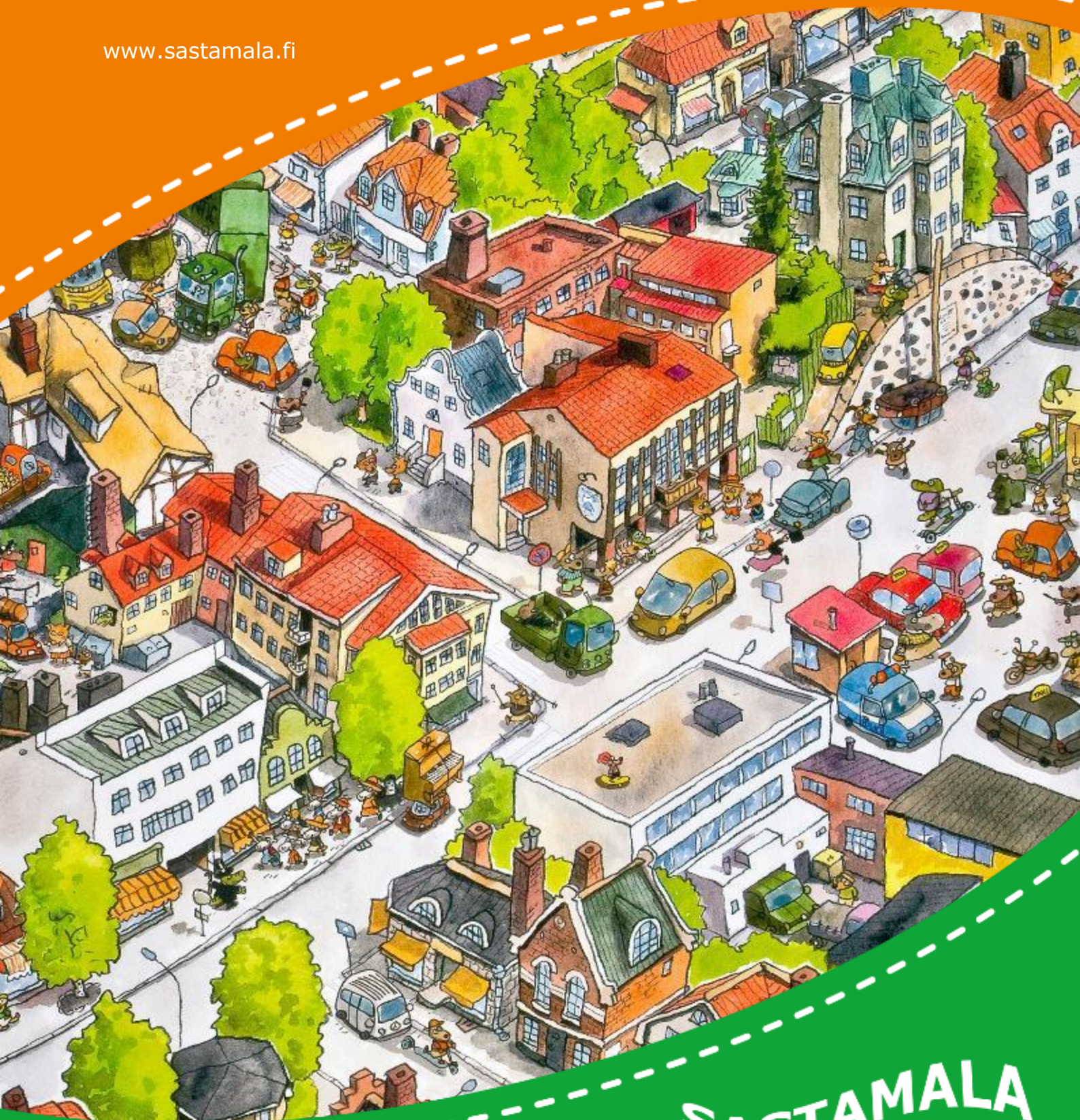

Sastamalan kaupunki

TILINPÄÄTÖS 2020

www.sastamala.fi

SASTAMALA
sopivasti sykettä

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS 2020	1
TOIMINTAKERTOMUS	3
1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	4
1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
1.3 Sastamalan strategia ja keskeiset teemat 2020.....	12
1.3.1 Sastamalan strategia	12
1.3.2 Tasapainoinen talous.....	17
1.3.3 Sykettä asumiseen ja elämiseen	17
1.3.4 Uudistuva kasvuympäristö	19
1.3.5 Elinvoimaa työllä ja yrittäjyydellä.....	20
1.3.6 Muutoksiin varautuminen.....	21
1.4 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa	22
1.5 Kaupungin ja konsernin henkilöstö.....	24
1.6 Ympäristöasiat ja muut ei-taloudelliset asiat.....	26
1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	27
1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	29
2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	31
3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	36
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	36
3.2 Tilikauden rahoitus.....	40
4 Rahoitusasema ja sen muutokset	42
5 Kokonaistulot ja –menot.....	44
6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	45
6.1 Konsernikokonaisuus	45
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	46
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	47
6.4 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä	47
6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	48
6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	50
7 Keskeiset tunnusluvut	53
8 Tilikauden tuloksen käsittely	54

TOTEUTUMISVERTAILU	55
9 Talousarvion toteutuminen	56
9.1 Käyttötalouden toteutuminen	56
9.1.1 Käyttötalousmäärärahojen toteutumisvertailu	56
9.1.2 Konsernihallinto	57
9.1.3 Sivistystoimi	65
9.1.4 Tekninen toimi	78
9.1.5 Sosiaali- ja terveystoimi	87
9.2 Sastamalan Vesi Liikelaitokselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen	105
9.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	106
9.4 Investointien toteutuminen	108
9.5 Rahoitusosan toteutuminen	112
9.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	113
10 Konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen / tulokortit	114
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	128
Tuloslaskelma	129
Rahoituslaskelma	130
Tase	131
Konsernituloslaskelma	133
Konsernin rahoituslaskelma	134
Konsernitase	135
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	137
Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	138
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	139
Tasetta koskevat liitetiedot	142
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	146
Henkilöstöä, tilintarkastajia ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	148
ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	149
Sastamalan Vesi liikelaitos	150
Liikelaitoksen vaikutus kaupungin talouteen	182
Sosiaali- ja terveyspalvelut, laskennallinen taseyksikkö	185
Sastamalan Tilakeskus, laskennallinen taseyksikkö	188
ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	191
LUETTELOT JA SELVITYKSET	193

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS 2020

Talouden kehitys ja yleinen tilanne

Vuosi 2020 jää historiaan Covid 19- tautiepidemian johdosta. Maaliskuulla Suomessa siirryttiin poikkeaviin järjestelyihin, joiden taso vaihteli koko vuoden ajan. Taloudellisessa mielessä keväällä ennustettiin voimakkaasti laskevia verotuloja sekä kasvavia hoitokustannuksia sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Toisin kuitenkin kävi. Verotulot toki heikkenivät alkuperäisistä ennusteista, mutta romahdusta ei kuitenkaan koettu. Epidemia aiheutti kasvavia kustannuksia perusterveydenhuoltoon ja suojautumisen tarve lisäsi kustannuksia myös muissa Sotesin yksiköissä. Toisaalta toimialojen uudelleen järjestelyt vähensivät kustannuksia: esimerkiksi oppilaiden siirtyminen etäopetukseen vähensi kuljetuskustannuksia. Joka tapauksessa hoitovelka kasvoi merkittävästi vuoden 2020 aikana, ja se tulee huomioida jatkossa.

Sastamalan kaupunki sai noin 7 miljoonaa euroa koronatukia vuoden 2020 aikana, minkä seurauksena tilikaudelta tuli 4,6 milj. euroa ylijäämää. Merkittävää on, että kustannukset jäivät selvästi alle talousarviolukujen. Toimintakatteen paranemiseen vaikuttivat merkittävästi erikoissairaanhoidon kustannusten laskeminen sekä kaupungin oman toiminnan sulut keväällä 2020.

Kaupungin ja liikelaitosten investoinnit olivat yhteensä 11,5 miljoonaa euroa. Summa on hieman normaalia investointitasoa suurempi.

Kaupungin lainamäärä oli 62,0 milj. euroa (n. 2 600 €/as). Alhaisen korkotason johdosta rahoitus- tuotot olivat hieman rahoitusmenoja korkeammat. Myyntivoittoja kertyi normaalia enemmän, yhteensä noin 600 000 euroa.

Merkittävät investoinnit

Tilakeskuksen investoinnit olivat yhteensä 4,5 miljoonaa euroa. Vareliuksen koulu valmistui maaliskuulla ja liikuntahalli alkuvuodesta 2021. Näiden lisäksi tehtiin merkittävä määrä koulujen sisäilman parantamiseen liittyviä ns. kuitukorjauksia sekä Mouhijärven yhteiskoulun lattiaremontti.

Yhdyskuntatekniikassa tehtiin kaupungin elinvoimaa vahvistavia investointeja. Yrityspuisto Sykkeen kunnallistekniikan rakentaminen käynnistyi ja Mouhijärvellä rakentaminen jatkui rinnakkaisväylällä sekä Maisemakylissä. Maisemakylien ensimmäisen vaiheen tontit ovat nyt kokonaisuudessa kunnallistekniikan piirissä ja varattavissa. Sastamalan Vesi -liikelaitos puolestaan investoi 2,4 miljoonan euron edestä vesi- ja jätevesiverkoston toimivuuden turvaamiseen.

Kulunut vuosi oli myös todellinen sastamalalaisen talkootyön näytös vuosi. Suurimpana kohteena oli Keikyän riippusilta, jonka Keikyän perikunta kunnosti talkoilla sekä eri lähteistä tulleiden avustusten turvin. Riippusillan lisäksi Sastamalaan rakentui myös useita kuntoportaita aktiivisten kuntalaiset toimesta.

Arvio vuoden 2021 kehityksestä

Kuntien talouden arvioidaan yleisesti heikkenevän tänä ja ensi vuonna. Tämä on Sastamalassa jo ennakoitu, kun laadimme vuoden 2020 aikana talouden sopeutusohjelman vuosille 2020-2023. Osa toimenpiteistä käynnistyi välittömästi ja jotkut tarvitsevat vielä tarkempaa valmistelua ennen toimeenpanoa. Joka tapauksessa lähtökohta vuodelle 2021 sekä koko suunnitelmakaudella on talouden tasapainossa pitäminen. Tästä huolimatta epävarmuus ja nopeat muutokset tulevat leimaamaan tätäkin vuotta.

Tämän vuoden aikana merkittävin yksittäinen kunnallistekninen hanke on Vammalantien jatkeen rakentaminen, mikä mahdollistaa Prisma-kauppakeskuksen rakentamisen. Suunnittelukaudella korostuvat monet sivistystoimen palveluverkkoon liittyvät investoinnit. Maankäytön osalta keskeisiä hankkeita ovat keskustan asemakaavoitus sekä lähijunaliikenteen käynnistämiseen tähtäävä selvityshanke.

Vuosi 2020 oli jo väestökehityksen osalta lupauksia antava: syntyvyys oli hieman parempi kuin vuonna 2019 ja myös muuttotappio jäi edellisvuotta pienemmäksi. Alkuvuodesta on ollut myös havaittavissa kasvavaa kiinnostusta omakotitalotontteja kohtaan. Toivottavasti nämä realisoituvat tulevaisuudessa kasvavina rakennusmäärinä.

Lopuksi

Poikkeuksellisissa olosuhteissa perusasioiden tärkeys korostuu entisestään. Kunnat ja kaupungit ovat suomalaisen yhteiskunnan peruspilareita, joiden tehtävänä on pitää huolta asukkaistaan kaikissa olosuhteissa. On tärkeää saada tuttu ja turvallinen arki pyörimään niin normaalisti kuin mahdollista, poikkeavissakin olosuhteissa. Tähän me Sastamalan kaupungilla pyrimme jatkossakin – turvaamaan asiakkaidemme arjen sujumisen.

Vuosi 2020 osoitti, että kaupungin henkilökunta pystyy toimimaan kriisin keskellä sopeutuen nopeasti muuttuviin tilanteisiin. Monia poikkeusjärjestelyitä tehtiin iltaisin ja viikonloppuisin ja muutokset saatettiin välittömästi toimeen. Työntekijöitä oli myös valmiina hyppäämään pois omista toimenkuvistaan, jolloin resurssia voitiin osoittaa sinne, missä sitä eniten tarvittiin. Kiitän koko kaupungin henkilöstöä vuoden 2020 ponnisteluista, ja toivon kaikille jaksamista myös kuluvalle vuodelle.

Kiitos kuuluu myös paikallisille yrityksille ja yhdistyksille sekä kaupungin luottamushenkilöille. Yhteistyötä ja vastuullista päätöksentekoa tulemme tarvitsemaan myös jatkossa.

Koronarajoitukset vaikuttavat edelleen arkeemme ja uutiset vievät mielialoja milloin aallon huipulle ja milloin sen pohjalle. Valo ja lämpö, ja niiden mukana kevät ja kesä tulevat kuitenkin tilanteesta riippumatta. Nautitaan niistä ja luovitaan yhdessä, toinen toistamme tukien, kohti koronakriisin voittamista.

Sastamalassa 25.3.2021

Jarkko Malmberg
kaupunginjohtaja

TOIMINTAKERTOMUS

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 KAUPUNGIN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET TOIMIELIMET

Kaupunginvaltuusto

Valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta, kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto päättää myös hallinnon järjestämisen perusteista sekä talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista samoin kuin kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista sekä veroprosenteista ja talousarviosta. Valtuusto valitsee jäsenet kunnan toimielimiin sekä valitsee myös kaupunginjohtajan.

Kunnallisvaaleissa 9.4.2017 Sastamalan valtuustoon valittiin 43 valtuutettua. Kaupunginvaltuuston toimikausi on neljä vuotta ja puheenjohtajisto valitaan kahden vuoden toimikaudeksi.

Valtuuston kokoonpano 1.6.2017 -31.5.2021	
KESK	12
SDP	11
KOK	8
KD	4
PS	3
VAS	3
VIHR	2
Valtuutettuja yhteensä	43

Valtuuston puheenjohtaja Ulla Yli-Hongisto,
1. varapuheenjohtaja Jari Andersson ja
2. varapuheenjohtaja Antti Lepistö.

Kaupunginhallitus ja jaostot

Kaupunginhallituksen tehtävänä on kaupunkiyhteisön kokonaisjohtaminen, hallinnon järjestäminen sekä hallintokuntien strateginen johtaminen. Hallitus valmistelee ja panee täytäntöön kaupunginvaltuustossa käsiteltävät asiat. Kaupunginhallitus käyttää kaupungin puhevalta ja tekee sen puolesta erilaisia oikeustoimia. Kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi vuotta.

Hallituksen kokoonpano	1.6.2019 alk
KESK	4
SDP	3
KOK	2
PS	-
KD	1
VAS	1
Jäseniä yhteensä	11

Hallituksen puheenjohtaja Jenni Jokinen
1. varapuheenjohtaja Päivi Peltari
2. varapuheenjohtaja Pertti Hakanen

Hallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii 7-jäseninen henkilöstöjaosto, jonka tehtävänä on kaupungin ja liikelaitosten henkilöstöpolitiikan ohjaus. Kun käsiteltävät asiat koskevat yhteistoiminta-alueelle tuotettavia sosiaali- ja terveyspalveluja tai niihin liittyviä konsernihallinnon toimintoja, jaoston kokouksiin osallistuu sosiaali- ja terveyslautakunnan keskuudestaan valitsema jäsen tai varajäsen, joka on Punkalaitumelta.

Nykyisen valtuustokauden alusta lukien kaupunginhallituksen alaisuudessa on toiminut myös 5-jäseninen konserni- ja elinvoimajaosto, jonka tehtävänä on seurata yhtiöiden toiminnan ja talouden kehitystä, osallistua elinvoimaohjelman valmisteluun, valmistella ja joiltain osin myös päättää elinkeinopoliittisia toimenpiteitä sekä vastata omistajuuteen liittyvien asioiden valmistelusta.

Lautakunnat, johtokunnat ja niiden alaiset jaostot

Lautakuntien ja johtokuntien tehtävänä on huolehtia oman toimialansa toiminnan ja talouden johtamisesta ja valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamisesta. Lautakuntien ja johtokuntien tehtävät ja päätösvalta on määritelty tarkemmin kaupungin hallintosäännössä.

Toimielimet ja jäsenmäärä	
Keskusvaalilautakunta	5 jäs.
Vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat	
Tarkastuslautakunta	7 jäs.
Sivistyslautakunta	9 jäs.
Tekninen lautakunta	9 jäs.
Ympäristölautakunta	9 jäs.
Sastamalan Vesi Liikelaitoksen johtokunta	5 jäs.
Yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyslautakunta	9 jäs.

Yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyslautakunnassa ja sen alaisena toimivassa ympäristöjaostossa on sastamalalaisten jäsenten lisäksi edustus yhteistoimintakunnista.

Teknisen lautakunnan alaisena toimivaan yksityistiejaostoon lautakunta on valinnut neljä jäsentä.

Kaupunginhallituksen asettamat muut toimielimet

Vanhusneuvosto
Vammaisneuvosto
Veteraanasiaien neuvottelukunta
Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta
Kulttuuriasiaien neuvottelukunta

Nuorisovaltuusto

Sastamalan 21-jäseninen nuorisovaltuusto valitaan vaaleilla kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan 9-jäsenisen nuorishallituksen. Nuorisovaltuusto tekee aloitteita ja antaa lausuntoja sekä toimii asiantuntijaelimenä nuoria koskeissa asioissa.

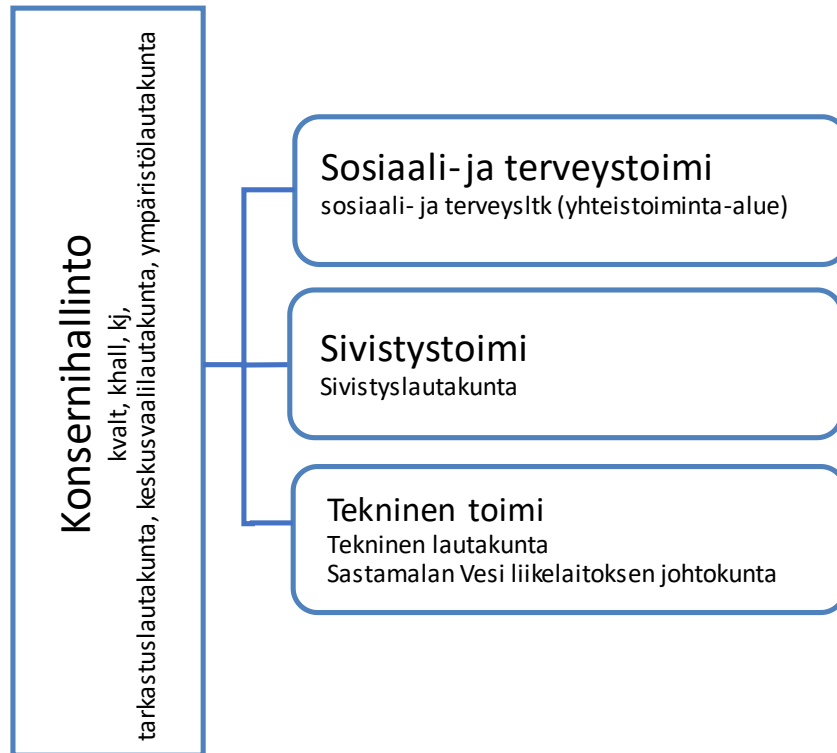
Nuorisovaltuusto nimeää edustajansa kaupungin luottamustoimielimien kokouksiin, joissa edustajilla on puhe- ja läsnäolo-oikeus.

Kaupungin edustajat muissa toimielimissä

	<u>Edustajaa/jäsentä</u>
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuusto	4
Pirkanmaan liiton kuntien edustajainkokous	3
Kokemäen ja Kiikoisten kunta yhtymä Ilolan kiinteistöhallitus	1
Suomen Kuntaliiton vaalipiirikohtaiset kuntapäivät	2
Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n yhteistoiminta-alueen kuntien yhteinen jätelautakunta	1
Poliisin neuvottelukunta	1
Käräjäoikeuden lautamiehet	5
Kiinteistötoimitusten uskotut miehet	11
Pirkanmaan pelastuslaitoksen neuvottelukunta	1
SASKY koulutuskuntayhtymän yhtymäkokous	1

Tytärtyhtiöiden ja muiden yhtiöiden yhtiökokousedustajat
Ehdokkaat tytäryhtiöiden ja vastaavien hallituksiin

SASTAMALAN TOIMINTAMALLI 1.6.2017 LUKIEN

Toimintamalli sisältää seuraavat toimialat

- **Konsernihallinto** vastaa kaupunkikonsernin toiminnan ohjauksesta ja johtamisesta ja hallinnon tuki- palveluiden järjestämisestä. Varsinaisten hallintotehtävien lisäksi konsernipalveluihin sisältyy myös elinkeinopalvelut ja työllisyyspalveluiden hoito. Konsernihallinnon kokonaisuuteen kuuluu myös maankäytön vastuualue, joka huolehtii maankäytön suunnittelusta ja rakennusvalvonnasta. Konsernihallinnon alaisuudessa käsitellään kirjanpidossa erillisenä kokonaisuutena kaupungin yhteiset erät, joka sisältää mm. maan myyntiin liittyvät voitot ja tappiot sekä mahdolliset muut kertaluonteiset toimialojen varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tulo- ja menoerät.
- **Sosiaali- ja terveystoimi** (Sotesi) tuottaa toimialansa palveluita Punkalaitumen ja Sastamalan muodostamalla yhteistoiminta-alueella sekä ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palveluita myös Ikaalisten, Parkanon ja Kihniön alueilla. Toimintakokonaisuuteen sisältyy lisäksi Sastamalan erikoissairaanhoidon ostopalvelut. Sosiaali- ja terveystoimialalla on koko toimialan valmistelu-, seuranta- ja koordinoitavastuu.
- **Sivistystoimi** vastaa varhaiskasvatuspalveluista, perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta sekä elämenlaatu- ja kulttuuripalveluista.
- **Tekninen toimi** vastaa yhdyskuntatekniikasta, turvallisuuspalveluista sekä elävän maaseudun palvelukokonaisuudesta. Tila- ja rakennuttamispalveluista käytetään nimitystä Tilakeskus. Toimialaan kuuluu myös **Sastamalan Vesi liikelaitos**.

TILIVELVOLLISET 2020

Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.
Sastamalan kaupunki katsoo tilivelvollisiksi:

- toimielinten ml. liikelaitosten luottamushenkilöt valtuustoa lukuun ottamatta
- viranhaltijat, jotka ovat vailla vaalikelpoisuutta valtuustoon,
- viranhaltijat, jotka toimivat toimielinten esittelijöinä
- vastuualueiden vastuuhenkilöt sekä
- viranhaltijat, jotka ovat vastuussa tietystä tehtäväkokonaisuudesta.

Tällaisia viranhaltijoita ovat vuonna 2020 toimialoittain mm:

Konsernihallinto

- kaupunginjohtaja
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- konsernilakimies
- talousjohtaja
- henkilöstöjohtaja
- tietohallintopäällikkö
- työllisyyspalvelupäällikkö
- maankäyttöpäällikkö/maankäyttöjohtaja
- rakennustarkastaja
- kaupungingeodeetti
- kaavoitusarkkitehti
- paikkatietoinsinööri
- maanmittausinsinööri

Sivistystoimi

- kasvatusjohtaja
- talous- ja hallintopäällikkö
- varhaiskasvatuksen päällikkö
- päiväkotien johtajat
- varhaiskasvatuksen aluejohtajat
- lukion rehtori
- opetuspäällikkö
- perusopetuksen rehtorit, apulaisrehtorit ja apulaisjohtajat
- nuorisotyön päällikkö
- liikuntapalvelupäällikkö
- kirjastonjohtaja
- kulttuuripalvelupäällikkö
- opistojen rehtorit

Tekninen toimi

- tekninen johtaja
- yhdyskuntatekniikan päällikkö
- katurakennusmestari
- maaseutujohtaja
- maaseutupäällikkö
- lomituspäällikkö

Tilakeskus -taseyksikkö

- tekninen johtaja
- kiinteistöpäällikkö

Sosiaali- ja terveystoimen palvelut

- sosiaali- ja terveysjohtaja
- hallintopäällikkö
- johtava ylilääkäri
- osastotoiminnan ylilääkäri
- avohoidon ylilääkäri
- vastaava hammaslääkäri
- johtava hoitaja
- osastonhoitajat / toimintayksiköiden esimiehet
- asumispalvelujohtaja
- palveluohjaaja
- kotihoitojohtaja
- kotihoidonohjaajat
- asiakasohjaajat
- terveysvalvonnan johtaja
- vastaava eläinlääkäri
- perhe- ja sosiaalipalvelujohtaja
- vammaispalvelupäällikkö
- vammaispalveluiden yksiköiden esimiehet
- lapsiperheiden sosiaalityön päällikkö
- johtava sosiaalityöntekijä

Sastamalan vesi Liikelaitos

- Sastamalan Vesi Liikelaitoksen johtaja
- käyttöpäällikkö
- verkostopäällikkö

Toimiala- ja vastuualueen tilivelvolliset on ilmoitettu käyttötalousohjassa kyseisen tehtävän kohdalla.

1.2 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Talouden kehitysnäkymät loppuvuonna 2020

Vuodenvaihteessa alkanut COVID-19/koronavirusepidemia laajeni kevään 2020 aikana maailmanlaajuisesti pandemiaksi. Keväällä 2020 talousnäkymät heikentyivät voimakkaasti sekä Suomessa että maailmalla koronapandemian ensimmäisen aallon johdosta. Talouskehitys oli koko vuoden hyvin epävarmaa ja talousennusteet vaihtelivat huomattavasti pandemiatilanteen ja siihen liittyvien rajoitustoimien muuttuessa. Vuoden 2020 loppupuolella pandemia kääntyi monissa maissa kesän tasaisemman vaiheen jälkeen uudelleen kasvuun. Suomessa useat alueet olivat vuoden vaihteessa pandemian kiihtymisvaiheessa ja Uusimaa ja viisi muuta maakuntaa olivat siirtyneet pandemian leviämisvaiheeseen. Tautitilanne alueilla vaihtelee mm. yksittäisten tartuntaryppäiden myötä, mutta tilanne on kuitenkin alkuvuonna 2021 yleisesti heikentynyt.

Lähivuosien talouskehitys on voimakkaasti riippuvainen pandemian tulevasta kestosta ja laajuudesta ja vaikutusten ennustettavuus on edelleen epävarmaa. Alkuvuonna 2021 käynnistyneet koronarokotukset parantavat pandemiatilannetta vuoden 2021 aikana, jonka jälkeen myös talouden odotetaan kohentuvan.

Alla on esitetty Valtiovarainministeriön joulukuussa 2020 julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaiset ennusteet, jotka perustuivat oletukselle, että koronatautiapaukset vähenevät voimakkaiden rajoitusten myötä vuodenvaihteen aikana. Korontilanteen heikentyminen alkuvuonna 2021 hidastaa kuitenkin talouden elpymisvauhtia.

Ennustelukuja, VM talvi 2020	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maailma, BKT:n muutos %	3,6	2,9	-4,6	4,7	3,8	3,0
Euroalue, BKT:n muutos %	1,9	1,3	-7,8	4,5	3,1	1,7
Suomi, BKT:n muutos %	1,7	1,1	-3,3	2,5	2,0	1,4
Työlliset, muutos %	2,6	1,1	-1,5	-0,3	0,9	0,7
Työllisyysaste, %	71,7	72,5	71,5	71,5	72,3	72,8
Työttömyysaste, %	7,4	6,7	7,8	8,0	7,6	7,2
Kuluttajahintaindeksi muutos % / Inflaatio	1,1	1,0	0,3	1,0	1,4	1,6
Ansiotasoindeksi, muutos %	1,7	2,1	1,7	2,5	2,0	2,0
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	-0,3	-0,4	-0,4	-0,5	-0,4	-0,4
Pitkät korot (10 vuotta), %	0,7	0,1	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä/BKT, %	-0,9	-1,0	-6,1	-5,2	-3,3	-2,6
Julkisyhteisöjen menot/BKT, %	53,4	53,3	57,8	57,3	55,0	53,9
Julkisyhteisöjen bruttovelka/BKT, %	59,6	59,3	69,0	71,4	72,5	73,6
Vaihtotase/BKT, %	-1,8	-0,2	-1,0	-1,0	-0,7	-0,7

Maailmantalouden kasvu hidastui vuonna 2019 ja koronapandemia johti keväällä 2020 syvään maailmantalouden taantumaa. Talous supistui arvion mukaan 4,6 prosenttia. Talouden ennustetaan elpyvän taantumasta vuoden 2021 jälkipuoliskolla, kasvuennuste vuodelle 2021 on 4,7 prosenttia ja 3,8 prosenttia vuodelle 2022. Maailmankauppa supistui voimakkaasti alkuvuonna 2020, mutta kääntyi loppuvuoden aikana kasvuun. Verkkokauppa on kasvanut voimakkaasti pandemian aikana. Sekä lyhyet markkinakorot että valtionlainojen korot ovat historiallisen alhaisella tasolla. Korot nousevat maltillisesti ennustejakson lopulla.

Euroopan talous supistui vuonna 2020 maailmantaloutta voimakkaammin. Pandemiaan liittyvien rajoitustoimien toteutus eri maissa vähentävää aktiviteettia ja etenkin palvelusektorin näkymät ovat epävarmat. Euroalueen talouskasvun arvioidaan olevan lähivuosina maailmantaloutta hitaampaa.

Valtionvarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan **Suomessa**

- Kansainvälisesti tarkasteltuna Suomen talous on selvinnyt koronapandemian alkuvaiheesta muita maita paremmin. BKT heikkeni 3,3 prosentilla vuonna 2020, mutta tulevan kasvun arvioidaan olevan muita hitaampaa. Vuonna 2021 talouskasvu näkyy ensin teollisuudessa ja myöhemmin palveluissa.
- Vuoden 2020 inflaatioennuste on 0,3 prosenttia, mikä on hieman euroaluetta korkeampi. Talouskasvun palautuessa normaalimmaksi myös kuluttajahinnat kääntyvät maltilliseen nousuun. Korkojen ennakkoidaan pysyvän edelleen negatiivisena.
- Maailmankaupan ja -talouden kehitys heijastuu Suomen vientiin. Vientinäkymät heikentyivät voimakkaasti alkuvuonna 2020. Näkymät kääntyivät kesällä kasvuun teollisuuden tavaraviennin osalta, mutta palveluvienti elpyy hitaammin.

- Maailmantalouden epävakaa tila on heikentänyt yritysten investointihalukkuutta ja yksityisten investointien kasvun ennakoita jättävän vähäiseksi myös lähivuosina. Julkiset investoinnit ovat olleet korkealla tasolla hallitusohjelmaan, elvytystoimiin ja sote-rakentamiseen liittyen. Julkisten investointien kasvun arvioidaan pysähtyvän vuonna 2021, ja lähtevän laskuun vuodesta 2022 alkaen sairaalainvestointien vähentyessä.
- Työllisyystilanne heikentyi 2020. Koronatilanteessa yritykset ovat sopeuttaneet työvoimakustannuksiaan irtisanomisilla ja lomautuksilla. Rajoitustoimet ovat vähentäneet etenkin palvelujen kysyntää ja tarjontaa. Vuonna 2020 työllisyysaste laski 71,5 prosenttiin. Työllisten määrän arvioidaan saavuttavan vuoden 2019 tason vasta vuonna 2023. Työttömyysaste pysyy lähivuodet 7-8 prosentissa.
- Julkisen talouden alijäämä kasvaa mittavaksi vuonna 2020 heikon suhdannetilanteen ja koronapandemiaan liittyvien tukitoimien vuoksi. Talous elpyy vuonna 2021, mutta julkinen talous jää taantuman jälkeen heikompaan tilaan kuin ennen pandemian alkua. Julkinen talous pysyy lähivuosina alijäämäisenä. Rahoituksen epätasapainoon on vaikuttanut voimakkaasti väestön ikääntyminen, joka kasvattaa sosiaali- ja terveyspalveluiden tarvetta ja julkisia menoja nopeaa tahtia tulevina vuosina.

Kuntatalouden tilannekuva, syksy 2020

Kuntatalous heikkeni huomattavasti vuosina 2018 ja 2019. Tilanne helpottui hetkellisesti vuonna 2020, kun valtio tuki kuntataloutta voimakkaasti koronapandemian vuoksi. Tukitoimenpiteitä toteutetaan vähäisemmässä määrin myös vuonna 2021. Kuntataloutta kuitenkin rasittaa kaiken aikaa väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tarpeen ja menojen voimakas kasvu.

Pandemiatilanne on aiheuttanut toimenpiteitä sosiaali- ja terveystoimen varautumisen (testaus, hoito, rokotukset) lisäksi myös sivistystoimen kaikilla vastuualueilla päivähoitoa, opetusta ja muita toimintoja koskevien rajoitusten johdosta. Vaikutuksia on myös muilla toimialoilla mm. myyntituottojen heikentymisestä johtuen. Työllisyystilanteen heikkeneminen lisää työmarkkinatukikustannuksia ja toimeentulotukimenojen kasvu lisää myös kuntien maksuosuutta.

Kuntien yhteisö- että kunnallisverotuotot heikkenivät voimakkaasti alkuvuonna 2020 yritysten tilanteen heikennyttä ja työntekijöiden lomautusten ja irtisanomisten myötä. Kuntatalouteen vaikutusten arvioidaan jatkuvan vielä pitkään pandemian päättymisen jälkeen mm. verotulojen alhaisemman kertymän ja pandemian aikana muodostuneiden jonojen purkutoimenpiteiden sekä sairaanhoitopiirien alijäämien kattamisvelvoitteista johtuen.

Pandemian vaikutukseksi kuntien talouteen toimintakulujen kasvun ja verotulojen menetyksen kautta on arvioitu olevan jopa 1,8 mrd. euroa vuonna 2020 ja 1,7 mrd. euroa vuonna 2021. Hallitus on tukenut kuntia useilla toimilla vuoden 2020 aikana akuutista kriisistä selviämiseksi. Keväällä hallitus päätti 1,4 mrd. euron tukipaketista kunnille ja sairaanhoitopiireille. Syksyn lisätalousarviossa tukea lisättiin 600 milj. eurolla. Valtion vuoden 2021 talousarvioesitys sisältää 850 milj. euron tukipaketin kunnille. Osana tukipakettia kuntien yhteisöveron jako-osuutta on korotettu 10 prosentilla vuosille 2020 ja 2021. Lisäksi kunnille ja sairaanhoitopiireille korvataan täysimääräisesti koronavirukseen liittyvät välittömät kustannukset, kuten testaus, niin kauan kuin tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano sitä edellyttävät.

Valtion kunnille kohdistamat tukitoimenpiteet kattoivat pandemiasta aiheutuneet menetykset ja kokonaisuutena paransivat selvästi kuntatalouden tilaa.

Oman alueen talouskehitys

Työ- ja elinkeinoministeriön ja ELY-keskusten julkaiseman 'Alueelliset kehitysnäkymät syksy 2020' –selvityksen mukaan epävarmuus näkyi alueiden loppuvuoden kehitysarvioissa. Epävarmuutta loivat kansainvälisen talouden heikko kehitys, koronapandemian jatkuminen sekä pandemiaan liittyvien rajoitustoimien laajuus ja kesto. Syksystä ja talvesta arvioitiin tulevan vaikeita monille yrityksille eri puolilla maata.

Pirkanmaalla yleinen muutos vuodesta 2019 oli laskeva. Työttömiä työhakijoita oli vuoden 2020 lopussa 32 857 (lisäys 8 600 henkilöllä, 35 %). Rakennetyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys lisääntyivät huomattavasti. Yritysten rekrytointihalukkuus hiipui osittain, mutta avoimien työpaikkojen määrä säilyi kuitenkin korkealla tasolla. Vuoden 2020 lopulla avoimia työpaikkoja oli 4 483 (lisäys 480 kpl, 12 %).

Pirkanmaan talous on selvinnyt tilanteeseen nähden kohtuullisesti. Pirkanmaan yritysten liikevaihdon taso oli lähes samaa luokkaa kuin edellisenä vuonna, samoin tulokunto oli edelleen kohtalainen. Viennin arvon ennakoidaan laskevan, mutta suurta pudotusta ei ole tulossa. Merkittävää on, että liikenneyhteydet ja tavaraliikenteen toimivuus on todettu hyväksi ja tuotannon kapeikot ovat todennäköisesti kohtalaisen helposti hoidettavissa.

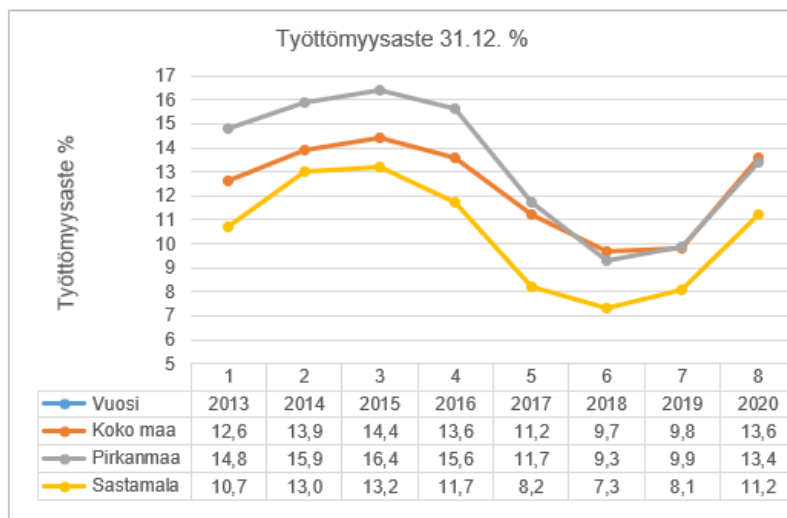
Kansainvälinen kauppa on oleellinen tulevan kasvun kannalta. Pirkanmaan vahvoja toimialoja vientisektorilla ovat metsäteollisuus, muovi- ja kumi sekä kemikaalien valmistus. Myös uusien osaamisalueiden yritysten tilanne näyttää hyvältä. Näiden yritysten vientikysyntä on jopa kasvanut sekä kotimaan markkinat ovat olleet kiinnostuneita niin investointiosaamisen kuin kuluttajaosaamisen suhteen. Vahvaa innovoivaa otetta on syntynyt kriisistä huolimatta. Teollisuusvaltaisena alueena yritysten investointien merkitys on erittäin tärkeä siinä tilanteessa, kun kansainvälinen talous elpyy.

Sastamalassa keskeiset toimialat yrityssectorilla ovat metalli-, kumi-, ja muoviteollisuus sekä puu- ja rakennusala. Seudulla on paljon myös alkutuotantoon liittyvää yrittäjyyttä. Useissa alueen yrityksissä on viime vuosina panostettu kansainvälisyyteen ja vientiin sekä kehittämistyöhön ja yritysten väliseen keskinäiseen yhteistyöhön.

Uusia yrityksiä Sastamalaan perustettiin 156 vuonna 2020 (149 vuonna 2019).

Tilastotietoja: työvoima ja työllisyys

Työllinen työvoima 2018	Sastamala	Pirkanmaa	Koko maa
Alkutuotanto	7 %	2 %	3 %
Jalostus (teollisuus, rakentaminen)	28 %	23 %	21 %
Palvelut	64 %	74 %	75 %
Tuntematon	2 %	1 %	1 %

Sastamala	Avoimet		
31.12.	Työvoima	Työttömät	työpaikat
2013	11 249	1 201	95
2014	11 170	1 453	89
2015	11 267	1 492	57
2016	11 127	1 302	94
2017	10 921	894	116
2018	10 643	772	130
2019	10 357	842	96
2020	10 239	1 142	99

Lähteet/lisätiedot:

Taloudellinen katsaus, talvi 2019. Valtiovarainministeriön julkaisu 2020:85

Alueelliset kehitysnäkymät syksy 2020, TEM:n julkaisuja 2020:50

Pirkanmaan ELY-keskus: Pirkanmaan työllisyyskatsaukset

Tilastokeskus: Työssäkäyntitilasto (julkaistu 14.12.2020)

Väestökehitys

Sastamalan kaupungin asukasluku oli vuoden 2019 alussa 24 277 ja lopussa 24 052 eli asukasluku on vähentynyt 225 asukkaalla (-0,9 %).

Väestö	Väestö 31.12.					Muutos		Ennuste, Tilastokeskus		Ennuste
Sastamalan alue	2000	2005	2010	2015	2 019	2 020	19-20	2030	2040	MDI, 2040
Ikäluokat yhteensä	26 195	25 847	25 764	25 220	24 277	24 052	-225	22 475	21 197	21 999
- 14	4 630	4 445	4 175	3 916	3 522	3 436	-86	2 576	2 320	
15 - 64	16 329	15 957	15 855	14 753	13 596	13 354	-242	11 932	10 965	
65-	5 236	5 445	5 734	6 551	7 159	7 262	103	7 967	7 912	
siitä 85-	560	634	789	968	1 026	1 058	32	1 255	1 947	
Huoltosuhde	60 %	62 %	62 %	71 %	79 %	80 %		88 %	93 %	

Lähde: Tilastokeskuksen väestötillasto 31.3.2021 ja Väestöennuste 30.9.2019 ja MDI:n ennuste 2019

Vuonna 2020 muuttotappio oli Tilastokeskuksen ennakkotilaston (21.1.2021) mukaan -70 asukasta. Luonnollinen väestönmuutos (syntyneisyyden ja kuolleisuuden erotus) oli noin -150 asukasta.

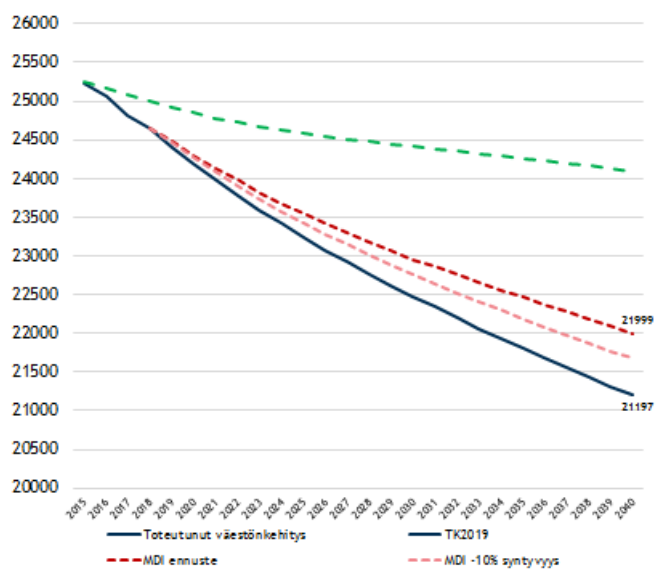
Vuosina 2015-2020 Sastamalan asukasluku on vähentynyt keskimäärin noin 220 asukkaalla vuodessa (muuttotappio noin -100 ja luonnollinen väestönnkehitys noin -120 asukasta/vuosi).

Tilastokeskus on julkaissut 30.9.2019 vuoteen 2040 ulottuvan uuden väestöennusteen. Sastamalan kaupunki on lisäksi Muutoskitkasta elinvoimaa -hankkeeseen liittyen teettänyt MDI:llä tarkemman, osa-alueittaisen kehityksen huomioon ottavan väestöennusteen. Ennusteen on laatinut aluetutkija Timo Aro. Alla olevassa kaaviossa on esitetty ennusteiden vertailua.

Sastamalan väestöennuste

Oheisessa kuviossa on kuvattu Sastamalan väestönnkehitystä MDI:n (2019) ja Tilastokeskuksen (2019) ennusteissa vuosina 2019-2040

- Tilastokeskuksen vuoden 2019 ennusteen mukaan Sastamalan väestö supistuu 21 197 asukkaaseen vuoteen 2040 mennessä. Sastamalan väkiluku supistuisi -3 453 asukkaalla (-14 %).
- Sastamalan väestönnkehityksen taustalla on erittäin negatiivinen luonnollinen väestönnlisäys. Sastamalan kokonaisnettomuutto on lievästi positiivinen vuosien 2018-2040 aikana.
- TK:n ennusteessa väestönnkehitys jää noin 800 henkilöä heikommaksi kuin MDI:n ennusteessa vuosien 2018-2040 aikana. Sastamalan väestö supistuu voimakkaammin Tilastokeskuksen väestönnnusteessa matalamman syntyvyyden ja heikomman kokonaisnettomuuton vuoksi.

Lähde: MDI, Sastamalan väestönnnuste 2019;
Tilastokeskus: alueellinen väestönnnuste 2019-2040

Kaupungin strategisilla valinnoilla ja toimenpiteillä pyritään tehostetusti vaikuttamaan myönteisesti yritysten sijoittumiseen, työvoiman saatavuuteen ja väestönn määrän ja rakenteen kehitykseen. Elinvoiman vahvistaminen ja positiivisen väestönnkehityksen mahdollistaminen onkin valittu strategian ja taloussuunnitelman keskeisiksi teemoiksi.

1.3 SASTAMALAN STRATEGIA JA KESKEISET TEEMAT 2020

1.3.1 SASTAMALAN STRATEGIA

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Sastamalan kaupungin strategian joulukuussa 2017 ja strategian päivityksen 11.11.2019. Strategia on tiivistetty strategiatalon muotoon.

Sastamalan kaupungin visio **’Muuttovoittoinen moderni Sastamala’**

Sastamalassa yhdistyvät kaupunki- ja maaseutuasumisen edut parhaalla mahdollisella tavalla. Tiiviisti rakentuneessa kasvavassa ja turvallisessa kaupungin keskustassa on monipuoliset yksityiset ja julkiset palvelut. Laajat maaseutualueet tarjoavat vaihtoehdon kaupunkiasumiselle - tilaa ja rauhaa arvostaville asukkaille. Muut taajamat tarjoavat lähipalveluita ja linkittyvät toimivan joukkoliikenteen avulla kaupunkikeskustaan.

Sastamala on osa kasvavaa Pirkanmaata. Osaavasti uudistunut moderni kaupunki on vahvistanut veto- ja pitovoimaansa niin, että muuttovirta on positiivista. Kaupunki luo verkostonsa myötävaikutuksella elinvoimaa ja työtä, mahdollistaa tulevaisuuden tekijöille uudistuvan kasvuympäristön ja synnyttää sykkettä asumiseen ja elämiseen. Tasapainossa oleva talous ja osaava henkilöstö turvaavat palvelut ja mahdollistavat kasvuinvestoinnit.

Strategiaan perustuvat ohjelmat

- Elinvoimaohjelma, hyväksytty helmikuussa 2018
 - o elinvoimaohjelman tilannekatsaus 2020, valtuustokäsittely 15.3.2021
- Hyvinvointisuunnitelma 2018-2021, hyväksytty huhtikuussa 2018
- Kaavoitusohjelma 2020-2021 hyväksytty maaliskuussa 2020 ja kaavoituskatsaus 2020 käsitelty joulukuussa 2020.
- Kaupunkirakennesuunnitelma, päivitys syyskuussa 2019

Strategiset mittarit ja seuranta

Kaupunginvaltuusto hyväksyi strategian päivityksen yhteydessä strategiset mittarit, jotka kuvaavat kehityksen suuntaa seuraavilla teemoilla/osa-alueilla:

- Väestödynamikka
- Työllisyysdynamikka
- Yritysdynamikka
- Tulodynamikka
- Muu elinvoimadynamikka

Jokaisella teemalla on useampi muuttuja ja jokaiselle muuttujalle asetetaan strategiakauden tavoitetaso. Tavoitetason toteutumista arvioidaan kolmesti vuodessa (osavuositarkastukset ja tilinpäätös) viimeisimmän käytävissä olevan tiedon perusteella.

Hyvinvointimittarit määritellään hyvinvointikertomuksessa.

Väestödynamikka

MUUTTUJA	MITÄ MITTAA	TIETOLÄHDE JA TIEDON SAATA-VUUSTIHEYS	SASTAMALAN LÄHTÖTASO	TAVOITETASO	TOTEUTUMA 31.12.2020
1. LUONNOLLINEN VÄESTÖNLISÄYS	Syntyneiden ja kuolleiden välinen erotus ajanjakson aikana	Tilastokeskus, väestötilastot, kuukausittain	-78 (2018)	Enintään -100	-154 (Q1-Q4/2020)
2. KUNTIEN VÄLINEN NETTOMUUTTO	Maan sisäisen muuttoliikkeen tulomuuton ja lähtömuuton välinen erotus ajanjakson aikana	Tilastokeskus, väestötilastot, kuukausittain	-117 (2018)	Enintään -50	-94 (Q1-Q4/2020)
3. NETTOMAAHANMUUTTO	Maasta- ja maahanmuuton välinen erotus ajanjakson aikana	Tilastokeskus, väestötilastot, kuukausittain	21 (2018)	Vähintään 50	25 (Q1-Q4/2020)
4. VÄESTÖNLISÄYS	Alueen väestömäärän yhteenlaskettu muutos kaikkien väestönkehityksen osatekijöiden osalta ajanjakson aikana ja osuus keskiväkiluvun 1000 asukasta kohden	Tilastokeskus, väestötilastot, kuukausittain	-174 (2018) -7,1	Enintään -100 Enintään -4,0	-224 (Q1-Q4/2020)
5. AKTIIVI-IKÄISTEN MUUTTOTASE	25-44 -vuotiaiden nettomuutto määrätyn ajanjakson aikana	Tilastokeskus, väestötilastot, vuosittain	-16 (2018)	Positiivinen	-20 (2019)

Työllisyysdynamiikka

MUUTTUJA	MITÄ MITTAA	TIETOLÄHDE JA TIEDON SAATA-VUUSTIHEYS	SASTAMALAN LÄHTÖ-TASO (KOKO MAA KA/MED)	TAVOITETASO	TOTEUTUMA 31.12.2020
1. TYÖLLISYYSSASTE (%)	Työllisten 15-64-vuotiaiden %-osuus suhteessa samanikäiseen väestöön	Tilastokeskus, työvoimatutkimus, vuosittain	70,0% (2017) - (70,5%/70,4%)	75,0%	71,4% (2019) (KA 72,2%) (koko maa 2019)
2. TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ JA TYÖTTÖ-MYYSSASTE (%)	Työttömien määrän ja osuuden suhteessa työvoimaan eli työllisiin ja työttömiin	TEM, työnvälitystilasto, kuukausittain	7,7% (M7/2019) - (10,2%/8,9%)	Keskimäärin enintään 7,0%	11,2% (KA 13,6%) (koko maa)
3. TYÖTTÖMYYDEN RAKENNE: ALLE 25-VUOTIAIDEN TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ	Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä ja osuus kaikista alueen työttömistä työnhakijoista	TEM, työnvälitystilasto, kuukausittain	11,5% (M7/2019) - (18,9%/14,8 %)	Keskimäärin enintään 10,0%	11,2% (KA 12,2) (koko maa)
4. AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKAKEHITYS JA AVOIMEN SEKTORIN OSUUS KAIKISTA TYÖPAIKOISTA	Avoimen sektorin (yksityisen sektorin ja yrittäjien työpaikat) työpaikkakehitys valitulla ajanjaksolla ja %-osuus kaikista alueen työpaikoista	Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto, vuosittain	-0,8% (2016) 73,8% (2016) - (1,4%/0,7%) (69,8%/69,3 %)	Positiivinen 75,0%	+0,2% (2018) 73,0% (2018) (KA +2,6%) (KA 70,2%) (koko maa)
5. AKTIVOINTIASTE (%)	Aktiivitoimenpiteissä olevien määrä keskimäärin kuukauden aikana työmarkkinatukea saaneista henkilöistä	KELA, Kelasto-tietokanta, kuukausittain	68,5% (M4/2019) - (45,7 %/44,2%)	70,0%	45,7 (M11/2020) (KA 33,9%) (koko maa)

Yritysdynamiikka

MUUTTUJA	MITÄ MITTAA	TIETOLÄHDE JA TIEDON SAATA-VUUSTIHEYS	SASTAMALAN LÄHTÖTASO (KOKO MAA KA/MED)	TAVOITE-TASO	TOTEUTUMA 31.12.2020
1. ALOITTANEIDEN YRITYSTEN MÄÄRÄ	Aloittaneiden yritysten absoluuttinen määrä ajanjaksolla	Tilastokeskus, aloittaneet ja lopettaneet yritykset, neljännesvuosittain Kaupunki, osavuosittain	112 (2018)	Vähintään 130	156 (M1-12/2020) Lähde: PRH
2. YRITYSPERUSTANTA	Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten välinen erotus ajanjaksolla ja perustanta-aktiivisuuden keskväkiluvun 1000 asukasta kohden	Tilastokeskus, aloittaneet ja lopettaneet yritykset, neljännesvuosittain	0,28 (Q4/2018) - (0,28 /0,0)	Positiivinen	Aloittaneet 156 Lopettaneet 136 erotus +20 Lähde: PRH
3. TOIMIVIEN YRITYSTEN MÄÄRÄ (YRITYSKANTA)	Toimivien yritysten määrä (yrityskanta) ajanjaksolla ja määrä keskväkiluvun 1000 asukasta kohden	Tilastokeskus, toimivien yritysten määrä, neljännesvuosittain	2 441 (2018) 84,0 (Q4/2018) - (67,8 /72,5)	Vähintään 2 500 Vähintään 85,0	2 535 (2020)
4. UUSIEN TEOLLISUUS- JA LIIKETILOJEN MÄÄRÄ	Valmistuneiden uusien teollisuus- ja liiketilojen kuumäärä	Kaupunki, osavuosittain	105 369 (2018)	Vähintään 30 000	37 258 (2020)

5. YRITYSTEN TOIMI-PAIKKOJEN LIIKEVAIHDON MUUTOS %	Kaikkien alueen yritystoimipaikkojen keskimääräisen liikevaihdon muutos % edelliseen vuoteen verrattuna	Tilastokeskus, yritysten toimipaikat kunnittain, vuosittain	8,7% (2017) - (6,2% /6,7%)	Vähintään 5,0%	2,0% (2019) (KA 1,4%)
---	---	---	----------------------------------	----------------	------------------------------

Tulodynamiikka

MUUTTUJA	MITÄ MITTAA	TIETOLÄHDE JA TIEDON SAATAVUUSTIHEYS	SASTAMALAN LÄHTÖTASO (PIRKANMAA/ KOKO MAA KA)	TAVOITE-TASO	TOTEUTUMA 31.12.2020
1. TULOVEROPROSENTTI	Kaupungin tuloveroprosentti	Tilastokeskus, vuosittain	20,75% (2019) 21,15% (2018)	Pirkanmaan kuntien aritmeettista keskiarvoa alhaisempi	20,75% (2020) 21,27% (2020)
2. TILITETTYJEN KUNNALLISVEROJEN MÄÄRÄ	Tilitettyjen kunnallisverojen määrän kehitys ja muutos edellisen vuoden vastaavaan	Verohallinto, tilitetyt kunnallisverot, vuosittain (osavuositain)	-2,1% (2018) (-0,8%)	Kertymä kuntien keskimääräinen taso	+0,9% (2019) (+2,6%) +1,7% (2020) (+5,1%)
3. TILITETTYJEN YHTEISÖVEROJEN MÄÄRÄ	Tilitettyjen yhteisöverojen määrä ja muutos edellisen vuoden vastaavaan	Verohallinto, tilitetyt yhteisöverot, kuukausittain (osavuositain)	-2,8 (2018) (-0,6%)	Kertymä kuntien keskimääräinen taso	+2,0% (2019) (+2,8 %) +7,2% (2020) (+3,0%)
4. VEROTULOJEN MÄÄRÄ	Kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverojen yhteenlaskettu määrä euroina asukasta kohden laskettuna	Tilastokeskus, tulotilat, vuosittain	3 283 €/as (2018) (80,8% keskiarvosta) (4 065 €/as)	Määrä lisääntyy suhteessa maan keskiarvoon	3 370 €/as (2019) (80,9 % keskiarvosta) (4 166 €/as koko maa 2019) 3445 €/as (2020) Koko maa: ei tiedossa
5. VUOSIKATEPROSENTTI	Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin.	Kaupunki, osavuositain	97 (2018)	Vähintään 100	29 (2019) 141 (2020)
6. LAINAMÄÄRÄ	Kaupungin lainamäärä euroina asukasta kohti Konsernilainat euroina asukasta kohti	Tilastokeskus, vuosittain Kaupunki, kuukausittain	2 166 (2018) (3 039) 3 764 (2018) (6 540)	Kuntien keskimääräisiä alhaisemmat	Lainamäärä: 2 536 €/as (2019) (3 342 €/as koko maa 2019) 2578 €/as (2020) koko maa: ei tiedossa Konsernilainat: 4 493 €/as (2019) (7 084 €/as koko maa 2019) 4642 €/as (2020) koko maa: ei tiedossa

Muu elinvoimadynamiikka

MUUTTUJA	MITÄ MITTAA	TIETOLÄHDE JA TIEDON SAATAVUUSTIHEYS	SASTAMALAN LÄHTÖTASO (KOKO MAA KA/MED)	TAVOITE-TASO	TOTEUTUMA 31.12.2020
1. VALMISTUNEIDEN ASUNTOJEN MÄÄRÄ	Valmistuneiden asuntojen yhteismäärä ajanjakson aikana ja osuus 10 000 asukasta kohden laskettuna	Tilastokeskus, rakentaminen, vuosittain Kaupunki, osavuositain	30 (2018) 22,0 (2017) - (55,8 / 20,3)	30 Vähintään 12,0	54(2020) 74(valtak) / 22 (Sastamala) /10000as. Vanhoja päättämättömiä lupia käyty läpi, mistä johtuen tilastollisesti 233 uutta asuntoa 2020.
2. VÄESTÖN KOULUTUSTASO-MITTA-INDEKSI (VKTM-INDEKSI)	Alueen yli 20-vuotiaan väestön koulutustasoa kuvaava indeksi, jossa huomioidaan asukkaiden koulutuksen keskimääräinen pituus ja voidaan verrata muihin alueisiin	Tilastokeskus, koulutustilastot, vuosittain	301 (2017) - (367 / 296)	320	308,3 (2019) 379,7 (koko maa 2019)
3. TALOUDELLI-NEN HUOLTO-SUHDE	Alueen ei-työllisten määrä suhteessa työllisiin ajanjakson aikana. Mitä alhaisempi suhdeluku, sitä kilpailukyysisempi alue väestön työmarkkina-aseman näkökulmasta	Tilastokeskus, väestötilastot, vuosittain	162,5 (2017) - (136,8 / 158,8)	Enintään 150,0	161,6 (2019) 132,8 (koko maa 2019)
4. KELA:N SAIRASTAVUUSINDEKSI	Mittaa alueen sairastavuutta yleisempien sairausryhmien osalta suhteessa koko maan keskiarvoon	Terveystietokeskus, hyvinvoinnin laitos ja KELA, sairastavuusindeksit, vuosittain	110,5 (2017) - (100 / 107,6)	Enintään 105,0	108,0 (vakioitu) (2018) 100 (koko maa 2018)

Strategiaan liittyvät kaikkia toimialoja koskevat kaupunkikonsernin keskeiset teemat on esitetty talousarvion luvussa 3 ja raportoitu tilinpäätöksen luvussa 1.3.2. – 1.3.6.

Strategiasta on vuoden 2020 talousarviossa johdettu tarkemmat toimiala- ja vastuualuekohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet niiden toteuttamiseksi. Tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu jäljempänä luvussa 9.1. kunkin toimialan omilla raportointisivuilla. Tavoitteiden strategiavastaavuudet on esitetty tulokorttien yhteydessä.

1.3.2 TASAPAINOINEN TALOUS

Sastamalan kaupungin taloussuunnittelun tavoitteena on talouden tasapaino siten, että suunnitelmakauden tulos on positiivinen ja velkamäärä asukasta kohden on pienempi kuin kunnissa keskimäärin. Strategiamittariston mukaisesti tavoitteena on lisäksi säilyttää kilpailukykyinen verotusaste. Talouden tasapainon saavuttaminen edellyttää suunnitelmallista talouden ja toiminnan sopeuttamista kaikilla toimialoilla.

Vuoden 2020 talousarvio sisälsi runsaan prosentin sopeutustavoitteen kaikille toimialoille, mikä huomioitiin toimialojen ja vastuualueiden käyttösuunnitelmien valmistelussa. Sopeutustavoitteesta huolimatta talousarvio oli alun perin 1,2 miljoonaa euroa negatiivinen.

Alkuvuonna 2020 alkanut COVID-19/koronapandemia vaikutti merkittävästi kuntatalouden kehitykseen ja ennustettavuuteen. Keväällä pandemian arvioitiin aiheuttavan huomattavaa kasvua terveydenhuollon kustannuksiin ja samanaikaisesti mittavia verotulomenetyksiä. Talousennusteen ja ennakoitujen kuntatalousvaikutukset vaihtelivat vuoden kuluessa voimakkaasti ja kääntyivät loppuvuotta kohti positiivisempaan suuntaan. Valtion kunnille kohdentamat tukitoimenpiteet kattoivat koronasta aiheutuneet menetykset ja kokonaisuutena paransivat kuntatalouden tilaa. Sastamalan kaupungille valtionosuuksiin sisältyvien koronatukien ja veronmaksulykkäysten kompensaaion sekä yhteisöveron jako-osuuden korotuksen vaikutus on yhteensä 7,5 miljoonaa euroa. Tukien ansiosta tulos kääntyi positiiviseksi.

Talouden sopeutusohjelman 2020-2023 valmistelu käynnistyi talousarvion mukaisesti keväällä 2020. Koronapandemiaan liittyvien toimenpiteiden valmistelu ja toteutus siirsi sopeutusohjelman käsittelyä alun perin suunnitellusta maaliskuusta eteenpäin. Sopeutusohjelma käsiteltiin valtuustossa kahdessa vaiheessa 15.6.2020 ja 16.11.2020 ja myös talousarvion käsittelyn yhteydessä tehtiin toimenpiteiden toteutukseen liittyviä täsmennyksiä. Osa toimenpiteistä käynnistyi jo vuonna 2020. Joidenkin toimenpiteiden toteutus siirtyi pandemiasta johtuen aiottua myöhäisempään ajankohtaan.

Sopeutusohjelman mukainen sopeutustavoite on vuoden 2023 tasossa noin 5 miljoonaa euroa verrattuna vuoden 2019 tilinpäätökseen. Lisäksi osana sopeutuskokonaisuutta kunnallisveroprosenttia korotettiin vuodelle 2021 0,75 prosentilla eli 21,50 prosenttiin. Veroprosenttimuutoksen kautta saatava verotulojen lisäys on noin 2,5 miljoonaa euroa.

Sopeutustavoite jakautuu toimialoittain seuraavasti (vertailuvuosi 2019):

Toimiala	vuosi 2021	vuosi 2022	vuosi 2023
Konsernihallinto	0,1 M€	0,8 M€	1,4 M€
Sivistystoimi	0,6 M€	0,9 M€	1,2 M€
Tekninen toimi	0,7 M€	0,8 M€	0,9 M€
Sosiaali- ja terveystoimi	1,3 M€	1,4 M€	1,4 M€
Yhteensä	2,6 M€	4,0 M€	5,0 M€

1.3.3 SYKETTÄ ASUMISEEN JA ELÄMISEEN

Asuinalueet

Kaavoituksella on varmistettu, että kaikissa kaupungin taajamissa on tarjolla hyviä tontteja. Kaikkiaan kaavoitettuja ja kunnallistekniikan piirissä olevia asumiseen osoitettuja tontteja on yli 200 kpl eri puolella Sastamalaa.

Suunnitelmakauden uusia tontteja saatiin Mouhijärven keskusta ja Mouhijärven 2020 valmistunut osayleiskaava mahdollistaa laajalti asunto- ja lomarakentamisen yksityisten maanomistajien alueilla.

Vammalantien jatkeen asemakaavalla saatiin Prisman tontin lisäksi kaupungille kolme uutta hyvällä sijainnilla olevaa kerrostalotonttia.

Ydinkeskustan osalla kaavoitushankkeita on viety eteenpäin uusien kerrostalotonttien saamiseksi myyntiin. Asemanseudun asemakaava on ollut vuonna 2020 nähtävillä ehdotuksena. Alueelle on tarkoitus osoittaa merkittävästi rakennusoikeutta asuntorakentamiselle.

Karkun alueella on aloitettu keskustan läheisyydessä olevan uuden asuinalueen suunnittelu. Uusien asuntojen rakentamista edistetään joustavilla tontti-, kaavoitus- ja rakennusvalvontapalveluilla. Rakennusluvut on käsitelty nopealla aikataululla käsittelyajan ollessa 15 päivää.

Viestintä

Organisaation henkilöstön viestintätilanteiden ja -kanavien tuntemusta sekä taitoa toimia erilaisissa ympäristöissä oli tarkoitus edistää yhdessä tietohallinnon kanssa järjestettävien koulutusten kautta vuoden 2020 aikana. Koulutuksista ehdittiin toteuttaa ainoastaan yksi kokonaisuus ennen korona-ajan alkamista.

Vuoden 2020 pääpainopistealueeksi nostettu kotisivu-uudistus eteni, mutta ei tavoitteelle asetetulla tavalla. Teknisen alustan kilpailutusvaiheeseen pääseminen kesti ICT:stä vastaavalta taholta ennakoitua kauemmin. Viestinnän osalta sivustouudistusta valmisteltiin kokoamalla kaupungin eri yksiköistä tiimi valmistelemaan ja toteuttamaan sivustokokonaisuuden sisältökonseptointi yhdessä kaupungin mainostoimiston kanssa ja osallistamalla asiantuntijaroolissa keskeisten sisältökokonaisuuksien konseptointiin.

Viestintä vastasi kaupungin ja sen alla toimivien oheissivustojen WCAG 2.1 -standardin ja tätä kautta digitaalisista palveluista säädetyn lain (saavutettavuus) edellyttämistä sivustoauditoinneista ja saavutettavuusselosteista. Lisäksi hankittiin koko henkilöstölle suunnattuja saavutettavuuskoulutuksia, sekä verkkosivustoihin että sosiaaliseen mediaan liittyen, koottiin henkilöstölle asiaan liittyvää itseopiskelumateriaalia Teamsiin. Viestinnän resurssi suunnattiin maaliskuu-toukokuussa pääsääntöisesti koronaviestintään.

Maaliskuussa 2020 alkanut koronaepidemia vaikutti pitkälle ko. vuoden markkinointitoimenpiteisiin. Maaliskuulle suunnitellun Maisemakylän kampanjan toimenpiteet peruutettiin ja toimenpiteitä tehtiin pienimuotoisemmin huhti-toukokuussa sekä kesäkuussa. Maisemakylän markkinointiin vaikutti negatiivisesti myös Mouhijärven yläkoulun lakkautusuhka ja sen saama mediajulkisuus.

Yrityspuisto Sykkeen suunnitellut toimenpiteet jouduttiin myös peruuttamaan radikaalisti muuttuneen tilanteen vuoksi. Suoramarkkinointiin suunnattu resurssi kohdistettiin yritysten korona-avustusten käsittelyyn.

Kesän ja syksyn aikana nähtiin vahvoja merkkejä asuntokaupan kasvusta, ja maalle sekä pienempiin kaupunkeihin kohdistuneesta sijoittumishalukkuudesta. Tämän johdosta kaupunki aloitti yhteistyössä alueen kiinteistövälittäjien kanssa markkinointikampanjan lokakuussa. Kampanja on puolivuotinen ja päättyy huhtikuussa 2021 (ei toimenpiteitä joulukuussa).

Matkailu ja tapahtumat

Matkailun verkkosivut ja tapahtumakalenteri palvelevat osoitteessa: www.visitsastamala.fi. Myös somekanavia (facebookia ja instagramia) päivitetään lähes päivittäin. Matkailumarkkinointia tehtiin ympäri vuoden, mutta näkyvämmiin kesäkauden alussa lehdissä, verkossa ja näyttötauluissa.

Alkuvuoden messut toteutettiin suunnitellusti, mutta myöhemmät messut ja kauppakeskuspromootiot jouduttiin perumaan. Koronaviruspandemian vuoksi peruttiin useita matkailun tilaisuuksia ja moni joutui muuttamaan toimintaansa, mutta myös kehittämään sitä. Kotimaanmatkailussa oli osalla myös erittäin hyvä kesä. Elinkeinopalvelut, matkailu mukaan lukien, on tiedottanut Sastamalan alueen toimijoita ajankohtaisista asioista ja koulutuksista ja välittänyt tietoa verkostoon sekä käsitellyt yksinyrittäjätuen hakemuksia.

Luontomatkailua on edistetty kehittämällä pyöräreittejä alueellisia ja paikallisia reittejä, reittityö jatkuu. Tapahtumayhteistyötä tehdään Sastamalan opiston kanssa luomalla uusi pyöräilytapahtuma Velo Sastamala. Haettiin myös virkistysalueiden kehittämisrahaa luontokohteiden kohentamiseen, tästä odotetaan vielä avustuspäätöstä. Ellivuoren kehittämisalanke on loppusuoralla.

Kansainvälisten matkailijoiden käyttöön tehtiin ”vuosiluvuton” englanninkielinen esite, jota päivitetään tarpeen mukaan. Englanninkielistä esitettä ei painatettu tänä vuonna, koska koronan vuoksi ei odotettu suuria määriä ulkomaalaisia asiakkaita. Esite on kuitenkin olemassa sähköisenä versiona ja sivustolla.

Kauppia verkoston kevään Tyrwäyspäivät jouduttiin peruuttamaan, mutta tilalle tehtiin kampanja paikallisten palveluiden puolesta. Syksy toteutettiin normaalisti ja lisäksi jouluun Osta joulu Sastamalasta -kampanja.

Hyvinvointityön painopisteet

Hyvinvointityön johtamisen ja organisoinnin keskeisiä asioita vuonna 2020 oli ikäryhmittäisten hyvinvointiryhmien kokoaminen, työskentelyn suunnittelu ja aloittaminen. Hyvinvointiryhmistä aloittivat lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden hyvinvointiryhmät. Hyvinvointiryhmien työskentelyn keskeinen tavoite vuonna 2020 oli tulevan valtuustokauden ikäryhmittäisten hyvinvointisuunnitelmien valmistelun aloitus, mitä varten muodostettiin hyvinvointitilannekuvaa keräämällä ikäryhmittäisesti laajasti tilastotietoa, kokemustietoa sekä kyselyjen tuloksia (mm. turvallisuuskysely asukkaille v. 2019, ikäystävällinen kunta -kysely vanhusneuvostolla v. 2020). Ryhmien läsnäolokokoonnutuminen ei ollut alkuvuoden jälkeen mahdollista COVID19 / Korona -epidemia takia, joten suunnitelmia on valmisteltu työntekijöiden toimesta ja lähetetty sähköpostilla kommentoitavaksi hyvinvointiryhmille. Hyvinvointisuunnitelmien valmistelussa on pyritty huomioimaan hyvinvointiasioita kokonaisvaltaisesti (elintavat, terveys ja toimintakyky, ihmissuhteet, osallisuus, oppiminen ja elämäntaidot, ympäristö).

Järjestöyhteistyön opas on päivitetty ja kaupunginhallitus hyväksyi järjestöavustusten myöntämisen kriteerit.

EVA (päättösten ennakoarviointi) -koulutusta on järjestetty vuonna 2019 toimielinten asioiden valmistelijoille ja esittelijöille, mutta tämän menetelmän käyttäminen on ollut hyvin vähäistä.

Sastamala liittyi Hinku -verkostoon ja tämän johdosta toteutettuja toimenpiteitä on mm. Vareliuksen liikuntahallin aurinkopaneelit, joilla kompensoidaan ilmanvaihdon ja jäähdytyksen energian kulutus paneeleilla, ja kaupungilla on hiilidioksidivapaa sähkösojimus. Jatkossa otetaan huomioon Hinku -asiat investointien hankesuunnitelmissa ja panostetaan fossiilisten polttoaineiden vähentämiseen määrärahojen puitteissa.

Erilaisia hyviä käytäntöjä palveluissa on otettu tai ollaan ottamassa käyttöön jatkuvan palvelujen kehittämisen myötä, jota osin on tehty sote -muutos / hyvinvointialueen Pirkanmaan sekä muiden valtakunnallisten hankkeiden myötä.

Terveyden edistämisen määrärahaa on haettu yhdessä Pirkanmaan lähes kaikkien kuntien kanssa Tampereen hallinnoidessa prosessia teemana kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaus Pirkanmaalla.

COVID19 / Korona -epidemia on muuttanut monien palvelujen ja kaupungin sisäisten toimien toteuttamista nopealla aikataululla. Hyvinvointia heikentäviin ilmiöihin on eri toimialoilla pyritty vastaamaan mahdollisuuksien mukaan välittömästi. Pitkäaikaisvaikutukset näkyvät lähivuosina.

Paikallista hyvinvointityötä on sovittu yhteen Pirkanmaan alueen hyvinvointityön kanssa mm. Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattorien verkostossa ja alueellisen terveyden edistämisen työryhmässä.

1.3.4 UUDISTUVA KASVUYMPÄRISTÖ

Ajassa mukana katse tulevaisuuteen

Kaupunginvaltuusto vahvisti joulukuussa 2020 vuoden 2021 talousarvion hyväksymisen yhteydessä sivistyspalveluiden investointiohjelman. Palveluverkkoselvitys 2030 selvityksen mukaisesti vuonna 2021 aloitetaan Kiikoisten päiväkodin ja Suodenniemen liikuntahallin (sisältää kirjaston) hankkeiden toteuttaminen. Lisäksi käynnistetään Mouhijärven yhteiskoulun ja Sylvään taitotalon hankesuunnittelu. Sastamala on valittu kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun pilottikunnaksi. Hankkeessa etsitään toimintamalleja kaksivuotisen esiopetuksen ulottamiseen koko maata koskevaksi.

Palveluverkko 2030

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2.3.2020 kokouksessa palveluverkkoselvitys 2030 periaatelinjaukset sivistystoimen palveluiden jatkoselvitystyölle. Palveluverkkoselvitystyö on tiekartta tulevaisuudelle, jossa kaupungin sivistyspalvelut on mitoitettava pienemmällä asiakaskunnalle. Palveluverkkoselvitys toimi pohjana toimialan talouden sopeutusohjelmalle, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.11.2020 kokouksessa. Sopeutusohjelmassa toteutetaan palveluverkkoselvityksessä esille tuotua asiakasluvun vähenemisestä johtuvaa palvelutarpeen muutosta. Palveluverkkoon vaikuttavina sopeutustoimenpiteinä on mm. ryhmäperhepäiväkotien lakauttaminen keskustan alueella ja perhepäivähoitajien vähentäminen. Lisäksi aloitettiin liikuntapaikkasuunnitelman valmistelu ja kirjastopalveluiden osalta laaditaan erillinen selvitys kevään 2021 aikana.

1.3.5 ELINVOIMAA TYÖLLÄ JA YRITTÄJYYDELLÄ

Kaupunkirakenteen suunnittelu

Kaupunkirakenteen suunnittelussa on edetty hyvin vuoden 2020 aikana.

Mouhijärven vuonna 2009 aloitettu laaja 4000 ha osayleiskaava otettiin uudelleen työn alle ja saatettiin loppuun vuoden 2020 aikana. Maisemakylän 2-vaiheen asemakaava on ollut nähtävillä luonnoksena. Hankekaavana aloitettiin Vammalantien jatkeen/Prisman asemakaava, joka saatiin valmiiksi vuoden 2020 aikana. Vammalan aseman ja Karkun aseman asemakaavoja ja niihin liittyviä selvityksiä on viety eteenpäin. Keskustan kehittämissuunnitelmaan liittyvää kaavoitusta on viety eteenpäin ja alueen toteutukseen on haettu yhteistyötahtoja.

Maankäytön vastuualue oli käynnistämässä 2020 raideliikenneselvitystä, jonka tavoitteena on saada Sastamala mukaan Tampereen seudun lähijunaliikenteeseen. Selvityksen tulokset tulevat linjaamaan myös asemanseutujen kaavoitusta.

Positiivista potkua yrittäjyyteen

Elinkeinopalvelut on tarjonnut neuvontaa ja ohjausta toimiville yrityksille. Yritystoimintaa suunnittelevilla on edelleen ollut mahdollisuus hakeutua Yrittäjyysbuustin palveluihin. Aloittavien yrittäjien neuvontaa on hoitanut lisäksi yrittäjyysasiantuntija, joka on ottanut asiakkaita vastaan elinkeinopalveluiden tiloissa. Koronatilanteen vuoksi neuvonta on maaliskuusta lähtien hoidettu etänä.

Yritystapahtumia järjestettiin vielä alkuvuonna fyysisesti, mutta maaliskuusta lähtien tilaisuudet on järjestetty etäyhteyksin tai hybridimallilla. Koronatilanteen vuoksi yrityksillä on ollut monenlaisia haasteita ja pääasiassa neuvonta on ollut erilaisten rahoitusten piiriin ohjaamista. Yksinyrittäjien tuen myöntäminen aloitettiin huhtikuun puolivälissä ja se jatkui syyskuun loppuun. Hakemuksia käsiteltiin elinkeino- ja työllisyyspalvelujen yhteistyönä 283 kpl. Lisäksi lomautetuille haettiin työtä ja työvoimapulasta kärsiville yrityksille työntekijöitä elinkeino- ja työllisyyspalvelujen yhteisen työvoima-apu -palvelun kautta.

Yrityspuisto Sykkeen toimintakonseptin pilotointi -hankkeeseen rekrytoitu yrityskoordinaattori aloitti toimenpiteet uusien yritysten saamiseksi alueelle, mutta yritysten koronaongelmien vuoksi resurssit keskitettiin toimivien yritysten neuvontaan ja auttamiseen. Uusien potentiaalisten sijoittujien kontaktointi on epävarman tilanteen vuoksi siirretty suotuisampaan ajankohtaan. Yritystonttikyselyihin on vastattu ja ratkaisuja haettu yhdessä maankäytön kanssa.

Sastamalan, Huittisten ja Loimaan yhteinen robotiikkahanke jatkuu. Matkailua kehitetään Ellivuori Resortin kehittämishankkeessa. Yritysten kansainvälistymistä edistetään Kasvua viennistä -yritysrühmähankkeessa, joka sai päätöksen elokuussa.

Työtä ja osallisuutta

Työllisyyden kuntakokeilujen valmistelua on tehty yhteistyössä muiden Pirkanmaan kuntien sekä Kuntaliiton kanssa. Kuntakokeilujen käynnistyminen on siirtynyt maaliskuun 2021 alkuun. Valmistelussa on huomioitu koko kuntien ekosysteemi työllisyys-, elinkeino-, koulutus- ja kuntoutus (sote) kenttä. Alkuvuodesta 2020 on suunniteltu Pirkanmaalle keskitetty maahanmuuttajapalvelu, valmisteltu yhdessä koulutuksenjärjestäjien kanssa jatkuvan oppimisen tuen- palveluiden hankekokonaisuus ja aloitettu työkykyohjelman valmistelu osana uusia hyvinvointialueiden sotekeskuksia.

1.3.6 MUUTOKSIIN VARAUTUMINEN

Kuntien toimintaympäristö muuttuu

Myös kuntien toimintaympäristössä ovat alkuvuoden aikana ja erityisesti maaliskuusta lähtien korostuneet koronavirustilanteeseen liittyvät toimenpiteet. Epidemian leviämistä on ennakoitu ja tehty ennakkovalmisteluja taudin leviämisen ehkäisemiseksi ja hoitamiseksi. Valmiuslain soveltamisen vuoksi kaupungin normaaleja toimintoja on ajettu alas, keskeytetty tai muutettu niiden tuottamistapaa etäyhteyksiä ja -asiointia hyödyntämällä. Epidemian myötä kuntien jo haasteellinen taloudellinen tilanne muodostui alkuvuonna entistäkin vaikeammaksi erityisesti lisääntyvien menojen ja vähentyvien verotulojen vuoksi. Valmiuslain soveltamisen päättymisen jälkeen toimintoja on vähitellen palautettu kohti normaalia ottaen kuitenkin huomioon koronatilanteen edellyttämät määräykset ja suositukset. Loppuvuoden aikana valtion maksamat koronatuot ovat kuitenkin helpottaneet kuntien taloustilannetta olennaisesti.

Uuden sote-uudistuksen valmistelu on jatkunut. Samoin uuden työllisyyden kuntakokeilun valmistelua on jatkettu, mutta kokeilun aloittamista siirrettiin uudelleen. Kokeilut käynnistyvät vasta maaliskuun 2021 alusta.

Sopeutustoimenpiteiden tarve on noussut merkittävästi. Sopeutusohjelman toimenpiteet on saatettu valtuuston päätettäväksi kahdessa osassa.

1.4 OLENNAISET MUUTOKSET TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Toiminnalliset muutokset

Suomen hallitus linjasi 16. maaliskuuta 2020 toimenpiteistä koronavirustilanteen hoitamiseksi Suomessa. Hallitus ja tasavallan presidentti totesivat, että maassa vallitsee koronavirustilanteen vuoksi poikkeusolot. Poikkeuslain, tartuntatautilain ja muun lainsäädännön nojalla toteutettiin 18.3.-31.5.2020 välisenä aikana useita toimenpiteitä, joiden tarkoituksena oli suojata väestöä sekä turvata yhteiskunnan ja talouselämän toiminta.

Kunnissa toimintoja organisoitiin uudelleen nopealla aikataululla määräysten edellyttämällä tavalla. Sastamalan kaupungin toimintaan suoraan vaikuttaneita toimenpiteitä olivat mm.:

- Suositus varhaiskasvatuksessa olevan lapsen hoidon järjestämistä kotona, mikäli se on mahdollista.
- Koulujen ja muun vapaan sivistystyön tilojen sulkua ja lähiopetuksen keskeytys lukuun ottamatta esiopetusta sekä perusopetuksen 1-3 luokkien ja erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden opetusta. Lähiopetuksen sijasta opetusta toteutettiin etäopiskeluna. Ylioppilastutkinnon kokeet toteutettiin nopeutetussa aikataulussa.
- Valtion ja kuntien eräiden tilojen ja toimintojen sulkua, kuten museot, kirjastot, kirjastoautot, harrastustilat ja -paikat, uimahallit ja muut urheilutilat, nuorisotilat, kerhotilat, järjestöjen kokoontumistilat, vanhusten päivätoiminta, kuntouttava työtoiminta ja työkeskukset.
- Vierailukielto vanhusten ja muiden riskiryhmien asumispalveluyksiköissä sekä hoitolaitoksissa, terveydenhuollon yksiköissä ja sairaaloissa. Julkisiin kokoontumisiin ja liikkumiseen liittyvät suositukset ja rajoitukset. Yli 70-vuotiaiden kontaktien rajoittaminen.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon kapasiteetin lisäys koronan hoitoon ja testaukseen liittyvissä tehtävissä ja samanaikaisesti kiireettömän toiminnan vähentäminen. Sosiaali- ja terveydenhuollossa toimenpiteet ovat jatkuneet koko loppuvuoden ja jatkuvat edelleen vuonna 2021.

Poikkeusolojen ajaksi toimielimet tekivät normaalitilannetta laajempia päätösvallan delegointipäätöksiä. Etätyö lisääntyi ja sähköinen kokouskäytäntö otettiin laajasti käyttöön vuoden 2020 aikana.

Myös normaalitoiminta jatkui koronavuonna 2020 ja tulevaisuuteen tähtääviä linjauksia valmisteltiin ja toimenpiteitä toteutettiin suunnitellulla tavalla

- Sivistystoimen palveluverkko 2030 suunnitelman mukaiset linjaukset hyväksyttiin valtuustossa 2.3.2020. Investointikokonaisuuden valmistelua jatkettiin ja linjattiin suunnitelman pohjalta talousarviovalmistelun yhteydessä.
- Sopeutusohjelmaa 2020-2023 valmisteltiin kevään ja kesän kuluessa ja se käsiteltiin valtuustossa kahdessa vaiheessa 15.6.2020 ja 16.11.2020. Joidenkin toimenpiteiden vuodelle 2020 suunniteltu käynnistäminen siirtyi koronatilanteesta johtuen.
- Elinvoimainvestoinnit jatkuivat: Yrityspuisto Sykkeen, Mouhijärven maisemakylän, VT11 alikulun ja rinnakkaisväylän ja Keskustan kehittämisen valmistelua ja toteutusta jatkettiin suunnitellulla tavalla.
- Vareliuksen kouluinvestointi valmistui ja otettiin käyttöön maaliskuussa, jonka jälkeen Varilan vanha koulu purettiin. Varilan liikuntahallin rakennustyöt käynnistyivät loppuvuonna ja rakennustyö jatkuu vuonna 2021.
- Keskushammashoitola siirtyi tarkoitusta varten remontoituihin vuokratiloihin Vammalan Torikeskukseen.
- Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelutuotanto siirtyi 1.1.2020 lukien liikkeenluovutuksella SaTu Oy:ltä Monetra Pirkanmaa Oy:lle.
- Konsernitasolla valmisteltavana oli
 - Tietohallintopalveluiden liiketoimintasiirto SaTu Oy:ltä Kuntien Tiera Oy:lle. Siirto toteutui 1.1.2021 lukien
 - Sastamalan Vuokratalot Oy:n PTS-suunnitelman mukaiset rakennusten remontointi- ja purkutoimenpiteet ja niiden rahoitusta. Kaupunki myönsi takauksen yhtiön 3 miljoonan euron lainalle.

Tulojen ja menojen olennaiset muutokset vuonna 2020

Koronapandemian vaikutus kaupungin talouteen oli monitahoinen.

Sastamalan vuoden 2020 talousluvuissa koronavaikutukset näkyvät etenkin perusterveydenhuollon toimintakulujen kasvuna (kasvu 1,4 M€, 7 %), mutta toisaalta ei-kiireellisen hoidon osittaisesta alasajosta johtuen erikoissairaanhoidon kustannusten vähenemisenä (vähennys 1,6 M€, 3 %). Muilla vastuualueilla rajoitus- ja sulkutoimenpiteet vähensivät toimintakuluja, mutta myös toimintatuottoja. Toimintakulujen lisäystä puolestaan aiheutui mm. suojavälineiden hankinnasta ja työmarkkinatuen kasvusta. Käyttötalouden nettomenot olivat 1,9 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuonna 2019.

Sastamalan kaupungin koronatilanteesta aiheutuvat verotulomenetykset olivat noin n. 2,5-3 miljoonaa euroa. ja kaupungin saamien koronatukien määrä oli 7,1 miljoonaa euroa ja verotulomenetysten kompensatio 0,4 miljoonaa euroa. Valtion tukitoimenpiteet kattoivat koronasta aiheutuneet menetykset ja käänsivät tuloksen positiiviseksi.

Talouden kannalta merkittävää oli myös Tilakeskuksen tuloksen koheneminen (+0,95 M€, 28 %). Tilakeskuksen taloutta vuonna 2019 rasittaneet kuntotutkimukset ja ilmanpuhdistimien vuokrat jäivät pääosin pois ja toisaalta sääolosuhteista johtuen lämmitys- ja talvikunnossapidon kustannukset olivat aiempaa pienemmät. Lisäksi kiinteistönhoidon liittyvät järjestelyt vähensivät kustannuksia. Myyntivoittoja Tilakeskukselle kertyi 156 000 euroa.

Talousarviomuutokset ja poikkeamat

Kateluvut M€	Talous- arvio	Muu- tokset	Muut. talous- arvio	Tilinpää- tös	Poikkeama	
					alkup ta	muutettu ta
Toimintakate	-143,5	-0,01	-143,6	-140,6	3,0	3,0
Vuosikate	6,9	-0,01	6,9	15,1	8,2	8,2
Tulos	-1,4	-0,01	-1,4	4,3	5,8	5,8
Yli/alijäämä	-1,2	-0,01	-1,2	4,6	5,8	5,8
Investoinnit, netto*	-10,7	-0,5	-11,2	-11,0	-0,3	0,2

*toteutumassa ei ole huomioitu myyntivoittoja ja -tappioita, netto n. 616 000€, joita ei myöskään budjetoida

Valtuusto hyväksyi vuoden 2020 talousarvioon seuraavat määrärahamuutokset (nettolisäys 15 000 euroa):

- Käyttösuunnitelmavaiheessa erityisasumispalvelut siirrettiin Asumispalveluiden vastuualueelta Perhe- ja sosiaalipalveluiden vastuualueelle. Vastaava määrärahasiirto oli 1 707 200 euroa. Samassa yhteydessä hyväksyttiin 169 000 euron määrärahasiirto Asumispalveluista Perusterveydenhuollon vastuualueelle.
- Käyttösuunnitelmavaiheessa tehtiin määrärahasiirtoja myös sivistystoimen vastuualueiden välillä. Perusopetuksen vastuualueelle siirrettiin 50 000 euroa varhaiskasvatuksesta, 13 000 euroa lukio-koulutuksesta ja 18 000 euroa elämänlaadun vastuualueelta, siirrot yhteensä 81 000 euroa.
- Toteutumaennusteen perusteella Erikoissairaanhoidon vastuualueelta tehtiin 900 000 euron määrärahasiirto Perusterveydenhuollon vastuualueelle.
- Konsernihallinnon Yhteisten erien vastuualueen maanmyyntivoittojen tuloarviota korotettiin 100 000 eurolla.
- Yhdyskuntatekniikan vastuualueen määrärahaa korotettiin 115 000 eurolla vesihuoltoavustuksen myöntämiseen liittyen.
- Syksyn osavuosikatsauksen aikaisten ennusteiden perusteella verotuloarviota vähennettiin ja valti-onosuusarviota lisättiin 4 500 000 eurolla.

Valtuustotason investointimäärärahoihin tehtiin seuraavat muutokset (nettolisäys 485 000 euroa):

- Konsernihallinnon maanostoon varattua määrärahaa korotettiin 480 000 eurolla ja Tiera Oy:n osakkeiden ostoon myönnettiin 5 000 euron määräraha
- Sastamalan Vesi liikelaitoksen investoinneista siirrettiin 175 000 euro Tilakeskuksen investointeihin
- Teknisen toimen investoinneista siirrettiin 350 000 euroa Tilakeskuksen investointeihin

Emokaupungin toimintakate toteutui 3,2 miljoonaa euroa budjetoitua parempana. Määrärahoja säästyí 11 vastuualueella ja määrärahat ylittyivät viidellä vastuualueella. Sastamalan Vesi liikelaitoksen tulos oli 0,2 miljoonaa euroa budjetoitua heikompi.

Merkittävimmät talousarviopoikkeamat olivat

- Erikoissairaanhoido, määrärahasäästö 777 000 euroa (alkuperäinen alittui 1 677 000 euroa)
- Konsernipalvelut, määrärahasäästö 728 000 euroa
- Tilakeskus, määrärahasäästö 712 000 euroa
- Elämänlaatu, määrärahasäästö 492 000 euroa
- Perusterveydenhuolto, määrärahaylitys 295 000 euroa (alkuperäinen ylittyi 1 364 000 euroa)
- Verotulot, tuloarvion ylitys 2 579 000 euroa (alkuperäinen alittui 1 920 000 euroa). Verotuloarvio perustuu syksyn veroennusteeseen ja verotulokehitys koheni loppuvuotta kohti. Toteutuma sisältää yhteisöveron jako-osuuden korotuksen, noin 1 milj. euroa.
- Valtionosuudet, tuloarvion ylitys 2 260 000 euroa (alkuperäinen ylittyi 6 760 000 eroa). Tuloarvio ei sisällä 1,6 milj. euron korvausta testaukseen eikä 0,4 milj. euron veronmaksulykkäysten kompensatiota. Toteutuma sisältää koronatukia yhteensä 6,1 milj. euroa ja em. kompensaaion 0,4 milj. euroa.
- Poistot ja arvonalentumiset, poikkeama 2 469 000 euroa: Tilinpäätösvaiheessa käyttöomaisuuden lisäpoistoja tehtiin talousarviossa ennakoitua enemmän ja Kokemäen ja Kiikoisten kuntayhtymä Ilo-lan kuntayhtymäosuuden 0,2 milj. euron arvonalennukseen ei ole erikseen varauduttu talousarvio-ossa.
- Investointimäärärahat kokonaisuutena jäivät 0,2 miljoonaa euroa alle muutetun talousarvion. Määrärahat ylittyivät konsernihallinnossa ja sivistystoimissa. Määrärahoja jäi käyttämättä Tilakeskuksella, yhdyskuntatekniikalla ja Sastamalan Vedellä.

1.5 KAUPUNGIN JA KONSERNIN HENKILÖSTÖ

Sastamalan kaupungin ja Vesi liikelaitoksen palvelussuhteessa oli vuoden viimeisenä päivänä 1604 henkilöä. Henkilöstöstä vakituksia oli 1218 (76 %) ja määräaikaista 386 (24 %). Henkilöstöstä naisia oli 83 % ja miehiä 17 %.

Palvelussuhteiden määrä 31.12.2020 tilanteessa:

Palvelussuhde 31.12.	Miehet	Naiset	Yhteensä 2020	Yhteensä 2019	Muutos% ed. vuodesta
Vakinaiset	206	1012	1218	1226	-0,7
Määräaikaiset	68	318	386	359	7,5
- joista työllistettyjä	6	2	8	14	-42,9
- joista oppisopimussuhteisia		10	10	13	-23,1
Yhteensä	274	1330	1604	1585	1,2

Henkilöstön määrä 2019-2020:

	31.12.2019			31.12.2020		
	vakinaiset	määräaikaiset	yhteensä	vakinaiset	määräaikaiset	yhteensä
Konsernihallinto	43	19	62	47	14	61
Sivistystoimi	467	154	621	449	154	603
Tekninen toimi	157	29	186	146	47	193
Sosiaali- ja terveystoimi	546	156	702	563	171	734
Sastamalan Vesi	13	1	14	13		13
KAIKKI YHTEENSÄ	1226	359	1585	1218	386	1604

Vakituisen henkilöstön määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna 8 henkilöllä eli 0,7 % ja kokonaishenkilöstömäärä kasvoi 19 henkilöllä eli 1,2 %.

Vuokratyövoimaa on käytetty mielenterveys- ja päihdepalveluissa, perusterveydenhuollon päivystyksessä ja hammashuollossa korvaamaan virkalääkäreiden vajetta sekä sotesin hoitohenkilöstön lyhytaikaisissa (alle 3 kk) sijaisuuksissa. Vuonna 2020 kustannukset olivat lääkäreiden osalta 0,7 milj. euroa, mt- ja päihde-palveluissa 0,2 milj. euroa ja hoitohenkilöstön sijaisuuksien osalta 1,4 milj. euroa eli yhteensä 2,3 milj. euroa (v. 2019 2,7 milj. euroa).

Sastamalan kaupunki laatii erillisen henkilöstökertomuksen.

Tytäryhtiöiden henkilöstö

Kaupungin tytäryhtiöiden palveluksessa oli vuoden lopussa 185 henkilöä. Henkilöstöstä vakituisia oli 174 (94 %) ja määräaikaista 11 (6 %).

	31.12.2019			31.12.2020		
	vakinaiset	määräaikaiset	yhteensä	vakinaiset	määräaikaiset	yhteensä
Sastamalan Tukipalvelu	24	3	27	9	1	10
Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut	151	18	169	156	10	166
Sastamalan Lämpö	2		2	2		2
Vuokrataloyhtiö	6		6	7		7
yhteensä	183	21	204	174	11	185

Sastamalan Tukipalvelu Oy:n tuottamat talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut siirtyivät liikkeenluovutuksena Monetra Pirkanmaa Oy:n hoidettavaksi vuoden 2020 alusta ja tietohallinnon palvelut siirtyvät liikkeenluovutuksessa Kuntien Tiera Oy:lle 1.1.2021 alkaen. Yhtiössä ei ole enää tämän jälkeen palkattua henkilökuntaa.

Henkilöstösuunnitelma 2020-2025

Henkilöstösuunnittelun avulla huolehditaan palvelujen edellyttämän henkilöstön oikeasta määrästä ja rakenteesta sekä turvataan riittävä osaaminen kaupungin tavoitteiden saavuttamiseksi.

Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan myös väestökehityksestä johtuvat palveluiden kysyntään ja resursien kohdentamiseen sekä henkilöstön eläköitymiseen liittyvät muutostarpeet. Toimialojen tulee selvittää ja ottaa käyttöön toimintatapoja ja uudelleenjärjestelyjä, joissa nykyistä henkilöstöä tarvittaessa valmennetaan ja koulutetaan uusiin tehtäviin.

Toimialueiden tuli valmistella henkilöstösuunnitelmat 31.3.2020 mennessä. Koronapandemian tuomat haasteet toiminnan suunnitteluun ja järjestämiseen vaikuttivat henkilöstösuunnitelmien valmisteluun. Lisäksi Monetran Personec -palkkajärjestelmään ja ESS-sähköiseen asiointijärjestelmään tehdyt tietokanta- muutokset marraskuun alussa aiheuttivat mittavat ongelmat ohjelmien käyttämiselle. Toiminnallinen häiriö on ilmennyt mm. järjestelmästä tuotettavan aineiston puutteellisuutena. Ongelmat jatkuivat pitkälle alkuvuoteen 2021 haitaten henkilöstöraportointiin ja henkilöstösuunnitelmiin tarvittavien pohjatietojen saatavuutta. Henkilöstösuunnitelmien valmistelu on siirtynyt kevääseen 2021.

1.6 YMPÄRISTÖASIAT JA MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT

Ympäristöasiat

Vesihuolto:

Huittisten Puhdistamo Oy puhdistaa Sastamalasta, Huittisista ja Punkalaitumelta johdetut jätevedet ympäristölupaehtojen mukaisesti. Jätevesien puhdistaminen on aloitettu Huittisten Puhdistamo Oy:n uusissa prosessirakennuksissa vuonna 2016. Vammalan ja Äetsän jätevedet on pumpattu Huittisten puhdistamolle vuodesta 2016 alkaen ja Kiikoisten ja Mouhijärven jätevedet vuodesta 2018 alkaen.

Sastamalan vanhojen jätevedenpuhdistamojen selkeytsaltaat on muutettu varoaltaiksi, jotka mahdollistavat lyhyet keskeytykset jäteveden pumppaamisessa Huittisiin. Vammalan keskusjätevedenpuhdistamo saneerattiin esikäsitellylaitokseksi ja tasaus-/varoaltaille rakennettiin uusi halli. Työ saatettiin loppuun vuonna 2020. Lopetettujen jätevedenpuhdistamoiden osalta tehdään vielä vesistötarkkailua.

Vesihuoltolaitosten (kaupunki ja vesihuolto-osuuskunnat) toiminta-alueet on määriteltä.

Vesihuoltolaitoksen varautumissuunnitelma on liitetty osaksi kaupungin valmiussuunnitelmaa. Suunnitelmaa päivitetään vuosittain.

Muut ympäristötekijät:

Maanrakennustöiden yhteydessä saattaa löytyä saastunutta maaperää (öljyvahinko, vanhat kaatopaikat), joiden selvittäminen vaatii yhteistoimintaa ympäristöviranomaisten kanssa. Maaperän kunnostamista suoritetaan tarvittaessa Pirkanmaan Ely-keskuksen ohjeiden mukaisesti.

Myös rakennusten purku- ja peruskorjaustyöt aiheuttavat riskejä. Isommista peruskorjauskohteista teetetään asbesti- ja kuntokartoituksen. Asbestikartoitus tehdään myös kaikista purkukohteista. Työmaiden haitallisia ympäristövaikutuksia minimoidaan esimerkiksi suorittamalla purkutyöt lajittelevana purkuna, kierrättämällä materiaaleja ja ottamalla tuotteita valittaessa huomioon niiden käyttöikä, korjattavuus ja ympäristörasitus.

Päästökaupan periaatteet on huomioitu Sastamalan Lämpö Oy:n ja Adven Oy:n välisessä energian toimitussopimuksessa.

Pirkanmaan maakunta liittyi Hinku-verkostoon vuoden 2019 lopulla. Sastamalassa kaupunginvaltuusto teki päätöksen verkostoon liittymisestä 2.3.2020. Hinku-verkosto on vuonna 2008 perustettu ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto, joka kokoaa yhteen päästövähennyksiin sitoutuneet kunnat, ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluita tarjoavat yritykset sekä energia- ja ilmastoalan asiantuntijat. Tavoite huomioidaan investointien hankesuunnitelmissa ja toteutettiin jo mm. Varilan liikuntahallin investointihankkeessa. Kaupungilla on myös hiilidioksidivapaa sähköseppä.

Merkittävimmät ympäristövahingot vuonna 2020: Vuonna 2020 ei ole ollut merkittäviä ympäristövahinkoja.

Muut ei-taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3 a luvun mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot myös siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot annetaan tarvittavassa laajuudessa.

Kuntalain 84 pykälässä määritellyt luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoituksen Kuntalain edellyttämällä tavalla. Ilmoitusten perusteella koottu sidonnaisuusrekisteri on julkaistu kaupungin verkkosivuilla. Tilinpäätöksen liitetietoa varten on lisäksi päivitetty kaupungin ja sen intressitahojen välisiä liiketoimia koskeva selvitys.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt elokuussa 2017 Kuntaliiton valmisteleman ohjeen vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista noudatettavaksi Sastamalan kaupungin organisaatiossa.

1.7 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Toiminnan muutokset

Lähtökohta suunnitelmakaudelle 2021-2023 on edelleen haasteellinen ja tulevaisuus sumuisa. Koronapandemian tautitilanne on alkuvuoden 2021 aikana jälleen huomattavasti heikentynyt ja myös rajoitustoimenpiteitä on otettu uudelleen käyttöön. Koronarokotukset ovat käynnistyneet vuoden 2021 alussa ja niiden odotetaan parantavan tautitilannetta kesän ja syksyn aikana. Koronapandemian vaikutuksia vuodelle 2021 ei tilinpäätöstä laadittaessa kyetä vielä arvioimaan.

Lähtökohtaisesti perustoiminta Sastamalassa jatkuu vuonna 2021 pääosin ennallaan. Vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmassa ei ole varauduttu kustannuksia lisäävään toiminnan laajentamiseen tai merkittävään volyymikasvuun.

Sopeutusohjelmaan sisältyvät toiminnalliset muutokset toteutetaan erillisen päätöksenteon kautta. Sopeutusavoite vuoden 2023 tasossa on 5,0 miljoonaa euroa. Sopeutusohjelmaan sisältyvä veroprosentin korotus lisää verotuloja noin 2,5 miljoonalla eurolla. Vuoden 2021 talousarvio on tasapainossa ja seuraavien vuosien tasapaino edellyttää sopeutusohjelman mukaisten toimenpiteiden onnistunutta toteuttamista.

Investointipanostuksia kohdennetaan jatkossa sekä elinvoimaan että peruspalveluihin. Investointitaso on edelleen korkea, keskimäärin 11 miljoonaa euroa vuodessa. Kunnallisteknisistä investoinneista toteutetaan Prismän kauppakeskuksen rakentamisen mahdollistava Vammalan tien jatke. Mouhijärvellä rinnakkaisväylän rakentaminen jatkuu.

Sivistystoimen tilainvestoinnit jatkuvat. Vuoden 2021 aikana rakennetaan päiväkotikiikoksiin ja urheilutalo Suodenniemelle. Mouhijärven yhteiskoulun investointi toteutetaan vuosina 2021-2022. Sylvään koulun Taitotalon suunnittelu käynnistyy vuonna 2021 ja toteutus ajoittuu vuosille 2022-2023. Suunnitelmavuosilla 2022-2023 on 5 milj. euron vuosittainen määrärahavaraus palveluverkkosuunnitelman mukaiseen rakentamiseen.

Lomituspalveluiden toiminta-alue laajeni vuoden 2021 alussa, kun Lempäälän maatalouslomituksen paikallisyksikkö yhdistyi Sastamalan paikallisyksikköön. Lomituspalveluiden toiminta-alueen laajeneminen lisää toimintakuluja ja -tuloja noin 2,9 milj. eurolla (tulosvaikutus 0 €). Henkilöstökulujen lisäys on muutoksesta johtuen 2,0 milj. euroa.

Sastamala on yhdessä Pirkanmaan 21 muun kunnan kanssa mukana työllisyyden kuntakokeilussa, jonka tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeilu kestää 1.3.2021- 30.6.2023.

Lähi vuosille oman haasteensa tuo koronapandemian aikana muodostunut hoitovelka, joka lisää palvelutarvetta sosiaali- ja terveystoimessa. Myös perusopetuksessa tuen tarve lisääntyy.

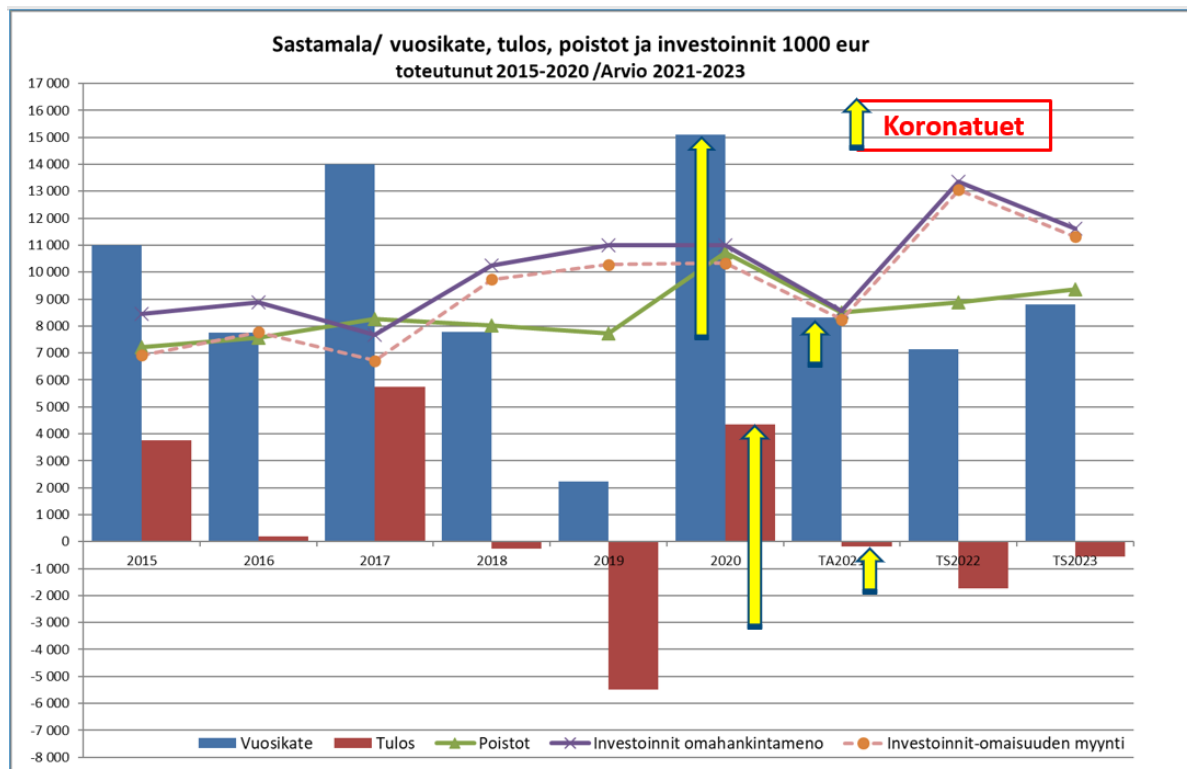
Ratkaistavaksi tulee lisäksi Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin alijäämien kattaminen, josta Sastamalan osuus noin 2 miljoonaa euroa.

Tulevat Sote-uudistuksen linjaukset vaikuttavat myös kaupungin lähivuosien suunnitteluun.

Talouden muutokset

Seuraavassa kaaviossa on havainnollistettu kaupungin talouskehitystä vuosikatteen, tuloksen, investointien ja poistojen kautta. Talouden tasapainotilanteessa vuosikate kattaa poistot ja riittää investointien rahoittamiseen. Muussa tapauksessa tulos muodostuu alijäämäiseksi ja kunta rahoittaa investointinsa omaisuuden myynnillä, kassavaroillaan tai ottamalla lisää lainaa. Taulukossa on esitetty myös vuosien 2021-2023 vastaavat tiedot voimassaolevan taloussuunnitelman mukaan.

Kaaviossa on nuolella merkitty koronatukien vaikutus vuosien 2020 ja 2021 vuosikatteeseen ja tulokseen.

Kaupungin oman tasapainotusohjelman ja maltillisen palkka- ja inflaatiokehityksen tuloksena Sastamalan kaupungin menokehitys oli vuosina 2014-2017 hyvin maltillista ja tulos pysyi positiivisena. Vuodelle 2017 ajoittui myös kertaluonteisia tulosta parantavia eriä. Vuoden 2018 tilinpäätös oli vielä tasapainossa, mutta vuonna 2019 toimintamenojen voimakas kasvu ja verorahoituksen viivästymät heikensivät tulosta merkittävästi.

Vuoden 2020 talousarvio sisälsi runsaan prosentin (n. 1,5 M€) sopeutustavoitteen kaikille toimialoille. Siitä huolimatta talousarvio oli 1,2 milj. euroa alijäämäinen. Vuoden 2020 toteutuksessa koronavaikutukset ovat merkittävät. Vaikka koronan hoito ja ehkäisy lisäsivät kustannuksia, niin toisaalta erikoissairaanhoidon kii-reettömän hoidon vähentymisestä ja muita toimintoja koskevista rajoitus- ja sulkutoimenpiteet aiheutui vielä suuremmat kustannussäästöt. Valtion koronatuett kattoivat koronasta aiheutuneet verotulomenetykset ja lisä-kustannukset ja tukien ansiosta tulos muodostui positiiviseksi.

Vuoden 2021 talousarviossa oletuksena on, että tilanne normalisoituu. Talousarviossa ei ole erikseen varau-duttu koronan testaus-, hoito- ja rokotuskuluihin. Tiedossa olevat valtion koronatuett on huomioitu (yhteisöve-ron jako-osuuden korotus ja valtionosuuden korotus). Sopeutusohjelman mukaiset toimenpiteet ja tehty vero-ratkaisu on huomioitu täysimääräisesti. Talousarvio on näillä lähtöolettamuksilla tasapainossa. Suunnitelma-vuosien tasapaino riippuu sopeutusohjelman onnistuneesta toteuttamisesta.

Riskinä vuonna 2021 on koronatilanteen pitkittyminen ja vaikutukset verotulokehitykseen ja toimintaan. Sosiaali- ja terveystoimen käyttösuunnitelman valmisteluvaiheessa on tunnistettu ja tuotu esille talousarvioon liittyviä riskejä, jotka liittyvät erityisesti koronapandemian vaikutuksiin, vuodelta 2020 siirtyvään hoito- ja pal-veluvelkaan, uusiin asiakkuuksiin ja palvelutarpeiden kasvuun sekä 1.7.2021 voimaan tulevan asiakasmak-sulain muutoksista johtuvaan asiakasmaksutuottojen vähenemiseen. Koronapandemian jatkuminen aiheut-taa riskin myös sopeustustoimenpiteiden toteuttamiselle. Edellä oleviin muutoksiin talousarviossa ei ole va-rauduttu.

1.8 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKI-JÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTA-VISTA SEIKOISTA

Toimielimet ja konserniyhteisöt arvioivat ja raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnan riittävydestä ja kehittämistarpeista osana toiminnan ja talouden suunnittelua, seuranta ja raportointia. Riskienhallinnan tilannekatsaus sisältyy taloussuunnitelmaan sekä osavuosi- ja tilinpäätösraporteille.

Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot vuoden 2020 lopulla:

Riski	Riskien hallintakeinot
<u>Strategiset riskit:</u> *Strategiset valinnat eivät toteudu, toiminnalle asetetut tavoitteet ja toimenpiteet eivät tue strategian toteutumista oikeaan suuntaan *Väestötavoitteet eivät toteudu. *Kalliiden, raskaiden sote-palveluiden asiakasmäärän huomattava kasvu.	*Tavoitteiden ja toiminnan vaikuttavuuden säännöllinen seuranta ja arviointi. Raportoinnin yhtenäisyys ja läpinäkyvyys. *Elinvoimaa vahvistavien toimenpiteiden suunnitelmallinen toteutus ja arviointi. *Ennaltaehkäiset toimenpiteet, palvelurakenteen muutos. JONOPOIS ja Omaan kotiin hankkeet.
<u>Toiminnalliset riskit:</u> *Kriittisten tietojärjestelmien virheet ja toimimattomuus sekä palvelunestohyökkäykset. *Kriittisen osaamisen varmistaminen, henkilöstön saatavuus *Tulevan sote-uudistukseen mahdolliset negatiiviset vaikutukset kaupungin toimintaan. *Pandemiatilanteen heikkeneminen	*Tietojärjestelmien varmistus, ajantasainen tietoturva- ja tietosuojaohjeistus. Koulutukset *Tehtäväkuvaukset, toimivat sijaisjärjestelyt ja perehdyttäminen. Huolellinen rekrytointi, soveltuvuusarvioiti avaintehtävissä. Oppisopimuskoulutus sote-palveluissa, Myönteinen työnantajaimago, panostukset työhyvinvointiin. Ennakoiva henkilöstösuunnittelu. *Sote-valmistelun seuranta. Osallistutaan Pirkanmaan sote-valmisteluun. *Toiminnassa huomioidaan valtakunnalliset ja alueelliset määräykset ja suositukset pandemiatilanteen aiheuttamien haitallisten vaikutusten vähentämiseksi.
<u>Taloudelliset riskit:</u> *Talouden tasapainottaminen ei onnistu, hallitsematon kustannuskehitys. *Taloudellisia riskejä ei tunnisteta, poikkeamiin reagointi on riittämätöntä.	*Toiminnan suunnitelmallisuus, toiminnan ja palvelurakenteen uudistaminen. Sopeutusohjelman toteuttaminen. *Kustannuskehityksen jatkuva seuranta ja ennakointi sekä tarvittavat korjausliikkeet.
<u>Vahinkoriskit:</u> *Toimitilariskit, ennakoimattomat sisäilma- ja kosteusongelmat *Vesihuollon laatu- ja toimintapoikkeamat.	*Kiinteistöjen kuntotutkimukset, ennakoivat korjaustoimenpiteet. *Ajantasainen varautumissuunnitelma.
<u>Tytäryhtiöiden merkittävimmät riskit:</u> - Henkilöstön riittävyys ja varajärjestelmien toimivuus - Tietoturva- ja tietojärjestelmäriskit - Palveluiden kysyntämuutokset, käyttöasteen muutokset - Kiinteistöjen kunto ja korjausvelka - Rahoitus- ja korkoriskit - Laite- ja verkostohäiriöt ja -vahingot - Toimintaympäristön muutokset	

Yleiseen kehitykseen liittyviä riskejä ovat mm. globaaleihin taloudellisiin muutoksiin liittyvät tekijät, joihin kaupunki ei voi suoraan vaikuttaa, mutta joihin voi varautua. Taseen ylijäämä antaa liikkumavaraa myös talouden muutos- ja riskitilanteissa. Paikallisen ammatillisen koulutuksen, työllisyyspalveluiden ja elinkeinoelämän yhteistyö varmistaa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamisen.

Kaupungin organisaatiossa on tapahtunut ja tapahtuu myös lähivuosina eläköitymisten ja toimintojen uudelleen organisoinnin yhteydessä useita henkilöstömuutoksia. Muutoksiin varautuminen, tiedon siirtäminen ja riittävä perehdyttäminen on huomioitu toimialojen sisäisen valvonnan suunnitelmassa, henkilöstösuunnitelmien valmistelussa ja käytännön toiminnassa.

Rahoitus- ja korkoriskeihin on varauduttu lainasalkun rakenteella. Kaupungin lainasalkku koostuu kiinteäkorkoisista lainoista, pitkiin viitekorkoihin sekä euribor-korkoihin sidotuista lainoista. Valuuttasidonnaisia lainoja kaupungilla ei ole. Kaupunki on solminut Kuntarahoitus Oy:n kanssa johdannaisia koskevan yleissopimuksen, joka mahdollistaa vaihtuvakorkoisten lainojen korkosuojauksen nopealla aikataululla korkotason muutosten sitä edellyttäessä. Kaupungin takaamat tytäryhtiöiden lainat on jaettu lyhyisiin ja pitkiin korkoihin. Sastamalan Vuokratalot Oy on suojannut osan lainoistaan koronvaihtosopimuksella.

Valtuusto hyväksyi 16.12.2019 Sastamalan kaupungin varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteet. Asiakirjassa on määritelty korkoriskiä ja lainasalkun tavoiterakennetta koskevat periaatteet, joita noudatetaan uutta lainaa nostettaessa. Ohjeessa on linjattu myös toimialasijoittamisen ja kassavarojen sijoittamisen yleisiä periaatteita.

Koronapandemian tuomassa epävarmassa taloustilanteessa oli tarpeen varmistaa jatkuva maksuvalmius ja riittävän ja joustavan lyhytaikaisen rahoituksen saatavuus. Kuntarahoituksen kuntatodistusohjelman limiittiä ja samalla lyhytaikaisen lainan enimmäismäärä korotettiin viidestä miljoonasta kymmeneen miljoonaan euroon valtuuston kesäkuussa 2020 tekemällä päätöksellä.

Konsernin vakuutukset on kilpailutettu viimeksi vuonna 2015. Kaupunki on tehnyt vakuutusmeklariliike Se-mita Oy:n kanssa sopimuksen vakuutus sopimusten jatkuvasta ylläpidosta ja hallinnoinnista.

Vuoden 2020 lopulla ei ole vireillä taloudellisesti merkittäviä oikeudenkäyntejä.

Merkittävimpiä tulevaan kehitykseen vaikuttavia epävarmuustekijöitä ovat:

- Koronapandemian pitkittymisen vaikutukset kansantalouteen, työllisyyteen, terveydenhuollon kustannuskehitykseen sekä valtion ja kuntien verotulokertymiin. Vaikutukset voivat olla huomattavat ja niiden ennakointi on edelleen epävarmaa.
- Sote-uudistuksen aikataulu ja tulevat linjaukset.
- Kaupungin mittava investointitarve ja siihen liittyvät sopeutustarpeet ja rahoitus- ja korkoriskit.

2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHAL- LINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Toimintakertomuksessa on annettava tieto sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (KuntaL 115.1 §). Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot:

- Miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty
- Onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella
- Miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Seuraavassa kaupunginhallituksen selonteossa on raportoitu Sastamalan kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä ja tulevasta kehittämistoimenpiteistä. Pohjatiedot on koottu toimialoilta yhtenäisellä raportointipohjalla kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisina tehtäväkokonaisuuksina. Kustakin tehtäväkokonaisuudesta toimialat ovat kuvanneet valvontaympäristöä, sisäisessä valvonnassa korostuvia riskejä, käytettyjä menetelmiä ja erityisiä kehittämistoimenpiteitä ja valvontakohteita. Toimialat ovat lisäksi raportoineet sisäisessä valvonnassa havaituista puutteista ja toimenpiteistä ja arvioineet sisäisen valvonnan riittävyyttä, ajantasaisuutta ja kattavuutta.

Selonteossa on lisäksi huomioitu toimialojen riskikartoitus ja riskienhallinnan arviointi sekä tilinpäätösraportit.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Sastamalan kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tavoitteena on varmistaa, että päätökset perustuvat riittävään ja luotettavaan tietoon ja toiminnassa noudatetaan lakeja, ohjeita ja päätöksiä. Tavoitteena on myös omaisuuden ja resurssien turvaaminen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuus ja vastuut on määritelty:

- kuntalaissa
- hallintosäännössä (valtuusto, päivitys voimaan 9.3.2020 ja 15.6.2020)
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa (valtuusto)
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa (hallitus, päivitykset voimaan 1.2.2020)
- muissa ohjeissa (hallitus, henkilöstöjaosto, johtoryhmä)
- delegointipäätöksissä (toimielimet, viranhaltijat) ja tehtävänkuivissa

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Lauta- ja johtokunnilla on vastuu oman tehtäväalueensa sisäisestä valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja raportoinnista. Johtavien viranhaltijat, tilivelvolliset ja esimiehet vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja raportoinnista oman tehtäväalueensa osalta.

Sastamalan kaupungilla ei ole erikseen sisäisen tarkastuksen yksikköä, mutta ulkoisen tarkastuksen yhteydessä on suoritettu myös sisäistä tarkastusta tukevia toimenpiteitä.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä raportoinnista konsernijohtolle.

Toimialat ja liikelaitos laativat vuosittain suunnitelman ja raportoivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta omassa toiminnassaan. Sisäisen valvonnan suunnitelmat ja raportit saatetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle ja tarkastuslautakunnalle. Myös tytäryhtiöt tekevät riskikartoitusta ja arviointia taloussuunnittelunsa ja raportointinsa yhteydessä.

Kaupunginhallituksen selonteko perustuu toimielinten ja konserniyhteisöjen laatimiin selontekoihin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportoinnissa on käytössä yhtenäinen suunnitelma- ja raporttirunko.

Riskienhallinnan järjestäminen

Toimialojen riskienhallinnan periaatteet on valmistelu vuonna 2019 Muutoskitkasta elinvoimaa (MUKI) -hankkeen yhteydessä. Tärkeimmät riskikohteet ja niiden riskitasot sekä riskienhallinnan arviointi on kirjattu TargetorPro-järjestelmään. Riskienhallinnan tilannetta voidaan järjestelmässä päivittää jatkuvan arvioinnin periaatteella; arviointi tulee kuitenkin tehdä vähintään taloussuunnittelun sekä osavuosi- ja tilinpäätösraportoinnin yhteydessä. Toimialojen riskikartoitusta ja -arviointia voidaan tarkastella järjestelmässä avoimuuden periaatteella yli hallintokuntarajojen.

Syksyllä 2020 otettiin käyttöön tiedonhallintaan ja tiedonhallintalain velvoitteisiin liittyen Digiturvamalli-sovelmus, jossa arvioidaan laajasti riskejä. Mallin käyttöönotto jatkuu vuonna 2021.

Eri toimintayksiköissä tehdään toimitiloja ja työskentelyolosuhteita koskevia kartoituksia, selvityksiä ja tarkastuksia. Esille nousseita riskitekijöitä vähentäviä toimenpiteitä on toteutettu tarvittavassa laajuudessa. Toimintayksiköiden turvallisuus- ja pelastautumissuunnitelmat on laadittu. Vahinkotilanteiden varalle henkilöstölle on järjestetty ensiapukoulutusta.

Vahinkotapahtumat, sattuneet vaaratilanteet ja 'läheltä piti' -tilanteet kirjataan ja käsitellään vastuualueilla.

Valmiussuunnitelmissa varaudutaan turvaamaan elintärkeiden toimintojen jatkuminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Suunnitelmia päivitetään säännöllisesti.

Merkittävimmät riskit on toimialoilla tiedostettu ja niiden hallintakeinot on määritetty.

Sisäinen valvonta osa-alueittain

Päätöksenteko

Hallintosäännössä on määritetty vastuujako luottamushenkilö- ja virkamiesjohtamiselle. Delegointipäätökset ovat ajan tasalla ja kuntalain mukainen otto-oikeusjärjestelmä kunnossa. Delegointipäätökset saatetaan vuosittain tiedoksi valtuustolle.

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia (EVA) koskeva ohjeistus on päivitetty vuonna 2019, mutta arviointimenettelyn käyttö on toistaiseksi ollut vähäistä. EVA-menettelyn vakiinnuttaminen päätösten valmistelussa kaikilla toimialoilla on sitovana tavoitteena vuoden 2021 talousarviossa.

Toimielinten ja viranhaltijoiden päätökset julkaistaan kaupungin kotisivuilla siltä osin kuin se on tietosuoja-säännökset huomioiden mahdollista.

Kaupunginvaltuusto ja -hallitus päättävät kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti Sastamalan kaupungin toimintaa ohjaavista säännöistä, määräyksistä ja ohjeista. Henkilöstöhallintoa koskevat ohjeet hyväksyy henkilöstöjaosto. Ohjeita tarkistetaan tarpeen mukaan lainsäädännön sekä organisaatio- ja toiminnan muutosten edellyttämällä tavalla. Täsmentäviä ohjeita on käsitelty johtoryhmässä ja täydennetty tarvittaessa myös viranhaltijavalmisteluna. Lisäksi toimialoilla on laadittu toimialan omaan toimintaan liittyviä ohjeita.

Uusista ohjeista on tiedotettu kohderyhmien koulutuksissa ja täsmäinformaationa. Ajantasaiset ohjeet ovat luettavissa kaupungin kotisivuilla ja/tai intranetissä. Vastuualueiden ja toimintayksiköiden esimiesten tehtävänä on viime kädessä huolehtia henkilöstön riittävästä ohjeisiin perehdyttämisestä.

Oman toimialansa lainsäädännössä ja muissa viranomaisohjeissa annettujen määräysten ja määräaikojen toteutumista toimialat seuraavat säännöllisesti.

Toiminnassa ei ole vuonna 2020 havaittu lakien ja säännösten sekä hyvän hallintotavan vastaista toimintaa, joista seuraisi merkittävää korvausvastuuta tai oikeusseuraamuksia.

Henkilöstöasiat

Henkilöstön määrä-, rakenne- ja osaamiskartoitusta on tehty henkilösuunnitelmien valmistelun yhteydessä.

Henkilöstön osaamiseen liittyviä riskejä minimoidaan koulutuksella ja perehdyttämisellä. Sastamalan kaupungin perehdyttämisohje hyväksyttiin johtoryhmässä tammikuussa 2020.

Rekrytointitilanteessa varmistetaan tarvittavat pätevyydet ja rekisterimerkinnot. Avaintehtävissä käytetään myös soveltuvuusarviointia. Täydennyskoulutusta järjestetään säännösten edellyttämällä tavalla. Toimialoilla laaditaan vuosittain koulutussuunnitelmat.

Vuosittaiset kehityskeskustelut toimivat johtamisen tärkeänä apuvälineenä. Keskustelujen avulla vahvistetaan toiminnan tavoitteellisuutta, välitetään informaatiota sekä aktivoidaan henkilöstön tietoa ja osaamista. Samalla tehdään tehtäväkuvauksin tarvittavat tarkennukset.

Osaavat henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi Sotesin, TE-toimiston ja Saskyn yhteistyönä on aloitettu työvoimapolitiittinen koulutus lähihoitajaksi. Myös oppisopimustoimintaa jatketaan. Koronapandemiatilanteessa kriittisten toimintojen henkilöstöresurssien riittävyyttä on turvattu sisäisin henkilöstöjärjestelyin, kuten siirrot sivuterveysasemilta ja sivistystoimen sulkutoimenpiteiden kohteena olleista yksiköistä.

Työyksiköiden työn vaativuuden arviointi tehdään TurvaArvi –ohjelmalla. Työturvallisuuslain mukaisesti selvitetään, tunnistetaan ja arvioidaan työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle aiheutuvat haitat ja vaarat. Työpaikkaselvityksiä tehdään 3-4 vuoden välein työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti.

Henkilöstöhallintopalveluiden tuottaminen siirtyi Monetra Pirkanmaa Oy:lle vuoden 2020 alusta. Monetra tuottaa palkanlaskennan palvelut, keskitetyn henkilöstöhallinnon raportoinnin ja Titania -työvuorosuunniteluohjelman pääkäyttäjäpalvelut. Loppuvuonna 2020 suoritettujen henkilöstöhallinnon järjestelmien tietokantamuutosten yhteydessä ilmenneitä liittymäongelmia pyrittiin ratkaisemaan tiiviissä yhteistyössä Monetran ja järjestelmätoimittajien kanssa.

Talouden ja toiminnan suunnittelu ja seuranta

Taloussuunnitelmaan sisältyvien sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta toimialat ja vastuualueet raportoivat osavuosiraportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä. Vastuualuekohtaiset tilinpäätösraportit on esitetty vuoden 2020 toimintakertomuksessa.

Toimialat seuraavat ja ennakoivat tavoitteidensa toteutumista säännöllisesti. Vastuualueiden ja toimintayksiköiden vastuuhenkilöillä on mahdollisuus seurata kirjanpidon toteutuma- ja tapahtumatietoja ajantasaisesti web-selaimella omalta työasemaltaan, mikä mahdollistaa nopean reagoinnin poikkeamiin. Myös toimielimiä informoidaan säännöllisesti talousarvionsa toteutumisesta.

Tavoitteiden toteutumista seurataan myös konsernihallinnon ja toimialojen seurantalavereissa, joissa määrärahasurannan ohella korostuvat kokonaistalouden ja kustannuskehityksen seuranta ja ennakointi.

Seuranta on tehty toimialoilla ohjeiden mukaisesti. Vuoden 2020 koronapandemiatilanteen ja talousennusteiden vaihtelut vaikeuttivat huomattavasti määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisen ja rahoitustarpeen arviointia sekä toimiala- että koko kaupungin tasolla.

Kirjanpito ja maksuliikenne

Toimialat ovat nimenneet tositteiden asiattarkastajat ja hyväksyjät sekä laskutusten, kassojen ja toimeksiantojen varojen vastuuhenkilöt ohjeiden mukaisesti.

Kaupungin kirjanpito- ja maksuliikennepalvelut on hoidettu vuoden 2020 alusta lukien Monetra Pirkanmaa Oy:n toimesta. Taloushallinnon tehtävät ja työnjako kaupungin ja Monetran välillä on määritelty palvelusopimuksessa ja siihen liittyvissä vastuumatriiseissa. Taloushallinnon erillisohjeita päivitettiin keväällä 2020 palvelutuottajan muutokseen liittyen.

Loppuvuonna 2020 taloushallinnon palveluissa tuli esille viivästymiä ja virheellisyyksiä palkkasiirroissa sekä ostolaskujen skannauspalveluissa. Palkkatietojen siirroissa ilmenneisiin ongelmiin etsittiin ratkaisua yhteistyössä Monetran, järjestelmätoimittajan ja kaupungin kesken ja järjestelmäliittymien puutteet korvattiin lopulta manuaalisiiroin.

Taloushallinnon sisäisen valvonnan menetelmät on määritelty ja niitä on toteutettu suunnitellulla tavalla. Esille tulleet ongelmiin on puututtu ja havaittujen ongelmien korjaustoimenpiteitä on seurattu säännöllisin palaveroin toimialojen ja palvelutuottajan kanssa. Sisäisen valvonnan toimenpiteet painoutuivat loppuvuonna vahvasti kirjanpidon tarkistuksiin ja riittävän oikeellisuuden varmistamiseen. Varmistusta tehtiin sekä toimialoilla että keskitetysti taloushallinnossa.

Vuodelle 2021 kehittämiskohteena on kirjaustietojen (tiliöinnit, alv-käsittely, palkkakirjaukset) seurannan ja valvonnan organisointi ja menettelytapojen vakiinnuttaminen toimialoilla sisäisen valvonnan ohjeen edellyttämällä tavalla.

Omaisuuksien hallinnointi

Omistajaohjauksen periaatteet on hyväksytty valtuustossa vuonna 2019.

Hankintamenettelyistä on määrätty hankintalaissa ja kaupungin hankintaohjeessa. Hankintoja ja omaisuuden luovuttamista koskeva ratkaisuvalta on määritelty hallintosäännössä sekä sen pohjalta tehdyillä delegointipäätöksillä.

10 000 euron pienhankintarajan ylittävä aktivoitu käyttöomaisuus on luetteloidu käyttöomaisuuskirjanpitoon. Muusta omaisuudesta pidetään erillisiä luetteloita toimialakohtaisesti. Irtaimiston luettelointia koskeva ohje on päivitetty helmikuussa 2019.

Tietohallinto, tietoturva ja tietosuojat

Sastamalan kaupungin tietosuojat ja tietoturvapoliittika on hyväksytty kaupunginhallituksessa vuonna 2019. Lisäksi on laadittu selkeä tietosuojat ja tietoturvaohje henkilöstölle.

Kaupungin verkkosivut eivät vielä vuonna 2020 täyttäneet julkisten digitaalisten palveluiden saavutettavuudesta annetun lain vaatimuksia. Kotisivuille on kuitenkin tehty saavutettavuusarviointi ja lisätty lakisääteinen saavutettavuusseloste. Kotisivujen konseptointityö jatkuu vuonna 2021.

Tietohallintopalveluiden tuottaminen siirtyi vuoden 2021 alusta lukien SaTu Oy:ltä Kuntien Tiera Oy:lle. Tietohallinnon tehtävä- ja työnjakoa on valmisteltu yhdessä Kuntien Tiera Oy:n kanssa. Siirtymävaiheessa on oleellista varmistaa vastuukysymykset ja tietohallinnon toimivuus.

Muut sisäisen valvonnan kannalta merkittävät osa-alueet

Hankinnat ja sopimukset:

Hankintojen kilpailutuksessa on käytössä Cludia-hankintajärjestelmä.

Toimialat vastaavat sopimusten ja niihin liittyvien vakuuksien seurannan järjestämisestä. Sopimukset on luetteloidu ja pääosin tallennettu kaupungin käytössä olevaan Dynasty-asianhallintajärjestelmään, Järjestelmään on mahdollisuus liittää myös määräaikoihin liittyviä muistutuksia. Urakoiden rakennus- ja vastuuajakaisten vakuuksien seurantakäytäntö on määritelty ja seurannan vastuuhenkilö on nimetty.

Hankkeet: Hankeohje on päivitetty vuonna 2019

Konsernin sekä ulkoistettujen palvelujen laadun seuranta ja valvonta

Toimialat valvovat oman tehtäväalueensa ulkoistettujen palveluiden laatua.

Yksityisten ympärivuorokautisten asumisyksiköiden sosiaalipalvelujen valvonta lisääntyi merkittävästi vuoden 2019 lopulla. Valvontaa on jatkettu tarpeen mukaan yhteistyössä AVI:n kanssa.

Tarjouspyyntöihin ja sopimuksiin sisällytetään mahdollisuuksien mukaan määrällisten ja sisällöllisten kriteerien lisäksi myös palveluiden laatua koskevia kriteereitä. Ulkoistettujen palveluiden laadunvarmistusta on tehty myös kuvaamalla toimintaprosesseja yhteistyössä palveluiden tuottajien kanssa.

Teknisen toimialan urakkakohteille on nimetty valvojat ja muiden ulkoistettujen palveluiden seurannasta vastaa työnjohto. Kunnossapito- ja rakennushankkeille on nimetty turvallisuuskoordinaattori.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot ja toimenpiteet

TaHe-palveluiden järjestelmä- ja liittymäongelmat:

Talous- ja henkilöstöhallinnossa hallinnossa riskit painoutuivat loppuvuonna 2020 järjestelmien ja ulkoistettujen palveluiden toimivuuteen. Marraskuun 2020 alussa tehtyyn henkilöstöhallinnon järjestelmien tietokannan vaihdon yhteydessä realisoitunut ongelma vaikutti laajasti järjestelmien väliseen tiedon siirtoon, palkkakirjauksiin ja henkilöstötietojen raportointiin. Tietojen oikeellisuuden varmistus on aiheuttanut huomattavasti lisätyötä sekä palvelutuottajan että kaupungin puolella loppuvuonna 2020 ja keväällä 2021.

Ongelmiin on etsitty aktiivisesti ratkaisua yhteistyössä palvelutuottaja Monetran, järjestelmätoimittajien ja kaupungin kesken. Kaikkia järjestelmien välisiä liittymäongelmia ei ole saatu vielä maaliskuun 2021 lopulla ratkaistua.

Kiinteistöt:

Tilakeskuksen tekemien kiinteistöjen kuntotutkimusten yhteydessä on havaittu rakennusten kuntoon liittyviä ongelmia. Kohteissa on tehty tarvittaessa korjaustoimenpiteitä ja hankittu ilmanpuhdistuslaitteita.

Muut havainnot

Toimialat ovat raportoineet myös yksittäisistä pienemmistä poikkeamista, joita koskevat korjaavat toimenpiteet on tehty ja joista ei ole aiheutunut merkittävää toiminnallista haittaa tai taloudellisia menetyksiä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet

Talous- ja henkilöstöhallinnon säännöllisiä seurantapalavereita jatketaan palvelutuottaja Monetran kanssa. Palvelusopimusta ja vastuumatriiseja päivitetään vuoden 2021 aikana. Palvelutuottajalta edellytetään riittäviä varmistuksia järjestelmäpäivitysten ja muiden kehittämistoimenpiteiden yhteydessä. Tiedonkulkuun ja ongelmatilanteista tiedottamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Tietohallintopalveluiden toimivuutta seurataan tehostetusti palveluiden siirtymävaiheessa Kuntien Tiera Oy:lle.

Toimialat ovat nostaneet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteiksi myös mm.

- Kaupungin sisäisen ohjeistuksen selkeyttäminen ja yksinkertaistaminen
- Tietohallintoon, tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät toimenpiteet
- Kirjaustietojen seurannan ja valvonnan organisointi ja menettelytapojen vakiinnuttaminen toimialoilla.
- Toimialojen välinen benchmarkkaus, sisäisen valvonnan hyvät käytännöt ja riskienhallinnan liittymäkohdat.

Kaupunginhallituksen kokonaisarvio

Sisäisen valvonnan riittävyyttä arvioidaan toimialojen ja tytäryhtiöiden sisäisen valvonnan suunnitelmien ja raportoinnin sekä muutoin tehtyjen havaintojen kautta. Toimialojen sisäisen valvonnan suunnittelulle ja raportoinnille on laadittu yhtenäinen runko, joka osaltaan varmistaa monipuolisen ja riittävän sisäisen valvonnan kokonaisuuden huomioon ottamisen.

Kaupunginhallitus toteaa arvionaan, että Sastamalan kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat tuottaneet riittävän varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta ja lainmukaisuudesta. Havaittujen puutteiden johdosta on suoritettu korjaavia toimenpiteitä. Kehittämiskohteet on tunnistettu ja dokumentoitu. Kehittämiskohdetta huomioidaan sisäisen valvonnan suunnitelmissa ja niitä täydentävien erillisohjeiden valmistelussa.

3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN

Ulkoinen

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	36 394	35 458
Valmistus omaan käyttöön	467	498
Toimintakulut	-177 440	-178 476
Toimintakate	-140 579	-142 521
Verotulot	82 859	81 822
Valtionosuudet	72 630	62 751
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	0
Muut rahoitustuotot	528	542
Korkokulut	-344	-372
Muut rahoituskulut	-2	-3
Vuosikate	15 093	2 220
Poistot ja arvonalentumiset	-10 734	-7 715
Tilikauden tulos	4 359	-5 496
Tilinpäätössierrot	230	252
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 589	-5 243

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,56 %	19,92 %
Vuosikate/Poistot, %	140,61 %	28,77 %
Vuosikate, €/asukas	627,50	91,44
Asukasmäärä	24 052	24 277

Toimintatuotot/Toimintakulut, % = $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

= kuinka paljon toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vuosikate prosentteina poistoista = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluku on yli 100 %, katsotaan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletus on pätevä vain, kun poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa (poistonalaisten investointien omahankintameno) pitkällä aikavälillä.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot.

Vuosikate euroa/asukas

Käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vuoden 2020 tuloksen analysointi ja vertailu vuoden 2019 tilinpäätöstietoihin

Tuloslaskelman sisältö

Tuloslaskelma osoittaa, riittääkö kertynyt tulo-rahoitus palveluiden tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallinen tuloslaskelma sisältää myös kaupungin liikelaitokset. Kaupungin ja liikelaitosten väliset sisäiset erät on eliminoitu.

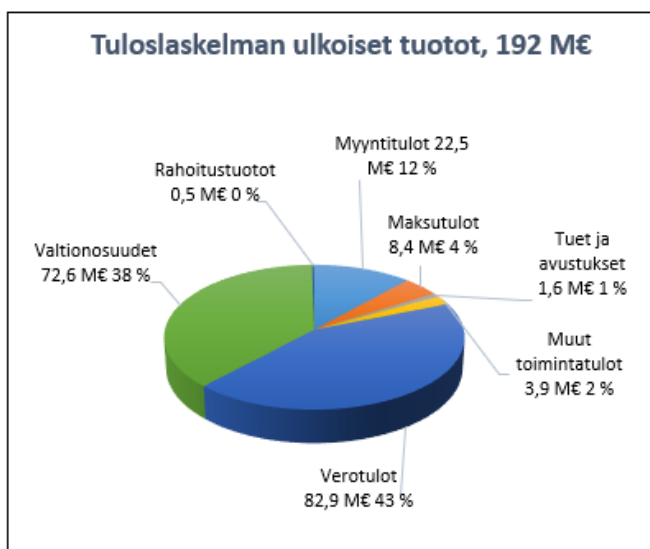
Koronatilanne vaikutti vuonna 2020 merkittävästi sekä tulojen että menojen muodostumiseen. Koronan testaus ja hoito sekä suojavälineiden hankinta lisäsivät kustannuksia. Rajoitustoimenpiteet ja toimipisteiden sulut vähensivät kustannuksia, mutta vaikuttivat myös myynti- ja maksutuottoihin.

Ulkoiset toimintatuotot ja -kulut

Vuonna 2020 ulkoisten toimintatuottojen kokonaismäärä oli 36,4 milj. euroa.

Toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 0,9 milj. euroa (2,6 %), suurimmat yksittäiset muutokset olivat:

- Sosiaali- ja terveystoimen myyntituotot kasvoivat 1,3 milj. euroa, josta pääosa aiheutui sotaveteraanien sote-palveluihin ensimmäistä kertaa vuonna 2020 saadusta valtiokonttorin korvauksesta, n. 0,85 milj. euroa. Sopimuskuntalaskutus kasvoi noin 0,5 milj. eurolla.
- Sastamalan Veden myyntituotot kasvoivat 0,3 milj. euroa.
- Myyntituottojen vähennystä oli mm. metsien myyntituotoissa (-0,1 M€) ja muissa myyntituotoissa (-0,2 M€).
- Koronasuluista johtuen maksutuottoja kertyi edellisvuotista vähemmän etenkin varhaiskasvatuksen (0,2 M€) ja elämänlaadun (0,1 M€) vastuualueilla. Koronatilanne leikkasi myös sote-palveluiden käyttöä ja laskutusta, mutta sopeutustoimenpiteenä toteutetut taksojen korotukset kompensoivat tulovajetta, kokonaisuudessaan sote-palveluiden maksut vähenivät noin 50 000 euroa.
- Ulkoiset vuokratuotot vähenivät Hopunkallion vuokrauskäytännön muutoksesta (välivuokrauksesta luopuminen) johtuen noin 0,3 milj. euroa.
- Käyttöomaisuuden myyntivoittoja kertyi 0,3 milj. euroa ja vakuutuskorvauksia 0,2 milj. euroa edellisvuotista enemmän.

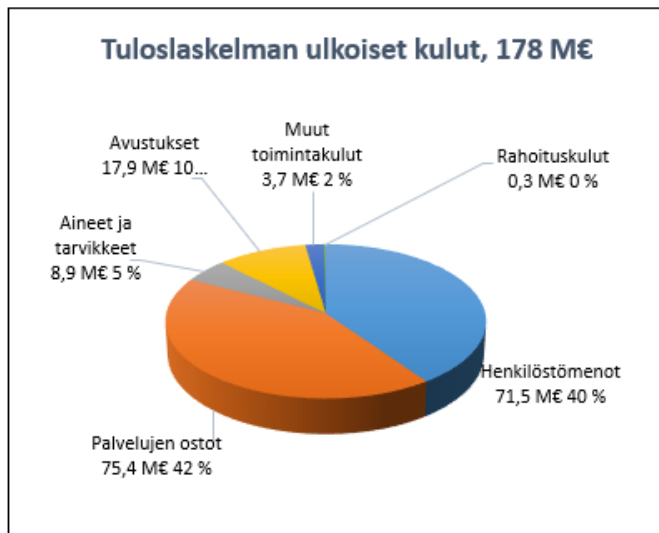
Tuloslaskelman ulkoiset tuotot M€	2020	2019	Muutos 2019-2020	
			M€	%
Myyntituotot	22,5	21,2	1,2	6 %
Maksutuotot	8,4	8,8	-0,4	-4 %
Tuet ja avustukset	1,6	1,8	-0,2	-11 %
Vuokratuotot	2,9	3,0	-0,2	-5 %
Muut toimintatuotot	1,0	0,6	0,4	66 %
Toimintatuotot	36,4	35,5	0,9	3 %
Verotulot	82,9	81,8	1,0	1 %
Valtionosuudet	72,6	62,8	9,9	16 %
Rahoitustuotot	0,5	0,5	0,0	-3 %
Tuotot yht	192,4	180,6	11,8	7 %

Ulkoisten toimintakulujen määrä oli vuonna 2020 yhteensä 177,4 milj. euroa.

Toimintakulut pienenevät edellisestä vuodesta 1,0 milj. euroa (0,6 %), suurimmat yksittäiset muutokset olivat

- Perusterveydenhuollon koronakustannukset olivat noin 1,0 milj. euroa. Kustannukset muodostuvat mm. palkoista, laboratoriokustannuksista, hoitotarvikkeista, suojavälineistä ja vuokrista.
- Erikoissairaanhoidon kustannukset vähenivät koronasulkuihin liittyen 1,6 milj. euroa
- Matkustus- ja kuljetuskustannukset vähenivät 0,8 milj. euroa. Tästä oppilaskuljetusten osuus on 0,4 milj. euroa ja joukkoliikenteen osuus noin 0,1 milj. euroa. Koronatilanteesta johtuen myös muita matkakuluja aiheutui tavanomaista vähemmän.

- Palvelusetelimenot kasvoivat sotepalveluissa 0,5 milj. euroa ja varhaiskasvatuksessa 0,1 milj. euroa.
- Perusterveydenhuollon vuokratkustannukset kasvoivat 0,2 milj. euroa Hopunkallion ja hammashoitolaan tilajärjestelyistä johtuen.
- Työmarkkinatukikustannukset kasvoivat 0,2 milj. euroa

Tuloslaskelman ulkoiset kulut M€	2020	2019	Muutos 2019-2020	
Henkilöstökulut	-71,5	-71,4	-0,1	0 %
Palvelujen ostot	-75,4	-77,6	2,1	-3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8,9	-8,4	-0,5	6 %
Avustukset	-17,9	-17,3	-0,6	4 %
Vuokratkulut	-3,3	-3,2	-0,1	4 %
Muut toimintakulut	-0,4	-0,6	0,2	-40 %
Toimintakulut	-177,5	-178,5	1,0	-1 %
Rahoituskulut	0,3	-0,4	0,7	-192 %
Tuotot yht	-177,1	-178,9	1,7	-1 %

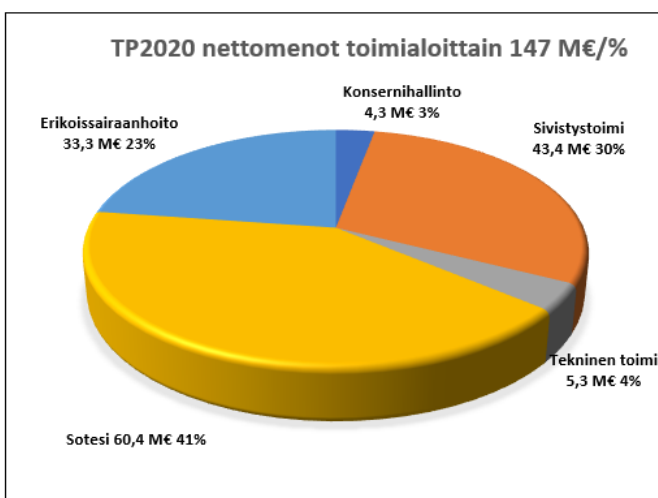
Valmistus omaan käyttöön

Omaan rakentamiseen ja muuhun omaan valmistamiseen liittyvät menot 0,5 milj. euroa sisältyvät tuloslaskelman toimintakuluihin ja on oikaistu investointimenoksi rivillä Valmistus omaan käyttöön.

Toimintakate ja vuosikate

Toimintatuottojen ja kulujen erotuksena syntyvä toimintakate kertoo, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnissa negatiivinen. Vuonna 2020 Sastamalan toimintakate oli -140,6 milj. euroa, mikä on 1,9 milj. euroa (1,4 %) edellisvuotista parempi. Toimintatuotot kattoivat 20,6 % toimintakuluista.

Kaupungin toimialojen (ilman Sastamalan Vesi liikelaitosta, Tilakeskusta ja yhteisiä eriä) osuus nettomenoista (toimintakatteesta)

Nettomenot Toimialoittain M€	2020	2019	Muutos 2019-2020	
Konsernihallinto	-4,3	-4,4	0,1	-3 %
Sivistystoimi	-43,4	-44,0	0,7	-2 %
Tekninen toimi	-5,3	-5,2	-0,2	3 %
Sotesi	-60,4	-58,8	-1,6	3 %
Erikoissairaanhoido	-33,3	-35,0	1,6	-5 %
Yhteensä	-146,8	-147,4	0,6	0 %
Kaavio ei sisällä seuraavia tuloeria				
Yhteiset erät	0,5	0,2	0,2	85 %
Tilakeskus	4,4	3,4	0,9	28 %
Sastamalan Vesi liikelaitos	1,4	1,2	0,1	11 %
Toimintakate yht kaikki	-140,6	-142,5	1,9	-1 %

Verorahoitusta (verotulot ja valtionosuudet) kertyi yhteensä 155,5 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen 10,9 milj. euroa. Verotulot kasvoivat 1,0 milj. euroa (1,3 %) ja valtionosuudet kasvoivat 9,9 milj. euroa (15,7 %).

Koronatilanne ja valtion tukitoimet vaikuttivat voimakkaasti verorahoituksen määrään. Yhteisöveron jako-osuuden korotus lisäsi verotuloja noin 1,0 milj. eurolla ja valtionosuuksiin sisältyvät koronatuotot olivat yhteensä 6,1 milj. euroa. Valtionosuuksien yhteydessä maksettiin lisäksi 0,4 milj. euroa veronmaksulykkäysten kompensaatia, joka peritään takaisin vuosina 2021-2022. Näiden erien vaikutus on yhteensä n. 7,5 milj. euroa.

Vuonna 2020 kunnallisveroveroprosentti on edellisen vuoden suuruinen 20,75 %. Myös kiinteistöveroprosentit olivat ennallaan.

Seuraavassa taulukossa on esitetty verotulojen ja valtionosuuksien kertymät vuosina 2016-2020.

Verotulot ja valtionosuudet 1000 €	2016	2017	2018	2019	2020	Muutos 2019-2020	
Kunnan tulovero	70 867	72 033	70 545	71 198	72 378	1 180	2 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 124	4 788	4 654	4 745	5 088	343	7 %
Kiinteistövero	5 353	5 718	5 737	5 878	5 394	-484	-8 %
Verotulot yhteensä	80 344	82 539	80 936	81 821	82 860	1 039	1 %
Peruspalveluden VOS	51 211	48 625	48 637	48 287	45 248	-3 039	-6 %
Verotulotasaus	15 944	16 775	16 626	16 468	16 978	510	3 %
Veromenetysten kompensatio*)					12 446	12 446	--
Opetus- ja kulttuuritoimen VOS	-2 110	-1 648	-1 916	-2 004	-2 041	-37	2 %
Valtionosuudet yhteensä	65 045	63 752	63 347	62 751	72 631	9 880	16 %
Verorahoitus yhteensä	145 389	146 291	144 283	144 572	155 491	10 919	8 %

*) veromenetysten kompensatio on erotettu vuodesta 2020 alkaen valtionosuusjärjestelmästä omalle momentilleen, mutta maksatus tapahtuu edelleen valtionosuusmaksatuksen yhteydessä

Rahoitustuotot ja -kulut

pitävät sisällään mm. lainojen korkomenot sekä tuotot sijoituksista sekä kuntayhtymien peruspääoman tuotot. Yleisestä korkotason kehityksestä johtuen korkokulut ovat viime vuosina alentuneet siitä huolimatta, että lainamäärä on kasvanut.

Vuosikatteessa

on toimintakatteen lisäksi huomioitu verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja rahoituksen riittävyyttä. Vuoden 2020 vuosikate on 15,1 milj. euroa, asukasta kohden laskettuna 627 euroa. Vuosikate on 12,9 milj. euroa edellisvuotista parempi.

Poistot:

Poistojen määrä on 10,5 milj. euroa, josta lisäpoistoja 2,6 milj. euroa. Arvon alentumisia kirjattiin 220 000 euroa

Tulos ja ylijäämä/alijäämä

Tilikauden tulos on kaikkien tilikaudelle jaksotettujen tuottojen ja kulujen erotus. Tilikauden tulos oli 4,4 milj. euroa. Tulos vahvistui edellisestä vuodesta 9,9 milj. euroa.

Tuloksenkäsittelyerien jälkeen muodostuva tilikauden ylijäämä 4,6 milj. euroa jakautuu seuraavasti: Emokaupunki +4,9 milj. euroa ja Sastamalan Vesi Liikelaitos -0,3 milj. euroa

3.2 TILIKAUDEN RAHOITUS

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN

Ulkoinen

	2020 1 000 €	2019 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	15 093	2 220
Tulorahoituksen korjauserät	-616	-277
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-11 492	-13 823
Rahoitusosuudet investointimenoihin	500	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	650	705
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 135	-11 175
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-7	0
Antolainasaamisten vähennykset	4	4
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 200	17 088
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 750	-8 908
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 037	3 248
Rahoituksen rahavirta	-1 590	11 432
Rahavarojen muutos	2 545	257
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	29 023	26 478
Rahavarat 1.1	26 478	26 221
Muutos	2 545	257

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuorokaudelta	-2 973	-3 998
Investointien tulorahoitus, %	137 %	16 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,91	0,32
Kassan riittävyys, pv	53	48
Kassan riittävyys ilman konsernitilin vaikutusta, pv	43	31
Asukasmäärä	24052	24277

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot (\text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno})$

= kertoo, kuinka suuri prosenttiosuus investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Loppuosa jää rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintameno = Investoinnit – rahoitusosuudet

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$

= laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa

= tulorahoituksen riittävyys vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku yli 2, tyydyttävä, kun luku on 1-2 ja heikko kun luku on alle 1.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \cdot \text{Kassavarat } 31.12. / \text{Kassastamaksut tilikaudella}$

= kassan riittävyys päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla

Rahoituslaskelman 2020 analysointia ja vertailu vuoden 2019 tilinpäätöstietoihin

Rahoituslaskelman erät

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta sekä sen korjauseristä. Korjauseriä ovat mm. pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot sekä satunnaiset tuotot ja kulut.

Investointien omahankintameno oli 11,0 milj. euroa eli 457 euroa/asukas. Vuonna 2020 investointeihin saatiin rahoitusosuutta 0,5 milj. euroa. Omaisuuden myyntituottoja kertyi 0,6 milj. euroa. Myyntivoittojen osuus myyntitulosta on 0,6 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 4,1 milj. euroa ylijäämäinen.

Lainoja emokaupunki ja Sastamalan Vesi liikelaitos lyhensivät yhteensä 10,7 milj. eurolla. Uutta lainaa nostettiin 11,2 milj. euroa, mistä 7 milj. euroa kohdentui Tilakeskukselle ja 3 milj. euroa emokaupungin muihin investointeihin. Sastamalan Vesi liikelaitos otti lainaa 1,2 milj. euroa. Kokonaisvelkamäärä kasvoi 0,5 milj. eurolla.

Rahoituslaskelmassa muut maksuvalmiuden muutokset ovat -2,0 milj. euroa, mikä selittyy mm. konsernitiliin liitettyjen tytär- ja osakkuusyhteisöjen tilien rahavarojen muutoksella. Kyseiset varat näkyvät kaupungin kirjanpidossa rahavaroina ja korottomina velkoina. Konserniyhtiöiden rahavaroja konsernitilillä oli vuoden alussa 9,3 milj. euroa ja vuoden lopussa 5,7 milj. euroa (muutos -3,6 M€). Ilman konsernitilin vaikutusta kaupungin ja liikelaitosten omat rahavarat olivat vuoden lopussa 23,3 milj. euroa.

Kassan riittävyys ilman konsernitilin vaikutusta oli vuoden lopussa 43 päivää ja konsernitili huomioiden 53 päivää.

4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN TASE (Ulkoinen)					
VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	73 550	73 550
Muut pitkävaikutteiset menot	418	555	Muut omat rahastot	1 691	1 691
	418	555	Ed. tk:en yli/alijäämä	19 387	24 630
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden yli/alijäämä	4 589	- 5 243
Maa- ja vesialueet	19 638	19 040		99 216	94 627
Rakennukset	58 404	51 100	POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	49 221	47 501	Poistoero	3 914	3 256
Koneet ja kalusto	734	825	Vapaaehtoiset varaukset	623	1 511
Muut aineelliset hyödykkeet	42	42		4 537	4 767
Ennakkomaksut ja kesker. hank.	3 138	12 500	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	131 178	131 007	Valtion toimeksiannot	78	86
Sijoitukset			Lahjoitusrahastojen pääomat	4 619	4 818
Osakkeet ja osuudet	29 754	29 564	Muut toimeksiantojen pääomat	312	286
Muut lainasaamiset	197	201		5 009	5 190
Muut saamiset	533	527	VIERAS PÄÄOMA		
	30 484	30 292	Pitkäaikainen		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	50 905	50 681
Valtion toimeksiannot	27	27	Lainat julkisyhteisöiltä	509	697
Lahjoitusrahastojen varat	4 615	4 814	Muut velat	1 773	1 839
	4 642	4 841		53 187	53 216
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lyhytaikainen		
Vaihto-omaisuus			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 416	10 003
Aineet ja tarvikkeet	237	227	Lainat julkisyhteisöiltä	187	187
	237	227	Saadut ennakot	101	97
Saamiset			Ostovelat	11 324	9 905
Pitkäaikaiset saamiset			Muut velat	7 345	10 572
Lainasaamiset	3	3	Siirtovelat	12 440	11 598
	3	3		41 812	42 362
Lyhytaikaiset saamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	203 762	200 162
Myyntisaamiset	4 020	4 152			
Lainasaamsiet	15	7			
Muut saamiset	1 917	1 319			
Siirtosaamiset	1 825	1 282			
	7 777	6 760			
Rahoitusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet	21	21			
Sijoitukset rahamarkk.instrum.	10	10			
	31	31			
Rahat ja pankkisaamiset	28 992	26 447			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	203 762	200 162			

TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Omavaraisuusaste, %	50,94 %	49,68 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	49,46 %	53,04 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	23 976	19 387
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	997	799
Lainakanta 31.12., 1000 €	62 017	61 567
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 578	2 536
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	71 844	68 636
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	2 987	2 827
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	197	201
Asukasmäärä	24 052	24 277

Omavaraisuusaste, %

= 100* (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

= mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

= kuntatalouden tavoitetasona voidaan pitää 70 % omavaraisuutta; 50 % tai sitä alhaisempi omavaraisuus merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100* (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

= kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

= mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten vuosien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)/asukas = Edellinen luku jaettuna vuoden viimeisen päivän asukasluvulla

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)
= lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat €/asukas = Lainakanta jaettuna vuoden viimeisen päivän asukasluvulla.

Lainat ja vuokravastuut 31.12

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut
= Lainakanta + vuokravastuut liitetiedoissa ilmoitun mukaisena

Lainat ja vuokravastuut 31.12 = Edellinen luku jaettuna vuoden viimeisen päivän asukasluvulla

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä kunnan antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Taseen analysointia

Taseen sisältö

Tase sisältää kaupungin omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaan.

Taseessa kaupungin ja liikelaitosten väliset sisäiset erät on eliminoitu. Taseen loppusumman 31.12.2020 on 203,8 milj. euroa. Kasvua edellisestä vuodesta on 3,6 milj. euroa.

Taseen vastaavien erät

Taseen vastaavissa suurin erä on pysyviin vastaaviin kuuluva aineelliset hyödykkeet 131,2 milj. euroa, mikä on 64 % taseen loppusummasta. Aineellisten hyödykkeiden erä kasvoi 0,2 milj. eurolla. Aineellisten hyödykkeiden sisällä suurin tase-erä on rakennukset, 58,4 milj. euroa. Keskeneräisiä hankintoja vuoden vaihteessa oli 3,1 milj. euroa.

Sijoitusten määrä vuoden lopussa oli 30,5 milj. euroa. Sijoitusten määrä kasvoi 0,2 milj. eurolla

Taseen rahat ja pankkisaamiset 29 milj. euroa sisältää konsernitilin kaikki yksikkötilit. Muiden kuin kaupungin ja liikelaitosten varojen osuus erästä on 5,7 milj. euroa.

Taseen vastattavien erät

Oma pääoma 99,2 milj. euroa mikä on 49 % taseen loppusummasta. Taseen oma pääoma sisältää kertynyttä ylijäämää 24 milj. euroa. Ylijäämäisestä tilinpäätöksestä johtuen oma pääoma kasvoi edellisestä vuodesta 4,6 milj. euroa.

Vieraan pääoman määrä vuoden lopussa oli 95,0 milj. euroa, kun määrä vuotta aiemmin oli 95,6 milj. euroa.

Vieras pääoma sisältää kaupungin lainat sekä muut lyhyt- ja pitkäaikaiset velat, mm. ostovelat ja konserniyh-tiöiden konsernitiliin liitetyt varat.

Lainamäärän muutos vuonna 2020

Lainamäärä kasvoi 0,45 milj. eurolla ja oli vuoden lopussa 62 milj. euroa. Asukasta kohti lainaa oli vuoden alussa 2 536 euroa ja vuoden lopussa 2 578 euroa.

Vuonna 2020 suhteellinen velkaantuneisuus oli 49,5 % ja omavaraisuusaste 50,9 %. Kumpikin tunnusluku on vahvistunut edellisestä vuodesta.

5 KOKONAISTULOT JA –MENOT

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja jossa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty riviltä.

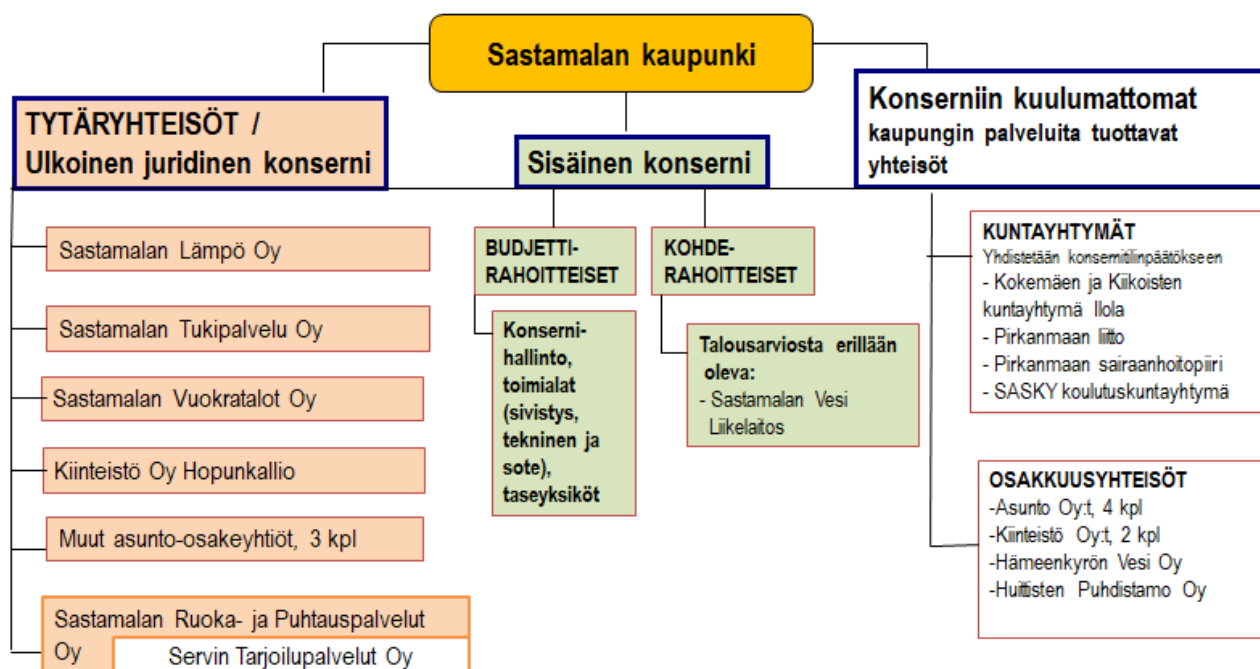
SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN KOKONAISTULOT JA -MENOT 2020

TULOT	€	%
Toiminta		
Toimintatuotot	36 394 380,76	17,83 %
Verotulot	82 859 408,38	40,59 %
Valtionosuudet	72 629 989,00	35,58 %
Korkotuotot	500,22	0,00 %
Muut rahoitustuotot	527 722,10	0,26 %
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00 %
Tulorahoituksen korjauserät:		
- pakollisen varauksen muutos		
- Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutusvoitot	-615 826,52	-0,30 %
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	500 000,00	0,24 %
Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutustulot	649 702,86	0,32 %
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	3 954,82	0,00 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 200 000,00	5,49 %
Kokonaistulot yhteensä	204 149 831,62	100,00 %
MENOT	€	%
Toiminta		
Toimintakulut	177 440 255,78	88,91 %
- valmistus omaan käyttöön	-467 119,77	-0,23 %
Korkokulut	343 892,39	0,17 %
Muut rahoituskulut	2 330,93	0,00 %
Tulorahoituksen korjauserät:		
+/- pakollisten varausten muutos		0,00 %
- Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutustappiot	0,00	0,00 %
Investoinnit		
Investointimenot	11 491 766,83	5,76 %
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	6 550,00	0,00 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	10 749 780,60	5,39 %
Kokonaismenot yhteensä	199 567 456,76	100,00 %
 Kokonaistulot	 204 149 831,62	
Kokonaismenot	199 567 456,76	
	<u>4 582 374,86</u>	
 Muut maksuvalmiuden muutokset	 -2 037 489,13	
Rahavarojen muutos	-2 544 885,73	
	<u>-4 582 374,86</u>	

6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1 KONSERNIKOKONAISUUS

Sastamalan konsernikokonaisuus 31.12.2020

Konserni on taloudellinen kokonaisuus, jonka muodostavat kaupunki (emoyhteisö) sekä ne juridisesti itsenäiset yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai yhdessä muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräamisvalta (tytäryhteisöt). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräamisvalta toisessa yhteisössä.

Konsernitilinpäätöksen tavoitteena on selvittää ne varat, velat ja vastuut, joihin kaupungilla on omistajuuteen tai sopimukseen perustuvaa määräysvaltaa, velvoitteita tai vastuuta.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt	5	
Muut yhtiöt	3	
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt	8	
Yhteensä	21	0

Sastamalan kaupungilla oli vuoden lopussa 8 konsernitilinpäätökseen yhdisteltyä tytäryhtiötä.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään myös ne neljä kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä. Yhdistely tapahtuu suhteellisen peruspääomaosuuden mukaan.

Osakkuusyhteisöissä kaupungilla on merkittävä (20-50 %) omistusosuus, mutta ei määräämisvaltaa. Osakkuusyhteisöistä konsernitilinpäätökseen yhdistellään päättäneen ja edellisten tilikausien yli- tai alijäämä. Sastamalan konsernitilinpäätökseen on tällä tavalla yhdistelty Hämeenkyrön Vesi Oy, Huittisten Puhdistamo Oy ja neljä asunto-osakeyhtiötä ja kaksi kiinteistöosakeyhtiötä.

6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Konserniohjauksen ja -valvonnan toteuttamista ja vastuita säätelee kuntalain säännösten lisäksi hallintosääntö ja konserniohje sekä näitä täydentävä ohjeistus, mm. kaupunkikonsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet. Sastamalan kaupungin ohjeita noudatetaan soveltuvin osin myös tytäryhtiöiden toiminnassa.

Kuntalain (410/2015) konsernia koskevat säännökset tulivat voimaan 1.6.2017. Säädökset on huomioitu Sastamalan kaupungin hallintosäännössä ja kaupunginvaltuuston 13.11.2017 hyväksymässä konserniohjeessa. Konserniohjetta noudatetaan sekä sisäisen että ulkoisen konsernin toiminnassa ja päätöksenteossa. Konserniohjetta noudatetaan kaupunkikonserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä muuta johdu. Konserniohje tulee käsitellä ja hyväksyä kaupungin määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen hallituksissa ja yhtiökokouksissa tai vastaavissa hallintoelimissä.

Kuntalain 48 §:n mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätty viranomaiset. Sastamalan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluu myös kaupunginhallituksen alainen konserni- ja elinvoimajaosto. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernijohtoon kuuluvien työnjako on määritelty hallintosäännössä.

Sastamalan kaupungin talousarvio sisältää keskeisimpiä yhtiöitä koskevat tulokortit, joissa määritellään toiminnan kehittämisen painopisteet, taloudelliset tavoitteet sekä sitovat toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteet valmistellaan yhdessä tytäryhtiöiden kanssa ja yhtiöt raportoivat tavoitteiden toteutumisesta osavuositarkastuksissa sekä tilinpäätösvaiheessa. Tytäryhtiöiden vuoden 2020 tilinpäätösraportit on esitetty tämän toimintakertomuksen kappaleessa 10.

Kahden keskeisimmän tytäryhtiön (Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy eli Servi ja Sastamalan Tuki- ja palvelu Oy eli SaTu) johtajat ovat osallistuneet kaupungin johtoryhmyöskentelyyn. Johtoryhmä käsittelee toimintaa sääteleviä ohjeita ja toimii yhtenä koko konsernin ohjauksen välineenä.

Suurimpien tytäryhtiöiden (Servi, SaTu, Sastamalan Lämpö Oy, Kiinteistö Oy Hopunkallio ja Sastamalan Vuokratalot Oy) kanssa järjestetään säännöllisesti kolme-neljä kertaa vuodessa tytäryhtiön ja konsernijohtajan seurantaneuvottelut. Lisäksi yhtiöt ovat esitelleet toimintaansa konserni- ja elinvoimajaostolle.

Muiden tytäryhtiöiden osalta tavoitteeksi on asetettu, että yhtiöitä hoidetaan terveellä liiketoimintaperiaatteilla ja että yhtiöt toimivat ilman kaupungin taloudellista avustusta. Osakkuusyhtiöiden toiminnassa ja seurannassa pääsääntönä on, että yhtiöt toteuttavat yhtiöjärjestyksensä mukaista tehtäväänsä ja niiden taloutta hoidetaan terveellä liiketoimintaperiaatteella. Nämä tavoitteet ovat toteutuneet vuonna 2020.

Kuntayhtymien osalta tavoitteet on asetettu kuntayhtymien omissa taloussuunnitelmissa ja -arvioissa. Kaupunki seuraa myös kuntayhtymien tavoitteiden toteutumista.

Koko konsernia koskevaksi tavoitteeksi talousarviossa on asetettu, että konserninelkataso on suunnitelmakauden lopussa alle valtakunnan keskitason. Suunnitelmakauden lähtötilanteessa Sastamalan konserninelka oli 4 493 €/asukas ja kuntien keskimääräinen konserninelka oli 7 084 €/asukas. Vuoden 2020 lopussa Sastamalan konserninelka oli 4 642 €/asukas. Kuntien keskimääräistä konserninelkaa koskevaa tietoa ei vielä tilinpäätösvaiheessa ole saatavissa. Konserninelka sisältää kaupungin oman velkamäärän lisäksi omistusta vastaavan osuuden tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien velasta.

Konserniyhtiöiden kaupungille tuottamien palvelujen sisällöstä, laadusta, laajuudesta ja hinnoittelusta sovi- taan palvelusopimuksissa sekä tilojen osalta vuokrasopimuksissa.

6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Kaupungin toimintojen uudelleenjärjestelyt ja asiakasmäärien muutokset ja vuonna 2020 myös koronapandemian aiheuttamat toimintojen supistukset ovat vähentäneet Servin tuottamien palveluiden volyymia ja liikevaihdon määrää ja yhtiön tilinpäätös muodostui kolmantena peräkkäisenä vuotena tappiolliseksi. Serville vuoden 2020 talousarviossa asetettu tavoite osakaspohjan laajentamisesta ja sitä kautta in-house -myyntien lisäämisestä ei toteutunut.

Sastamalan Tukipalvelu Oy palvelukokonaisuus supistui vuoden 2020 alussa, kun talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut siirtyivät liiketoimintasiirtona Monetra Pirkanmaa Oy:n hoidettaviksi. Sote-potilastietojärjestelmät ja niihin liittyvät palvelut siirtyivät SaTulta Sotesille vuoden 2020 alusta lukien. SaTu Oy tuotti edelleen muita tietohallintopalveluita omistajilleen ja näiden yhtiöille vuoden 2020 loppuun saakka. Vuoden 2020 aikana valmisteltiin ja päätettiin tietohallintopalveluiden liiketoimintasiirrosta Kuntien Tiera Oy:lle 1.1.2021 lukien.

Sastamalan Vuokratalot Oy:n toimintaa on kehitetty ja toteutettu yhtiön hallituksen loppuvuonna 2018 hyväksymän strategian ja sen pohjalta laaditun PTS-suunnitelman mukaisesti. Vuonna 2020 tehtiin lämmönvaihtimien ja lukitusten uusimisia ja tarvittaessa toteutettiin yksittäisten huoneistojen remontteja. Yhtiö myi kaksi rakennusta (Huida ja Harju) ja päätti kahden kerrostalon purkamisesta (Marttila II ja Marttila IV). Purkamiseen yhtiö saa ARA:n avustusta.

Sastamalan Vuokratalot Oy päätti ottaa 3,0 milj. euron lainan PTS-suunnitelman mukaisia korjaustöitä varten. Lainasta on vuoden 2020 lopulla nostettu 1,0 milj. euroa ja loppu 2,0 milj. euroa nostetaan kesäkuun 2021 loppuun mennessä. Lainalle on myönnetty kaupungin takaus.

Kiinteistö Oy Hopunkallion tiloissa toimii kaksi terveyskeskuksen sairaalaosastoa ja Servin keskuskeittiö ja hallintotilat. Hopunkallion kiinteistön vuokrauskäytäntö muuttui vuoden 2019 loppupuolella siten, että yhtiö vastaa kiinteistön hoidosta ja vuokraa toimitilat suoraan käyttäjille, Sotesille ja Serville, kun aiemmin Tilakeskus toimi välivuokraajana.

Kiinteistö Oy Hopunkallio nosti vuoden 2019 lopulla uutta laina 4 060 000 euroa vanhojen lainojen järjestelyihin sekä kiinteistön kolmannen kerroksen investoinnin rahoittamiseen. Järjestelyyn liittyvä vanhojen lainojen 3 615 000 euron kertalyhennys toteutui vasta vuoden 2020 puolella, joten järjestely näkyy kaupungin vuosien 2019 ja 2020 tilinpäätöksissä tavanomaista suurempana konsernivelan muutoksena ja takausvastuun muutoksena.

Suurimpien tytäryhtiöiden toiminnan painopisteitä, olennaisia tapahtumia sekä taloudellista asemaa on selvitetty tarkemmin yhtiöiden tilinpäätösraporteilla (luku 10).

6.4 ARVIO KONSERNIN TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Servi käynnisti vuonna 2020 ruokatuotannon tehokkuuden lisäämiseen tähtäävän Lean-projektin, jonka tavoitteena on parantaa toiminnan kustannustehokkuutta vuodesta 2021 alkaen. Serville on edelleen vuoden 2021 talousarviossa asetettu tavoitteeksi osakaspohjan laajentaminen ja sitä kautta in-house -myyntien lisääminen. Servin toimintaympäristö sisältää jatkossakin epävarmuustekijöitä kuten sote-uudistuksen vaikutus ruoka- ja puhtauspalveluiden hankintoihin ja koronatilanteesta johtuvat muutokset palveluiden kysyntään.

SaTu Oy:n tietohallintopalveluiden liiketoimintasiirto Kuntien Tiera Oy:lle toteutui 1.1.2021 lukien. SaTu Oy on tarkoitus purkaa siirtymävaiheen jälkeen vuoden 2021 aikana.

Sastamalan Vuokratalot Oy:n toimintaa kehitetään edelleen strategian ja PTS-suunnitelman mukaisesti. Yhtiö keskittyy nykyisestä rakennuskannasta huolehtimiseen siten, että rakennukset pidetään kunnossa ja vuokrattuina. Yhtiö selvittää myös uudistuotannon käynnistämistä tavoitteena tarjota vanhenevalle väestölle esteettömmämpiä asuntoja kotona selviytymisen tueksi.

Sastamalan Vuokratalot Oy:öön on suunniteltu fuusioitavaksi kaupungin kokonaan omistamia pienempiä asunto-osaakeyhtiöitä. Fuusion toteutus sisältyy vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan.

Kiinteistö Oy Hopunkallion lainajärjestelyjä jatketaan siten, että vuosittaiset lainanhoitokustannukset saadaan nykyistä kohtuullisemmiksi. Yhtiön tulevaisuutta ja omistusmuotoa tarkastellaan ottaen huomioon myös tulevat sote-linjaukset.

Sastamalan Lämpö Oy:n toiminnassa ei ole lähivuosina odotettavissa oleellisia muutoksia.

Kuntayhtymien toiminta jatkuu nykyiseltä pohjalta. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin tuleva toiminta on sidoksissa sote-uudistuksen etenemiseen.

6.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitettu kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Toimivallan ja –vastuunjako konserniohjauksessa

Valtuusto on hyväksynyt kaupungin konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet sekä omistajapolitiittiset periaatteet ja taloussuunnitelmassa konserniyhteisöille asetettavat tavoitteet.

Konsernijohdon tehtävät on määritelty konserniohjeessa. Kaupunginhallitus ohjaa konsernia ja vastaa yhteisöjen valvonnan järjestämisestä. Konserni- ja elinvoimajaosto seuraa ja arvioi konserniin kuuluvien yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä. Jaosto antaa myös kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa. Kaupunginjohtaja vastaa kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta kaupungin osalta sekä seuraa omistajapolitiikan toteuttamista. Lautakunnat suorittavat tilaajana erityistoimialaansa kuuluvien tehtävien osalta toiminnan seuranta. Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja sen tytäryhteisön tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Edellä olevan työnjaon mukaisesti konserni- ja elinvoimajaosto antoi vuonna 2020 kaupungin omistajaohjaukseen liittyen ennakkokannanoton ja suostumuksen Sastamalan Vuokratalot Oy:n neljän kiinteistön purkamiseen tai myyntiin sekä SaTu Oy:n yhtiöjärjestyksen muutokseen ja tietohallintopalveluiden liikkeenluovutukseen Kuntien Tiera Oy:lle.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Konserni- ja elinvoimajaosto valitsee hallintosäännön perusteella kaupungin edustajat tytäryhtiöiden yhtiökokouksiin tai vastaaviin toimielimiin ja tekee ehdotukset kaupunkia edustavista yhtiöiden hallitusten jäsenistä. Konserni- ja elinvoimajaosto antaa yhtiöiden hallintoelimissä toimiville kaupungin edustajille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Tytäryhtiöt ovat noudattaneet kaupungin linjauksia ja suurimpien yhtiöiden osalta tarvittava ohjaus on toteutunut konsernin johtoryhmätyöskentelyn sekä seurantaneuvottelujen yhteydessä. Kaupunginhallitus/konserni- ja elinvoimajaosto ei ole vuonna 2020 antanut erikseen kuntalain mukaisia ohjeita kaupungin edustajille.

Ohjeiden antamista koskeva menettely Sastamalan kuntakonsernissa on selvä.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Kaupungin tytäryhteisöille asettamat tavoitteet on valmisteltu yhteistyössä yhtiöiden kanssa ja ne on esitetty kaupungin talousarviossa tulokorttimuodossa. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuoden aikana seurantaneuvotteluin ja palautekeskusteluin sekä konsernin johtoryhmän työskentelyn yhteydessä. Omistajapolitiittisten periaatteiden toteutumista seurataan myös normaalien seurantajärjestelmien mukaisesti.

Tavoitteiden toteutumisessa on joitakin poikkeamia, joista on raportoitu tytäryhtiöiden tulokorteilla (luku 10). Poikkeamia on ennakoitu seurannan yhteydessä ja ne on osittain voitu ottaa huomioon myös vuoden 2021 tavoiteasetannassa.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöt seuraavat taloutensa toteutumaa säännöllisesti ja suurimmat tytäryhteisöt raportoivat taloudestaan ja toiminnastaan määrämuotoisesti tilinpäätöksen ja osavuosikatsausten yhteydessä. Tytäryhtiöt raportoivat toiminnastaan ja taloudestaan myös konserni- ja elinvoimajaostolle.

Tytäryhtiöiden tuottamien ostopalveluiden osalta palvelusopimusten toteutumista ja kustannuskehitystä tarkastellaan toimialoilla tavanomaisena sopimusseurantana sekä osana talousarvioseurantaa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja toteuttamista koskeva raportointi

Kaupunginvaltuusto määrittelee Sastamalan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet. Samoja periaatteita noudatetaan soveltuvin osin myös tytäryhteisöjen toiminnassa.

Suurimpien tytäryhtiöiden toimintaympäristön ja toiminnan muutosta koskevat arviot ja riskianalyysit sisältyvät yhtiöiden tulokorteille. Riskianalyysin ajantasaisuutta tarkastellaan ja tarvittaessa päivitetään myös osavuosiraportoinnin yhteydessä.

Havaittuihin poikkeamiin yhtiöissä on puututtu ja toimintatapoja on tarvittaessa tarkistettu riskien minimoimiseksi. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistusta on tarkistettu alkuvuonna 2019 ja ohjeistuksen suunnitelmallisuutta, dokumentointia ja raportointia on täsmennetty.

Konsernin riskienhallinnan järjestämisessä ei ole tullut esille oleellisia puutteita.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja konsernipalvelujen käyttö

Tytäryhteisöt ovat tehneet yhteistyötä mm. hankinnoissa sekä henkilöstöhallinnon ja tietohallinnon kehittämisessä.

- Sastamalan Vuokratalot Oy ja Tilakeskus ovat tehneet yhteistyötä kiinteistönhoito- ja vuokrauspalveluiden järjestelyissä.
- Sastamalan Vuokratalot Oy on myynyt hallintopalveluita myös Kiinteistö Oy Hopunkalliolle sekä Asunto Oy Hämeenrannalle ja Mouhijärven Asunnot Oy:lle.
- Kiinteistö Oy Hopunkallio tuottaa tilapalveluita Servin ja Sotesin käyttöön.
- Servi tuottaa ateria- ja puhtauspalveluita myös kaupungin tytäryhteisöille.
- SaTu Oy on tuottanut keskitetysti tietohallintopalveluita. Myös osa kaupungin tytäryhtiöistä on hankkinut nämä palvelunsa SaTusta.
- SaTu Oy:n ja Servin toimitusjohtajat ovat osallistuneet kaupungin johtoryhmän työskentelyyn.
- Tytäryhteisöt ovat käyttäneet kaupungin asiantuntijapalveluita mm. hankinta-asioissa, henkilöstöasioissa sekä juridisissa asioissa. SaTu on toiminut kilpailuttajana ja hankintayksikkönä useissa yhteisissä hankinnoissa (mm. tietojärjestelmät, atk-laitteet).
- Suurimpien tytäryhtiöiden vakuutukset on kilpailutettu yhdessä kaupungin kanssa viimeksi v. 2015.

Tiedonkulku ja sen toimivuus

Konserniohje määrittelee konserniohjaukseen liittyvää tiedottamista ja tietojen antamista. Konserniohjetta ja sen perusteella annettavia toimintatapaohjeita koskevasta tiedottamisesta konserniin kuuluville yhteisöille vastaavat osaltaan kaupunginhallitus sekä konserni- ja elinvoimajaosto. Tytäryhteisöjen tiedottamisesta vastaa toimitusjohtaja tai hänen määräämänsä henkilö. Myös tytäryhteisöjen toiminnasta on tiedotettava kaupunkilaisille.

Yhteisöjen tulee toimittaa Sastamalan kaupunginhallitukselle, konserni- ja elinvoimajaostolle, kaupunginjohtajalle ja sisäiselle tarkastukselle näiden pyytämät tiedot ja asiakirjat yhteisön toiminnasta, jos tämä tieto on tarpeen konsernin kokonaisedun arvioimiseksi tai muusta perustellusta syystä, huomioiden kuitenkin lainsäädännössä asetetut pakottavat säännökset. Yhteisöjen tulee itse todeta ja ilmoittaa, mitkä konsernijohtolle lähetetystä materiaaleista sisältävät liikesalaisuuksia tai ovat muulla perusteella salassa pidettäviä. Muuten materiaalit ovat julkisia.

Tiedonkulussa ja sen toimivuudessa ei ole todettu merkittäviä puutteita.

6.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT 1 000 €

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	125 298	118 017
Toimintakulut	-271 024	-265 219
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	293	102
Toimintakate	-145 433	-147 100
Verotulot	82 688	81 651
Valtionosuudet	86 553	75 227
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	16	18
Muut rahoitustuotot	548	565
Korkokulut	-1 026	-905
Muut rahoituskulut	-177	-639
Vuosikate	23 169	9 119
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 611	-12 724
Omistuksen eliminointierot	-116	-13
Tilikauden tulos	6 442	-3 618
Tilinpäätössiirrot	-20	0
Tilikauden verot	-505	-178
Laskennalliset verot	7	-24
Vähemmistöosuudet	-773	-213
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 150	-4 032

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2020	2019
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	46,23 %	44,50 %
Vuosikate/Poistot, %	139,48 %	71,67 %
Vuosikate, €/asukas	963	376
Asukasmäärä	24052	24277

Konsernituloslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kaupungin tuloslaskelman tunnusluvut.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €

		2020		2019
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	23 169		9 119	
Tilikauden verot	-505		-178	
Tulorahoituksen korjauserät	-384	22 280	764	9 705
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-19 731		-23 936	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	526		29	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	172	-19 032	-1 025	-24 932
Toiminnan ja investointien rahavirta		3 248		-15 227
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-17		-32	
Antolainasaamisten vähennys	22	5	13	-19
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	19 805		23 998	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 800		-11 166	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 371	1 634	3 471	16 303
Oman pääoman muutokset		109		212
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1		-106	
Vaihto-omaisuuden muutos	-81		-6	
Saamisten muutos	-4 338		3 286	
Korottomien velkojen muutos	3 595	-825	-46	3 128
Rahoituksen rahavirta		923		19 624
Rahavarojen muutos		4 171		4 397
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	45 322		41 150	
Rahavarat 1.1.	-41 150	4 171	-36 753	4 397

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000	-14 467	-14 720
Investointien tulorahoitus, %	120,65 %	38,14 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,61	0,69
Kassan riittävyys, pv	54	50

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kaupungin rahoituslaskelman tunnusluvut.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT
1 000 €

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aiheettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	210	224
Muut pitkävaikutteiset menot	2 162	2 145
Ennakkomaksut	260	241
	<u>2 633</u>	<u>2 610</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	21 556	20 565
Rakennukset	123 600	104 711
Kiinteät rakenteet ja laitteet	51 748	49 345
Koneet ja kalusto	6 448	5 243
Muut aineelliset hyödykkeet	3 488	3 091
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	4 945	26 442
	<u>211 785</u>	<u>209 397</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	4 220	3 661
Muut osakkeet ja osuudet	2 308	2 329
Muut lainasaamiset	159	179
Muut saamiset	327	313
	<u>7 014</u>	<u>6 483</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	513	451
Lahjoitusrahastojen varat	4 633	4 832
	<u>5 146</u>	<u>5 284</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 266	1 124
Keskeneräiset tuotteet	120	181
	<u>1 386</u>	<u>1 305</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	12	17
Laskennalliset verosaamiset	13	16
Muut saamiset	10	10
Siirtosaamiset	114	139
	<u>149</u>	<u>182</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	12 653	9 238
Lainasaamiset	19	8
Laskennalliset verosaamiset	0	0
Muut saamiset	2 803	2 656
Siirtosaamiset	2 833	2 037
	<u>18 308</u>	<u>13 939</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	21	21
Sijoitukset rahamarkk.instrum.	10	10
Joukkovelkakirjalainasaamiset	136	183
Muut arvopaperit	1 091	708
	<u>1 259</u>	<u>922</u>
Rahat ja pankkisaamiset	44 063	40 228
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>291 742</u>	<u>280 352</u>

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	73 550	73 550
Säätiöiden ja yhdistysten perusp.	17	17
Muut omat rahastot	1 866	1 774
Ed. tk:en yli/alijäämä	36 680	40 365
Tilikauden yli/alijäämä	5 150	-4 032
	<u>117 263</u>	<u>111 674</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	2 710	1 947
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	2 056	2 141
	<u>2 056</u>	<u>2 141</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	78	86
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 821	5 041
Muut toimeksiantojen pääomat	857	769
	<u>5 757</u>	<u>5 895</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	82 746	77 033
Lainat julkisyhteisöiltä	665	913
Lainat muilta luotonantajilta	13 781	14 392
Pitkäaik. korollinen vieras pääoma	97 193	92 338
Saadut ennakot	4	-1
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	4 163	4 280
Laskennalliset verovelat	298	292
Pitkäaik. koroton vieras pääoma	4 466	4 571
	<u>101 659</u>	<u>96 909</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 444	15 986
Lainat julkisyhteisöiltä	218	224
Lainat muilta luotonantajilta	795	519
Lyhytaik. korollinen vieras pääoma	14 457	16 729
Saadut ennakot	394	335
Ostovelat	16 376	14 281
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	6 533	7 270
Siirtovelat	24 348	22 986
Laskennalliset verovelat	190	185
Lyhytaik. koroton vieras pääoma	47 841	45 057
	<u>62 298</u>	<u>61 785</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>291 742</u>	<u>280 352</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT:	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	41,18 %	40,58 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	55,53 %	57,61 %
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000€	41 830	36 333
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	1 739	1 497
Konsernin lainat, € / asukas	4 642	4 493
Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	111 650	109 067
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	132 904	125 010
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 526	5 149
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	159	179
Asukasmäärä	24052	24277

7 KESKEISET TUNNUSLUVUT

SASTAMALAN KAUPUNKI				
Talouden tunnuslukuja	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017
Aukasluku	24 052	24 277	24 651	24 820
Veroprosentti	20,75	20,75	20,75	20,75
Verotulot 1000 €	82 859	81 822	80 936	82 539
Verotulojen muutos %	1,3 %	1,1 %	-1,9 %	2,7 %
Verotulot €/asukas	3 445	3 370	3 283	3 325
Valtionosuudet 1000 €	72 630	62 751	63 346	63 752
Valtionosuuksien muutos%	15,7 %	-0,9 %	-0,6 %	-2,0 %
Valtionosuudet €/asukas	3 020	2 585	2 570	2 569
Toimintakulut (ulk.), 1000 €	177 440	178 476	175 865	172 998
Toimintatuotot (ulk.), 1000 €	36 394	35 458	37 543	39 020
Toimintatuotot/toimintakulut (ulk.) %	20,6 %	19,9 %	21,4 %	22,6 %
Toimintakate, 1000€	-140 579	-142 521	-137 706	-133 493
Toimintakatteen muutos%	-1,4 %	3,5 %	3,2 %	-3,0 %
Vuosikate, 1000 €	15 093	2 220	7 771	13 988
Vuosikate eur/asukas	628	91	315	564
Vuosikate poistoista %	141 %	29 %	97 %	170 %
Tilikauden tulos, 1000 €	4 359	-5 496	-262	5 736
Tilikauden yli-/alijäämä, 1000 €	4 589	-5 243	-34	4 953
Taseen ylijäämä, 1000 €	23 976	19 387	24 630	24 664
Taseen ylijäämä €/asukas	997	799	999	994
Investointien tulorahoitus, 1000 €	14 477	1 943	7 548	13 313
Investointien tulorahoitus, %	137,3 %	16,1 %	75,8 %	182,0 %
Investointien omahankintameno, 1000 €	10 992	13 823	10 258	7 685
Investoinnit omahankintameno, €/asukas	457	569	416	310
Lainakanta, 1000 €	62 017	61 567	53 387	53 033
Lainat, €/asukas	2 578	2 536	2 166	2 137
Lainanhoitokate*	1,91	0,32	0,82	1,46
(*laskennallinen 2019 alk)				
Taseen loppusumma, 1000 €	203 762	200 162	195 062	193 378
Omavaraisuusaste (Oma po/koko po) %	50,9 %	49,7 %	53,8 %	54,4 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	49,5 %	53,0 %	46,7 %	44,8 %
Konsernin lainakanta, 1000 €	111 650	109 067	92 776	85 823
Konsernin lainat, €/as	4 642	4 493	3 764	3 458
Konsernin omavaraisuusaste %	41,2 %	40,6 %	43,8 %	45,8 %
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus	55,5 %	57,6 %	51,8 %	48,7 %
Kaupungin takausvastuut, 1000 €	29 979	34 457	34 836	37 144
(ilman Takauskeskuksen osuutta)				
Sastamalan kaupungin				
Vakinaisen henkilöstön määrä, 31.12.	1 218	1 226	1 247	1 337
Kokonaishenkilöstömäärä 31.12	1 604	1 585	1 599	1 692

8 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kuntalain (410/2015) 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kaupungin ja liikelaitosten tilikauden **tulos on 4 359 049,84 euroa**.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa

- Sastamalan Vesi liikelaitoksen Sastamala-Huittinen yhdysvesijohdon investointihankkeelle vuonna 2013 tehdyn investointivarausten loppuosa 161 164,53 euroa puretaan liittyen linjarakennuksen yhteydessä tehtyihin vanhojen puhdistamoiden muutostöihin.
- Emokaupungin (Tilakeskuksen) kouluverkkoratkaisun mukaiseen rakentamiseen vuonna 2015 tehty investointivaraus 350 000 euroa puretaan liittyen Vareliuksen kouluinvestointiin
- Emokaupungin Yrityspuisto Sykkeen kunnallistekniikan rakentamiseen vuonna 2017 tehtyä investointivarausta puretaan toteutunutta investointia vastaava määrä 376 787,39 euroa
- Poistoeron lisäystä kirjataan Sastamalan Vesi liikelaitokselle investointivarausten purkua vastaava määrä 161 164,53 euroa ja emokaupungille investointivarausten purkua vastaava määrä 726 787,39 euroa
- Poistoeron vähennystä kirjataan poistosuunnitelman mukaisesti 229 805,41 euroa jakautuen emokaupunki 133 772,06 euroa ja Sastamalan Vesi liikelaitos 96 033,35 euroa.

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 4 588 855,25 euroa kirjataan taseessa oman pääoman 'Tilikauden ylijäämä/alijäämä' – tilille. Alijäämä muodostuu seuraavasti:

- emokaupunki, ylijäämä	4 866 592,03 euroa
- Sastamalan Vesi liikelaitos, alijäämä	- 277 736,78 euroa

Kirjauksen jälkeen taseen ylijäämä on 24 miljoonaa euroa.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kaupungin tase on ylijäämäinen, joten mainittua selvitystä ei edellytetä.

TOTEUTUMISVERTAILU

9 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

9.1 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

9.1.1 KÄYTTÖTALOUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMISVERTAILU

Toimintakate, nettomenot 1 000 €	Tilinpäätös 2019	Alkuperäinen Talousarvio 2020	Talousarvio- Muutok. 2020	Lopullinen talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020	Poikkeama lopulliseen 2020	Tot%	Muutos 2019-2020 1 000 € %	
KONSERNIPALVELUT	-3 371	-4 083	0	-4 083	-3 355	728	82 %	16	0 %
MAANKÄYTTÖ	-1 060	-1 137	0	-1 137	-965	173	85 %	95	-9 %
KAUPUNGIN YHTEISET ERÄT	248	300	100	400	460	60	115 %	212	85 %
KONSERNIHALLINTO YHT	-4 183	-4 920	100	-4 820	-3 860	960	80 %	323	-8 %
VARHAISKASVATUS	-11 390	-11 443	50	-11 393	-11 235	158	99 %	155	-1 %
PERUSOPETUS	-23 411	-23 510	-81	-23 591	-23 317	274	99 %	94	0 %
LUKIOKOULUTUS	-2 426	-2 504	13	-2 491	-2 469	22	99 %	-43	2 %
ELÄMÄNLAATU	-6 810	-6 851	18	-6 833	-6 341	492	93 %	469	-7 %
SIVISTYSTOIMI YHT	-44 037	-44 308	0	-44 308	-43 362	946	98 %	675	-2 %
TILAKESKUS	3 431	3 669	0	3 669	4 381	712	119 %	950	28 %
YHDYSKUNTATEKNIikka	-2 721	-2 649	-115	-2 764	-2 793	-29	101 %	-72	3 %
TURVALLISUUS	-1 876	-1 963	0	-1 963	-1 942	20	99 %	-66	4 %
ELÄVÄ MAASEUTU	-559	-711	0	-711	-598	113	84 %	-39	7 %
TEKNINEN TOIMI (ILMAN TK) YHT	-5 156	-5 323	-115	-5 438	-5 333	105	98 %	-177	3 %
SOTE-HALLINTO	0	0	0	0	0	0		0	
PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT	-16 311	-16 376	-1 707	-18 083	-18 130	-46	100 %	-1 818	11 %
KOTIHOITOPALVELUT	-8 178	-8 335	0	-8 335	-8 343	-8	100 %	-165	2 %
ASUMISPALVELUT	-12 237	-12 339	1 876	-10 463	-10 483	-20	100 %	1 754	-14 %
PERUSTERVEYDENHUOLTO	-21 475	-21 519	-1 069	-22 588	-22 883	-295	101 %	-1 409	7 %
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	-640	-631	0	-631	-594	37	94 %	47	-7 %
SOTESI, OMA TOIMINTA YHT	-58 841	-59 200	-900	-60 100	-60 432	-332	101 %	-1 591	3 %
ERIKOISSAIRAANHOITO	-34 974	-35 026	900	-34 126	-33 349	777	98 %	1 625	-5 %
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI YHT	-93 815	-94 226	0	-94 226	-93 781	445	100 %	35	0 %
TOIMINTAKATE EMOKAUPUNKI	-143 760	-145 108	-15	-145 123	-141 955	3 169	98 %	1 806	-1 %
SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS	1 240	1 560	0	1 560	1 376	-184	88 %	136	11 %
KAUPUNKI JA LIIKELAITOS YHTEENS.	-142 521	-143 548	-15	-143 563	-140 579	2 984	98 %	1 942	-1 %
<i>Ulkoiset toimintatuotot</i>	35 458	35 436	48	35 484	36 394	911	103 %	937	3 %
<i>Sisäiset toimintatuotot</i>	13 157	13 333	0	13 333	13 114	-219	98 %	-43	0 %
Toimintatuotot	48 615	48 769	48	48 817	49 509	692	101 %	894	2 %
Valmistus omaan käyttöön	498	401	0	401	467	66	116 %	-31	-6 %
<i>Ulkoiset toimintakulut</i>	-178 476	-179 385	-63	-179 448	-177 440	2 008	99 %	1 036	-1 %
<i>Sisäiset toimintakulut</i>	-13 157	-13 333	0	-13 333	-13 115	219	98 %	43	0 %
Toimintakulut	-191 634	-192 718	-63	-192 781	-190 555	2 226	99 %	1 079	-1 %
TOIMINTAKATE	-142 521	-143 548	-15	-143 563	-140 579	2 984	98 %	1 942	-1 %

Talousarvion toteutumisvertailussa poikkeamasarakkeen etumerkit:

menoarvio (-):

miinus (-) –merkkinen poikkeama = toteutuma on ylittänyt talousarvion määrärahan (vaikutus tulokseen negatiivinen (-))

plus (+) –merkkinen poikkeama = toteutuma on jäänyt alle talousarvion määrärahan (vaikutus tulokseen positiivinen (+))

tuloarvio (+):

miinus (-) –merkkinen poikkeama = toteutuma on jäänyt alle talousarvion tuloarvion (vaikutus tulokseen negatiivinen (-))

plus (+) –merkkinen poikkeama = toteutuma on ylittänyt talousarvion tuloarvion (vaikutus tulokseen positiivinen (+))

Käyttötalousmäärärahat ovat vastuualuetasolla nettositovia.

9.1.2 KONSERNIHALLINTO

Toimialan vastuhenkilö	Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg
Toimialan tehtäväkaavio	
<pre> graph LR KH[Konsernihallinto] --> CH[Kaupunginhallitus] KH --> YL[Ympäristölautakunta] CH --> KP[Konsernipalvelut] CH --> KY[Kaupungin yhteiset erät] YL --> MK[Maankäyttö] KP --- T1[Osallistuminen (vaalit) Päätöksenteko (Kv, KH, jaostot, tilintarkastus) Strategia, kaupunkirakenne Konserniohjaus, prosessien kehittäminen Sisäinen valvonta ja riskienhallinta Talousohjaus, tuottavuus, Hallinto- ja konsernipalvelut (henkilöstö, tietohallinto, juridiikka) Yritystoiminnan edistäminen Viestintä ja markkinointi Työllisyyspalvelut Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen] MK --- T2[Yhdyskuntasuunnittelu Maaomaisuus Paikkatieto Mittaus ja kartoitus Rakennusvalvonta] </pre>	
Toimialan päätehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Sastamalan kaupunkikonsernin toimintaa ohjaa kaupunkikonsernin strategia. Konsernihallinto johtaa ja ohjaa koko kaupungin konserniorganisaatiota. Sastamalan kaupungin tehtävänä on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Konsernihallinnon tehtävänä on paikallisen identiteetin ja demokratian sekä kunnan elinvoiman edistäminen ja elinympäristön kehittäminen. Konsernihallinto varmistaa Sastamalan strategisten painopisteiden toteuttamisen, tuottaa päätöksenteon ja johtamisen tueksi tarvittavaa oikeaa, luotettavaa ja ajantasaista tietoa sekä luo edellytyksiä palvelutoiminnan toteuttamiselle ja asioiden sujuvalle hoidolle.	
Koko toimialaa koskevat yhteiset strategiset päätavoitteet suunnitelmakaudella	
Veto- ja pitovoiman vahvistaminen sekä sykettä asumiseen ja elämiseen: - Toteutamme Sastamalan kaupunkimarkkinointia uusien asukkaiden tavoittamiseksi. - Osallistumme ja tuemme Sastamalan laajaa ja värikästä tapahtumatarjontaa.	

- Olemme vahvasti mukana keskustan kehittämisessä.
- Uudistamme ja markkinoimme kirjapääkaupunkimme matkailukohteita.
- Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja elämänhallintaa.

Uudistuva kasvu ympäristö tulevaisuuden tekijöille:

- Vahvistamme henkilöstön ja kuntalaisten osaamista (oppijalähtöisyys).
- Vahvistamme toisen asteen koulutuksen vetovoimaa ja yrittäjyyskasvatusta.
- Edistämme ja neuvomme sähköisten palvelujen käyttöä.

Elinvoimaa työllä ja yrittäjyydellä:

- Edistämme monipuolisia ja vahvoja neuvonta- ja sijoittumispalveluja yrityksille.
- Turvaamme osaavan työvoiman saatavuutta koulutuksen järjestäjien ja elinkeinoelämän yhteistyöllä.
- Kehitämme kaupungin sisäistä joukkoliikennettä (Saavutettava Sastamala).
- Toteutamme tuloksekkaat työllisyyspalvelut.

Tasapainoinen talous:

- Pidämme pitkällä aikavälillä kaupungin talouden tasapainossa ja investoimme suunnitellusti ja harkitusti kaupungin elinvoimaa edistäviin hankkeisiin.

Merkittävimmät toimintaympäristön ja toiminnan muutokset suunnitelmakaudella

Talous- ja henkilöstöpalvelujen tuottamisen siirtyminen Sastamalan Tukipalvelu Oy:ltä Monetra Pirkanmaa Oy:lle. Tietohallintopalvelujen uudelleenjärjestäminen.

Työvoima- ja yrityspalvelujen alueellisten kokeilujen mahdollinen uudelleen käynnistäminen ja laajentaminen.

Uuden sote-valmistelun tarkemmat linjaukset ja vaikutukset.

Henkilöstön väheneminen eläköitymisten johdosta - organisaation rakenteen tarkastelu ja tehtävien mahdollinen uudelleenorganisointi.

Toimialan katsaus vuoteen 2020

Alkuvuoden aikana ja erityisesti maaliskuusta lähtien kaupungin lähes kaikkeen toimintaan on vaikuttanut keskeisesti koronavirusepidemia ja siitä aiheutuvien toimenpiteiden suunnittelu ja hoitaminen. Poikkeusolojen johdosta kaupungin poikkeusolojen johtoryhmä kokoontui säännöllisesti maaliskokuussa, minkä jälkeen tilannetta ja toimenpiteitä on käsitelty normaalissa johtoryhmässä.

Talous- ja henkilöstöpalvelujen tuottaminen siirtyi vuoden 2020 alusta lukien Monetra Pirkanmaa Oy:lle. Loppuvuoden aikana henkilöstöhallinnon ohjelmistomuutosten seurauksena aiheutui mittavia haasteita ja ongelmia ohjelmien välisen liittymien toteuttamisessa, mikä heijastui voimakkaasti palkanlaskentaan ja kirjanpitoon.

Uutta työllisyyden kuntakokeilua on valmisteltu Pirkanmaalla ja Sastamalan vetovastuulla läntisellä Pirkanmaalla yhteistyössä muiden kuntien ja Kuntaliiton kanssa. Kuntakokeilun alkamisajankohta siirtyi ja kokeilulaki tulee voimaan vasta maiskuun 2021 alusta lukien.

Sopeuttamisohjelman ja henkilöstösuunnitelmien laadintaa on tehty ja kaupunginvaltuusto päätti osasta toimenpiteistä ja toisaalta jatkovalmistelua edellyttävistä toimenpiteistä kesäkuussa ja uudelleen marraskuussa.

Konsernipalvelut

Toimielin	Kaupunginhallitus
Vastuualueen vastuhenkilö	Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Konsernipalvelut käytännössä johtaa ja ohjaa koko kaupunkikonsernin toimintaa, edistää kuntalaisdemokratian toteutumista sekä huolehtii kaupungin ylimpien toimielinten päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Konsernipalvelujen kautta koordinoidaan kaupunkimarkkinointia ja viestintää sekä terveyden- ja hyvinvoinnin edistämistyötä. Kaupungin elinkeino- ja työllisyyspalvelut ovat myös osa konsernipalveluja. Lisäksi konsernipalvelut talousohjauksen ohella tarjoaa koko kaupunkiorganisaatiolle yleis-, henkilöstö- ja tietohallinnon sekä juridiikan palveluja.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
Uutta työllisyyden kuntakokeilua on valmisteltu yhteistyössä muiden Pirkanmaan kuntien kanssa. Erityisesti elinkeino- ja työllisyyspalveluissa on korostunut yhteydenpito ja neuvonta yritysten ja yrittäjien kanssa koronavirus-epidemian seurausten vuoksi. Huhtikuussa kaupunki ryhtyi käsittelemään ja jakamaan työ- ja elinkeinoministeriön myöntämää valtionavustusta yksinyrittäjille yritystukena. Hakemukset käsiteltiin työllisyys- ja elinkeinopalvelujen yhteistyönä. Hakemusten käsittely päättyi lokakuun alussa.	

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Hyvinvointityön joh- tamisen uudelleen organisointi osalli- suutta vahvistaen	Ikäryhmittäiset hy- vinvointiryhmät ovat aloittaneet toimin- tansa	Toteutunut / ei toteutu- nut	Lasten ja nuorten hyvinvointiryhmä on aloittanut toimintansa ja siihen kuuluu kaupungin päättäjien ja palvelutuottajien lisäksi jäseniä järjestöistä / yhdistyksistä ja seurakunnista sekä yritysten edustaja. Ikääntyneiden hyvinvointiryhmän työ on käynnistynyt tekemällä ikäystävällinen kunta -kysely vanhusneuvostolle sekä kysely ikääntyneiden kanssa toimivien tahojen edustajille. Työikäisten hyvinvointiryhmä ei koontunut vuoden 2020 aikana.	Toteu- tuu osit- tain
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Hyvinvointiryhmissä on muodostunut yh- teinen näkemys tu- levan valtuustokau- den hyvinvointityön painopisteistä	Hyvinvointisuunni- telma tulevalle val- tuustokaudelle 2021-2025 on val- mis vuoden 2020 loppuun mennessä	Toteutunut / ei toteutu- nut	Korona / COVID 19 -epidemian johdosta ikäryhmittäisten hyvinvointiryhmien läsnäolokokoon-tuminen ei ole ollut mahdollista alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Yhteisen tiedon ja näkemyksen löytämiseksi valmistelua on tehty työntekijöiden toimesta ja kommentointi ehdotuksista on käyty sähköpostilla. Tämän johdosta hyvinvointisuunnitelmien valmistuminen siirtyy keväälle 2021.	Toteu- tuu osit- tain
Elinvoi- maa työllä ja yrittä- jyydellä	Turvataan lähipal- veluina tuotettavat työllisyyspalvelut	Työllisyys-hankkei- den valmistelu ja käynnistyminen sekä siihen liittyvä	Toteutunut / ei toteutu- nut	Työllisyyden kuntakokeilua on val- misteltu Pirkanmaan kuntien kanssa syksystä 2019. Kokeilujen oli tarkoi- tus käynnistyä keväällä 2020, mutta	Toteu- tuu osit- tain

		tehostetun asiakasohjausmallin käyttöönotto, jota tuetaan SeutuAIKO-hankkeilla		Suomen hallitus siirsi kokeilulain valmistelua ja toimeenpanoa maaliskuun 2021 alkuun. Sastamala on valittu alkaviin kokeiluihin yhdessä Pirkanmaan 21 muun kunnan kanssa (maakunnallinen kokeilualue).	
Elinvoimaa työllä ja yrittäjyydellä	Yrityspuisto Sykkeen toimintamallia pilotoidaan ja jatkokehitetään yrityspuiston toimijoiden yhteistyökonseptia	Yrityspuisto Sykkeen toimintamallia on pilotoitu ja yrityspuiston toimijoiden yhteistyökonseptia on jatkokehitetty suunnitelman mukaisesti	Toteutunut / ei toteutunut	Yrityspuisto Sykkeen toimintamallin pilotoinnin osalta oltiin alkuvuonna hyvin aikataulussa, mutta vallitsevan koronatilanteen vuoksi kevään ja kesän aikana yrityskontaktointia ei aloitettu, vaan resurssi keskitettiin toimivien yritysten neuvontaan. Koronatilanteeseen liittyviä neuvontatapahtumia oli vuoden aikana yhteensä 541 kappaletta.	Toteutuu osittain ■
Hyvinvointia ja sykkettä asumiseen ja elämiseen	Uudistetaan kaupungin digitaalisia palveluja ja parannetaan niiden saavutettavuutta (= mahdollisimman moni erilainen ihminen voi käyttää verkkopalveluja mahdollisimman helposti).	Kaupungin kotisivut ja niillä oleva materiaali täyttää digitaalisten palveluiden saavutettavuudesta säädetyn lain vaatimukset ja henkilökunta osaa tuottaa lain mukaisia asiakirjoja ja sisältöjä. Kotisivuihin liittyvän ajattelun muuttaminen projektista prosessiksi -> jatkuva ylläpito (asiakaslähtöisyys).	Toteutunut / ei toteutunut	Kotisivujen konseptointityö on tehty kesän aikana. Lisäksi on kartoitettu lomakkeiden tekemiseen olemassa olevat vaihtoehdot. Alustan kilpailutus on siirtynyt vuoden 2021 puolelle. Kotisivuille on tehty kevyt saavutettavuusarviointi ja lisätty lakisääteinen saavutettavuusseloste.	Toteutuu osittain ■

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Alkavien yrittäjien palveluita hyödyntäneet asiakkaat, kpl	45	54	80	160
Toimivien yrittäjien palveluita hyödyntäneet asiakkaat, kpl	747	637	400	755
Sijoittumispalveluiden asiakkaat, kpl	97	71	100	110
Sastamalan kaupungin järjestämät yritystilaisuudet, kpl	43	40	40	20
Työttömyysaste vuoden lopussa, %	7,3	8,1	7,0	11,2
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €	181 716	277 547	350 000	464 076
Nuorten kesätyöllistämistuki, nuorten määrä	85	105	120	67

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutok- set	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	2 763	2 674		2 674	2 417	-256	90,4
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-6 134	-6 756		-6 756	-5 772	984	85,4
Toimintakate, netto * (+/-)	-3 371	-4 083		-4 083	-3 355	728	82,2
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-26	-24		-24	-24	0	100,0
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-3 397	-4 107		-4 107	-3 379	728	82,3

Lisätiedot
-
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
-

Maankäyttö

Toimielin	Ympäristölautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Maankäytön tehtävä on kaupungin yleis- ja yksityiskohtaisesta kaavoituksesta huolehtiminen sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukainen rakentamisen valvonta, lupien myöntäminen ja rakentamiseen liittyvä neuvonta. Maankäyttö vastaa kaupungin maapolitiikan toteutuksesta eli maanhankinnasta, luovutuksesta ja tonttien muodostamisesta, mitauspalveluista ja kartoituksesta. Maankäyttö tuottaa ja ylläpitää tarpeellisia paikkatietoaineistoja kaupungin palvelutuotantoa ja kuntalaisten tarpeita varten. Sastamalan rakennusvalvonta vastaa yhteistyösopimuksen kautta myös Punkalaitumen kunnan rakennusvalvontatehtävistä.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
Vastuualueen toiminnan painopisteinä on ollut kaavoitusohjelmaan perustuen keskustan kehittäminen ja Karkun kaavojen uudistaminen sekä Mouhijärven maisemakylän jatkosuunnittelu. Alkuperäisten painopisteiden lisäksi on maankäytössä tehty talouden tasapainotukseen liittyen taksojen uudistus ja aloitettu kiinteistöveroselvitykseen liittyvät toimet. Kaavoituksessa alkuperäisten painopisteiden lisäksi on laadittu Vammalantien jatkeen/ Prismen asemakaava ja saatettu loppuun Mouhijärven osayleiskaava.	

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Kaupungin keskus- tan kehittäminen	Yleissuunnittelu val- mis ja asemakaa- voitus aloitettu	Suunnitelmien val- miusaste	Keskustan keskeisen alu- een asemakaavoitus on aloitettu.	Toteutu- nut ✓
Elinvoin- maa työllä ja yrittä- jyydellä	Yrityspuisto Syk- keen kehittäminen	Tontit myynnissä ja ensimmäiset tontit varattuna	Myytävänä olevien tonttien lkm Varattujen tonttien lkm	Tontteja on myytävänä 6 kpl Tontteja ei ole myyty, eikä varattu.	Toteutuu osittain ■
Veto- ja pitovoim- an vah- vistami- nen	Sujuvat lupakäytän- nöt ja kysyntää vas- taava tonttitarjonta	Kaikkien entisten kuntakeskusten alu- eilla on tarjolla tont- teja	Rakennuslupien keskimääräinen käsittelyaika Varattavina olevien tonttien lkm	Rakennuslupien keskimää- räinen käsittelyaika oli 15 päivää. Omakotitontteja löytyy kaik- kien kuntakeskusten alu- eelta ja niitä on varattavissa kaikkiaan 286 kpl.	Toteutu- nut ✓

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Rakennusluvut, kpl	165	213	200	221
Toimenpideluvut, kpl	244	164	200	73
Uudet asunnot, kpl	21	29	30	20
Teollisuus- ja liiketiloja, m ³	105 369	33 453	30 000	37 258
Myydyt omakotitalotontit, kpl	2	8	8	8
Varatut omakotitalotontit, kpl	8	18	10	12
Myydyt muut tontit, kpl	4	2	5	2
Varatut muut tontit, kpl	5	8	6	5

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutok- set	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	417	379		379	433	54	114,3
Valmistus omaan käyttöön (+)					1	1	
Toimintakulut (-)	-1 477	-1 516		-1 516	-1 398	118	92,2
Toimintakate, netto * (+/-)	-1 060	-1 137		-1 137	-965	173	84,8
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-8	-8		-8	-8	0	100,0
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-1 068	-1 145		-1 145	-973	173	84,9

Lisätiedot
-
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
-

Kaupungin yhteiset erät

Toimielin	Kaupunginhallitus
Vastuualueen vastuhenkilö	Jarkko Malmberg
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Vastuualueelle on koottu sellaiset tulo- ja menoerät, jotka eivät ole suoraan konsernipalvelujen tai maankäytön oman toiminnan tuottoja ja kuluja. Tällaisia eriä vuoden 2020 talousarviossa ovat - Maanmyynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja –tappiot, nettotulo 300 000 euroa.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
Alkuvuoden aikana on tehty mittava maanvaihto Sastamalan seurakunnan kanssa, minkä seurauksena nettomyyntivoitot kirjanpito kirjausten vuoksi ovat ylittyneet selvästi. Nettotuloarviota on korotettu 100 000 eurolla. Myös tarkistettu nettotuloarvio ylittyi maanmyyntien voittokirjausten vuoksi.	

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutok- set	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	253	300	100	400	460	60	114,9
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-5				0	0	
Toimintakate, netto * (+/-)	248	300	100	400	460	60	114,9
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-17	-17		-17	-237	-220	1 394,0
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	231	283	100	383	223	-160	58,1

Lisätiedot
-
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
-

9.1.3 SIVISTYSTOIMI

Sivistystoimi

Toimialan vastuhenkilö	Kasvatusjohtaja Pekka Kares
Toimialan tehtäväkaavio <pre> graph LR SS[Sivistystoimi] --- SL[Sivistyslautakunta] SL --- VK[Varhaiskasvatus] SL --- PO[Perusopetus] SL --- LK[Lukiokoulutus] SL --- EL[Elämänlaatu] VK --- VKL[Päiväkodit, esiopetus, perhepäivähoito, ryhmäperhepäiväkodit, lasten hoidon tuet] PO --- POL[Perusopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta] LK --- LKL[Lukiokoulutus, 2. asteen opiskeluhuolto] EL --- ELK[Kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut, musiikin opetuspalvelut, vapaan sivistystyön palvelut] </pre>	
Toimialan päätehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus Sivistystoimeen kuuluvat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja elämänlaadun vastuualueet. Toimialan tehtävänä on tuottaa kasvatus-, opetus- ja koulutus- ja vapaa-ajan palveluita elinikäisen oppimisen ja kehittämisen tukemiseksi. Päättävänä on toimivan ja taloudellisen peruspalveluverkoston avulla edistää ja vahvistaa kuntalaisten elämänhallintaa. Tavoitteen toteuttamisessa huomioidaan uudet tuottavuutta parantavat innovaatiot ja hyödynnetään laajan kolmannen sektorin mahdollisuudet. Keskeisintä on kuntalaisten omaehtoisen toiminnan aktivointi osallisuutta ja yhteisöllisyyttä hyödyntäen.	
Koko toimialaa koskevat yhteiset strategiset päätavoitteet suunnitelmakaudella Päättävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Vuoden 2020 erityisenä painopisteenä on ennaltaehkäisevä työ sekä lasten ja nuorten harrastamisen lisääminen. Tavoitteena sähköisen harrastuspassin käyttöönotto yläkouluikäisille.	
Merkittävimmät toimintaympäristön ja toiminnan muutokset suunnitelmakaudella Käynnistetään sivistystoimen palveluverkkomuutoksia koskevat toimenpiteet vuoden 2019 aikana tehdyn selvityksen ja valtuuston päätöksen jälkeen. Perhepalveluverkoston ja ennaltaehkäisevän työn vaikutus analysoidaan osana sopeutusohjelman valmistelua. Erityisesti arvioitavana on ennaltaehkäisevän työn organisointi, resurssien riittävyys sekä lisäresursseilla saavutettavissa oleva etu nykytilanteeseen nähden (vrt. Imatran malli). Selvitys koskee vastuualue- ja toimialarajat ylittävää toimintakokonaisuutta (Sotesi-sivistystoimi) ja sen pohjalta määritellään toiminnan jatkolinjat.	

Toimialan katsaus vuoteen 2020

Palveluverkkoselvitys 2030 periaatelinjauksin käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 2.3.2020. Linjaukset ovat ohjanneet päätöksentekoa vuoden 2020 aikana.

Suomen hallitus totesi 16.3.2020 Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi ja linjasi 19 toimenpidettä, jotka astuivat voimaan keskiviikkona 18.3.2020. Määräyksen mukaisesti mm. kulttuuritalot, kirjastot, kirjastoautot, harrastustilat ja –paikat, urheilutilat ja kerhotilat suljettiin 18.3.2020 alkaen. Perusopetus siirtyi etäopetukseen 18.3.2020 alkaen. Kaikki peruskoulun 1-3 luokkien oppilaat saivat kuitenkin tarvittaessa opetusta myös lähiopetuksen muodossa. Lähiopetusta järjestettiin myös erityisintuen päätöksen saaneille oppilaille ja pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville oppilaille. Varhaiskasvatus sekä esiopetus pidettiin toiminnassa. Vanhemmille ja huoltajille kuitenkin suositeltiin lapsen hoidon järjestämistä kotona, mikäli se on mahdollista. Sastamalassa n. 70 %:a varhaiskasvatukseen palveluissa oleville lapsille oli mahdollista järjestää lapsen hoito kotona. Toiminnan järjestämistä keskitettiin alueellisesti lapsimäärän vähäisyyden vuoksi, jonka vuoksi joitakin yksiköitä suljettiin. Henkilöstöä siirrettiin varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta ja liikuntapalveluista sotesille. Lisäksi siirrettiin elämänlaatupalvelujen henkilöstöä kaupungin muille toimialoille toimintojen sulkemisen ajaksi. Syyslukukaudella pandemia huomioitiin erityisillä järjestelyillä turvallisuuskäytännön huomioiden. Perusopetus ja lukiokoulutus toteutettiin lähiopetuksena ja varhaiskasvatuksen toiminta oli normaalitasolla. Syyslukukaudella rajoitukset vaikuttivat erityisesti elämänlaatu vastualueen palveluiden järjestämiseen.

Kaupunginvaltuuston hyväksyi sopeutusohjelman marraskuussa 2020. Sopeutusohjelman toimenpiteistä sivistystoimen osalta kaupunginvaltuusto linjasi mm. että yläkoulu jatkaa Mouhijärvellä, perusopetuksen tuntijakoa ei muuteta ja, että kirjastopalveluista laaditaan erillinen selvitys. Muilta osin sopeutusohjelman toimenpiteiden valmistelu käynnistyi. Syksyllä valmisteltiin liikunta- ja nuorisopalveluiden yhdistäminen siten, että yksiköt yhdistyivät 1.1.2021 alkaen. Valmistelu muiden toimenpiteiden osalta painottuu vuodelle 2021 - 2023.

Varhaiskasvatus

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Varhaiskasvatuspäällikkö Jarmo Korhonen
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tarjota laadukasta opetusta, hoitoa ja kasvatusta varhaiskasvatukseenikäisille lapsille. Varhaiskasvatus tarjoaa myös perusopetuslain (628/1998) mukaista esiopetusta esiopetusikäisille lapsille. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikka järjestetään kaikille halukaille varhaiskasvatus- ja perusopetuslain mukaan. Varhaiskasvatus ja esiopetus perustuvat yhteistoimintaan lasten vanhempien kanssa ja osallisuutta vahvistetaan uuden Varhaiskasvatuslain (540/2018) ja esiopetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Varhaiskasvatus vastaa lasten kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuesta, yksityisen palvelutuotannon palvelusetelipäätöksistä sekä toiminnan valvonnasta sääntökirjan mukaan, muille kunnille myytävistä ja muilta kunnilta ostettavista varhaiskasvatuspalveluista. 1.8.2017 alkaen on voimassa Opetushallituksen uusi määräys varhaiskasvatussuunnitelman perusteista. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on päivitetty toukokuussa 2019 ja se on juridisesti velvoittava asiakirja. Varhaiskasvatussuunnitelma on henkilöstön yhteinen työväline ja linjaa varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan. Asiakirja varmistaa toiminnan yhtenäisyyden ja lasten ja heidän perheidensä tasavertaisuuden. Uuden varhaiskasvatussuunnitelman jalkauttaminen yksiköissä jatkuu vuonna 2020. Uusi Varhaiskasvatuksen perusteet -asiakirja on jatkumo esiopetussuunnitelman perusteille ja perusopetuksen opetussuunnitelmalle ja varmistaa turvallisen kasvun- ja opinpolun toteuttamista. Vuoden 2020 alkaessa varhaiskasvatuksen palveluverkko muodostuu 11 kunnallisesta päiväkodista, 10 koulujen yhteydessä toimivasta esiopetusryhmästä, 4 ryhmäperhepäiväkodista ja noin 40 ohjatusta perhepäivähoidossa työskentelevästä perhepäivähoitajasta. Sastamalassa toimii hetkellä kaksi yksityistä päiväkotia ja joitakin yksityisiä perhepäivähoitajia. Yksityinen palvelu on kunnallista palvelua täydentävää palvelua ja se lisää asiakkaille valinnan vaihtoehtoja. Varhaiskasvatuksen palveluiden ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan laatu varmistetaan panostamalla henkilöstön kouluttautumiseen, osallistamalla valtakunnalliseen kehittämistyöhön sekä työtä tukeviin verkostoihin. Tukea tarvitsevien lasten mahdollisuutta osallistua ja oppia toisten kanssa tuetaan yksiköissä neljän varhaiskasvatuksen erityisopettajan avulla kolmiportaisen tuen käytänteillä. Lisäksi esiopetusikäisten tuen tarpeeseen vastataan	

oppilashuollon palveluilla. Varhaiskasvatus on osa perhepalveluverkostoa ja osallistuu Terve ja liikkuva Sastamala -mallin toteutukseen. Vuonna 2020 teemoina ovat tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja lasten varhaiskasvatuspäivän liikunnallistaminen. Henkilöstön työhyvinvointiin ja työkyvyn ylläpitämiseen kiinnitetään edelleen huomiota.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020

Muistolan päiväkodin toiminta päättyi 31.7.2020. Suodenniemellä ja Kiikoisissa ryhmäperhepäiväkotitoiminta muuttui tilapäiseksi päiväkotitoiminnaksi 1.8.2020 alkaen, mikä on tuonut pedagogista ryhtiä ko alueiden varhaiskasvatuksen järjestämiseen. Liikkuva varhaiskasvatus -hanke on painottunut toiminnassa koronan lisäksi vuonna 2020.

Koronan vaikutus vuonna 2020 oli merkittävä. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oltiin lähes sulkutilassa maaliskuun loppuun saakka. Tuona aikana lapsia oli paikalla vain n.20 % lapsista. Lisäksi n.40 työntekijää oli siirrossa muissa työtehtävissä kyseisenä ajankohtana. Ryhmien ja yksiköiden toimintaa on eriytetty ja rajattu. Huoltajien ja henkilöstön väliset yhteistyömuodot ovat muuttuneet rajusti. Henkilöstö on kuormittunut maaliskuusta alkaen v.2020. Tämä ja ohjeistukset kotiin jäämiseen pienestäkin flunssaoireesta ovat tuoneet odottamattomia haasteita ja yllätyksiä henkilöstön poissaoloihin ja sijaisten hankintaan liittyen.

Odottamattomia lisäkustannuksia aiheutui maskien ja visiirien tarpeista sekä tilojen siivoukseen liittyvistä kustannuksista. Nämä tulevat näkymään myös vuonna 2021. Korona-avustuksia käytettiin lasten tuen tarpeiden tukemisessa.

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Veto- ja pitovoim- an vah- vistami- nen	Varhaiskasvatuksen palvelurakenne: kunnallisen varhaiskasvatuspalvelun ja yksityisen varhaiskasvatuspalvelun yhteensovittaminen jatkuu vuonna 2020	Yksityinen palvelutuotanto täydentää kunnallista varhaiskasvatuspalvelua. Olemassa olevien palvelusetelipaikkojen käyttöasteen maksimoiminen ja omien päivähoitopaikkojen hallittu vähentäminen.	Toteutuu / ei toteudu. Palvelusetelien määrä olemassa olevien paikkojen määrään.	Palvelusetelin käyttäminen maksimaalisella tasolla. Tällä hetkellä ei mahdollisuuksia tarjota palveluseteliä perheille, jotka sitä ovat toivoneet	Toteutunut ✓
Veto- ja pitovoim- an vah- vistami- nen	Varhaiskasvatuspalvelut vastaavat vuorovaikutteisesti asiakkaiden tarpeisiin.	Asiakastyytyväisyystulos on vähintään 4. (asteikolla 1-5)	Asiakastyytyväisyyskysely.	Keskiarvo asiakaskyselyssä 4,14	Toteutunut ✓
Uudistuva kasvuympäristö tulevaisuuden tekijöille	Lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen toimivilla ja laadukkailla perhepalveluverkoston palveluilla.	Varhaiskasvatukseenkin vuoden 2019 aikana jalkautetun Lapset puheeksi-menetelmän käyttö asiakas- ja lapsilähtöisyyden tukemisessa. Koulukohtaisten opiskeluhoitosuunnitelmien käyttö ja toteutus kouluilla toimivien esiopetusryhmien osalta. Perhepalveluverkoston avainhenki-	Toteutuu / ei toteudu. Pidettyjen lape-keskustelujen määrä	Lapset puheeksi -menetelmän kouluttajan puuttumisen vuoksi koulutuksia ei ole voitu järjestää suunnitellusti. Pidettyjä keskusteluja <10 Esiopetuksen oppilashuoltosuunnitelmaan on luotu järkevä rakenne esiopetusyksiköiden osalta. Kouluyksiköiden esiopetusryhmät ovat lisäksi osa koulukohtaista opiskeluhoiltoa. Avainhenkilöverkoston käytön toimintaperiaatteet on luotu perhepalveluverkostossa.	Toteutunut ✓

		löiden ammattitaidon hyödyntäminen asiakastyössä.			
Uudistuva kasvuympäristö tulevaisuuden tekijöille	Tunne- ja vuorovai- kutustaitojen kehittäminen	Kiusaamisen ehkäisy-suunnitelmien teko ja jalkauttaminen yksiköissä. Positiivisen pedagogiikan jalkauttaminen arkeen.	Toteutuu / ei toteudu Kiusaamisen ehkäisy-suunnitelmat yksiköissä	Kunnallisen kiusaamisen ehkäisy-suunnitelma varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa työ viivästynyt noin puolella vuodella koronasta johtuen. Kunnallinen suunnitelma valmiina, mutta koronan vuoksi jalkauttaminen yksiköihin siirtyy vuodelle 2021.	Toteutuu osittain

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
0-7 v ikäluokka 31.12.	1 538	1409	1387	1345
Niistä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa, ostopalveluiden piirissä, sopimuspäiväkodissa ja esiopetuksessa.	928	879	930	847
Esiopetusikäisten ikäluokka	264	233	228	238
Lasten kotihoidontuen piirissä + osittainen hoitoraha	kh tuki 282 + oh tuki 69	253+81	280+55	218 + 75
Yksityishoidon tuen piirissä + palvelusetelien määrä	yh tuki 10 + palv. set 68	Yksityisen hoidon tuki 6 + palvelusetelit 95	6 + 92	6 + 107

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutokset	Muutettu TA2020	To-teuma 2020	Poikkeama lopulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	1 301	1 233	-18	1 215	1 167	-48	96,0
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-12 690	-12 676	68	-12 608	-12 402	206	98,4
Toimintakate, netto * (+/-)	-11 390	-11 443	50	-11 393	-11 235	158	98,6
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-9	-3		-3	-3	0	98,5
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-11 398	-11 446	50	-11 396	-11 238	158	98,6

Lisätiedot
-
Toteutumatiетоjen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
Koronasta johtuen vastuualueen talouden toteuma on erittäin poikkeava toiminnan ollessa normaalilla tasolla. Toteumatietojen mukaan ei voida arvioida tulevien vuosien taloussuunnitelmia.

Perusopetus

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Opetuspäällikkö Kati Heikkilä
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Perusopetuksen vastuualueen tehtävä on perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestäminen oppivelvollisuusikäisille Sastamalassa asuville lapsille ja nuorille. Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa oppilaille jatko-opintokelpoisuuden. Opetus järjestetään valtakunnallisten opetussuunnitelmien perusteiden sekä paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti. Perusopetus järjestää oppilashuollon palveluista koulupsykologipalvelut sekä kuraattoripalvelut. Oppilashuollon osalta ollaan tiiviissä yhteistyössä kouluterveyshuollon kanssa. Monialainen yhteistyö toteutuu osana perhepalveluverkoston toimintaa. Koulupsykologien määrä nostettu syyslukukaudesta 2019 lähtien 3 kokonaiseen vakanssiin oppilashuollon parantamiseksi ja muiden kustannusten vähentämiseksi. Perusopetusta annetaan Sastamalassa vuoden 2020 alkaessa 14 koulussa, joista 11 on alakouluja, kaksi yläkouluja ja yksi yhtenäiskoulu (vl 1.-9). Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään 12 koululla. Varhaiskasvatus vastaa esiopetuksesta. Esiopetuksen ja esiopetuksen päivähoiton järjestämisessä sekä esi- ja alkuopetuksen nivelvaiheessa tehdään tiivistä yhteistyötä. Sastamalan perusopetuksessa järjestetään joustavaa perusopetusta (JOPO) 7.-9. luokan oppilaille, joiden oppivelvollisuuden suorittaminen on vaarassa esimerkiksi heikon opiskelumotivaation tai runsaiden poissaolojen vuoksi. Vaativan erityisen tuen tukiluokat (alakoulun ja yläkoulun luokat) vastaavat tuen tarpeeseen niiden oppilaiden kohdalla, jotka eivät edes vahvoin tukitoimenpitein muuten selviydy koulussa ja jotka tarvitsevat monipuolista tukea. Laadukkaat ja ajantasaiset perusopetuksen palvelut turvataan huolehtimalla henkilöstön täydennyskoulutuksesta, olemalla mukana valtakunnallisessa kehittämistyössä ja turvaamalla hyvät oppimisympäristöt. Tuen järjestämisellä ja oppilashuollolla vahvistetaan kaikkien oppilaiden mahdollisuutta oppia. Vuoden 2020 opetuksen kehittämisen painopisteitä ovat mm. tunne- ja vuorovaikutustaidot, yrittäjyyskasvatus, tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen opetuksessa sekä kielikasvatuksen kehittäminen. Kerhotoiminnalla tuetaan oppilaiden harrastusmahdollisuuksia.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
Korona on vaikuttanut opetuksen järjestämiseen vuoden 2020 aikana merkittävästi. Kevään aikana järjestettiin etäopetusta ja syyslukukaudelle opetusjärjestelyissä on huomioitu tartuntojen ehkäisy. Oppilaiden tuen järjestämisessä on panostettu etäopetuksen vaikutusten korjaamiseen. Saaduilla korona-avustuksilla on järjestetty tukiovetusta, jaettu ryhmiä ja palkattu koulunkäynninohjaajia. Koronasta aiheutuvia lisäkustannuksia on muodostunut sijaistarpeista, erityisjärjestelyistä opetuksessa, siivouksessa ja ruokapalveluissa. Vastaavasti säästöä muodostui keväällä koulukuljetusten määräaikaisesta vähentymisestä johtuen. Muilta osin toiminta on toteutunut suunnitelman mukaisesti.	

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Lasten ja nuorten harrastusaktiivisuu- den lisääminen.	Kerhotoimintaa on tarjolla jokaisella koululla.	Toteutunut/ ei toteutunut. To- teutuneiden kerhojen ja osallistujien määrä.	Vuonna 2020 toteutunut 33 koulun kerhoa. Kerhotoimintaa oli 11 koululla (14 koulua). Ko- rona vaikutti jonkin verran ker- hojen toteutumiseen. Kerhori- hoitusta on haettu myös vuo- delle 2021 ja kerhotoiminnan kehittäminen jatkuu edelleen mm. Suomen mallin kehittämis- työn myötä. 3-6-luokkien iltapäi- vätoiminnasta ja kerhoista on saatu positiivisia kokemuksia ja	Toteutuu osittain

				toimintaa laajennetaan vuonna 2021.	
Uudistuva kasvuym-päristö tulevaisuuden tekijöille	Kulttuuritoiminnan edistäminen ja näkyväksi tekeminen. Lapsille ja nuorille monipuolisia kulttuurikokemuksia. Kulttuuripolun kehittäminen kulttuuri- viikkojen muodossa 1.-9.luokkalaisille yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Kulttuuriviikot toteutuvat kaikissa kouluissa vuosiluokilla 1.-9. yhteistyönä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta vakiintunut.	Toteutunut/ei toteutunut. Palaute kouluilta, oppilailta ja toimijoilta.	Kulttuuriviikot toteutuivat syksyn 2020 aikana suunnitellusti. Koronasta johtuen toteutuksia jouduttiin hieman muuttamaan, mutta samalla kehitettiin uusia hyviä toteutusmuotoja. Oppilailta ja henkilöstöltä on kerätty palautetta ja toimintaa kehitetään saadun palautteen perusteella vuonna 2021. Kulttuuriviikot ovat osa vastuualueiden yhteistyötä ja vakiintunut toteutusmalli.	Toteutunut ✓
Hyvinvointia ja sykkettä asu-miseen ja elämiseen	Aamu- ja iltapäivätoiminnan kehittäminen. Teemana hyvinvoiva koululainen. Tavoitteena kehittää kokonais-koulupäivän ajatusta.	Aamu- ja iltapäivätoiminnan yhtenäiset käytännöt kirjattu ja toteutuvat yksiköissä. Henkilöstölle järjestetty koulutusta aiheesta.	Toteutunut/ei toteutunut. Tehdyt suunnitelmat ja käytönotetut toimintamallit. Järjestetyt koulutukset ja työryhmät.	Hyvinvoiva koululainen - hankkeen tuloksena laadittiin uudet aamu- ja iltapäivähoidon periaatteet sekä toimintasuunnitelma. Lisäksi laadittiin ja toteutettiin henkilöstön perehdytys-suunnitelma sekä yksikkökohtaiset suunnitelmat. Henkilöstöä koulutettiin.	Toteutunut ✓
Uudistuva kasvuym-päristö tulevaisuuden tekijöille	Koulukohtaisen opiskeluhoollon toimintamallien kehittäminen tukemaan kouluyhteisöjen hyvinvointia.	Jokaisella koululla otettu käyttöön perusopetuksen yhteinen koulukohtaisen opiskeluhoollon suunnitelma ja siitä johdetut koulukohtaiset suunnitelmat. Laadittu vuosikello toteutuu kaikissa kouluissa.	Toteutunut/ ei toteutunut. Koulujen päivitetty koulukohtaisen opiskeluhoollon suunnitelmat.	Koulukohtaiset opiskeluhoollon suunnitelmat on päivitetty ja laadittu ohjeistus sekä vuosikello koulukohtaisen opiskeluhoollon toteuttamiseksi. Koulujen opiskeluhoollonhenkilöstöä on perehdytetty suunnitelmiin. Opiskeluhoollon ohjausryhmä valvoo suunnitelmien toteutumista ja arvioi toiminnan vaikutuksia.	Toteutunut ✓

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Sastamalan oppilaskohtaiset kustannukset (ilman sairaalaopetusta ja vammaisopetusta)	8 986**	9353	9200	9301
Oppilasmäärä vl 1-6 (20.9.)	1 633	1586	1595	1543
Oppilasmäärä vl 7-9 (20.9.)	841	816	818	832
Oppilasmäärä perusopetus yht.	2 474	2402	2413	2375
Opetusryhmien keskipakko vl 1-6	14,2	14,03	14,2	14,13
Opetusryhmien keskipakko vl 7-9	14,7	15	15,01	15,45

** Laskettuna kokonaiskuluista. Vuosikatteesta, ilman hankkeiden kuluja sekä sairaala- ja vammaisopetusta

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutok- set	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	1 021	860		860	931	71	108,2
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-24 433	-24 370	-81	-24 451	-24 248	204	99,2
Toimintakate, netto * (+/-)	-23 411	-23 510	-81	-23 591	-23 317	274	98,8
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-84	-66		-66	-75	-10	114,6
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-23 495	-23 576	-81	-23 657	-23 392	265	98,9

Lisätiedot
Koronan vaikutukset koulukuljetusten osalta säästää n. 400 000 euroa. Lisäkustannuksia muodostui sijaishenkilöistä, opetusjärjestelyistä, siivous- ja ruokahuollosta. Korona-avustuksesta osa kohdentui vuoteen 2020.
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
Suunnitelmavuosille arvioitu oppilasmäärän ja palveluverkkoratkaisujen vaikutus henkilöstömenoihin.

Lukiokoulutus

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Rehtori Leeni Kirvesmäki
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Lukiokoulutus jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleisivistyksen vahvistaminen ja riittävien valmiuksien antaminen jatko-opintoihin ja työelämään. Sastamalan lukiokoulutus tarjoaa monimuotoisia lukio-opintoja nuorille ja aikuisille sekä ammatillisessa koulutuksessa oleville kahden tai kolmen tutkinnon suorittajille. Myös Vammalan lukion perusvaltionosuudella rahoitettavat lentopallo- ja urheilulinjat ovat osa opiskelumahdollisuuksien laaja-alaisuutta. Vammalan lukio on laadukas yleislukio, jonka tavoitteena on taata opiskelijoilleen hyvät lähtökohdat jatko-opintoihin ja työelämään. Laadukkaan opetuksen lisäksi toiminnassa kiinnitetään huomiota tulevaisuuden työelämässä vaadittuihin itsenäisen ja ryhmässä työskentelyn taitoihin. Vammalan lukio tarjoaa niin laajat opiskelumahdollisuudet, ettei opiskelijan tarvitse hakeutua suurempien kaupunkien lukioihin. Kaikki valtakunnalliset pakolliset ja syventävät lukiokurssit tarjotaan lähiopetuksena opiskelijoille vuosittain tai ainakin kerran lukio-opintojen aikana. Vammalan lukion toiminnassa korostuu kansainvälisyys. Laadukkaat ja ajantasaiset lukiokoulutuksen palvelut turvataan huolehtimalla henkilöstön täydennyskoulutuksesta, seuraamalla valtakunnallista kehittämistyötä ja turvaamalla hyvät oppimisympäristöt sekä riittävän laaja opetustarjonta.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
Uusi lukiolaki astui voimaan 1.8.2019. Tämä tuo tullessaan lukioille velvollisuuden järjestää erityisopetusta sitä tarvitseville opiskelijoille. Vammalan lukiossa aloitettiin erityisopetuksen antaminen syyslukukaudella 2020. Uusi lukiolaki velvoittaa lukion järjestämään osan opetuksesta yhteistyössä korkeakoulujen kanssa sekä tarjoamaan opiskelijalle mahdollisuuden kansainvälisen osaamisen sekä työelämä- ja yrittäjyystaitojen kehittämiseen. Toimintamalleja on suunniteltu vuoden 2020 aikana ja yhteistyösopimus Tampereen yliopiston kanssa on laadittu. Uuden lukiolain myötä myös opetussuunnitelma uudistetaan. Vammalan lukion opetussuunnitelma on hyväksytty sivistyslautakunnassa 8.12.2020. Vammalan lukio oli etäopetuksessa 16.3.-31.5.2020 välisen ajan.	

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Veto- ja pitovoim- an vah- vistami- nen	Vammalan lukion markkinoinnin kehi- ttäminen	Markkinointimateri- aalin päivittäminen jatkuu edellisenä vuonna käynniste- tyn kokonaisilmeen uudistamisen myötä	Toteutunut / ei toteutunut	Visuaalinen ilme on uudistettu. Lukiolla on uusi logo ja kotisivut.	Toteutu- nut ✓
Uudistuva kasvuym- päristö tu- levaisuu- den teki- jölle	Pysyvät toiminta- mallit korkeakoulu- yhteistyössä	Vammalan lukiolla on uuden opetus- suunnitelman mu- kaisia opintojaksoja, jotka toteutetaan yhteistyössä kor- keakoulujen kanssa.	Toteutunut / ei toteutunut, opetussuun- nitelmassa kuvattujen opintojakso- jen määrä	Yhteistyösopimus Tampereen yli- opiston kanssa on päivitetty ja laadittu uutta opetussuunnitel- maa vastaavaksi. Fysiikan työ- kurssin toteutusta yhdessä Tam- pereen ammattikorkeakoulun kanssa on pilotoitu ja kurssi to- teutetaan jatkossa lukuvuosittain. Kaikilla koulukohtaisilla opintojak-	Toteutu- nut ✓

				soilla on korkeakoulu- ja työelämäkontakti lukuun ottamatta ylioppilaskirjoituksiin kertaavia opintojaksoja.	
Elinvoimaa työllä ja yrittäjyydellä	Pysyvät toimintamallit yhteistyöstä paikallisen elinkeinoelämän kanssa	Vammalan lukiolla on uuden opetussuunnitelman mukaisia opintojaksoja, jotka toteutetaan yhteistyössä paikallisen elinkeinoelämän kanssa.	Toteutunut/ ei toteutunut, opetussuunnitelmassa kuvattujen opintojaksojen määrä	Yhteistyöstä on sovittu paikallisten yrittäjäjärjestöjen kanssa. Uusi opetussuunnitelma sisältää paikallisen opintojakson, joka toteutetaan yhteistyössä Vanhan kirjallisuuden päivien ja Pukstaa- vin kanssa.	Toteutunut ✓
Hyvinvointia ja sykkettä asu- miseen ja elämiseen	Opiskelijoiden hyvinvoinnin lisääminen fyysisen aktiivisuuden ja ohjauksen kautta	Uupumisen tunteen vähentäminen Fyysisen aktiivisuuden lisääminen opiskelijoiden arjessa Perhepalveluverkoston yhteistyönä järjestettävän hyvinvointikioskitoiminnan jatkaminen (vähintään 8 kertaa lukuvuodessa)	Kyselytutkimus kuormittavuudesta, toteutunut/ei toteutunut	Lukiolaisten hyvinvointia mitattiin hyvinvointiprofiililla. Kysymykseen "olen väsynyt" vaihtoedon "täysin samaa mieltä" vastanneiden osuus laski 15% vuodesta 2019 ja "samaa mieltä" vastanneiden osuus laski 4%. Vaihtoedon "ei samaa eikä eri mieltä" osuus nousi vuoteen 2019 verrattuna 18%. "Eri mieltä" vastanneiden määrä väheni 1% ja "täysin eri mieltä" vastanneiden määrä pysyi samana (4%). Liikkuva opiskelu -hankkeessa järjestettiin välituntiaktiviteetteja opiskelijoille. Yhteistyössä perhepalveluverkoston kanssa toteutettiin 8 hyvinvointikioskia.	Toteutunut ✓
Uudistuva kasvuympäristö tulevaisuuden tekijöille	Kansainvälisyystoiminnan ylläpitäminen	Mahdollisuus osallistua kansainvälisyystoimintaan, ystävyyskuntatoiminnan kehittäminen	Toteutuneet kansainväliset liikkuvuudet	Vammalan lukio isännöi helmikuussa 2020 Erasmus+-projekti- viikkoa, jolloin Sastamalassa vieraili kansainvälisiä vieraita. Osa Erasmus+ -verkoston tapaamista järjestettiin verkkotapaamisina. Muut kansainvälisyysvierailut jouduttiin perumaan koronapandemian takia.	Toteutunut ✓

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Opiskelijat, nuorten lukiokoulutus	329	310	310	308
Opiskelijat, aikuisten lukiokoulutus	4	3	2	1
Opiskelijat, ammattilukio	15	15	17	7
Opiskelijat, muut aineopiskelijat	6	5	5	4
Kustannukset e / opiskelija (ei aineopiskelijat, sis. kaikki kulut)	**7 157	7800	7600	7 653
Kustannukset e / opiskelija (ilman toisen asteen opiskeluhuollon kustannuksia)	**6 910	7450	7300	7 292

** Laskettuna kokonaiskuluista. Vuosikatteesta, ilman hankkeiden kuluja.

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutok- set	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	144	271		271	123	-147	45,6
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-2 571	-2 775	13	-2 762	-2 593	169	93,9
Toimintakate, netto * (+/-)	-2 426	-2 504	13	-2 491	-2 469	22	99,1
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-15	-19		-19	-11	8	56,2
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-2 441	-2 523	13	-2 510	-2 480	30	98,8

Lisätiedot
Lukiolain vaatimat muutokset toimintakulttuurissa vakiinnutetaan osaksi Vammalan lukion toimintaa. Opiskelijoiden hyvinvointityöhön varataan riittävästi resursseja.
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
Ei vaikutusta taloussuunnitelmaan.

Elämänlaatu

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Kasvatusjohtaja Pekka Kares
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Elämänlaadun vastuualueen tehtävänä on järjestää ja mahdollistaa kuntalaisille vapaa-aikapalveluita, jotka luovat pohjaa henkiseen, fyysiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin sekä tukevat kasvua, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Toiminta ulottuu kaikkiin ikä- ja väestöryhmiin. Lasten ja nuorten palveluiden osalta vastuualueen toiminta on keskeinen osa perhepalveluverkostoa. Sastamalan musiikkiopisto tuottaa laadukkaita musiikinopetuspalveluja fokuksen ollessa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisessa opetuksessa. Sastamalan Opisto tuottaa laadukkaita vapaan sivistystyön palveluita tarjoten kuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia vapaa-ajanviettoon ja elinikäiseen oppimiseen. Kirjasto- ja tietopalveluja tarjotaan kirjastolain (1492/2016) 6 §:n mukaan: tarjotaan pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisäilytöihin, ylläpidetään monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistetään lukemista, kirjallisuutta ja yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, tarjotaan tietopalvelua ja ohjausta tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon sekä tarjotaan tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Liikuntapalveluiden tehtävänä on liikuntalaissa (390/2015) määriteltävien tehtävien toteuttaminen paikallisella tasolla (liikuntalaki 1.6.2015/390). Painopistealueena ovat liikuntapaikkojen hoito- ja kunnossapito sekä rakentaminen, terveysliikuntaohjelman ja liikuntaneuvolatoiminnan toteuttaminen, ohjatun liikuntatoiminnan järjestäminen (lapset, nuoret, aikuiset, ikäihmiset), soveltavan liikuntatoiminnan järjestäminen (lapset ja ikäihmiset), järjestöyhteistyön toteuttaminen (seuraparlamenttitoiminta) ja urheiluseurojen tukeminen (toiminta- ja kohdeavustukset), liikuntatilavarouksista vastaaminen sekä monialaisen yhteistyön toteuttaminen tavoitteena Terve ja Liikkuva Sastamala.	

Kulttuuripalveluita ohjaa laki kuntien kulttuuritoiminnasta (728/1992). Kulttuuripalveluiden tavoitteena on yhteisöllisyyden vahvistaminen luomalla edellytyksiä kaupungin monipuoliselle kulttuuritoiminnalle ja vahvalle identiteetille. Kulttuuripalvelut hallinnoi tiloja, järjestää näyttelyitä ja tapahtumia, jakaa avustuksia sekä hallinnoi kaupungin taidekokoelmaa ja tekee yhteistyötä monien eri toimijoiden kanssa. Museopalvelut kaupunki ostaa sopimuksen mukaisesti Suomen kirjainstituutin säätiöltä.

Nuorisopalvelut tuottaa monipuolista ennaltaehkäisevää toimintaa ja kasvatuksellisia palveluita lapsille ja nuorille huomioiden heidän kehityksensä. Toiminnan painopiste on 7-19-vuotiaiden palveluissa. Nuorisopalveluiden toiminta-alueita ovat nuorisotoiminnan järjestäminen, nuorisotilojen tarjoaminen nuorten toimintaan, nuorten osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen, nuorten elämänhallinnan tukeminen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa sekä nuorisojärjestöjen toiminnan tukeminen. Toimintamuotoja ovat: nuorisotoiminta, nuorten osallisuus (mm. nuorisovaltuusto, nuorisohallitus, talotoimikunnat, lasten ja nuorten huippukokoukset ja foorumit), erityisnuorisotyö, tiedotus ja neuvonta, järjestöyhteistyö ja verkostoyhteistyö.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020

Liikuntatilat olivat suljettuina 18.3.-31.5.2020 sekä 30.11.-31.12.2020. Sulun aikana toteutettiin virtuaalista liikuntaneuvontaa sekä kunnostettiin liikuntapaikkoja kuten Vinkin kuntosali. Kevään sulun aikana osa henkilöstöstä siirrettiin toisiin tehtäviin. Tapahtumia ei voitu järjestää.

Nuorisotilat suljettiin 18.3.-9.8.2020 väliseksi ajaksi sekä 30.11.-31.12.2020. Sulkujen aikana toiminta siirtyi vahvasti verkkoon; nuorisopalvelut perusti verkkonuorisotilan sekä hyödynsi eri sosiaalisen median kanavia tavoittaakseen nuoria ja järjestääkseen heille toimintaa. Sulkujen aikana tehtiin myös jalkautuvaa nuorisotyötä ja kouluyhteistyötä kehitettiin. Kesällä toteutettiin liikkuvaa nuorisotyötä, joka viimein löysi paikkansa. Nuorisopassi otettiin käyttöön. Eri-tyisnuorisotyö työmuotona vakiintui. Pääosin suunnitellut tapahtumat kuten Sykerock, jouduttiin perumaan.

Sastamalan Opiston lähiopetus keskeytettiin kevätlukukaudella 18.3.2020. Kursseista osa siirtyi etäopetukseen. Syyskausi käynnistyi normaalisti, mutta 26.11.2020 keskeytettiin laulun, liikunnan ja tanssin lähiopetus korkean tartuntariskin vuoksi. Osa opetuksesta siirtyi etäopetukseen. Kaikki lähiopetus keskeytettiin 2.12.2020. Keskeytyksistä ja peruutumisista johtuen opiston opetustuntimäärä jäi 3886 tuntia pienemmäksi kuin vuonna 2019.

Sastamalan musiikkiopiston opetus toteutettiin 18.3.2020 alkaen etäopetuksena kaikkien toimintojen osalta. Syyslukauskausi toteutettiin lähiopetuksena, rajoituksia ja suosituksia lisättiin marraskuun lopulta lukukauden loppuun saakka.

Kulttuuritalo Jaatsin huhti- ja toukokuun näyttelyt peruuntuivat. Kivilinnan aukiolo ja näyttely järjestettiin suunnitellusti. Kivilinnassa keräsi lähes ennätysyleisön. Suodenniemen kotiseutumuseon aittojen katot korjautettiin Museoviraston avustuksen ja Suodenniemi-Seuran talkoiden avulla. Yhdistysten vuosiavustuksen sekä taiteen ja kulttuurin apurahat myönnettiin normaalisti. Tapahtumista järjestettiin mm. Kirjalauantai Kirja-Sastamalan toimijoiden kanssa, kotiseuturetket Sastamalan Oppaiden kanssa ja joulutunnelmaa Pirunvuorella.

Kirjastot olivat täysin suljettuina 18.3.-10.5., palautusluukut avattiin huhtikuun lopulla, varausten nouto aloitettiin pääkirjastolla 11.5. ja neljässä lähikirjastossa 25.5. Kirjastot aukesivat 1.6. (pl. Karkku, Kiikka ja Stormi). Sulun aikana aloitettiin virtuaaliset vinkkaukset ja satutunnit ja tehtiin kokoelmatyötä. Lisäksi huolehdittiin asiakaspalvelusta puhelimitse ja sähköisesti (sähköposti, chat). Neljä henkilöä siirtyi muihin tehtäviin. Pääkirjastossa toimi ajanvarauksella sähköinen asiointipiste. Aineistopalautuksia ja myöhemmin varauksia kierrettiin keräämässä lähikirjastoissa.

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Nuorten harrastus- aktiivisuuden lisää- minen	Harrastuspassin käyttöönotto ja ke- hittämissuunnitel- man mukaisten toi- menpiteiden vienti käytäntöön.	Harrastus- passin käyt- täjä- ja käyt- tömäärä. Käytäntöön viedyt toi- menpiteet.	Harrastuspassin käyttäjä- ja käyt- tömäärät: 363/698 (52 %, etuja käytetty 424 kpl. Muita harrastustoiminnan kehittä- mistoimenpiteitä, koronarajoituk- sista johtuen, ei viety käytäntöön.	Toteutuu osittain

Uudistuva kasvuympäristö tulevaisuuden tekijöille	Kulttuuritoiminnan edistäminen ja näkyväksi tekeminen.	Lasten ja nuorten kulttuuriviikkojen järjestäminen (tapahtumat: perusopetuksen kulttuuriviikot, Lankku, Omafilmi ja Syke-Rock)	Toteutuneiden tapahtumien ja niihin osallistuneiden lasten ja nuorten määrä.	Lasten ja nuorten kulttuuriviikot toteutettiin rajoitukset huomioiden. Kulttuuriviikkoihin osallistui kaikki perusopetuksen oppilaat. Lankku, Sykerock ja OmaFilmi-tapahtumat peruttiin pandemian vuoksi.	Toteutuu osittain
Hyvinvointia ja sykkettä asumiseen ja elämiseen	Palvelujen saataavuuden lisääminen	Sähköisten palvelujen käyttöönoton lisääminen	Käyttöön otetut palvelut, määrä	Kirjastoilla otettiin virtuaalivinkit käyttöön. Kuntosalien ja ohjatun toiminnan sähköinen/suoramaksujärjestelmä otettu käyttöön elokuussa. Verkko-ohjelmia kehitettiin Discord palvelimella ja WhatsApp-nuokkari toiminta otettiin käyttöön. Kulttuuripalveluissa järjestettiin Bongaa taidetta -kampanja. Opistoilla opetusta siirrettiin verkkoon. Musiikkiopiston uusia etäopetuslaitteita on hyödynnetty monimuotoisessa opetuksessa.	Toteutunut
Hyvinvointia ja sykkettä asumiseen ja elämiseen	Tehdään tunnetuksi kuntalaisten terveysliikuntasuosituksien saavuttaminen	Terveysliikuntaohjelman toteuttaminen	Järjestetyn toiminnan määrä ja asiakasmäärät	Lähes kaikki liikuntaryhmät olivat täynnä, keskimäärin osallistujia oli 15 hlöä/ryhmä. Koulujen liikuntakerhoja järjestettiin 14, Voimaa vanhuuteen ryhmiä 21, ohjattuja ryhmiä 23 ja 8-10 koululaisryhmää/viikko. Liikuntaneuvolassa oli 10 asiakasta. Musiikkiopiston suositut tanssi- ja liikuntamuskaritoiminta ovat vaikkeutuneet.	Toteutunut

Vastualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Asiakaskäynnit	715 929	758 000	755 000	758 205
Järjestöavustusten määrä, euroa/asukas	8,0	8,31	7,5	8,21
Opistojen opetustuntien määrä	33 258	33 390	34 000	28 886
Elämänlaatu palvelut; käyttötalouden nettomenot/asukas	275,71	276,24	275	261,70
Kirjasto- ja tietopalvelut; kokonaislainausmäärä	415 232	425 539	430 000	324 556

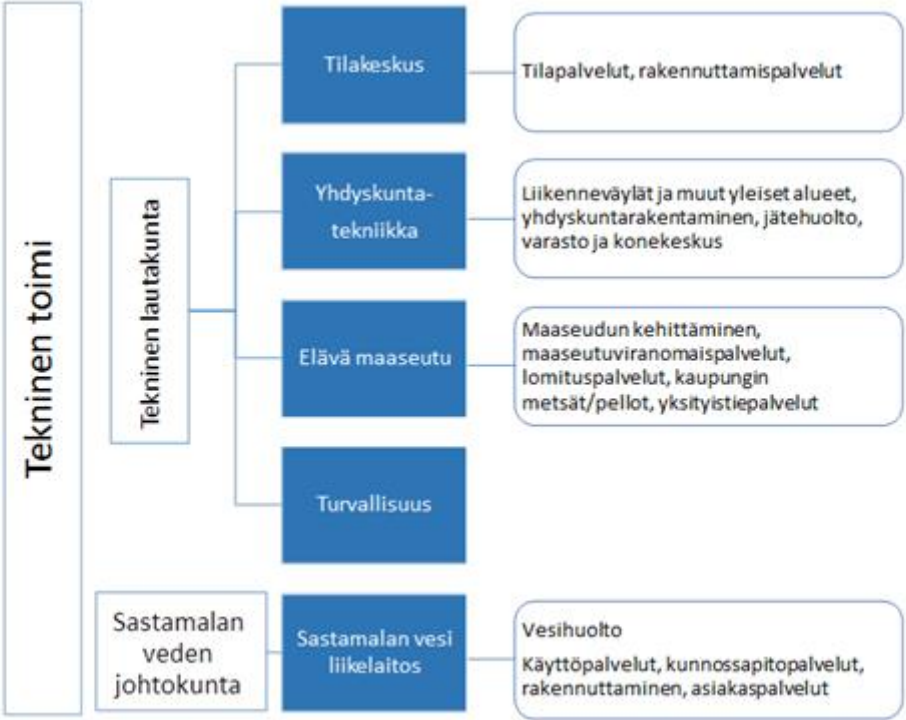
Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutok- set	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	910	834	27	861	763	-98	88,6
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-7 719	-7 685	-9	-7 694	-7 103	590	92,3
Toimintakate, netto * (+/-)	-6 810	-6 851	18	-6 833	-6 341	492	92,8
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-205	-165		-165	-164	1	99,6
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-7 015	-7 016	18	-6 998	-6 505	493	93,0

Lisätiedot
Sastamalan Opiston opetustuntimäärä jäi 3886 tuntia pienemmäksi kuin vuonna 2019. Tämä näkyi pienempinä palkka- ja matkalaskukuluina, mutta myös 47 978 € pienempänä kurssimaksukertymänä. Liikuntapalveluihin leudolla talvella ja koronalla oli negatiivinen vaikutus asiakasmääriin. Sulkujen vuoksi tulokertymä ei toteutunut. Kirjasto toimi koronan takia rajoitetuin palveluin, mikä on laskenut sekä lainaus- että kävijämääriä.
Toteumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
Talviolosuhteet vaikuttavat merkittävästi talviliikuntapaikkojen hoitoon ja käytettäviin resursseihin. Toteumatiedot vuodelta 2020 ovat erittäin poikkeukselliset koronasta johtuen eikä vaikutusta suunnitelmavuosille voi toteuman perusteella ennakoita.

9.1.4 TEKNINEN TOIMI

Tekninen toimi

Toimialan vastuhenkilö	Tekninen johtaja Kimmo Toukoniemi
Toimialan tehtäväkaavio	
 <pre> graph TD TK[Tekninen toimi] --- TL[Tekninen lautakunta] TK --- SJ[Sastamalan veden johtokunta] TL --- Tilakeskus TL --- Yhdyskunta-tekniikka TL --- Elävä_maaseutu[Elävä maaseutu] SJ --- Turvallisuus SJ --- Sastamalan_vesi_liikelaitos[Sastamalan vesi liikelaitos] Tilakeskus --- TP[Tilapalvelut, rakennuttamispalvelut] Yhdyskunta-tekniikka --- LY[Liikenneväylät ja muut yleiset alueet, yhdyskuntarakentaminen, jätehuolto, varasto ja konekeskus] Elävä_maaseutu --- ME[Maaseudun kehittäminen, maaseutuviranomaispalvelut, lomituspalvelut, kaupungin metsät/pellot, yksityistiepalvelut] Sastamalan_vesi_liikelaitos --- V[Vesihuolto] Sastamalan_vesi_liikelaitos --- KP[Käyttöpalvelut, kunnossapitopalvelut, rakennuttaminen, asiakaspalvelut] </pre>	
Toimialan päätehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Tekninen toimiala tuottaa ja ylläpitää toimivaa ja viihtyisää elinympäristöä suunnittelemalla infrastruktuuria, rakentamalla, rakennuttamalla ja ylläpitämällä yhdyskuntatekniikkaa ja kehittämällä maaseutua. Tekniseen toimialaan kuuluva tilakeskus tuottaa ja ylläpitää laadukkaita ja kilpailukykyisiä vuokratiloja kaupungin organisaatioille ja vuokra-asukaille.	
Koko toimialaa koskevat yhteiset strategiset päätavoitteet suunnitelmakaudella	
Teknisen toimialan strategisena painopisteenä on edellytysten luominen turvallisen ja viihtyisän asuin ympäristön muodostumiselle erityisesti niillä alueilla, joihin kohdistuu eniten kysyntää. Tekninen toimi pyrkii reagoimaan nopeasti yrittötoiminnan tarpeisiin rakentamalla infrastruktuuria sekä toimimalla yhteistyössä kaupungin elinkeinotoimen kanssa. Sähköisiä palveluja ja työmenetelmiä lisäämällä tähdätään prosessien sujuvuuteen, tehokkuuteen ja taloudellisuuteen. Korjausvelan hallinta sekä tilojen käytön optimointi ovat teknisessä toimessa jatkuvasti eräänä taloutta pitkillä tähtäimellä tasapainottavana tavoitteena.	
Merkittävimmät toimintaympäristön ja toiminnan muutokset suunnitelmakaudella	
Teknisen toimen toimintaympäristössä on vireillä muutoksia, joista ei vielä ole tehty päätöksiä, mutta jotka saattavat vaikuttaa suunnitelmakaudella. Tällaisia ovat mm. maaseutuhallinnon ja maatalousyrittäjien lomituspalveluiden uudelleenorganisointi. Uusien vesihuoltolinjojen valmistuttua Sastamalan veden toiminnan pääpaino on käyttövarmuuden	

parantamisessa sekä vanhojen vesi- ja viemärijohtojen korjausvelan hallinnassa. Sastamalan Veden taksarakenteiden päivytystä jatketaan suunnitellun mukaisesti.

Tilakeskuksen ylläpitoinvestointien kohdistus salkutuksen mukaisesti.

Toimialan katsaus vuoteen 2020

Turvalliselle ja viihtyisälle asuin ympäristölle luotiin edellytyksiä vanhojen alueiden katujen ja vesihuoltoverkostojen saneeraamisella ja Mouhijärven Maisemakylän 1. kylän loppuosan rakentamisella ja Yrityspuisto Sykkeen pääkatua rakentamalla. Katuvalaistuksen uusimista led-tekniikkaan jatkettiin.

Keväällä 2019 aloitettua Sastamalan Vesi Liikelaitoksen taksojen tarkastusohjelman toteutusta on jatkettu talouden tasapainottamiseksi.

Vuonna 2020 tehtiin päätös Lempäälän paikallisyksikön liittämisestä 1.1.2021 alkaen Melan ja Sastamalan kaupungin väliseen maatalousyrittäjien lomituspäalvelujen toimeksiantosopimukseen.

Sastamalan kouluilla tehtiin kuitukorjauksia sisäilmatyöryhmän ohjeistuksen mukaisesti. Vareliuksen koulu valmistui ja liikuntahallin rakentaminen käynnistyi. Mouhijärven yhteiskoulun lattiaremontti valmistui.

Rakennettujen kiinteistöjen salkutus hyväksyttiin kaupunginhallituksessa kesäkuussa 2020.

Tilakeskus

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Tekninen johtaja Kimmo Toukonieni
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Vastuualueen perustehtävänä on kaupungin rakennusten ylläpito-, korjaus- ja uudisrakentaminen, sekä rakennusomaisuuden säilyttäminen, kehittäminen ja jalostaminen. Tilakeskus tuottaa sisäisille ja ulkoisille vuokralaisille laadukkaat ja kilpailukykyiset tilat. Tilakeskus omistaa ja hallinnoi kaupungin rakennusomaisuutta ja tarjoaa kaupungin toimialoille tarvittavat tilat sekä hallinnoi n. 350 vuokra-asuntoa, joista pääosa on vanhus- ja vammaisten vuokra-asuntoja. Tilakeskus huolehtii myös uudis- ja perusparannushankkeiden suunnittelusta ja rakennuttamisesta. Tilakeskus käsitellään kirjanpidossa laskennallisena taseyksikkönä.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
Palveluverkkoselvityksen yhteydessä tehtyjen kuntotutkimuksien tulosten perusteella kouluissa tehtiin kuitukorjauksia. Kiinteistöjen myyntiä koskeva esitys käsiteltiin konserni- ja elinvoimajaostossa ja kaupunginhallituksessa touko-kuussa. Vuoden aikana Tilakeskus myi neljä osaketta ja Keikyän koulun kiviosan.	

Taseyksikön tulostavoitteet (1000 eur)			Toteuma 31.12.
Tulostavoite	-1 090		-1 895
Korvaus jäännöspääomasta	725		725
Taseyksikön investointeihin sitoutuneen lainapääoman muutos	1 486		1 096
Kokonaisinvestointien nettomäärä	4 630 (kvalt 15.6.2020 § 26, kvalt 16.11.2020 § 57)		4 502
Vuonna 2020 toteutettavat yli 500 000 euron hankkeet	Kustannukset TA2020	Kokonaiskustannusarvio	Toteuma 31.12.
Varilan koulu	600	8 000	609
Varilan liikuntahalli	2 685, avustus 500	3 205, avustus 750	2 103
Mouhijärven yhteiskoulu	570	600	538

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kaupun- kistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoite- taso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Vuokra-asuntojen käyt- töaste	90 %	Käyttöaste	89 % Ollaan hyvin lähellä tavoit- tetta.	Toteutuu osittain
Tasapai- noinen ta- lous	Virasto- ja laitoskiinteis- töjen käyttöasteen pa- rantaminen/ tyhjien tilo- jen vähentäminen	Tyhjien tilojen määrä 5 % ra- kennusmää- rasta	Vuokraamattomien neliöiden osuus ra- kennusmäärästä	7 % Vanha sairaala jäi vuo- den aikana kokonaan tyhjiilleen	Ei toteudu

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Vuokra-asuntojen määrä	348	329	327	343
Tyhjiä tiloja %	7,4	8,2	5,0	7,0
Rakennusmäärä m2	144 100	143 926	145 000	143 200

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutok- set	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	12 467	12 057		12 057	12 507	451	103,7
Valmistus omaan käyttöön (+)	35	30		30	66	36	221,3
Toimintakulut (-)	-9 071	-8 418		-8 418	-8 193	225	97,3
Toimintakate, netto * (+/-)	3 431	3 669		3 669	4 381	712	119,4
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-3519	-3737		-3737	-5 338	-1 601	142,8
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-87	-69		-69	-957	-888	1 391,1

Lisätiedot
Tilakeskuksen nettotoimintakate toteutui 712 000 euroa talousarviota parempana. Toimintatuottoja kertyi yhteensä n. 450 000 euroa talousarviossa ennakoitua enemmän. Tästä käyttöomaisuuden myyntivoittoja oli 156 000 euroa. Toimintakuluista säästy yhteensä n. 225 000 euroa. Kiinteistönhoitopalvelut uudistettiin vuoden 2020 alusta, kun Vuokralatojen kiinteistönhoito pääosin eriytettiin Tilakeskuksen hoidosta. Tilakeskuksessa ulkoa ostettavan kiinteis- tönhoidon määrä väheni ja omien kiinteistönhoitajien töitä järjesteltiin uudestaan. Ulkoalueiden kunnossapidon ja läm- mityksen määrärahoista säästettiin lauhan talven vuoksi. Lisäksi työtekin palovahingon vakuutuskorvaus n. 80 000 euroa kirjattiin kattamaan vahinkotapahtuman aiheuttama meno.
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
-

Yhdyskuntatekniikka

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Yhdyskuntatekniikan päällikkö Pasi Lähteenmäki
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Yhdyskuntatekniikan tehtävänä on vastata yhdyskuntarakentamisesta, liikenneväylien ja yleisten alueiden kunnossapidosta, varastosta, konekeskuksesta, jätehuollosta sekä vesihuoltoavustuksista.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
Toiminnan painopisteenä on toteuttaa investointiohjelman mukainen kunnallistekniikan rakentaminen sekä pitää kunnossa hyvin toimiva kaupunkiympäristö.	
Ei olennaisia muutoksia toiminnassa vuonna 2020.	

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoite- taso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Veto- ja pitovoim- an vah- vistami- nen	Kaupunkistrategi- aan perustuvan in- frastruktuurin raken- taminen. Uudet asuin- ja teollisuus- alueet sekä olevan infran ylläpito.	Vuoden 2020 in- vestointiohjelman toteuttami- nen	Investoin- tiohjelman toteuttamis- vaihe	Vuoden 2020 aikana on rakennettu mm. uusi katu Tillontie Kakkuun, Vt 11 rinnakkaisväylän Tiisalan tietä Häijään ja Uotsolan välille, Maisemakylän 1. kylän loppuosa, Yrityspuisto Sykkeen pääkatua, perusparannettu Aittalah- denkadun osa, Mäntykadun-Moision- kadun alue loppuun, Liirinkatu sekä Uotinkadun alue ja osa Tyrväänkatua. Katuvalaistuksen uusimista led-tekniik- kaan jatkettiin. Yrityspuisto Sykkeen investointimääräraha ylittyi kallioiden maaston takia ja varattu määräraha ylittyi myös muutamissa muissa koh- teissa. Ylitykset katettiin muista inves- toinneista säästyneillä määrärahoilla yhdyskuntatekniikan investointien ko- konaismäärärahaa ylittämättä. Inves- tointiohjelma ei toteutunut kokonaisuus- nessaan, koska osa investointimäärä- rahasta siirrettiin tilakeskuksen inves- tointeihin.	Toteutuu osittain
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen.	Kävely- ja pyö- räilyohjelman to- teuttaminen.	Investoin- tiohjelman toteuttami- nen kävely- ja pyöräi- lyohjelman mukaisesti.	Kävelyn - ja pyöräilyn edistämiso- hjelma valmistui ja se hyväksyttiin kau- punginvaltuustossa 21.9.2020. Mais- emakylän kaava-alueen 1. kylän loppu- osaan, sekä Häijään ja Uotsolan välille on rakennettu jatkoa kevyen liikenteen väylälle. Kaukolan ja Kiikan välisen ke- vyen liikenteen väylän suunnittelu on valmistumassa yhdessä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa kustannusten jakautuessa puoliksi. Mt 259 Kaukalo- tie-Uotsolantie kevyen liikenteen väy- län suunnitelma on likimain valmis ja	Toteutuu osittain

				se on tarkoitus rakentaa vuonna 2021. Punkalaitummentien kevyen liikenteen väylä välillä Peilitie-Ahertajankatu on valmis ja luovutettu ELY-keskuksen omistukseen. Pesurinkadun varressa olevan kevyen liikenteen väylän jatko-rakentaminen Sarkiantielle asti siirtyi, koska määräraha siirrettiin osin Äijän-kiventien ja Kivisenojankadun liittymän parantamiseen sekä tilakeskuksen investointimenoihin.	
Veto- ja pitovoiman vahvistaminen	Osallistumisen edistäminen	Yhteistyön lisääntyminen	Lisääntynyt: kyllä/ei	Ei erityisiä toimenpiteitä. Eri hankkeiden yleisötilaisuudet on siirretty, peruttu tai ne on järjestetty etäyhteyksin koronavirustilanteen takia.	Toteutuu osittain

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Kunnossapidettäviä väyliä	185 km	185 km	186 km	186 km
Kevytiliikenneväyliä	82 km	84 km	84 km	84 km
Kunnossapidettäviä kevytväyliä ja puistokäytäviä (sis. myös valtion hoidossa olevat väylät)	118 km	120 km	120 km	120 km
Hoidettavia puistoja	69 ha	69 ha	69 ha	65 ha Määrä tarkistettu ja yhdistetty katuviheriöiden kanssa
Puistometsiä	139 ha	140 ha	140 ha	140 ha
Katuviheriöitä	17 ha	17,5 ha	17,5 ha	Määrä yhdistetty hoidettaviin puistoihin

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutokset	Muutettu TA2020	To-teuma 2020	Poik-keama lo-pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	802	772		772	743	-29	96,2
Valmistus omaan käyttöön (+)	288	168		168	251	83	149,2
Toimintakulut (-)	-3 811	-3 589	-115	-3 704	-3 786	-82	102,2
Toimintakate, netto * (+/-)	-2 721	-2 649	-115	-2 764	-2 793	-29	101,0
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-2173	-2578		-2578	-3291	-713	127,7
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-4 894	-5 227	-115	-5 342	-6 083	-741	113,9

Lisätiedot
-
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
-

Turvallisuus

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Tekninen johtaja Kimmo Toukonieni
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Pirkanmaan pelastustoimen palvelutasopäätös 2014 - 2017 hyväksyttiin Tampereen kaupunginhallituksessa joulukuussa 2013. Varsinainen palvelutasopäätös jakaantuu onnettomuuksien ehkäisyä, pelastustoimintaa ja muita tehtäviä, kuten ensihoitoa, kansainvälistä toimintaa ja valmiussuunnittelun tukemista koskeviin asioihin. Onnettomuuksien ehkäisyyn kuuluvat pelastustoimen ohjaus- ja neuvontatyö, valistus, yhteistyö, onnettomuustutkinta, valvonta ja nuohous. Itse pelastustoimen palvelutasoon on määritelty päivittäisten tehtävien palvelutasotavoitteisiin sisältyvät mm. toimintavalmiusaikatavoitteet eri riskiluokkien alueilla ja erilaissa pelastustehtävissä. Lisäksi on asetettu tavoitteita vaarautumisesta häiriötilanteisiin, poikkeusoloihin, öljyntorjuntaan ja erilaisten pelastustoimintaa ohjaavien suunnitelmien laatimiseen. Palvelutasopäätös on monipuolisesti kaupungin turvallisuutta palveleva tavoiteasiakirja. Palvelutasopäätös oli voimassa vuoden 2017 loppuun. Sastamalan kaupunginhallitus on päätöksellään 14.8.2017 päättänyt puoltaa Pirkanmaan pelastustoimen palvelutasopäätöksen 2014 – 2017 jatkamista pelastuslaitoksen ehdotuksen mukaisesti, kunnes maakunnan pelastustoimen palvelutasopäätös tulee voimaan.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
Ei raportoitavaa.	

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutok- set	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)							
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-1 876	-1 963		-1 963	-1 942	20	99,0
Toimintakate, netto * (+/-)	-1 876	-1 963		-1 963	-1 942	20	99,0
Poistot ja arvonalentumiset (-)							
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-1 876	-1 963		-1 963	-1 942	20	99,0

Lisätiedot
Pirkanmaan pelastuslaitos on ilmoittanut maksuosuuksien palautuksista vuodelta 2020. Sastamalan osalta summa on 14 347,97 euroa. Palautus on huomioitu 2020 toteutumassa.
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
-

Elävä maaseutu

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Maaseutujohtaja Katariina Pylsy
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Elävän maaseudun vastuualue - vastaa Sastamalan elinvoimaohjelman (2018-2021) Elävä maaseutu-osion tavoitteiden toimeenpanosta - vastaa maaseudun ja kylien kehittämisestä, - hallinnoi kansallisten ja EU-rahoitteisten viljelijätukien kuntatason tehtäviä (laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa 210/2010). Maaseutuviraston ja Sastamalan kaupungin välinen sopimus eräiden maksajavirastotehtävien siirtämisestä yhteistoiminta-alueelle, jonka muodostavat Sastamalan ja Ikaalisten kaupungit sekä Hämeenkyrön kunta, - toimii lomituspalvelulain (1231/1996) paikallisyksikkönä ja huolehtii lomituspalveluasetuksen 1333/1996 tehtävistä Hämeenkyrön ja Ruoveden kuntien sekä Ikaalisten, Nokian, Sastamalan, Virtain ja Ylöjärven kaupunkien alueella. Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (MELA) ja Sastamalan kaupungin välinen lomituksen toimeksiantosopimus, - hallinnoi erilaisia hankkeita, - vastaa kaupungin omistamien peltojen vuokrauksesta sekä metsästysvuokrasopimuksista ja kaupungin metsäomaisuuden hoidosta ja puukaupoista, - vastaa yksityisteiden kunnossapito- ja perusparantamisavustusten sekä kyläavustusten haku- ja maksatusprosessista, - vastaa Ritajärven luonnonsuojelualueen hoidosta ja kehittämisestä	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
Lempäälän maatalouslomituksen paikallisyksikkö yhdistyi Sastamalan maatalouslomituksen paikallisyksikköön 1.1.2021 alkaen.	

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Elinvoi- maa työllä ja yrittä- jyydellä	Asiakaslähtöiset, saavutettavat maa- seutupalvelut.	Järjestetään viljeli- jöiden ammattitai- toa lisääviä koulu- tustilaisuuksia. Säh- köisellä asioinnilla parannetaan edel- leen palveluiden saavutettavuutta ja asioinnin help- poutta.	Sähköisten lo- makkeiden ja koulutustilai- suuksien määrä.	EU-tukilomakkeita jätettiin sähköi- sesti 98 %. Viljelijäkoulutuksia jär- jestettiin 7 kpl netin ja Teamsin kautta sekä pienryhmäkoulutuksia puhelimien välityksellä. Palaute oli kiitettävää. Kolme isoa maaseutu- seminaarina ehdittiin järjestää en- nen Koronarajoituksia. Aurin- kosähköseminaarissa 70 osallistu- jaa, Biokaasuseminaarissa 55 osallistujaa. Yksityistieseminaa- rissa 120 osallistujaa. Seminaarien palaute kiitettävä.	Toteutu- nut ✓
Tasapai- noinen ta- lous	Lomituspalvelut jär- jestetään tarkoituk- senmukaisesti ja ta- loudellisesti. Viljelijätukien hallin- nointi.	Lomituspalvelut jär- jestetään oikea-ai- kaisesti ja asiakas- lähtöisesti. Palvelut tukevat karjatalous- yrittäjien työssäjak- samista ja työhyvin- vointia. Lisätään maksullisen lomi- tuksen kiinnosta- vuutta.	Asiakaspalve- lукыselyn tu- lokset, lomi- tuspäivien määrän ja hinnan seu- raaminen.	Lomituspalveluiden asiakaspalaut- teen kokonaisarviointi 4,1 (as- teikko 1-5). Lomituspäivien mää- rän epäiltiin keväällä vähenevän Koronatilanteen takia. Niin ei kui- tenkaan käynyt ja maksullisen lo- mituksen päivät lisääntyivät. Lem- päään ja Sastamalan lomituspal- veluyksiköt yhdistyivät 1.1.2021. Viljelijätukien hallinnointi on toteu- tunut maksajavirastosopimuksen	Toteutu- nut ✓

			Viljelijätukien takaisinperinnän vähäinen määrä.	mukaisesti. Viljelijätukien takaisinperinnät aiheutuvat valvonnoista ja kohdistuvat tuenhakijoihin. Ruokavirasto ei ole löytänyt puutteita eikä virheitä EU-tukihakemusten käsittelyssä.	
Veto- ja pitovoiman vahvistaminen	Tuodaan valtakunnallisesti esille Rauteveden kansallismaisemaa ja muita arvokkaita maisema-alueita sekä alueen talonpoikaiskulttuuria toteuttamalla tapahtumia ja niihin liittyvä viestintää.	Jatketaan uusien yritystoiminnan edellytyksiä ja maaseudun markkinointia tukevia toimenpitekokonaisuuksia yhteistoiminnassa asukkaiden ja yrittäjien kanssa.	Medianäkyvyys, maaseututapahtumien lukumäärä, tapahtumista saatu palaute.	Maisemakukkapeltoja oli kaupungin omistamilla joutomailla 13 ha. Saikkalanjoen kunnostus valmis 31.10. (ELY:n avustus). Pyhän Olavin kirkon vieressä olevan kirkkovenen pärekatto valmistui 31.5. oppilastyönä. Kattaminen ylitti Yle TV1:n uutiskynnyksen. Ritajärven luonnonsuojelualueen markkinointi tuotti tulosta. Korona lisäsi kävijämääriä. Vuonna 2020 oli noin 40 000 retkeilijää. Medianäkyvyys Ritajärven luonnonsuojelualueen, Sastamalan kukkapeltojen, kirkkovenen ja Saikkalanjoen kunnostamisessa oli kiitettävää.	Toteutunut ✓

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Tukitilojen määrä	1197	1 168	1 160	1 152
Sähköiset tukihakemukset %	98	98	98	98
Yksityisteiden lukumäärä (kpl) ja kokonaispituus (km), joille kaupunki myöntänyt kunnossapitoavustusta	378 821	377 817	380 820	377 818
Kaupungin omistuksessa oleva peltopinta-ala	250	250	250	250
Kaupungin omistuksessa oleva metsäpinta-ala	2 250	2 250	2 180	2 180
Metsän puunmyyntitulo €	298 753	352 563	260 000	211 654
Sähköiset maatalouslomahakemukset %	60	70	80	92
Lomitettavat tilat/lomitettavat maatalousyrittäjät	325/469	311/446	295/425	298/430
Lomitettavat päivät	22 300	20 200	18 800	18 900

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutok- set	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	6 011	5 591		5 591	5 755	164	102,9
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-6 570	-6 302		-6 302	-6 353	-51	100,8
Toimintakate, netto * (+/-)	-559	-711		-711	-598	113	84,1
Poistot ja arvonalentumiset (-)	0				-2	-2	
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-559	-711		-711	-599	111	84,3

Lisätiedot
Toiminta ja talous toteutui suunnitellusti.
Toteumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
Toteumatiedot eivät vaikuta vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan.

9.1.5 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

Toimialan vastuhenkilö	Sosiaali- ja terveysjohtaja Päivi Tryyki
Toimialan tehtäväkaavio	
Toimialan päätehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Toimialan tehtävänä on tuottaa kunta- ja palvelurakennemuutoksessa annettujen lakien mukaisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja sekä muussa lainsäädännössä tai kuntien yhteisesti päättämiä muita palveluja kuten palvelusuunnitelmassa on tarkemmin kuvattu. Sosiaali- ja terveystoimi on yhteistoiminta-alue, joka tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut Sastamalan kaupungille ja Punkalaitumen kunnalle sekä lisäksi ympäristöterveydenhuollon palvelut Ikaalisten ja Parkanon kaupungeille ja Kihniön kunnalle.	
Koko toimialaa koskevat yhteiset strategiset päätavoitteet suunnitelmakaudella	
Koko toimialan yhteinen tavoite on edistää kaupungin mission mukaisesti asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaa, järjestää palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Konkreettisesti tämä näkyy koko toimialalla verkostomaisena työotteena, missä palvelut tuodaan asiakkaan luo mahdollisuuksien mukaan ja toiminnallisia ja rakenteellisia uudistuksia tekemällä pyritään varmistamaan, että asiakas on oikeiden palvelujen piirissä oikeaan aikaan, samanaikaisesti varmistaen alueen palvelujen tulevaisuus.	

Merkittävimmät toimintaympäristön ja toiminnan muutokset suunnitelmakaudella

Sosiaali- ja terveystalouden asiakasmäärät sekä asiakastarpeiden määrät ovat jatkuvassa kasvussa johtuen pitkälti seutukunnan ikärakenteesta sekä sairastavuudesta, näistä johtuen kustannusten kasvupaine on suuri. Uusia kustannuksia hillitseviä toimintatapoja kehitetään normaalin toiminnan ohessa. Kustannusten kasvua pyritään hillitsemään myös tekemällä toiminnallisia ja rakenteellisia muutoksia, jotka turvaavat alueen palvelut kestävästi yli mahdollisen maakuntauudistuksen. Suunnitelmakauden merkittävin toiminnallinen ja rakenteellinen muutos konkretisoidaan sopeutusohjelman laadinnan yhteydessä täsmennettävässä JONOPOIS-suunnitelmassa, jota toteutetaan erityisesti perusterveydenhuollossa, asumispalveluissa ja kotihoitopalveluissa. Vastaavaa asiakasporrastuksen kehittämistä tehdään myös muilla vastuualueilla.

Osana sopeutusohjelman valmistelua laaditaan vastuualue- ja toimialarajat ylittäviä toimintakokonaisuuksia koskevat selvitykset ja -suunnitelmat, joiden pohjalta määritellään toiminnan jatkolinjauksia.

- JONOPOIS-suunnitelman mukaisista vuoden 2019 loppuun mennessä toteutetuista toimenpiteistä laaditaan väliraportti ja jatkotoimenpiteistä aikataulutettu suunnitelma ao. toimielinten päätettäväksi (perusterveydenhuolto, asumispalvelut, kotihoitopalvelut).
- TK/TAYS Sastamala/TAYS hoidon porrastuksen toimivuutta ja kustannustehokkuutta arvioidaan yhteistyössä TAYS:n kanssa (perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido)
- Perhepalveluverkoston toimintamallin ja ennaltaehkäisevän työn vaikuttavuudesta laaditaan kokonaisarvio (Sotesi, sivistystoimi).
- Selvityksiin liitetään myös toteutuneet ja arvioidut kustannusvaikutukset (erittelyt)

Toimialalla on tapahtunut lyhyellä aikaa merkittävä muutos henkilöstön saatavuudessa. Lyhytaikaisten sijaisten saatavuus on heikentynyt jo pitkään, uutena ilmiönä on, ettei pitempiinkään sijaisuuksiin löydy riittävästi henkilöstöä. Sosiaali- ja terveystoimi on laatinut talousarviovalmistelun yhteydessä lyhyen aikavälin henkilöstösuunnitelman, jonka pohjalta vuoden 2020 talousarviossa on varauduttu lisäresurssointiin perhe- ja sosiaalipalveluissa, kotihoidossa sekä perusterveydenhuollossa (yhteensä 10 uutta vakituista vakanssia). Lisäksi Punkalaitumen palvelusopimus sisältää 3 uutta vakanssia välimuotoisiin palveluihin. Pidemmän aikavälin henkilöstösuunnitelma laaditaan osana sopeutusohjelmaa. Henkilöstösuunnitelmassa huomioidaan resurssien oikea kohdennus riittävän henkilöstömäärän ja osaamisen turvaamiseksi suunnitelmakaudella ja heti sen jälkeen toteutuvien runsaiden eläköitymisten ja toiminnallisten muutosten yhteydessä.

Toimialan katsaus vuoteen 2020

Koronapandemia vaikutti merkittävästi kaikkeen toimintaan ja talouteen. Erityisenä haasteena oli velvoite turvata yhtä aikaa ns. normaalin lainsäädännön edellyttämät palvelut, riskiryhmille tarjottavat vastaavat palvelut sekä koronaan suoraan liittyvät palvelut. Tarkemmat vaikutukset on kuvattu vastuualueiden lomakkeilla. Vuosi 2020 oli koronapandemiasta johtuen niin poikkeuksellinen, ettei siitä voi tehdä johtopäätöksiä talouden tai toiminnan suhteen suunnitelmakaudelle 2021-2023.

Kolmelle vastuualueelle yhteinen (Kotihoitopalvelut, Asumispalvelut, Perusterveydenhuolto) kuvataan tässä:

JONOPOIS-kehittäminen v. 2020 tarkoitti konkreettisesti resurssien uudelleen kohdentamista.

Yöpartitoiminta vakiintui Kiikka-Keikyä ja Punkalaitumen alueilla.

Kunto-Hopun toiminta laajeni kokoviikkoiseksi ja ympärivuorokautiseksi.

Ikäihmisten avopalvelutoiminta monipuolistui.

Kotisairaalapalvelut laajenivat.

Vanhuspalluolujen lääkäriresurssi vahvistui.

Lääkkeiden koneellinen annosjakelu laajeni kaikkia vanhuspalluoluita koskevaksi.

Kotiin vietäviä mielenterveys- ja päihdepalluoluita vahvistettiin.

Sote-hallinto

Toimielin	Sosiaali- ja terveyslautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Sosiaali- ja terveysjohtaja Päivi Tryyki
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinnossa valmistellaan päätöksentekoa varten koko yhteistoiminta-aluetta koskevat suunnitelmat, palvelusopimukset sekä talousarvio ja taloussuunnitelma. Sote-hallinto koostuu luottamushenkilötoimielinten osalta yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyslautakunnasta ja sen ympäristöjaostosta. Toimialan johtamisesta sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisuudessa vastaa sosiaali- ja terveysjohtaja, joka toimii myös lautakunnan esittelijänä. Sote-hallintoon kuuluvat lisäksi hallintopäällikkö, joka vastaa hallinnon organisoinnista ja toteutuksesta sekä palvelusihteerit. Sosiaali- ja terveysjohtajan johdolla sosiaali- ja terveystoimi valmistelee sosiaali- ja terveyslautakunnalle talousarvio- ja palvelusopimusesityksen, josta tarvittaessa yhteistoiminta-alueen jäsenkunnat neuvottelevat. Sastamalan kaupunginvaltuusto hyväksyy yhteistoiminta-alueen talousarvion. Sote-hallinnon tehtävänä on yhdessä vastuualuejohtajien kanssa valmistella, toteuttaa ja kehittää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelu- ja johtamisjärjestelmää osana kaupungin strategiaa. Lisäksi hallinto vastaa yhdessä vastuualuejohtajien kanssa yhteistoiminta-alueen taloudesta, palvelusopimusmenettelystä siihen liittyvine hinnoittelujärjestelmineen sekä riskien hallinnasta.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
Koronavuosi korosti toiminnan koordinaatio- ja johtamistyötä lisäten työmäärää merkittävästi.	

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Tasapai- noinen ta- lous	Palvelut tuotetaan kustannustehok- kaasti	Sastamala on kus- tannustehokkaimpia saman kokoluokan, ikärakenteen ja sai- rastavuuden omaa- vien kuntien kes- kuudessa.	Kuntaliiton ver- tailu kuntien ja kuntayhtymien nettotoimintame- noista	Sastamala on elokuun 2020 pe- rusteella tehdyssä arvioinnissa yhdeksän vertailukelpoisen kunnan (koko, ikärakenne, sai- rastavuus) joukossa kolmas. Sastamalan tarvevakioitu in- deksiluku on 92.	Toteutu- nut ✔
Elinvoi- maa työllä ja yrittä- jyydellä	Henkilöstön saata- vuus ja osaaminen turvataan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.	Henkilöstösuunni- telmaa tarkenne- taan toimenpideoh- jelmalla henkilöstön pitämiseksi, rekry- toimiseksi sekä osaamisen lisää- miseksi huomioiden myös tulevaisuuden tarpeet.	Ohjelma on val- mistelu, aikatau- lutettu ja hyväk- sytty.	Ohjelmaa ei ole valmisteltu. Siirtynyt koronatilanteesta joh- tuen.	Ei to- teudu ❑

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutok- set	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	593	682		682	768	86	112,6
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-593	-682		-682	-768	-86	112,6
Toimintakate, netto * (+/-)	0				0	0	
Poistot ja arvonalentumiset (-)							
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	0				0	0	

Lisätiedot
Sote-hallinnon talousarvio toteutui lähes talousarvion mukaisena.
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
-

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Toimielin	Sosiaali- ja terveystalokunta
Vastuualueen vastuuhenkilö	Perhe- ja sosiaalipalvelujohtaja Hanna Lähteenmäki
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Perhe- ja sosiaalipalvelut tuottaa pääsääntöisesti palveluita, joiden järjestämiseen kaupungilla on erityinen velvollisuus ja asiakkaalla subjektiivinen oikeus. Tavoitteena on jatkuvasti etsiä kustannustehokkaita, vaikuttavia ja inhimillisiä tapoja tuottaa palveluita kasvavalle asiakasmäärälle yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Perhe- ja sosiaalipalveluihin kuuluvat lapsiperheiden sosiaalityön, perheneuvolan, aikuissosiaalityön ja vammaispalveluiden yksiköt.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
COVID-19 pandemia vaikutti merkittävästi perhe- ja sosiaalipalveluiden toimintaan niin toiminnan kuin talouden näkökulmasta. COVID-19 tartuntojen ennaltaehkäisy ja varautuminen ja toiminnan uudelleen organisointi poikkeustilanteessa nousivat keskiöön keväällä 2020. Korona aiheutti kustannusten nousua erityisesti asumis- ja sosiaalipalveluissa henkilöstön suojaamiseen (mm. vaatteisto, hoitotarvikkeet, desinfiointiaineet, henkilösuojaimet) ja tehostettuun siivoukseen liittyen. Palveluiden käyttö oli kuitenkin kevään aikana vähäisempää kuin normaalisti, mikä vaikutti talouteen. Esimerkiksi työ- ja päivätoimintayksiköt ja erilaiset ryhmätoiminnot olivat määräaikaista suljettuja. Osa palveluista oli myös ulkopuolisten palveluntuottajien taholta rajoitetusti tarjolla esimerkiksi omaishoidontuen lomitusta ja tilapäishoidon. Palveluiden käytön osalta tilanne on normalisoitunut syksyllä 2020. Lastensuojelun ja perhesosiaalityön systemisen työskentelymallin osaamista on vahvistettu kouluttamalla henkilökuntaa alkusyksystä 2020. Sen myötä systemistä työskentelyä tullaan lisäämään ja kehittämään lapsiperheiden sosiaalityön asiakastyössä. Sijaishuollossa olleiden nuorten asiakkuudet on siirretty lastensuojelusta aikuissosiaalityöhön nuorten täyttäessä 18 vuotta. Erityisasumis- ja sosiaalipalvelut on siirretty alkuvuodesta 2020 asumis- ja sosiaalipalveluihin. Henkilökohtaisen avun työnantajamallin palkanmaksu sekä ohjaus ja neuvonta on siirtynyt vuoden 2020 alusta Pirkanmaan perhehoidon ja henkilökohtaisen avun keskukselle. Toimintaa on kehitetty yhteistyössä keskuksen kanssa ja yksikkö toteutti ostopalvelun ja palvelusetelin maakunnallisen yhteishankinnan. Ostopalvelun yhteishankinnasta on tehty päätös, että Sastamala lähtee mukaan viimeistään huhtikuussa 2022. Henkilökohtaisen avun maakunnallinen palveluseteli otettiin Sastamalassa käyttöön 1.1.2021. Kotipalvelun palvelusetelin myöntämisessä on otettu käyttöön uusi toimintamalli perhesosiaalityössä ja vammais- ja sosiaalipalvelussa, mutta prosessia tulee kehittää edelleen. Kehitysvammahuollon asumisen ja työ- ja päivätoiminnan palveluissa on toteutettu asiakassegmentointi tavoitteena kustannustehokkaat palvelut kasvavassa palvelutarpeessa. Tuetun asumisen toimintaa kehitetään edelleen. Yksiköiden henkilöstön tehokkaampaa yhteiskäyttöä kartoitetaan ja kehitetään. Ikääntyneiden asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnissa on tehostettu yhteistyötä kotihoitopalveluiden kanssa. Osana talouden tasapainotustoimenpiteitä on tehty erityistä tukea tarvitsevien ryhmä- ja yhteisöasumisen suunnittelu omana toimintana. Tilaratkaisut yhteisöasumisen suhteen ovat edelleen auki.	

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Hyvinvoinnin vah- vistaminen asiak- kaan osallisuutta li- säämällä	80 % asiakastyö- väisyysselvitykseen vastanneista kokee, että heitä on kuultu	Asiakastyöväi- syysselvitys	Vastaajista 81 % oli täysin sa- maa ja 11 % jonkin verran sa- maa mieltä siitä, että tuli kuul- laksi häntä koskevien palve- luiden järjestämisessä	Toteutu- nut ✓

		heitä koskevien palveluiden järjestämisessä			
Tasapainoinen talous	Kustannussäästöjen hakeminen kalleimpien asiakkaiden palvelukokonaisuuksia tarkastelemalla ja mahdollisesti uudelleen organisoimalla	Kunkin yksikön viiden kalleimman palvelukokonaisuuden palveluiden tarkoituksenmukaisuus, järjestämistapa ja kustannukset on tarkistettu ja tarvittaessa uudelleen organisoitu.	Tarkastelut ja kustannuslaskelmat tehty	Kalliiden asiakkaiden palvelukokonaisuuksia on arvioitu ja kustannuksia laskettu. Tarkastelu johti muutaman asiakkaan kohdalla palveluiden uudelleen järjestämiseen ja useamman asiakkaan kohdalla ei-vaikuttaviksi arvioitujen palveluiden karsimiseen.	Toteutunut ✓
Hyvinvointia ja sykkettä asuminen ja elämiseen	Sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävät erityisasumis- palvelut	80 % asiakassuunnitelmista on päivitetty 6 kk:n sisällä	Viimeisen 6 kuukauden aikana päivitetty asiakassuunnitelmat % kokonaisasiakasmäärästä	Asiakkaista 35 %:n asiakassuunnitelma on päivitetty puolen vuoden sisällä. Siirtynyt koronatilanteesta johtuen.	Toteutuu osittain □

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Lastensuojeluilmoitukset LsL 25 § (lukumäärä) - Sastamala - Punkalaidun ei sis. ennakkollisia lastensuojeluilmoituksia LsL 25c§	405 37	525 37	600 30	397 48
Lapsia koskevat yhteydenotot LsL 25a §, SHL 35 § (lukumäärä) - Sastamala - Punkalaidun	130 6	77 8	100 10	87 9
Lastensuojelun lapsia ja nuoria koskevat asiakassuunnitelmat - Sastamala - Punkalaidun		92 15	130 20	77 9
Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet - Sastamala - Punkalaidun	289 34	418 37	350 30	296 30
Aikuissosiaalityön asiakkaiden kanssa tehty asiakassuunnitelmien määrä - Sastamala - Punkalaidun	540 26	373 15	500 30	219 4
Erityisasumis- palvelut, asiakkaat Sastamala Punkalaidun	68 8	79 7	72 8	74 8
Vammais- palvelulain mukaisten palveluiden hakemukset ja muut vireille tulot - Sastamala - Punkalaidun	322 24	391 44	340 40	327 33
Kehitysvammahuollon asumis- palveluasiakkaiden lukumäärä				73 14

- Sastamala - Punkalaidun	172 (+2) 27 (+2)	74 14	75 15	
Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminta asiakkaiden lukumäärä	sisältyy edelli- sen rivin lukuihin			
- Sastamala - Punkalaidun		130 14	120 20	119 14
Omaishoidon tuen piirissä vuoden aikana olevien asiakkaiden määrä				
- Sastamala - Punkalaidun	121 5	131 8	125 6	125 6

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutok- set	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	2 291	2 576	584	3 160	2 819	-341	89,2
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-18 602	-18 952	-2 291	-21 243	-20 949	294	98,6
Toimintakate, netto * (+/-)	-16 311	-16 376	-1 707	-18 083	-18 130	-46	100,3
Poistot ja arvonalentumiset (-)							
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-16 311	-16 376	-1 707	-18 083	-18 130	-46	100,3

Lisätiedot

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Perhe- ja sosiaalipalveluiden talous toteutui talousarvion mukaisesti. Toteumaprosentti, sisältäen Sastamalan ja Punkalaitumen on 98,2%. Sastamalan toteuma on 100,3 % ja Punkalaitumen 81,8%. Toteumaan vaikutti talouden näkökulmasta suotuisasti koronapandemia. Vaikka kustannukset koronasta johtuen lisääntyivät esimerkiksi suojavarusteiden osalta, oli joidenkin palveluiden käyttö keväällä vähäisempää kuin normaalisti. Esimerkiksi työ- ja päivätoimintayksiköt ja erilaiset ryhmätoiminnot olivat määräraikaisesti suljettuja. Osa palveluista oli myös ulkopuolisten palveluntuottajien taholta rajoitetusti tarjolla. Palveluiden käytön osalta tilanne on normalisoitunut syksyllä 2020. Vuoden 2020 toteumaan sisältyy myös merkittävä kertaluonteinen vakuutuskorvaus vammaispalveluissa sekä kehitysvammahuollon laitoshoidon kustannusten tasauspalautus

Lapsiperheiden sosiaalityö

Lapsiperheiden sosiaalityöhön siirrettiin elokuun osavuositarkastuksen yhteydessä määrärahaa vammaispalveluista ja aikuissosiaalityöstä kattamaan ylityspainetta talousarviossa. Tilinpäätöksen toteumaprosentit olivat lapsiperheiden sosiaalityön kokonaisuudessa Sastamalan osalta 101,1 % ja Punkalaitumen osalta 84,6%. Sastamalan osalta lapsiperheiden sosiaalityössä talouden ylitystä oli lastensuojelun avohuollon tukitoimissa (176,0 %), ennaltaehkäisevissä palveluissa (101,7%), tukihenkilö- ja tukiperhe-toiminnassa (159,4%), perheoikeudellisissa palveluissa (117,2%) sekä sijaishuollossa (perhehoito 109,0% ja laitoshoido 100,3%). Punkalaitumen osalta talous ylittyi lastensuojelun avohuollon tukitoimien (143,6 %) suhteen. Kevään 2020 koronan aiheuttamat rajoitukset yhteistyöverkostojen toiminnoissa näkyivät lapsiperheiden sosiaalityössä lastensuojeluilmoituksien ja -palveluiden käytön hetkellisenä vähenemisenä, mutta loppukesästä 2020 alkaen tilanne on normalisoitunut niiden suhteen. Lapsiperheiden sosiaalityössä näkyy lasten ja nuorten sekä heidän perheiden psyykinen huonovointisuus ja päihteidenkäyttö enenevissä määrin.

Perheneuvola

Perheneuvolan talousarvio toteutui suunnitellun mukaisesti. Sastamalan toteumaprosentti oli perheneuvonnassa ja ohjauksessa 95,1 %. Punkalaidun on käyttänyt perheneuvolan palveluita arvioitua enemmän ja toteumaprosentti Punkalaitumen osalta 235,5 %.

Aikuissosiaalityö

Aikuissosiaalityön toteumaprosentti tilinpäätöksessä on Sastamalan osalta 93,3 % ja Punkalaitumen osalta 69,8%.

Aikuissosiaalityöstä siirrettiin määrärahoja elokuun osavuositarkastuksen yhteydessä lapsiperheiden sosiaalityöhön nettona noin 130 000 €. Talouden toteumaan vaikutti korona johtuva kuntouttavan ryhmätoiminnan sulkua keuhkokuumeen ja kesällä, sekä päihdehuollon arvioitua vähäisempi käyttö. Erityisasumispalveluissa tuloja kertynyt arvioitua enemmän. Harkinnanvaraisen toimeentulotuen hakemuksia Kela -siirtoina on vuonna tullut vuoteen 2019 verrattuna huomattavasti vähemmän.

Vammaispalvelut

Vammaispalveluiden toteumaprosentti tilinpäätöksessä on Sastamalan osalta 101,4 % ja Punkalaitumen osalta 83,4%. Vammaispalveluista siirrettiin määrärahoja elokuun osavuositarkastuksen yhteydessä lapsiperheiden sosiaalityöhön nettona 224 000 €. Vammaispalveluiden toteumaan vaikuttaa merkittävästi palveluiden vähäisempi käyttö ja toimintojen sulkua koronapandemiaan liittyen. Esimerkiksi kuljetuspalvelua, henkilökohtaista apua ja työ- ja päivätoimintaa käytettiin normaalia vähemmän kevään aikana. Toteumaan vaikuttaa oleellisesti myös kertaluonteinen iso vakuumatkorvaus ja keuhkokuumeen hoitojen tasauslasku.

Toteutumatioiden vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan

Perhe- ja sosiaalipalveluiden toteumatiedot vuodelta 2020 eivät anna kuvaa määräraharahatarpeesta vuodelle 2021 - 2023. Vaikka korona vaikutti kustannusten nousuun esimerkiksi suojavarusteiden osalta oli palveluiden käyttö koronapandemiasta johtuen vähäisempää keuhkokuumeen 2020. Tilanne on normalisoitunut syksyn 2020 aikana. Kustannusten nousupaineita on lähes kaikissa lastensuojelun palveluissa (erityisesti sijaishuollon palveluissa), kehitysvammahuollon laitospalveluissa, sekä vammaispalveluiden asumispalveluissa ja työ- ja päivätoiminnassa lisääntyneen asiakasmäärän ja palvelutarpeen vuoksi. Erityisasumispalveluissa asiakasmaksulainsäädännön muutos vaikuttaa asiakastulojen muutoksena kokonaiskustannusten nousuun. Vuoden 2020 tilinpäätöstietojen perusteella ei voida tehdä johtopäätöksiä tulevien vuosien taloussuunnitteluun poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi.

Tasapainotustoimenpiteiden toteutumista lapsiperheiden kotipalveluissa, nuorisotiimissä ja yhteisöasumisessa seurataan. Kehitysvammahuollon yhteisöasuminen on suunnitteluvaiheessa eikä toteutusta ole vielä aloitettu.

Kotihoidopalvelut

Toimielin	Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta
Vastuualueen vastuuhenkilö	Kotihoidonjohtaja Mari Ollinpoika
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Kotihoidopalveluiden vastuualueen tehtävänä on toimintakyvyn, elämänhallinnan ja terveyden edistäminen ja säilyttäminen niin, että asiakkaat voivat asua kotonaan mahdollisimman pitkään. Kotihoidopalveluiden toimintaperiaatteena on asiakkaan itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen sekä toimintakyvyn ja omatoimisuuden tukeminen. Kotihoidon palveluilla tuetaan asiakkaiden oman elämän hallintaa ja osallisuutta yksilöllisesti asiakkaan mielipiteitä ja toiveita kuunnellen. Palveluiden antamisen lähtökohtana on toimintakyvyn ylläpitäminen ja kuntouttava toimintatapa. Kotihoidopalveluita tuotetaan lähipalveluina alueellisesti palvelun hyvän saavutettavuuden turvaamiseksi ja paikalliset olosuhteet mahdollisuuksien mukaan huomioiden. Kotihoidon käyntejä tehdään joka päivä kaikilla lähipalvelualueilla.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
COVID-19 pandemia vaikutti merkittävästi kotihoidopalveluiden toimintaan. COVID-19 tartuntojen torjuminen nousi keskiöön keuhkokuumeen 2020. Kaikki ns. matalan kynnyksen neuvonta- ja ohjauspalvelut (Ikäpisteet ja Juttutuvot), lukuun ottamatta Ikäneuvo-puhelinta, suljettiin. Ikäpisteet ja Juttutuvot olivat suljettuina ajalla 16.3. - 11.9.2020. Ikäihmisten päivätoiminta ja kuntouttava jaksohoito suljettiin 5,5 kuukauden ajaksi lukuun ottamatta Saimikodilla tuotettuja äkillistä tarpeista johtuneita lyhytaikaisjaksoja. Omaishoidontuen lakisääteiset lomitukset olivat lähes kokonaan tauolla keuhkokuumeen 2020 lyhytaikaisten ympärivuorokautisten asumispalveluiden tarjonnan puutteen vuoksi (vrt. ympärivuorokautisten yksiköiden vierailukiellot). Asiakasohjauksen ja kotihoidon käyntimäärät laskivat jonkin verran valtakunnallisesti linjattujen yli 70 -vuotiaisiin kohdistuneiden Covid-19 toimien vuoksi keuhkokuumeen. Tilanne normalisoitui kuitenkin kesän ja syksyn aikana. Kotihoidon hoitajien välittömän työajan osuus laski verrattuna vuoteen 2019. Syynä laskuun on välillisen työn lisääntyminen Covid19-varotoimien vuoksi.	

Kotihoidon toimintaa kehitettiin ottamalla käyttöön hoitoringit (vrt. NHG:n Strategisen optimoinnin selvitys), joiden avulla lisätään työntekijöiden itseohjautuvuutta ja vaikutusmahdollisuuksia omaan työhön sekä vähennetään työntekijöiden eettistä stressiä. Kotihoidon liikkuvien hoitajien (ns. sisäisten sijaisten) ryhmä aloitti toimintansa. Ikäihmisten avopalveluiden moniammatillista ryhmää vahvistettiin sosiaalityöntekijän rekrytoinnilla. Välimuotoiset palvelut vahvistivat Saimikodin aloitettua toimintansa helmi-maaliskuussa.

Vuoden 2020 aikana otettiin asiakasohjauksen käyttöön Pirkanmaan Rai-projektin myötä uusi arviointiväline Osit-taisarviointi Pirkanmaa sekä uudistettu kokonaisarviointi interRAI HC. Osana Pirkanmaan Rai-projektina osallistuttiin mm. ikäihmisten palveluiden RAI:hin perustuvien myöntämisperusteiden yhtenäistämistä valmisteleviin työpajoihin. Lisäksi tehtiin aktiivista työskentelyä Pirsote-, KOMAS-hankkeissa sekä Veto- ja pitovoimaa kotihoitoon- hankkeessa. Syksyllä otettiin käyttöön palveluseteli koneelliseen lääkkeiden annosjakeluun. Kunto-Hopun toiminta laajeni ympäri- viikkoiseksi ja ympärivuorokautiseksi.

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Ikäihmisten osalli- suus lisääntyy	Asiakaista 100% osallistuu palvelu- tarpeensa laaja- alaiseen arviointiin.	Toteuma 100 %	Toteutuu, asiakkaat osallistuvat laaja-alaiseen palvelutarpeen arviointiinsa.	Toteutu- nut ✓
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Ikäihmisten kotihoi- topalvelut ovat oi- kea-aikaisia ja tar- peenmukaisia.	Vahvistetaan väli- muotoisia palveluita ikäihmisten kotona asumisen tueksi.	Ryhmäkotien, Neliapila, Niitty- villa ja Pehula- koti, kaikki asia- kaspaikat ovat käytössä.	Kaikki yhteisöasumisen asun- not ovat käytössä.	Toteutu- nut ✓
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Ikäihmisten palve- luissa on kaikille avoimia matalan kynnyksen palve- luja.	Laajennetaan Ikä- piste-toimintaa Jut- tutupa-kokoontumi- silla	Juttutupa-ko- koontumisten kä- vijämäärä.	Juttutupa-toiminta oli pande- miatilanteen vuoksi suljettuna ajalla 16.3. - 11.9.2020. Kävi- jä-määrä on ollut syyskaudella epävakaasta koronatilanteesta johtuen odotettua jonkin verran pienempi. Kävijöitä vuoden ai- kana yhteensä 600 henkilöä.	Toteu- tuu osit- tain □
Tasapai- noinen ta- lous	Varhaisen vaiheen sekä välimuotoiset ikäihmisten palvelut toimivat niin, ettei- vät asiakkaat siirry ympäri- ja vuorokauti- sen hoivan piiriin asumispalveluihin.	Ympäri- ja vuorokauti- seen hoivaan tehty- jen läheteiden määrä kääntyy las- kuun.	SAS-ryhmään käsiteltäviksi tu- levien SAS-lähet- teiden määrä.	Vuoden 2020 aikana käsiteltiin SAS-ryhmässä yhteensä 179 SAS-lähetettä (2019: 174) joista 162 Sastamala (2019: 151) 17 Punkalaidun (2019: 23)	Ei to- teudu □

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Kotihoidon kotikäyntimäärä				249595
- Sastamala	247 730	257237	264000	
- Punkalaidun	29 381	35380	35000	40961
Päivätoiminnan käyntimäärät (*sis. päivätoiminnan ja viikkokuntoutuksen käynnit)		4940		2707
- Sastamala	4 556	2200	6000	1195
- Punkalaidun	2 061		2100	
Omaishoidontuen -piirissä vuoden aikana				210
- Sastamala	173		185	
- Punkalaidun	20	180	30	21
		22		
Kotihoidon hoitajien välittömän työajan osuus	59%	59,5%	60%	58,5%

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €)	TP2019	TA2020	TA2020 muutokset	Muutettu TA2020	To-teuma 2020	Poikkeama lopulliseen	Tot. % 2020
Sitovuustaso: toimintakate, netto*							
Toimintatuotot (+)	3 493	3 910		3 910	3 674	-236	94,0
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-11 671	-12 245		-12 245	-12 016	228	98,1
Toimintakate, netto * (+/-)	-8 178	-8 335		-8 335	-8 343	-8	100,1
Poistot ja arvonalentumiset (-)							
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-8 178	-8 335		-8 335	-8 343	-8	100,1

Lisätiedot

Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan

Vuoden 2020 talousarvion toteumaan on vaikuttanut vahvasti Covid19-pandemia. Vuoden aikana arvioitua enemmän kului määrärahoja henkilöstön suojautumiseen (mm. vaatteisto, hoitotarvikkeet, desinfiointiaineet, henkilösuojaimet) ja tehostettuun siivoukseen. Pandemiatilanteen vuoksi asiakasmaksutuotot jäivät selkeästi alle odotetun erityisesti päivätoiminnan ja jaksohoidon 5 -6 kuukauden sulkujen vuoksi. Toisaalta em. toimintojen sulkua toi myös säästöjä mm. päivätoiminnan kuljetusten ja ateriapalveluiden keskeytymisen vuoksi. Kustannukset alittuivat myös henkilöstökustannuksissa sijaispulan vuoksi. Valtiokonttorin avustukset sotaveteraanien kotona asumista tukevien palveluiden kustannuksiin olivat odotettua suuremmat tasapainottaen taloutta.

Vuoden 2020 tilinpäätöstietojen valossa ei voida tehdä johtopäätöksiä tulevien vuosien taloussuunnittelun pohjaksi kuluneen vuoden erittäin poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi.

Asumispalvelut

Toimielin	Sosiaali- ja terveyslautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Asumispalvelujohtaja Mervi Marttila
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Asumispalvelujen tehtävänä on tuottaa asumispalveluja ikäihmisille, joille on palvelutarpeen arvioinnissa katsottu täyttyvän asumispalvelun perusteet. Toiminnan ydintä on uusien asiakaslähtöisten ja vaikuttavien toimintamallien etsiminen. Johtojatoksena on yhä paremmiksi hiotut asiakaspolut ja oikea tavoitteita tukeva työnjako vastuualueiden kesken. Ikäihmisten asumispalvelujen tehtävänä on toimintakyvyn, elämänhallinnan ja terveyden edistäminen ja säilyttäminen silloin, kun ikäihminen siirtyy toimintakyvyn alenemisen johdosta ympärivuorokautista hoivaa ja turvaa tarjoavaan asumispalveluun. Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista ohjaa ikäihmisten asumispalvelujen toteutusta. Ikäihmisten asumispalveluja tuotetaan omana palvelutuotantona, palveluseteliostoina sekä tarvittaessa suorahankintana yksityisiltä asumispalvelujen tuottajilta. Asumispalvelut vastaavat ikäihmisten ympärivuorokautisia asumispalveluita tuottavien yksityisten palvelutuottajien asumisyksiköiden valvonnasta.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
COVID-19 pandemia vaikutti merkittävästi ikäihmisten ympärivuorokautiseen hoivaan niin asiakkaiden, henkilökunnan kuin taloudenkin näkökulmasta. COVID-19 tartuntojen torjuminen niin Sotesin kuin yksityisten palvelutuottajien yksiköissä nousi keskiöön keväällä 2020. Ympärivuorokautisen asumispalvelun myöntämisessä on pysytty lain asettamassa 3 kuukauden määräajassa. Sotesin ikäihmisten asumisyksiköissä on otettu käyttöön Pirkanmaan maakunnallinen RAI-LTC toimintakykymittari vuoden 2020 aikana. Vanhuspalvelulain muutos koskien henkilöstömitoitusta tuli voimaan 1.10.2020. Tässä vaiheessa lainmuutoksella ei ollut vaikutusta toimintaan.	

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Tasapai- noinen ta- lous	Ikäihmisten asumis- palvelut ovat oikea- aikaisia ja tarpeen- mukaisia.	Tehostetussa asu- mispalveluissa ole- vien 75-vuotta täyt- täneiden määrä on enintään 8,0 %	Ympärivuoro- kautisen asumis- palvelut piirissä % 75-vuotta täyt- täneistä.	Sastamala 8,7 % Punkalaidun 10,7% Välimuotoisten palveluiden li- sääminen tapahtuu asteittain ja näkyy tunnusluvuissa pi- demmällä aikavälillä.	Ei toteudu
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Asumispalveluiden asukkaat ovat tyyty- väisiä palvelun laa- tuun omassa toi- minnassa.	Yli 90 % asiakkai- den vastauksista on tasolla "erittäin tyy- tyväinen" tai "melko tyytyväinen" palve- luiden tasoon.	Asiakastyytyväi- syyskysely	89,7 %	Toteutuu osittain
Tasapai- noinen ta- lous	Varhaisen vaiheen sekä välimuotoiset ikäihmisten palvelut toimivat niin, ettei- vät asiakkaat siirry	Ympärivuorokauti- seen hoivaan tehty- jen läheteiden määrä kääntyy las- kuun.	SAS-ryhmään käsiteltäviksi tu- levien SAS-lähet- teiden määrä.	Vuoden 2020 aikana käsitel- tiin SAS-ryhmässä yhteensä 179 (2019: 174) SAS-lähe- tettä, joista 162 Sastamala (2019: 151 lä- hetettä)	Ei toteudu

	ympäri vuorokautisen hoivan piiriin asumispalveluihin.			17 Punkalaidun (2019: 23 lähetettä)	
--	--	--	--	-------------------------------------	--

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Palveluasumisen hoitopäivät (oma)				44690
Sastamala	56 093	37815	43600	36
Punkalaidun	3 907	0	0	
Palveluasumisen hoitopäivät (palveluseteli)				59026
Sastamala	44 632	59143	57 400	18807
Punkalaidun	14 350	17771	20 100	

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutokset	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	3 451	3 614	-293	3 321	4 048	726	121,9
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-15 689	-15 953	2 169	-13 784	-14 531	-747	105,4
Toimintakate, netto * (+/-)	-12 237	-12 339	1 876	-10 463	-10 483	-20	100,2
Poistot ja arvonalentumiset (-)							
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-12 237	-12 339	1 876	-10 463	-10 483	-20	100,2

Lisätiedot
-
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
Valtiokonttorin korvauskäytännöt veteraanien asumispalveluiden korvaamisesta muuttuivat 1.11.2019 alkaen siten, että kotona asumista tukevia palveluita alettiin korvata myös asumispalveluihin. Tätä ei voitu huomioida talousarviosuunnittelussa vuodelle 2020. Veteraanien asumistarpeen arviointi ennakoivasti on haastavaa. Valtiokonttorin maksamat korvaukset tasapainottivat ikäihmisten asumispalveluiden taloutta. Yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystaloutta hyväksyi sopeutusohjelman mukaiset asiakasmaksujen korotukset (22.1.2020 § 7). Korotetut tukipalvelumaksut astuivat voimaan 1.3.2020 ja niitä voitu huomioida talousarviosuunnitelmassa. Ikäihmisten ympärivuorokautisen hoivan tarve oli arvioitua suurempaa. COVID-19 pandemia aiheutti kustannusten kasvua henkilöstökuluissa (varhaiskasvatuksen henkilöstösiirrot kevät 2020), siivoukustalouksissa ja suojavarusteissa. Punkalaitumelle palautui rahaa ikäihmisten asumispalveluista. Palvelusetelin käyttö oli hieman arvioitua alhaisempaa johtuen muun muassa siitä, että Punkalaitumella sijaitseva yksityinen palvelutuottaja on ollut poistettuna palveluseteli-tuottajarekisteristä.

Perusterveydenhuolto

Toimielin	Sosiaali- ja terveyslautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Johtava ylilääkäri Urpo Hautala
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Perusterveydenhuolto edistää, tukee ja ylläpitää asiakaslähtöisesti väestön terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä. Terveystieteiden ammattilaiset tarjoavat kuntalaisille monipuolisia terveyden ylläpitämiseen ja sairauksien ennaltaehkäisyyn ja hoitoon liittyviä palveluita. Peruspalveluita tuotetaan lähipalveluna terveysasemilla ja erityispalvelut keskitetään Vammalan pääterveysasemalle. Päivystysasetuksen mukainen erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteispäivystys sekä yöpäivystys toimivat Acutassa Tampereella. Päivystysasetuksen mukainen kiirevastaanotto toimii jokaisena viikonpäivänä Vammalan pääterveysaseman kiirevastaanotolla. Kiirevastaanotto toimii kiinteässä yhteistyössä sekä ajanvarausvastaanoton että osastojen kanssa tehokkaan työnjaon turvaamiseksi. Ensihoito ja sairaankuljetus ovat Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin järjestämistä vastuulla. Kampusyhteistyö jatkuu aktiivisena Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin, TAYS Sastamalan ja Sotesin kesken. Osastotoimintaa, kuten koko terveydenhuoltoa, kehitetään entistä enemmän ns. seinättömiin palveluihin. Osastojen toiminta painottuu tukiosastotyyppiseksi eli mahdollisuuksien mukaan sairaalahoitoa pyritään toteuttamaan osaston sijaan kotona esimerkiksi asumispalveluissa tai kotihoitoon tuella. Seinättömien palveluiden toimintamallia vahvistetaan kuntoutuksen ohjaajan, kotiutusta koordinoivan hoitajan ja kotisairaaloiminnan tiiviillä yhteistyöllä sairaalahoitoon, päivystyskäyntien ja kiirevastaanottoikäntien vähentämiseksi. Palveluiden asiakaslähtöisyyttä lisätään huomioimalla aiempaa yksilöllisemmin asiakkaiden sekä terveyden ja sairauden asettamat ehdot että asiakkaan elämäntilanne. Näin mahdollistetaan rajallisten resurssien oikea-aikainen ja tehokas käyttö, erikoissairaanhoidon jatkohoidon turvaaminen ja kasvavan hoidon kysynnän kompensointi. Päihde- ja mielenterveyspalveluita kehitetään valtakunnallisten ja alueellisten strategioiden mukaisesti. Toimintamallina on yhdistetyt mielenterveys- ja päihdepalvelut. Jo käytössä olevia ja uusia toimintamalleja erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä, mm. lähikardiologipalvelut ja uniapneapalveluiden työnjako sekä etävastaanottojen kehittäminen huomioiden kampuksen kokonaisuus, jatketaan. Asiakkaan/potilaan monikanavaisen palvelukokonaisuuden kehittämistä ja laajentamista jatketaan. Suun terveyden yksikön toimintaa tehostetaan työnjakoa uudistamalla ja toimintaprosesseja kehittämällä. Apuvälinepalvelun uudistaminen etenee Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin alueellisen keskitetyn apuvälinepalvelumallin suunnitelman mukaisesti. Osallistutaan keskitetyn alueellisen hoitotarvikejakelun kehittämiseen ja suunnitteluun.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
Sairaalaosaston 1 sulkua ei toteutettu koronan vuoksi, osasto toimi supistetulla asiakasmäärällä kohorttiosastona huhtikuusta kesäkuuhun. Välinehuoltoa suun terveydenhuollossa toteutettiin osittain omana toimintona sen jälkeen kun siirryttiin Torikeskukseen. Sivuterveysasemien sulkua (Kiikoinen, Suodenniemi ja Äetsä) toteutettiin 1.4. alkaen koronan vuoksi. Osasto 1 kohdalla toteutettiin 6 sairaansijan vähennys 1.6. alkaen. Kiirevastaanoton aukioloaikojen supistaminen tunnilla toteutettiin 1.7. alkaen. Hoitotarvikkeiden valikoiman supistaminen toteutettiin maakunnalliseen valikoimaan. Kotisairaaloiminta laajeni.	

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Oikea-aikaiset ja tarpeen mukaiset palvelut	Perusterveyden- huollon sekä kiireel- listä että kiireetöntä hoitoa tarvitsevien potilaiden hoito on sujuvaa. 80% poti- laista on tyytyväisiä palveluun.	Asiakastyytyväi- syyskyselyn vas- taukset.	87 % asiakastyytyväisyysky- selyyn vastanneista on tyyty- väisiä saamaansa palveluun.	Toteutu- nut ✔
Tasapai- noinen ta- lous	Toimintaprosessit ovat tehokkaita ja kustannusvaikutta- via.	Henkilöstöresurssi on kohdennettu asi- akkaiden tarpeiden mukaisesti oikein.	Tunnistettujen asi- akkuuksien määrä keskeisimmissä hoitoketjuissa.	Suuntiman käyttö on viivästy- nyt, mistä johtuen tavoite ei ole täysin toteutunut.	Toteu- tuu osit- tain □
Tasapai- noinen ta- lous	Varhaisen vaiheen sekä välimuotoiset ikäihmisten palvelut toimivat niin, ettei- vät asiakkaat siirry ympäri- ja vuorokauti- sen hoivan piiriin asumispalveluihin.	Ympäri- ja vuorokauti- seen hoivaan tehty- jen läheteiden määrä kääntyy las- kuun.	SAS-ryhmään kä- siteltäviksi tulevien SAS-laheteiden määrä.	Vuoden 2020 aikana käsitel- tiin SAS-ryhmässä yhteensä 179 (2019: 174) SAS-lähe- tettä, joista 162 Sastamala (2019: 151 lä- hetettä) 17 Punkalaidun (2019: 23 lä- hetettä)	Ei to- teudu ☐

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Pääsy kiireettömään hoitoon hoidon tar- peen arvioinnin jälkeen lääkärin avovas- taantolalle (kiireetön hoito T1 = ensimmäi- nen vapaa aika ja T3 = keskimääräinen kolmas vapaa aika, vrk)	T1 = 7 T3 = 20	T1=3 T3=6	T1=5 T3=10	T1=3 T3=6
Kiireellisten potilaiden käyntimäärä (henki- lää)/ vrk	67	63	60	56
Osastojen käyttöaste (%)	99	99	90	90
Asiakastyytyväisyys (%)		84	85	87

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutok- set	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	6 303	6 000	-352	5 648	6 191	542	109,6
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-27 777	-27 519	-717	-28 236	-29 074	-838	103,0
Toimintakate, netto * (+/-)	-21 475	-21 519	-1 069	-22 588	-22 883	-295	101,3
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-17	-8		-8	-8	0	99,5
Vyörytykset ja muut lask. erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-21 492	-21 527	-1 069	-22 596	-22 891	-295	101,3

Lisätiedot
Korona-pandemian aiheuttamat kustannukset Covid-näytteiden ottamisessa (henkilöstö + testit) 720 000 €, Pandemiapoliklinikan kustannuksissa 90 000€ (henkilöstö), viikonloppupäivystysten tehostamisessa, suojatarvikkeiden li- säyksestä 120 000€, vuokratuluista 65 000€ lisäksi tulojen vähentyminen osastotoiminnassa (kohorttiosasto).
Toteumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
Tp 2020 toteuman perusteella ei koronapandemiasta johtuen voi ennustaa suunnitelmakautta 2021-2023.

Ympäristöterveydenhuolto

Toimielin	Sosiaali- ja terveyslautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Terveysvalvonnan johtaja Risto Ekonen
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Ympäristöterveydenhuolto turvaa asukkaille terveellisen elinympäristön sekä hyvän ympäristön tilan ja ekologisesti kestävä kehityksen. Toiminnan tarkoituksena on varmistaa, että asukkaat voivat hengittää, juoda ja syödä luottaen siihen, ettei heidän terveytensä ole uhattuna sekä liikkua terveellisessä, viihtyisässä ja virikkeitä antavassa ja ekologisesti kestävässä elinympäristössä. Eläinten hyvinvoinnista ja eläinsuojelusta huolehditaan kokoaikaisesti eläinlääkäreiden päivystysrenkaan sekä valvonta-eläinlääkärien toimesta.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
Koronasta johtuen elintarvikevalvonnan tarkastuksia jäi tekemättä, mistä johtuen toimintatuotot alittuivat merkittävästi. Samalla kuitenkin henkilöstöresurssin vajauksesta syntynyt säästö henkilöstömenoissa kompensoi tulojen menetykset. Eläinlääkintähuollossa on ollut henkilöstövajasta ja sijaisia ei ole saatu kuin satunnaisesti. Tästä syystä henkilöstömenot ovat alittuneet. Koronasta johtuen pieneläinvastaanottotoimintaa on muutettu siten, että toimitaan ainoastaan ajanvarauksella.	

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi- nen va- linta	Vastuualueen kau- punkstrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Elinvoin- maa työllä ja yrittä- jyydellä	Elinkeinonharjoitta- jien toimintaedelly- tysten turvaaminen sekä elinympäristön terveellisuuden yllä- pitäminen.	Terveellinen elinympä- ristö, puhdas vesi sekä turvalliset elintarvikkeet. Elintarvikevalvonnan ris- kin arvioinnin mukaisten tarkastusten toteutumi- nen > 90 %.	Riskin arvioinnin mu- kaisten tarkastusten toteutumisprosentti.	70 % Koronasta ja henkilös- tövajeesta johtuen tar- kastuksia ei ole ollut mahdollista toteuttaa.	Ei to- teudu
Hyvinvoin- tia ja sy- kettä asu- miseen ja elämiseen	Elinympäristön viihty- isyyden edistämi- nen.	Virikkeellinen ja viihtyisä elinympäristö. Ympäris- tönsuojelun valvonta- suunnitelman riskin arvi-	Riskin arvioinnin mu- kaisten tarkastusten toteutumisprosentti.	80 %	Toteutu- nut

		oinnin mukaisten tarkastusten toteuttaminen > 70 %.			
Elinvoimaa työllä ja yrittäjyydellä	Maatalouselinkeino-tuotannon turvaaminen.	Seutukunnan tuotantoeläinten hyvinvoinnin ja terveyden turvaaminen; päivystysvelvoitteen 100 %:nen toteuttaminen.	Päivystysvelvoitteen toteutumisprosentti.	100 %	Toteutunut ✓

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Myönnetyt ympäristöluvut.	8	7	8	2

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutokset	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)	817	913		913	823	-89	90,2
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-1 458	-1 544		-1 544	-1 417	126	91,8
Toimintakate, netto * (+/-)	-640	-631		-631	-594	37	94,1
Poistot ja arvonalentumiset (-)							
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-640	-631		-631	-594	37	94,1

Lisätiedot
Toteumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
Henkilöstöresurssivajauksesta johtuen toteuma v. 2020 ei ole realistinen, koska toiminnan turvaamiseksi kyseinen henkilöstövaje täytyy pyrkiä täyttämään.

Erikoissairaanhoido

Toimielin	Sosiaali- ja terveyslautakunta
Vastuualueen vastuhenkilö	Johtava ylilääkäri Urpo Hautala
Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus	
Sastamalan kaupunki ostaa erikoissairaanhoidon palvelut Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä (PSHP). Palveluseurannan pääneuvottelijana toimii Sotesin johtava ylilääkäri. Työnjakoa erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä kehitetään mm. uniapneapalveluissa, lähikardiologi-toiminnalla ja uusilla etäpalveluilla. Tavoitteena on hoitaa potilaat mahdollisimman paljon perusterveydenhuollossa. Kampusyhteistyö TAYS Sastamalan ja Sotesin välillä jatkuu syventäen yhteistyötä toimijoiden kesken. Osastohoi-dossa pyritään mahdollisimman nopeaan siirtymiseen erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuollon osastoille tai ko-tiutumiseen esimerkiksi kotisairaalan ja kotihoidon turvin.	
Vastuualueen toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset vuonna 2020	
Laskutus toteutui toteuman perusteella. Koronapandemian aiheuttamasta toiminnan supistumisesta johtuen jonoja kertyi v. 2020. Jonojen purku aloitettiin syksyllä 2020 jatkuen v. 2021. Tästä syystä toteuman 2020 perusteella ei voi tehdä johtopäätöksiä suunnitelmakautta 2021-2023 koskien.	

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strategi-nen va-linta	Vastuualueen kau-punkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Tasapai-noinen ta-lous	Kustannustehok-kaat, oikea-aikaiset ja oikein kohdenne-tut terveyspalvelut.	Erikoislääkäritasoi-set palvelut omassa toiminnassa pysy-vät vähintään vuo-den 2019 tasolla	Erikoisalojen määrä.	Yksi erikoisala poistunut (fysiatría).	Ei toteudu ☐

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Erikoissairaanhoidon nettomenot 1000 € *	32 430	33 300	33 279	31 663
Ensihoito nettomenot 1000 €	1 176	1 232	1 282	1 232
Erikoissairaanhoidon nettomenot €/asukas **	1 316	1 372	1 371	1 304
Ensihoito nettomenot €/asukas **	48	51	53	51
Eläkemenoperusteiset ja varhe-eläkemak-sut 1000 €	413	442	465	452

*) Sisältää PSHP:n palvelut, kalliin hoidon tasauksen, erityisvelvoitemaksun ja muut erikoissairaanhoidon ostopalvelut. Luku ei sisällä ensihoitopalveluita.

Ta2020 on alkuperäinen talousarvio.

**) Asukaslukuna käytetty: TP2018 24651as / TP2019, TA2020 ja TOT2020 24277as

Tuloarviot ja määrärahat

Nettositova (1000 €) Sitovuustaso: toimintakate, netto*	TP2019	TA2020	TA2020 muutok- set	Muutettu TA2020	To- teuma 2020	Poik- keama lo- pulliseen	Tot. % 2020
Toimintatuotot (+)							
Valmistus omaan käyttöön (+)							
Toimintakulut (-)	-34 974	-35 026	900	-34 126	-33 349	777	97,7
Toimintakate, netto * (+/-)	-34 974	-35 026	900	-34 126	-33 349	777	97,7
Poistot ja arvonalentumiset (-)							
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-34 974	-35 026	900	-34 126	-33 349	777	97,7

Lisätiedot
-
Toteutumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
-

9.2 SASTAMALAN VESI LIIKELAITOKSELLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Sastamalan Vesi liikelaitos

Valtuustotason sitovat taloudelliset tavoitteet			Toteuma 31.12.
Tulostavoite	-280 000 €		-373 770 €
Korvaus peruspääomasta	132 600 €		132 600 €
Toiminta-avustus liikelaitokselle	0 €		0 €
Kunnan pääomasijoitus liikelaitokseen	0 €		0 €
Liikelaitoksen pääoman palautus kunnalle	0 €		0 €
Ulkoisen lainanoton enimmäismäärä	2 900 000 €		1 200 000 €
Kokonaisinvestointien nettomäärä	2 780 000 €		2 425 663 €
Vuonna 2020 toteutettavat yli 500 000 euron hankkeet	Kustannukset TA2020	Kokonais-kustannusarvio	Toteuma 31.12.
Stormin-Kärppälän alueen vesihuollon kehittäminen	200 000 €	600 000 €	260 387 €
Marttilan vesitorni	985 000 €	1 030 000 €	989 783 €
Sykkeen alue	92 000 €	640 000 €	77 949 €

Tuloskortti / Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen valinta	Liikelaitoksen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Veto- ja pito-voiman vahvistaminen	Tukea uudisrakentamisella uusien rakennuskelpoisten tonttien saamista myyntiin	Vesihuollon rakentaminen käyttöön tuleville uusille tonteille määrärahojen puitteissa ja tarpeen varmistuttua	Tarpeen kattaminen	Maisemakylän 1. vaihe on valmistunut.	Toteutunut ✓
Tasapainoinen talous	Vuotovesien määrän vähentäminen	Vuotovesimäärän pitkän ajan keskiarvon aleneminen	Vuotovesien pitkän ajan keskiarvo	Liukuva kolmen vuoden virtaamien keskiarvo on pienentynyt -2 %.	Toteutunut ✓

(1000 €)	TP2019	TA2020	TA2020 muutokset	Muutettu TA2020	Toteuma 2020	Poikkeama lopulliseen	Tot% 2020
Ei sitova, sitovuusmäärittely tulostasolla*							
Toimintatuotot (+)	5 577	6 105		6 105	5 888	217	96,4
Valmistus omaan käyttöön (+)	174	203		203	150	53	73,7
Toimintakulut (-)	-4 511	-4 748		-4 748	-4 662	-86	98,2
Toimintakate, netto * (+/-)	1 240	1 560		1 560	1 376	184	88,2
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-1 643	-1 640		-1 640	-1 573	-67	95,9
Vyörytykset ja muut laskennalliset erät (+/-)							
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-403	-80		-80	-197	117	246,3

Toteutumatioiden vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan:

Sastamalan Vesi jatkaa taksarakenteen uudistamista suunnitelmallisesti. Käyttöön otettu talousmalli tulee jatkossa helpottamaan taloussuunnittelua huomattavasti. Vuoden 2020 toteutumatioidet vahvistavat käsitystä siitä, että vesihuollon laskutusmäärä vähennee jopa ennustettuakin voimakkaammin.

Sastamalan Vesi liikelaitoksen tilinpäätös on omana kokonaisuutenaan esitetty tilinpäätöksen lopussa.

9.3 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

SASTAMALAN KAUPUNKI. EMO JA LASKENNALLISET TASEYKSIKÖT (ILMAN LIIKELAITOSTA)						
TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 2020						
Ulkoinen ja sisäinen 1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Lopullinen talousarvio	Tilinpäätös 2020	Poikkeama lopulliseen	Tot %
Toimintatuotot	42 664	48	42 712	42 903	192	100 %
Valmistus omaan käyttöön	198	0	198	318	120	160 %
Toimintakulut	-187 970	-63	-188 033	-185 175	2 858	98 %
TOIMINTAKATE	-145 108	-15	-145 123	-141 955	3 169	98 %
Verotulot	84 780	-4 500	80 280	82 859	2 579	103 %
Valtionosuudet	65 870	4 500	70 370	72 630	2 260	103 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-28	0	-28	359	387	-1286 %
VUOSIKATE	5 514	-15	5 499	13 894	8 395	253 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 625	0	-6 625	-9 171	-2 546	138 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 111	-15	-1 126	4 723	5 849	-419 %
Tuloksenkäsittelyerät	131	0	131	131	0	100 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ /ALIJÄÄMÄ	-980	-15	-995	4 854	5 849	-488 %

SASTAMALAN KAUPUNKI JA LIIKELAITOS						
TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 2020						
Ulkoinen ja sisäinen 1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Lopullinen talousarvio	Tilinpäätös 2020	Poikkeama lopulliseen	Tot %
Toimintatuotot	48 769	48	48 817	48 792	-25	100 %
Valmistus omaan käyttöön	401	0	401	467	66	116 %
Toimintakulut	-192 718	-63	-192 781	-189 837	2 944	98 %
TOIMINTAKATE	-143 548	-15	-143 563	-140 579	2 984	98 %
Verotulot	84 780	-4 500	80 280	82 859	2 579	103 %
Valtionosuudet	65 870	4 500	70 370	72 630	2 260	103 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-228	0	-228	182	410	-80 %
VUOSIKATE	6 874	-15	6 859	15 093	8 234	220 %
Poistot ja arvonalentumiset	-8 265	0	-8 265	-10 744	-2 479	130 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 391	-15	-1 406	4 349	5 755	-309 %
Tuloksenkäsittelyerät	226	0	226	230	3	102 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ /ALIJÄÄMÄ	-1 165	-15	-1 180	4 579	5 758	-388 %

Tuloslaskelman erittelyt 2020	Alkuperäinen talousarvio €	Talousarvio- muutokset €	Lopullinen talousarvio €	Toteutuma €	Poikkeama lopulliseen €
Verotulot					
Kunnan tulovero	73 945 000	-4 500 000	69 445 000	72 377 696	2 932 696
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 990 000	0	4 990 000	5 088 198	98 198
Kiinteistövero	5 845 000	0	5 845 000	5 393 515	-451 485
yhteensä	84 780 000	-4 500 000	80 280 000	82 859 408	2 579 408
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	50 870 000	-7 500 000	43 370 000	45 247 146	1 877 146
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus	17 000 000		17 000 000	16 978 431	-21 569
Verotulomenetysten kompensatio	0	12 000 000	12 000 000	12 445 892	445 892
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 000 000		-2 000 000	-2 041 480	-41 480
yhteensä	65 870 000	4 500 000	70 370 000	72 629 989	2 259 989

Vuosi	Tulovero-%	Verotettava tulo, milj. euroa*	Muutos
2013	20,00	366	1,8 %
2014	20,00	370	1,3 %
2015	20,75	366	-0,9 %
2016	20,75	374	2,0 %
2017	20,75	372	-0,4 %
2018	20,75	378	1,6 %
2019	20,75	385	1,9 %
2020	20,75		

Tuloveron ja kiinteistöveron määräytymisperusteet	2019	2020
Tulovero%	20,75 %	20,75 %
Kiinteistöveroprosentit		
Yleinen kiinteistövero	0,93 %	0,93 %
Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero	0,45 %	0,45 %
Muu kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero	0,98 %	0,98 %
Voimalaitoksen kiinteistövero	3,10 %	3,10 %
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00 %	2,00 %
Yleishyödylliset yhteistöt	0,50 %	0,50 %

9.4 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Vuoden 2020 investointimäärärahat ovat nettositovia toimialatasolla. Poikkeuksena on Tilakeskus, jolla on oma sitova investointimäärärahansa. Toimielimet ovat hyväksyneet investoinneille tarkemmat hankekohtaiset käyttösuunnitelmat.

Talousarviossa nimettiin erikseen vuonna 2020 käynnistettävät tai toteutettavat elinvoimainvestoinnit ja muut isot rakennusinvestoinnit. Isoista investointihankkeista talousarviossa esitettiin kustannusarvio, toteutusajan kohta sekä vuoden 2019 talousarvioon sisältyvä ohjeellinen määräraha. Isojen hankkeiden toteutuksesta ja kustannusarvioiden muutoksista päätösvalta on hallintosäännön mukaisesti valtuustolla yli 1 milj. euron, hallituksella 0,5-1,0 milj. euron ja teknisellä lautakunnalla tai Sastamalan Veden johtokunnalla alle 0,5 milj. euron hankkeiden osalta.

TILINPÄÄTÖS 2020

KAIKKI	TA2020	Muutokset	Käyttösuun 2020	TP2020	Tot %
Investointimenot	-11 490	-485	-11 975	-11 492	96 %
Rahoitusosuudet	500	0	500	500	100 %
Käyttöom. Myynnit, tasearvo	300	0	300	35	12 %
Yhteensä=sitova määräraha 2020	-10 690	-485	-11 175	-10 957	98 %
Käyttöom myynnit, myyntivoitot				616	
Investointien rahavirta yht				-10 341	

TILINPÄÄTÖS 2020

Konsernihallinto	TA2020	Muutokset	Käyttösuun 2020	TP2020	Tot %
Maanhankinta, menot	-200	-480	-680	-621	91 %
Tonttien perusparannus	0	0	0	-26	
Tonttien myynti, tasearvo	200	0	200	36	18 %
Osakkeet ja osuudet	-400	-5	-405	-405	100 %
Investointimenot	-600	-485	-1 085	-1052	97 %
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	
Käyttöom. Myynnit, tasearvo	200	0	200	36	18 %
Yhteensä=sitova määräraha 2020	-400	-485	-885	-1016	115 %

Lisäksi myyntivoitot käyttötaloudessa **460**

Talousarvio 2020

*Maanostoon ja -myyntiin (tasearvo) varattu 200 000 euroa/vuosi, netto 0 euroa

*Vuodelle 2020 varaus 400 000 euroa SASKY koulutuskuntayhtymän peruspääoman korotusta varten

Muutokset 2020

Määrärahalisäys maanhankintaan 480 000 euroa ja osakkeiden ostoon 5 000 euroa

Tilinpäätös / selvitykset poikkeamille

Alkuvuoden aikana on toteutettu mittava maanvaihto Sastamalan seurakunnan kanssa. Vaihtokaupan ja muiden maanostojen vuoksi maanhankinnan investointimäärärahaa on lisätty valtuuston päätöksellä. Vaihtokauppa näkyy lähes samansuuruisena käyttötalouden luovutusvoittotulona (kaupungin yhteiset erät). Rahaa ei kaupassa käytetty. Loppuvuoden aikana on hankittu kiinteistöjä mm. Prisma-hankkeen toteuttamiseksi.

Tonttien perusparannusmenoihin sisältyy mm. Prismen tonttiin liittyviä menoja.

Tonttien myynti tasearvoina jäi ennakoitua alhaisemmaksi, mutta tonttien myyntituloja sen sijaan kirjautui käyttöomaisuuden myyntivoittoihin, jotka puolestaan ylittivät verrattuna talousarvioon.

SASKY koulutuskuntayhtymän peruspääoman korotuksesta 400.000 eurolla on päätetty valtuustossa syyskuussa ja tämä kuntayhtymäosuuden lisäys on maksettu loppuvuonna. Kokemäen ja Kiikoisten kuntayhtymä Ilolan osalta on kuntayhtymäosuuden arvoa alaskirjattu 220.000 eurolla.

Osakehankintoina näkyvät Kuntien Tiera Oy:n ja Monetra Oulu Oy:n osakkeiden hankinnat.

TILINPÄÄTÖS 2020

Sivistystoimi	TA2020	Muutokset	Käyttösuun 2020	TP2020	Tot %
Investointimenot	-60	0	-60	-85	141 %
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	
Käyttöom. Myynnit	0	0	0	0	
Yhteensä=sitova määräraha 2020	-60	0	-60	-85	141 %

Talousarvio 2020

*Musiikkiopiston oppimisympäristö -investoinnit 10 000 euroa/vuosiv. 2020-2021 (yhteensä 20 000 euroa) ja

*Perusopetuksen digitalisaation lisääminen ja oppimisympäristö-investoinnit 50 000 euroa/vuosi v. 2020-2021(yhteensä 100 000 euroa)

Muutokset 2020

Käyttösuunnitelmassa kohdennettiin sivistystoimen investointimääräraha seuraavasti: Musiikkiopiston oppimisympäristö - investoinnit 10 000 e. Perusopetuksen oppimisympäristöt 10 000 e ja Lukiokoulutuksen oppimisympäristöt 40 000 e. Käyttösuunnitelmaan tehtiin myöhemmin muutos: Perusopetukselle varattu 10 000 euron määräraha digitalisaation lisäämiseksi siirrettiin varhaiskasvatuksen määrärahaasi Vareliuksen metsäeskarin kodan hankintaan.

Tilinpäätös / selvitykset poikkeamille

Investointien määrärahaylitys johtuu varhaiskasvatuksen metsäeskaritoimintaa hankitun kodan kustannuksista. Metsäeskaritoiminta on uusi toimintamalli. Metsäeskarin kustannusarviosta ei ollut tarvittavaa tietoa määrärahavarausta tehdessä. Kokonaiskustannus kodan osalta varmistui vasta joulukuussa, josta syystä investointien määrärahavarausten muutosta ei ehditty saattaa

TILINPÄÄTÖS 2020

Tilakeskus	TA2020	Muutokset	Käyttösuun 2020	TP2020	Tot %
Elinvoimainvestoinnit	0	0	0	74	
Peruspalveluiden investoinnit	-2 905	77	-2 828	-2 717	96 %
Riskienhallinnan investoinnit	-700	13	-687	-685	100 %
Pieninvestoinnit	-600	-615	-1 215	-1 192	98 %
Myytävät kohteet	100	0	100	5	5 %
Osakkeet osuudet	0	0	0	-6	
Investointimenot	-4 705	-525	-5 230	-5 026	96 %
Rahoitusosuudet	500	0	500	500	100 %
Käyttöom. Myynnit	100	0	100	5	5 %
Yhteensä=sitova määräraha 2020	-4 105	-525	-4 630	-4 522	98 %

Lisäksi myyntivoitot käyttötaloudessa

156

Talousarvio 2020

*Suurimpia hankkeita koskevat erittelyt jäljempänä erikseen

*Pieninvestoinnit sisältävät energiainvestointeja, sisäilma/kosteusinvestointeja sekä muita pieninvestointeja, jotka toteutetaan kokonaismäärärahan puitteissa teknisen lautakunnan myöhemmin hyväksymän käyttösuunnitelman mukaisesti.

*Myytävät kohteet laaditun kiinteistöjen salitukseen mukaisesti.

Muutokset 2020

Yhdyskuntatekniikalta tilakeskukselle 350 000 €. Sastamalan vedeltä 175 000 €. Häijään päiväkodin investoinnilta siirto Virastotalon korjaukseen 70 000 €.

Tilinpäätös / selvitykset poikkeamille

Yhdyskuntatekniikalta siirretty 350 000 € käytettiin sisäilmatyöryhmän määrittelemiä kuitukorjauksiin. Sastamalan vedeltä siirretty määräraha kohdennettiin Sylvania liikuntahallin kattopalkkien korjaukseen sekä Työteen palovahinkokorjaukseen. Häijään päiväkodin investoinnilta siirretty 70 000 euroa käytettiin Vammalan Virastotalon kaupungin omistaman osaketojen korjaukseen. Virastotalon tiloihin muutti helmikuun alussa lomituspalvelut (hallinnon keskittyminen Sastamalaan). Tiloissa toimii myös Kuntien Tiera Oy, Pirkan kylien asiamies, sekä kohteessa on myös elinkeinopalveluille varattuna kolme työhuonetta etätyöpaikatuille.

TILINPÄÄTÖS 2020

Yhdyskuntatekniikka	TA2020	Muutokset	Käyttösuun 2020	TP2020	Tot %
Strategiset yhd.tekn. kohteet	-1 245	292	-953	-976	102 %
Uudet kaava-alueet	0	0	0	0	
*Uudet asunto-alueet	-30	-45	-75	-74	99 %
*Uudet teollisuusalueet	0	0	0	0	
Muu yhdyskuntarakentaminen	0	0	0	0	
*Katujaen perusparannus	-855	40	-815	-747	92 %
*Siltöjen perusparannus	-40	-110	-150	-140	93 %
*Muut yhd.tekn kohteet	-930	150	-780	-759	97 %
*Liikuntapaikat	-100	-7	-107	-102	95 %
Yhdyskuntatekniikan kalusto/hankinnat	-145	30	-115	-112	97 %
Investointimenot	-3 345	350	-2 995	-2 903	97 %
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0 %
Käyttööm. Myynnit	0	0	0	-6	0 %
Yhteensä=sitova määräraha 2020	-3 345	350	-2 995	-2 909	97 %

Talousarvio 2020

- *Elinvoimakohteita koskevat erittelyt erikseen jäljempänä; sisältää strategiset asunto- ja yritysalueet ja muut elinkeinoelämää tukevat
- *Muu yhdyskuntarakentaminen teknisen lautakunnan myöhemmin hyväksymän käyttösuunnitelman mukaisesti. Hankkeiden yhteensovitus
- *Liikuntapaikkahankkeiden käyttösuunnitelmasta päättää sivistyslautakunta yhdyskuntatekniikan ja sivistystoimen yhteisen valmistelun pohjalta.
- * Taulukossa esitetty euromääräinen jako on ohjeellinen, josta käyttösuunnitelmassa voidaan poiketa.
- *Kalustomäärärahojen käyttö työkaluun sekä muihin yhdyskuntatekniikan hankintoihin.

Muutokset 2020

Yhdyskuntatekniikan investointimäärärahasta siirrettiin 350 000 euroa tilakeskuksen investointitarpeisiin (Pesurinkadun kevyen liikenteen väylä - 20 000 euroa, Karkun venelaituri - 30 000 euroa ja Vt 11 alikulku ja Tiisalanatie - 300 000 euroa). Vt 11 alikulku ja Tiisalanatie -hankkeelta siirrettiin lisäksi 40 000 euroa Tillontielle ja 80 000 euroa Äijäntien ja Kivisenojankadun liittymäjäjestelyihin. Koska em. liittymäjäjestelyihin siirretty määrärahaa säästy, siirrettiin siitä loppuvuodesta 50 000 euroa Liirinkadun perusparannukseen. Katuvalaistuksen saneerausmäärärahasta siirrettiin lisäksi 7 000 euroa Vinkin kutoradan valaistukseen.

Tilinpäätös / selvitykset poikkeamille

Vuoden 2020 aikana on rakennettu mm. uusi katu Tillontie Karkkuun, Vt 11 rinnakkaisväylän Tiisalanatietä Häijään ja Uotsolan välille, Maisemakylän 1. kylän loppuosa, Yrityspuisto Sykkeen pääkatua, perusparannettu Aittalahdenkadun osa, Mäntykadun-Moisionkadun alue loppuun, Liirinkatu sekä Uotinkadun alue ja osa Tyrväänkatua. Katuvalaistuksen uusimista led-tekniikkaan jatkettiin. Yrityspuisto Sykkeen investointimääräraha ylittyi kallioisen maaston takia ja varattu määräraha ylittyi myös muutamissa muissa kohteissa. Ylitykset katettiin muista investoinneista säästyneillä määrärahoilla yhdyskuntatekniikan investointien kokonaisuudessaan ylittämättä. Investointiohjelma ei toteutunut kokonaisuudessaan koska osa investointimäärärahasta siirrettiin tilakeskuksen investointeihin. Mm. Pesurinkadun varressa olevan kevyen liikenteen väylän jatkorakentaminen Sarkiantielle asti siirtyi, koska määräraha siirrettiin osin Äijäntien ja Kivisenojankadun liittymän parantamiseen ja tilakeskukselle.

TILINPÄÄTÖS 2020

Sastamalan Vesi liikelaitos	Alkup TA2020	Muutokset	Käyttösuun 2020	TP2020	Tot %
Kaupunkistrategian mukaiset kohteet					
*Uudet kaava-alueet	-550	513	-37	-21	57 %
*asuntoalueet	-95	-37	-132	-126	96 %
*teollisuusalueet	-480	128	-352	-338	96 %
Vesilaitoksen ylläpitoinvestoinnit					
*vesilaitoksen kohteet	-915	-216	-1 131	-1 124	99 %
*viemärlaitoksen kohteet	-80	-80	-160	-185	116 %
Haja-asutusalueen vesihuolto	0	0	0	-4	0 %
Vesihuoltolinjojen saneeraus	-660	-133	-793	-627	79 %
Investointimenot	-2 780	175	-2 605	-2 426	93 %
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	
Käyttööm. Myynnit	0	0	0	0	
Yhteensä	-2 780	175	-2 605	-2 426	93 %

Talousarvio

- * Marttilan vesitorin julkisivu- ja kattosaneeraus, varaus 900 000 euroa vuonna 2020. Suunnittelu on toteutettu vuonna 2019.
- * Ellivuoren vesihuollon toteuttaminen.
- * Stormin-Kärppälän alueen vesihuolto, varaus 200 000 euroa vuonna 2020. Hankkeen kustannusarvio 600 000 euroa, toteutus v. 2019-2020.
- * Yrityspuisto Sykkeen alueen vesihuolto, varaus 200 000 euroa vuonna 2020. Toteutus usean vuoden aikana.
- * Muu vesihuollon rakentaminen Sastamalan Veden johtokunnan myöhemmin hyväksymän käyttösuunnitelman mukaisesti. Hankkeiden
- * Jako on ohjeellinen ja tarkentuu Sastamalan Veden käyttösuunnitelmassa.

Muutokset 2020

Sastamalan Veden investointimäärärahoista siirrettiin teknisen toimialan sisällä Tilakeskuksen investointeihin käytettäväksi 175 000 euroa.

Tilinpäätös / selvitykset poikkeamille

Tyrväänkatua ei ehditty saneerata suunniteltua määrää. Syynä tähän oli muiden saneeraus- ja uudisrakennuskohteiden viivästykset johtuen mm. haastavista maaperäolosuhteista, kuten esimerkiksi louhintatarve Sykkeen alueella ja Moisionkadulla.

Investointihanke 1 000 €	Kustannus- arvio	Aikaisem- min tot.	VARAUS TA2020	Muutok- set	Muutettu VARAUS TA2020	Tot TP2020	Kustannus- arviosta tot%	Valmius- aste%
Elinvoimakohteet, yhdyskuntatekniikka								
VT 11 alikulku ja Tiisalan tie-Mustianoja rinnakkaisväylä	-4 270 (ta:-2790)	-2 037	-620	292	-328	-330	55 %	54 %
* Särkijärventie-alikulku			-390					
* Tiisalan tie (aloitettu 2018)			-230					
Mouhijärven maisemakylät (+Vesi 450)	-1 000 (+Vesi -450)	-590	-300	43	-257	-257	85 %	82 %
Yrityspuisto Syke	-1 250 (+Vesi -640)	-27	-300	-43	-343	-349	30 %	18 %
Vammalantien jatke, Tuomiston kiertoliittymä- Aarnontie -toteutus 2021-2022, suunn 2020	-625		-25		-25	-39	6 %	2 %
Elinvoimainvestoinnit, Tilakeskus								
Talousarviossa ei nimettyjä elinvoimarakennushankkeita								
Peruspalveluiden ja riskienhallinnan isot investoinnit								
Vareliuksen koulu (rakennusurakan osuus)	-8 000	-7 900	-600	0	-600	-609	106 %	
Varilan liikuntahalli	-3 085	-207	-2 685		-2 685	-2 603	91 %	100 %
* Avustus	750		500		500	500	67 %	
Palveluverkko2030-investoinnit			-120	120				5 %
* Sylvaän koulu, hankesuunnittelu				-43	-43	-5		
Riskienhallinta:	-700							
* Häijään päiväkot	-187		0	-117	-117	-146	78 %	50 %
* Mouhijärven yhteiskoulu, lattakorjaus	-570		0	-570	-570	-538	94 %	100 %
Muistolän koulun tiivyskorjaus (jatkuu vuodelta 2019)	-740	-696	0	-45	-45	-38	99 %	100 %

Tilakeskukselle siirrettiin yhdyskuntatekniikalta 350 000 € sisäilmytöryöryhman määrittelemiin kuitukorjauksiin. Sastamalan Vedeltä tilakeskukselle siirrettiin 175 000 €, joka osoitettiin Sylvään koulun liikuntahallin kattopalkkien sekä Työteekin palovahingon korjaukseen. Häijään päiväkodin invettä siirrettiin 70 000 € Virastotalon osakkeiden muutoskorjaukseen maatalouslomittajien toimitiloiksi.

Vuoden 2020 aikana rakennettiin Vt 11 rinnakkaisväylä Tiisalantieltä Häijään ja Uotsolan välille, Maisemakylän 1. kylän loppuosa sekä Yrityspoisto Sykkeen pääkatua. Maisemakylän kaava-alueen 1. kylän loppuosaan, sekä Häijään ja Uotsolan välille Tiisalantielle on rakennettu jatkoa kevyen liikenteen väylälle. Vt 11 aikukulua/Tiisalantieta ei rakennettu aiemmin suunnitellussa laajuudessa, vaan työtä jatketaan myöhemmin. Em. hankkeen määrärahaa siirrettiin 300 000 euroa tilakeskuksen koulujen kuitukorjauksiin ja 40 000 euroa Karkkuun rakennettuun Tilon tien. Yrityspoistoa Sykkeen investointimäärärahalla yllytti kallioiden maaston takia. Ylitys katettiin muista investoinneista teknisen toimialan investointimäärärahaa viittämmättä.

Häijään päiväkodin määräraha käytettiin kuitu- sekä muihin sisäilmaa parantaviin korjauksiin, joita jatketaan vielä vuonna 2021. Mouhijärven koululla tehtiin lattia- ja kuitukorjauksia. Vareliuksen koulun pihatyöt saatettiin päätökseen kesän ja loppusyksyn aikana. Myös Vareliuksen liikuntahallin valmistuminen eteni hyvällä vauhdilla, ja salli saatiin vastaanotokuntoon hieman aiottua aiemmin, eli jo tammikuun lopulla 2021. Muistolan koulun investointirahalla saatettiin entiset hammashoitolan tilat koulun käyttöön. Sylvään Taitolatan sekä Kiikoisten päiväkodin hankesuunnitelmat laatiettiin alulle vuoden 2020 aikana. Yhdyskuntatekniikan varaston ja konekeskuksen sekä Sastamalan veden varikon siirtyminen ns. Vammaksen alueelle -liittyvä hankesuunnitelma hyväksyttiin joulukuussa.

Investointihanke 1 000 €	Kustannus- arvio	Aikaisem- min tot.	VARAUS TA2020	Muutok- set	Muutettu VARAUS TA2020	Tot TP2020	Kustannus- arviosta tot%	Valmius- aste%
Sastamalan Veden isot investoinnit, sisältyvät liikelaitoksen talousarvioon								
Marttilan Vesitorni	-945	-164	-900	-85	-985	-990	122 %	100 %
Stormi-Kärppälä -alueen vesihuollon kehittäminen	-600		-200	-60	-260	-260	43 %	100 %
Sykkeen alue	-640	-21	-200	108	-92	-78	15 %	15 %

Tilinpäätös 2020, lisätiedot ja poikkeamat

Martilan vesitorni ja Stormi-Kärppälä alueen vesihuollon kehittäminen - investointi hankkeissa talousarvion mukainen kustannusarvio ylittyi. Yitykset katettiin Sastamalan veden investointimäärärahoista kohteilta joista määrärahaa säästyä tai joita ei toteutettu vuonna 2020. Määräraha siirrot käsiteltiin lokakuun 2020 Veden johtokunnan kokouksessa. Marttilan vesitornin urakotsija on esittänyt lisä-ja muutostöitä n.76 695,63€, jotka tilaaja on ilmoittanut perusteettomiksi. Kyseisiä riidanalaisia kustannuksia ei ole huomioitu vesitornin nollaimo.

9.5 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

SASTAMALAN KAUPUNKI. EMO JA LASKENNALLISET TASEYKSIKÖT (ILMAN LIKELAITOSTA)						
RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 2020						
Ulkoinen ja sisäinen 1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Lopullinen talousarvio	Tilinpäätös 2020	Poikkeama lopulliseen	Tot %
Vuosikate	5 514	-15	5 499	13 894	8 395	253 %
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-616	-616	
Toiminnan rahavirta	5 514	-15	5 499	13 278	7 779	241 %
Investointimenot	-8 710	-660	-9 370	-9 066	304	97 %
Rah.osuudet invest. menoihin	500	0	500	500	0	100 %
Pysyvien vastaavien luovustustulot	300	0	300	650	350	217 %
Investointien rahavirta	-7 910	-660	-8 570	-7 916	654	92 %
Toiminta ja investoinnit, netto	-2 396	-675	-3 071	5 362	8 433	-175 %
Antolainauksen muutokset						
Ulk. Antolainojen muutos	3	0	3	-3	-6	-87 %
Sis. Antolainojen muutos	296	0	296	296	0	100 %
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 250	0	11 250	10 000	-1 250	89 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 496	0	-9 496	-9 638	-142	101 %
Sisäisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0	
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	
Rahoitustoiminta	2 053	0	2 053	655	-1 398	32 %
Vaikutus maksuvalmiuteen	-343	-675	-1 018	6 017	7 035	-591 %

SASTAMALAN KAUPUNKI JA LIKELAITOS						
RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN 2020						
Ulkoinen ja sisäinen 1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Lopullinen talousarvio	Tilinpäätös 2020	Poikkeama lopulliseen	Tot %
Vuosikate	6 874	-15	6 859	15 093	8 234	220 %
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-616	-616	
Toiminnan rahavirta	5 514	-15	5 499	13 278	7 779	241 %
Investointimenot	-11 490	-485	-11 975	-11 492	483	96 %
Rah.osuudet invest. menoihin	500	0	500	500	0	100 %
Pysyvien vastaavien luovustustulot	300	0	300	650	350	217 %
Investointien rahavirta	-10 690	-485	-11 175	-10 342	833	93 %
Toiminta ja investoinnit, netto	-3 816	-500	-4 316	4 135	8 451	-96 %
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Ulk. Antolainojen muutos	3	0	3	-3	-6	-87 %
Sis. Antolainojen muutos	296	0	296	296	0	100 %
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 150	0	14 150	11 200	-2 950	79 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 655	0	-10 655	-10 750	-95	101 %
Sisäisten lainojen vähennys	-296	0	-296	-296	0	100 %
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	
Rahoitustoiminta	3 498	0	3 498	448	-3 050	13 %
Vaikutus maksuvalmiuteen	-319	-500	-818	4 582	5 401	-560 %

9.6 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA													
KAUPUNKI ILMAN LIIKELAITOSTA	Sito- vuus	Määrärahat (1000 eur)						Tuloarviot (1000 eur)					
		Alkup. talous- arvio	Ta:n muutok- set	Ta muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poik- keama %	Alkup. talous- arvio	Ta:n muutok- set	Ta muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poik- keama %
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Konsernipalvelut													
Konsernipalvelut	N	4 083		4 083	3 355	728	17,8 %						
Yhteiset erät	N							300	100	400	460	60	14,9 %
Maankäyttö	N	1 137		1 137	965	173	15,2 %						
Sivistystoimi													
Varhaiskasvatus	N	11 443	-50	11 393	11 235	158	1,4 %						
Perusopetus	N	23 510	81	23 591	23 317	274	1,2 %						
Lukiokoulutus	N	2 504	-13	2 491	2 469	22	0,9 %						
Elämänlaatu	N	6 851	-18	6 833	6 341	492	7,2 %						
Tekninen toimi													
Tilakeskus (taseyksikkö)	N							3 669		3 669	4 381	712	19,4 %
Yhdyskuntateknikka	N	2 649	115	2 764	2 793	-29	-1,0 %						
Turvallisuus	N	1 963		1 963	1 942	20	1,0 %						
Elävä maaseutu	N	711		711	598	113	15,9 %						
Sosiaali- ja terveystoimi													
Sote-hallinto	N				0	0							
Perhe- ja sosiaalipalvelut	N	16 376	1 707	18 083	18 130	-46	-0,3 %						
Kotohoitopalvelut	N	8 335		8 335	8 343	-8	-0,1 %						
Asumispalvelut	N	12 339	-1 876	10 463	10 483	-20	-0,2 %						
Perusterveydenhuolto	N	21 519	1 069	22 588	22 883	-295	-1,3 %						
Ympäristöterveydenhuolto	N	631		631	594	37	5,9 %						
Erikoissairaanhoido	N	35 026	-900	34 126	33 349	777	2,3 %						
TULOSLASKELMAOSA													
Verotulot	B							84 780	-4 500	80 280	82 859	2 579	3,2 %
Valtionosuudet	B							65 870	4 500	70 370	72 630	2 260	3,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut, emo	N							993		993	1 250	257	25,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut, Tilakesku	N	1 021		1 021	898	123	12,1 %						
Rahoitustuotot ja -kulut, Sotesi	N										7	7	
Satunnaiset erät	N												
INVESTOINTIOSA													
Konsernihallinnon investoinnit	N	400	485	885	1 017	-132	-14,9 %						
Sivistystoimen investoinnit	N	60		60	85	-25	-41,7 %						
Teknisen toimen(ilman Tilak.) inve	N	3 345	-350	2 995	2 909	86	2,9 %						
Tilakeskuksen investoinnit	N	4 105	525	4 630	4 522	108	2,3 %						
RAHOITUSOSA													
Antolainasaamisten muutokset													
Antolainasaamisten lisäys	B				7	-7							
Antolainasaamisten vähennys	B							298		298	300	2	0,7 %
Lainakannan muutokset													
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B							11 250		11 250	10 000	-1 250	-11,1 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	9 496		9 496	9 638	-142	-1,5 %						
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N												
Oman pääoman muutokset	B												
Vaikutus maksuvalmiuteen								344		344	-6 016	-6 360	-1848,8 %
YHTEENSÄ		167 504	775	168 279	165 871	2 408	1,4 %	167 503	100	167 603	165 870	-1 733	-1,0 %

10KONSERNIYHTEISÖILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN / TULOSKORTIT

Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelut Oy

Seurantavastuullinen toimielin	Kaupunginhallitus
Seurannan vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg
Tytäryhtiön toimiala ja perustehtävä	
Ruoka-, puhtaus- ja ravitsemusterapeutin palvelut sekä koulutus- ja asiantuntijapalvelut. 365 – asiakkaidemme terveyden ja hyvinvoinnin parhaaksi.	
Tytäryhtiön liiketoimintastrategia (omat strategiset päätavoitteet 2020-2022)	
Parannamme asiakaskokemusta. Pyrimme kasvattamaan osakaspohjaa. Toimimme in-house rajojen puitteissa, kunnes on riittävästi tietoa linjata asia mahdollisesti toisin. Selkeytämme toimintatapoja palveluprosesseissa Lean-periaatteiden mukaisesti, mikä mahdollistaa kustannustehokkaan toiminnan. Luomme hyvän ravitsemuksen edelläkävijäratkaisuja. Kehitämme uusia tapoja puhtauden tuottamiseen ja profiloidumme puhtausosaamisen edelläkävijänä.	
Merkittävimmät toimintaympäristön muutokset suunnitelmakaudella 2020-2022	
Pääomistajan toiminnan muutokset, esim. palveluverkon muutokset ja palveluiden yksityistäminen. Lainsäädännön muutokset ja niiden täytäntöönpano (kuntalaki / hankintalaki / yhtiöittämisvelvollisuus). Sote-uudistus	
Toiminnan painopisteet, muutokset ja tuottavuustoimenpiteet 2020-2022	
Parannamme asiakaskokemusta. Pyrimme kasvattamaan osakaspohjaa. Toimimme in-house rajojen puitteissa, kunnes on riittävästi tietoa linjata asia mahdollisesti toisin. Selkeytämme toimintatapoja palveluprosesseissa ja tehtävissä Lean-periaatteiden mukaisesti, mikä mahdollistaa kustannustehokkaan toiminnan. Luomme hyvän ravitsemuksen edelläkävijäratkaisuja. Kehitämme uusia tapoja puhtauden tuottamiseen ja profiloidumme puhtausosaamisen edelläkävijänä	
Riskianalyysi / Muutoksiin liittyvät oleelliset riskit ja niihin varautuminen	
Pääomistajan toiminnan muutokset ja palveluiden yksityistäminen. Pääomistajan siirtäessä palvelutuotantoa (esim. Sotesi, varhaiskasvatus) yksityiselle sektorille Servin palveluiden volyymi pienenee. Servi voi toistaiseksi myydä enintään noin 450 000 euroa vapaille markkinoille. Pyrimme kasvattamaan osakaspohjaa. Sote-uudistus / lainsäädännön muutokset - pyritään vaikuttamaan tuleviin muutoksiin siten, että varmistetaan paikallisten hyvien käytäntöjen jatkuminen myös tulevaisuudessa - osakaspohjan laajentaminen - Strateginen ketteryys ja hyvä yhteistyö omistajan kanssa, tarvittaessa nopea päätöksenteko Kustannustason nousu (palkankorotukset, elintarvikekustannusten nousu, yleinen inflaatio) - Selkeytämme toimintatapoja palveluprosesseissa ja –tehtävissä Lean-periaatteiden mukaisesti, pyrimme laajentamaan osakaspohjaa, hinnankorotukset.	
Olenneiset tapahtumat vuonna 2020	
Yhtiön liikevaihto pieneni koronaviruspandemiasta johtuen. Myyntiä menetettiin koronaviruspandemian takia yli 0,3 miljoonaa euroa, ja pandemiasta aiheutui kokonaisuutena noin 250 000 euron negatiivinen vaikutus liikelokseen. Henkilöstö- ja muita kuluja sopeutettiin mahdollisuuksien mukaan. Yhtiö käynnisti keväällä YT-neuvottelut koronaviruspandemian vaikutuksista johtuen. Neuvotteluesityksenä työnantaja harkitsi lomautuksia, tehtävien osa-aikaistamista tai palkanmaksun keskeyttämistä TSL 2 luvun 12 § mukaisesti. YT-neuvottelut kuitenkin keskeytettiin tuloksettomina, koska neuvottelujen ollessa käynnissä valtioneuvoston päätökset mm. koulujen etäopetuksen päättymisestä johtivat yhtiön palvelujen määrän palautumiseen normaalimmalle tasolle. Henkilöstön täysimittainen sopeuttaminen vähenevään myyntiin ei ollut mahdollista, koska asiakkaiden palveluverkko pidettiin poikkeusaikana lähes ennallaan osana pandemian riskienhallintaa.	
Liiketoiminnan muiden kulujen kasvu, 8,1 prosenttia, johtui konsernin sisäisistä eristä, kun aiemmin tilavuokriin sisältyneet laitteiden huoltokustannukset siirtyivät yhtiön vastattavaksi, eikä niitä vastaan saatu vastaavan suuruisia vuokrien	

alennuksia. Tästä aiheutui yhtiön käyttötalouteen noin 100 000 euron menoerä, mistä valtaosa oli KOY Hopunkalliolle aiemmin kuuluneita kustannuksia.

Yhtiölle myönnetty ISO 9001:2015 laatusertifikaatti uusittiin keväällä, ja se on voimassa kolme vuotta kerrallaan. Ulkoisissa auditoinneissa ei havaittu vakavia laatupoikkeamia, mutta toiminnan kehittämiseksi saatiin useita hyviä kehitysideoita. Laatusertifikaatti on yksi tae asiakkaille siitä, että yhtiö on sitoutunut toimimaan sovitulla tavalla asiakaskeisistä, ja että se pyrkii jatkuvasti parantamaan toimintaansa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Koronaviruspandemia jatkuessaan aiheuttaa edelleen liiketoiminnallisen riskin. Riski voi realisoitua yhtiölle myynnin menetyksinä, kasvaneina kuluina tai henkilöstön poissaoloina. Tarvittaessa on reagoitava nopeasti asiakkaiden yllättäviin palvelutarpeen muutoksiin sekä mahdollisiin valtakunnallisiin rajoituksiin.

Servi tavoittelee vuonna 2021 positiivista liiketulosta, mikä on realistinen tavoite, ellei koronaviruspandemiasta aiheutuva liiketoiminnallinen riski toteudu merkittävässä mittakaavassa, ja mikäli konsernin sisäisistä eristä johtunut noin 100 000 euron rasite yhtiön käyttötalouteen onnistutaan ratkaisemaan omistajapoliittisin keinoin.

Yhtiön toimintaympäristössä on edelleen lähivuosina epävarmuustekijöitä, joista merkittävin on sote- ja maakuntauudistuksen vaikutus sosiaali- ja terveystalouden tarvitsemien ruoka- ja puhtauspalveluiden hankintoihin. Myös hankintalain sidosyksikköhanke koskeva sääntely ja kuntalain mukaisen yhtiöittämisvelvollisuuden soveltaminen julkisissa organisaatioissa vaikuttavat yhtiön toimintaedellytyksiin. Mahdolliset muutokset toimintaympäristössä aiheuttavat liiketoiminnallisia riskejä, mutta myös mahdollisuuksia. Tarvittaessa on kyettävä tekemään nopeita uusia strategisia ja omistajapoliittisia linjauksia esim. yhtiön sidosyksikköasemaa koskien.

Yhtiö tavoittelee vuosina 2022-2023 sille asetettua pitkän aikavälin liikevoittotavoitetta, mikä on 1 prosentti liikevaihdosta.

Valtuustotasolla määritetyt sitovat tavoitteet / Tulokortti

Tytäryhtiön tavoite kaupunkikonsernin strategian toteuttamisessa	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Kasvu	Osakas pohja laajenee	Osakkaiden lukumäärä	Osakkaiden lukumäärä on ennallaan.	Ei toteudu ☐
Tuottavuus	Vuotuisen liikevoittotavoitteen saavuttaminen. Hinnankorotukset omistajalle pienemmät kuin yleinen kustannustason nousu.	Liikevoitto % Hintamuutos keskimäärin omistajalle %	Liikevoitto vuodelta 2020 oli -3,6 %. Hintamuutokset omistajalle keskimäärin 1 %, yleinen kustannustason nousu 0,3 %.	Ei toteudu ☐
Asiakastytyväisyys / henkilöstötytyväisyys (mitataan vuorovuotina)	Servin asiakastytyväisyys on hyvä / Henkilöstön työtytyväisyys on hyvä	Henkilöstön kokonaistyytyväisyys on vähintään 4,5 (asteikolla 1-6)	Kyselyn kokonaistulos 4,4.	Ei toteudu ☐
Paikallisuus	Paikallisesti tuotettujen elintarvikkeiden osuus kasvaa. Kotimaisten elintarvikkeiden osuus säilyy korkeana.	Paikallisten elintarvikkeiden osuus kaikista elintarvikehankinnoista, % Kotimaisten elintarvikkeiden osuus määritellyissä tuoterhyhmissä, %	Paikallisesti tuotettujen elintarvikkeiden osuus kaikista elintarvikehankinnoista 6,1 % (7,9 % vuonna 2019) Kotimaisten elintarvikkeiden osuus määritellyissä tuoterhyhmissä on erittäin korkea: - Lihat 99,8 % (100 %) - Lihatuotteet 94,8 % (84 %) - Maito 100 % (100 %) - Maitotuotteet 89,7 % (94,4 %)	Toteutuu osittain ☐

Talouden ja toiminnan mittarit / tunnusluvut

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020	Poikkeama
Liikevaihto €	9 105 000	9 053 000	9 075 000	8 952 000	-123 000
Liikevaihdon muutos %	-2,4	-0,6	+1,2	-1,1	-2,3
Henkilöstömäärä keskimäärin tilikaudella	172	171	174	166	-8
Henkilöstökulut €/hlö	31 900	32 200	32 000	32 700	700
Investoinnit €	53 000	32 200	150 000	77 000	-83 000
Lainamäärä €	0	0	0	0	0
Taseen loppusumma €	2 738 000	2 608 000	2 600 000	2 305 000	-295 000
Rahavarat tilikauden lopussa €	1 489 000	1 406 000	1 400 000	1 082 000	-318 000
Sastamalan kaupungin omistus-osuus yhtiöstä %	95	95	95	95	0
Sastamalan kaupungin osuus yhtiön liikevaihdosta €	7 213 000	7 171 000	7 200 000	7 327 000	127 000
Osingonmaksu emolle €	0	0	0	0	0

Tuloslaskelma (1000 €)	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama TA vs. TP
Liikevaihto	9 105	9 053	9 075	8 952	-123
Liiketoiminnan muut tuotot	38	43	25	11	-14
Materiaalit ja palvelut	2 302	2 359	2 405	2 202	-203
Henkilöstökulut	5 353	5 437	5 339	5 454	-115
Suunnitelman mukaiset poistot	81	68	75	67	-8
Liiketoiminnan muut kulut	1 442	1 449	1 270	1 566	296
Liikevoitto (+) / liiketappio (-)	-34	-217	11	-326	-337
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	2	0	0	0
Voitto (+) / tappio (-)	-35	-215	11	-326	-337
Veronpalautus/jäännösvero	-1	0	0	0	0
Tilikauden voitto (+) / tappio (-)	-35	-215	11	-326	-337

Tilinpäätös 2020

Selvitys taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden poikkeamista

Liikevaihdon pieneneminen johtui koronaviruspandemiasta, jonka takia menetettiin myyntiä hieman yli 0,3 miljoonaa euroa. Henkilöstö- ja muita kuluja sopeutettiin mahdollisuuksien mukaan. Henkilöstökulut olivat liki edellisvuoden tasolla, mutta kun mukaan lasketaan vuokrahenkilöstöt, työvoimakulut yhteensä pienenivät noin 1,8 prosenttia. Materiaali- ja palveluostot pienenivät yhteensä 6,7 prosenttia, vaikka pandemia aiheutti jonkin verran lisäkustannuksia mm. maskihankinnoista ja kasvaneista työterveyshuollon kuluista johtuen. Liiketoiminnan muiden kulujen kasvu, 8,1 prosenttia, johtui konsernin sisäisistä eristä, kun aiemmin tilavuokriin sisältyneet laitteiden huoltokustannukset siirtyivät yhtiön vastattavaksi, eikä niitä vastaan saatu vastaavan suuruisia vuokrien alennuksia.

Toteumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan

Jos vuoden 2020 toteumatiedoista eliminoidaan koronaviruspandemian ja konsernin sisäisistä eristä aiheutuneet negatiiviset vaikutukset, olisi yhtiön liikevoitto ollut positiivinen. Vuoden 2021 tavoitteena on positiivinen tulos, mikä on realistinen tavoite, ellei koronaviruspandemiasta aiheudu uusia merkittäviä vaikutuksia myyntiin tai kustannuksiin, ja mikäli konsernin sisäisistä eristä Serville aiheutunut negatiivinen vaikutus korjataan. Vuosina 2022-2023 on realistista tavoitella yhtiön pitkän aikavälin liikevoittotavoitetta (1 prosentti liikevaihdosta).

Sastamalan Tukipalvelu Oy

Seurantavastuullinen toimielin	Kaupunginhallitus
Seurannan vastuuhenkilö	Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg
Tytäryhtiön toimiala ja perustehtävä	
Sastamalan Tukipalvelu Oy tuottaa osakkailleen sekä heidän vaikutuspiirinsä kuuluville organisaatioille talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palveluja sekä tarjoaa ulkoistettua puheluvälityspalvelua. Lisäksi yhtiö toimii hankintalain mukaisena yhteishankintayksikkönä.	
Palvelut tuotetaan omakustannushintaan.	
Yhtiö siirtää talous- ja henkilöhallintopalvelut liikkeenluovutuksella Monetra Pirkanmaa Oy:lle vuoden 2020 alusta lukien.	
Tytäryhtiön liiketoimintastrategia (omat strategiset päätavoitteet 2020-2022)	
Yhtiö toteuttaa tietohallintopalvelujen järjestelyn aiheuttamat muutokset organisaatiossa, palveluissa ja teknisissä ratkaisuissa.	
Yhtiö varmistaa asiakkaiden ja kaupunkikonsernin käyttämien ICT-järjestelmien toiminnan ja riskienhallinnan muutoksissa.	
Merkittävimmät toimintaympäristön muutokset suunnitelmakaudella 2020-2022	
Organisaation muutokset ja palvelujen uudistukset. Sote-tietojärjestelmien sopimusvastuun sekä vastuuhenkilön siirtyminen Sotesille selkiyttää SaTun tehtävää perustietotekniikan ylläpidon sekä ICT-hankintojen vastuutahona.	
Toiminnan painopisteet, muutokset ja tuottavuustoimenpiteet 2020-2022	
Toimitilaratkaisut vähentävät toiminnan kustannuksia. Työnkuvien muutokset tulevat voimaan 11/2019 ja 01/2020 ja ne tehostavat osaltaan toimintaa.	
Riskianalyysi / Muutoksiin liittyvät oleelliset riskit ja niihin varautuminen	
Avainhenkilöriskit korostuvat. Muutostalouksien arviointi on epävarmaa.	
Olellaiset tapahtumat vuonna 2020	
Ks. jäljempänä selvitys taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden poikkeamista vuonna 2020.	
Arvio tulevasta kehityksestä	
Yhtiö on tarkoitus lakkauttaa, kun kaikki tietohallintopalveluiden siirtämiseen liittyvät asiat on hoidettu. Ks. tarkemmin jäljempänä toteumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan.	

Valtuustotasolla määritetyt sitovat tavoitteet / Tulokortti

Tytäryhtiön tavoite kaupunkikonsernin strategian toteuttamisessa	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Talous- ja henkilöstöhallintopalvelujen (TAHE-palvelut) siirto liikkeenluovutuksena Monetra Pirkanmaa Oy:lle	TAHE-palvelujen siirtoprojektin vaatimat toimenpiteet ja tehtävät on suoritettu onnistuneesti, projektin ohjaustyhmän päätöspalaveri on pidetty ja projektin loppuraportti on hyväksytty helmikuun 2020 loppuun mennessä.	Kyllä / Ei	TAHE-palvelujen siirtoprojekti toteutettu, ohjausryhmän päätöspalaveri pidetty ja loppuraportti hyväksytty.	Toteutunut ✓

Tietohallintopalveluiden uudelleen järjestäminen	Tietohallintopalvelut on uudelleen järjestetty ja siihen liittyvät toimenpiteet suoritettu onnistuneesti.	Kyllä / Ei	Liikkeenluovutus toteutettu 1.1.2021 lukien. Operatiivinen toiminta, henkilöstö ja kalusto siirtynyt. Ostopalvelusopimusten siirto toimittajien kanssa käynnissä ja toteutetaan 2021.	Toteutunut ✓
--	---	------------	---	-----------------

Talouden ja toiminnan mittarit / tunnusluvut

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020	Poikkeama
Liikevaihto €	3 743 361	3 810 126	2 199 140	2 668 913	469 773
Liikevaihdon muutos %	-1,1	+1,8	-42,3	-30,0	12,3
Henkilöstömäärä keskimäärin tilikaudella	28	28	10	10	0
Henkilöstökulut €/hlö	45 146	48 224	53 005	51 369	-1 636
Investoinnit €	0	0	0	0	0
Lainamäärä €	0	0	0	0	0
Taseen loppusumma €	757 880	738 511		531 693	
Rahavarat tilikauden lopussa €	122 564	249 300		224 996	
Sastamalan kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	83,5	83,5	83,5	83,5	0
Sastamalan kaupungin osuus yhtiön liikevaihdosta €	3 184 792	3 257 812 (87 %)	1 876 991 (86 %)	2 251 044 (84 %)	374 053
Osingonmaksu emolle €	0	0	0	0	0

Tuloslaskelma (1000 €)	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama TA vs. TP
Liikevaihto	3 743	3 810	2 174	2 669	+495
Liiketoiminnan muut tuotot	4	0	0	8	+8
Materiaalit ja palvelut	-1 516	-1 665	-863	-1 016	-153
Henkilöstökulut	-1 264	-1 303	-530	-514	+16
Suunnitelman mukaiset poistot	-5	-4	-3	-3	0
Liiketoiminnan muut kulut	-852	-885	-778	-1 098	-320
Liikevoitto (+) / liiketappio (-)	109	-46	2	47	45
Rahoitustuotot ja -kulut		-			
Voitto (+) / tappio (-)	109	-46	2	47	45
Veronpalautus/jäännösvero		-			
Tilikauden voitto (+) / tappio (-)	103	-46	0,6	37	36,4

Perustelut taloussuunnitelman olennaisille taloudellisille muutoksille/poikkeamille

TAHE-liiketoiminta ei ole ollut osa SaTu Oy:n talousarviota enää vuonna 2020.

Koronapandemian aiheuttamat poikkeusolot vaikuttivat merkittävästi yhtiön toimintaan, kysyntään sekä henkilöresursseihin 03-07/2020.

Tilinpäätös 2020**Selvitys taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden poikkeamista**

Liikevaihto oli lähes 500 t€ talousarviossa arvioitua suurempi. Kasvun aiheuttaneet tekijät:

- ~200 t€ Microsoft lisenssijaksotus, joka purettiin yhtiöltä tilikauden lopussa
- ~180 t€ epidemiatilanteeseen liittyviä kustannuksia (työ, laitteet, lisenssit...)
- ~30 t€ Monetra projektit (SaTun hankinnat + välttämättömät tekniset muutokset)
- ~80 t€ muu/yleinen kustannusten kasvu: sovellushankinnat, asiantuntijapalvelut, paikallisverkkojen korjaus WLAN-projektiin yhteydessä

Toteumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan

Liiketoiminnot ja operatiivinen toiminta on siirtynyt Kuntien Tiera Oy:lle. Yhtiölle ei ole laadittu enää taloussuunnitelmaa vuosille 2021-2023.

Toimittajasopimuksien ja sitoumuksien käsittely on neuvotteluja vaativa prosessi, jonka johdosta yhtiö toimii tiettyjen palveluiden hankkijana ja toimittajana asiakkailleen vielä vuoden 2021 aikana. Tästä arvioidaan koituvan noin 200 000 € liikevaihto tilikaudelle.

Sastamalan Vuokratalot Oy

Seurantavastuullinen toimielin	Kaupunginhallitus
Seurannan vastuhenkilö	Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg
Tytäryhtiön toimiala ja perustehtävä	
Yhtiön toimialana on asuntotarpeen tyydyttämiseksi Sastamalan talousalueella omistaa, hallita ja ylläpitää kiinteistöjä ja rakennuksia sekä hankkia ja omistaa kiinteistöjen ja huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita sekä vuokrata asuntoja asunnontarvitsijoille. Yhtiöllä on kiinteistöjä 43 kpl, joista 14 kpl on kerrostaloja ja 29 kpl pien- ja rivitaloja. Vuokra-asuntoja kiinteistöissä on yhteensä 565 kpl ja vuokrattava huoneistoala on n. 32.000 m ² .	
Tytäryhtiön liiketoimintastrategia (omat strategiset päätavoitteet 2020-2022)	
Liiketoimintastrategiassa on määritelty yhtiön tarkemmat tavoitteet (salkutus, pts). Kiinteistökohtaisten toimenpiteiden (kunnostus, myynti ym.) määrittäminen. Yhtiön kiinteistöille on alustavasti toimitusjohtaja tehnyt kiinteistöjen salkutusta koskevan ehdotuksen. Pienimuotoinen PTS on tekeillä (toteutetaan yhteistyössä teknisen isännöitsijän ja huoltotyönjohtajan toimesta suuntaa antavana). Laajempi PTS-suunnitelma toteutuu kuntoarvioiden ja kuntotutkimuksien kautta tulevina vuosina.	
Merkittävimmät toimintaympäristön muutokset suunnitelmakaudella 2020-2022	
Kaupungin omistamien tytäryhtiöiden fuusio. Vuokratalot palkkaa omaa huoltohenkilökuntaa ja teknisen isännöitsijän keskustan alueen taloihin. Ostetaan palvelua vähemmän ulkopuolelta ja pyritään tuottamaan edullisemmin palvelut yhtiölle. Kilpailutetaan toimintoja kulujen karsimiseksi.	
Toiminnan painopisteet, muutokset ja tuottavuustoimenpiteet 2020-2022	
Käyttöasteen paraneminen strategian myötä. Kiinteistöjen tasearvojen alaskirjaustarve.	
Riskianalyysi / Muutoksiin liittyvät oleelliset riskit ja niihin varautuminen	
RISKIANALYYSI - Riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa, luokitella, arvioida ja hallita toimintaan liittyviä riskejä - tavoitteena on varmistaa yhtiön talouteen ja toimintaan sekä asukkaisiin liittyvien tavoitteiden toteutuminen eli hyvä käyttöaste ja kohtuullinen, kilpailukyinen vuokrataso - riskit: henkilö- ja omaisuusriskit, toiminnan ja liiketoiminnan riskit liiketoiminnan taloudellisista riskeistä. LIIKETOIMINNAN TALOUDELLISISTA RISKEISTÄ - asuntojen sijainti / kysyntä - varallisuuden hoito (ennustettavuus, vakaus, korjausvelka) - lainasalkku (ei spekulointia, vakaus ja ennustettavuus) - sopimukset ja hankinnat (sisällön tuntemus) - asukkaat (maksukyky ja siitä huolehtiminen, vaihtuvuuden hallinta) - yhteiskunnalliset muutokset (mm. muuttoliike, kuntarakenteen muutokset, omistajan tuottotavoitteet, rakentamisen sääntely).	
Olennaiset tapahtumat vuonna 2020	
Vuosi 2020 oli Sastamalan Vuokratalot Oy:n kahdestoista toimintavuosi ja kymmenes täysi vuosi asunto-osaakeyhtiöiden fuusioiden jälkeen. Vuosi sujui suurista muutoksista huolimatta hyvin ja tilikauden hoitokate / liikevoitto oli positiivinen. Budjetissa korjauskustannukset, käyttö-, huolto- ja palkkakulut ylitettiin. Tämä johtuu siitä, että yhtiö palkkasi omaa henkilökuntaa, jota loppuvuodesta osittain irtisanottiin ja alihankkijoilta ostettavaa palvelua lisättiin. Remontteja tehtiin budjetoitua enemmän. Suurimpia remontteja olivat lämmönvaihtimien uusiminen ja lukitusten uusiminen Abloy Pulse -järjestelmään. Huoneistoremontteja tehtiin tarvittaessa, jotta huoneistot säilyivät vuokrattavassa kunnossa. Kaksi kohdetta myytiin: Huida, Suodenniementie 22, ja Harju, Ojakatu 4. Lisäksi kaksi kohdetta päätettiin purkaa: Marttila II, Poikkikatu 16, ja Marttila IV, Poikkikatu 23 D-F, joihin saatiin ARA:lta avustuksia, purku tapahtuu alkuvuonna 2021. Myös tilaelementtitalo Kyrönsuonkadulla puretaan asemakaavamuutoksen takia. Pääpaino tilikauden aikana on ollut normaalissa liiketoiminnassa. Toimitusjohtaja on keskittynyt muun muassa yhtiön tilojen vuokraamiseen. Vuokria on tarkistettu sopimusten mukaisesti. Sastamalan kaupungin tilapalvelun kanssa on	

sopimus Kiikassa ja Keikyässä olevien tilojen kiinteistönhoidon hoitamisesta ja vuokra-asuntojen vuokraus- ja vuokrien laskutuspalveluista, sekä tilakeskuksen osalta ostolaskujen tiliointipalvelusta. Suodenniemellä ja Mouhijärvellä kiinteistönhoitopalvelu ostetaan osittain ulkopuoliselta toimijalta, muissa kohteissa kiinteistönhoidon hoiti oma henkilöstö. Yhtiön tilojen käyttöaste oli keskiarvollisesti toimintavuoden aikana n. 86,60 %, kun toimintasuunnitelman mukainen tavoite oli 90 %. Vuoden 2019 keskiarvo oli 87,55 %. Käyttöaste vaihteli vuoden 2020 aikana 85,56 % - 87,30 %, joten käyttöastevaihtelut ovat olleet tasaisempia edellisvuosiin verrattuna.

Tilikauden tulokseksi muodostui 30,15 euroa voittoa tilinpäätössiirtojen jälkeen.

Yhtiön taloustilanne ja maksuvalmius on hyvä. Yhtiön taloustilanteeseen on edelleenkin tulevana vuosina kiinnitettävä jatkuvasti huomiota.

Yhtiö tarkistaa vuokria vuokralaskennan ja budjettien mukaisesti: ARA-kohteissa maaliskuussa ja vapaarahoitteisissa kohteissa toukokuussa 2020. Vuokrankorotukset ovat vuoden 2020 aika olleet maltillisia ja varsinaisia korotuksia ei tullut, mutta laajakaistamaksun yhdistäminen vuokraan aiheutti pieniä korotuksia.

Rakennuksia kunnostettiin vain pienimuotoisesti ja aina tarpeen mukaan, varsinaisina investointiluonteisina korjauksina toteutettiin lukituksien ja lämmönvaihtimien uusiminen. Uusia asuintalovaroja tehtiin 20 829,00 euroa. Hallituksessa käytyjen arvokeskustelujen pohjalta tulevana vuosina pyritään vieläkin enemmän nostamaan kiinteistöjen korjausastetta, sekä varaudutaan peruskorjaus-/ perusparannusinvestointeihin. Yhtiöllä oli vesivahinkoja, joihin saatiin korvauksia vakuutusyhtiöstä 10 780,54 euroa.

Kiinteistöjen salkutus valmistui myös loppuvuonna 2018. Valmistelussa on otettu huomioon FCG:n tekemä salkutus-työkalu ja Trellum Oy:n tekemät korjausvelka- ja peruskorjaustarvelaskelmat. Vuoden aikana on tarkasteltu toteutettuja remonteja ja mahdollisia tulevia remonteja. Näiden pohjalta on luotu salkutusmalli, jota on toteutettu vuoden aikana.

Yrityksen rahoitus- ja korkoriskienhallinnan strategiakartoitus valmistui alkuvuonna 2020. Yhtiö kuuluu Sastamalan kaupunkikonserniin (Sastamalan kaupungin omistusosuus on 100 %).

Arvio tulevasta kehityksestä

Yhtiön toimintaa vuonna 2021 pyritään ohjaamaan hallituksen 20.11.2018 hyväksymän strategian varaan. Rakenteita ja prosesseja kehitetään ja mahdollisesti fuusioimalla kaupungin pieniä tytäryhtiöitä. Yhtiö parantaa omavaraisuusastetta seuraavalla kolmivuotiskaudella yli 20 %. Suurimmat haasteet yhtiöllä on tilojen käyttöasteen pitämisessä hyvänä ja sen myötä talouden pitämisessä tasapainossa sekä korjausvelan pienentämisessä. Onnistuminen edellyttää hyvää yhteistyötä omistajan kanssa.

Yhtiö keskittyy nykyisestä rakennuskannasta huolehtimiseen siten, että rakennukset pidetään kunnossa ja vuokratuina. Tarvittaessa rakennuksia kehitetään, remontoidaan, puretaan tai myydään kiinteistösalkutuksen mukaisesti. Vuonna 2021 puretaan kerrostalot Marttila II, Poikkikatu 16, ja Marttila IV, Poikkikatu 23 D -E. Purkutyö on aloitettu joulukuussa 2020. ARA:lta on saatu lupa ja purkuavustus kohteille. Isoihin tuleviin remonteihin on haettu korjauslainaa 3,0 milj. euroa, josta on loppuvuonna 2020 on nostettu 1,0 milj.euroa ja loppu 2,0 milj. euroa nostetaan kesäkuun loppuun mennessä, jotta PTS-suunnitelman mukaiset työt saadaan teetettyä.

Yhtiö tulee jatkamaan seuraavien vuosien aikana rakennuksien peruskorjauksia ja pyrkii vuosittain kasvattamaan peruskorjauksien investointitasoa. Peruskorjausohjelmaa toteutetaan investoinneilla ja vuosittain kerätyillä asuintalovaroilla. Tulevissa korjauksissa huomioidaan aina energiansäästömahdollisuudet. Yhtiö käy läpi kiinteistöjensä tasearvot ja määrittää mahdolliset alaskirjaustarpeet.

Yhtiö selvittää uudistuotannon käynnistämistä, jotta pystytään palvelemaan paremmin vanhenevaa väestöä ja tarjoamaan heille esteettömmämpiä asuntoja. Tällöin asukkaat pystyisivät asumaan pitempään omassa asunnossaan.

Valtuustotasolla määritetyt sitovat tavoitteet / Tulokortti

Tytäryhtiön tavoite kaupunkikonsernin strategian toteuttamisessa	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Yhtiö toimii ilman kaupungin avustusta	Tulos positiivinen	Tuloslaskelma	Tilikauden voitto 30,15 euroa	Toteutunut ✓
Vuokra-asuntojen käyttöaste on hyvä	Käyttöaste >90 %	Käyttöastetilasto	Keskiarvo 87,55 %	Ei toteudu ✗

Talouden ja toiminnan mittarit / tunnusluvut

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020	Poikkeama
Liikevaihto €	3 009 153	3 103 601	2 964 850	2 767 711	-197 139
Liikevaihdon muutos %	0	+1,5	-4,5	-10,8	-6,3
Henkilöstömäärä keskimäärin tilikaudella	1	4	6	8,75	2,75
Henkilöstökulut €/hlö	72 606	39 150	42 130	46 128	-3 998
Investoinnit €	0	109 092	0	388 515	-388 515
Lainamäärä €	6 324 624	5 776 750	6 150 000	6 633 815	-483 815
Taseen loppusumma €	9 400 087	8 868 913	9 500 000	9 271 579	-228 421
Rahavarat tilikauden lopussa €	438 565	97 131	300 000	583 587	283 587
Sastamalan kaupungin omistus-osuus yhtiöstä %	100	100	100	100	0
Sastamalan kaupungin osuus yhtiön liikevaihdosta €	20 000	24 520	20 000	29 662	9 662
Osingonmaksu emolle €	0	0	0	0	0

Tuloslaskelma (1000 €)	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama TA vs. TP
Liikevaihto	3 009	3 104	2 965	2 768	-197
Liiketoiminnan muut tuotot	52	2	43	107	64
Materiaalit ja palvelut	-2 364	-2 529	-2 198	-1 915	283
Henkilöstökulut	-72	-157	-252	-404	-152
Suunnitelman mukaiset poistot	-355	-345	-328	-431	-103
Liiketoiminnan muut kulut	-11	12	0	-8	-8
Liikevoitto (+) / liiketappio (-)	256	88	156	117	-39
Rahoitustuotot ja -kulut	-100	-97	-107	-96	-11
Voitto (+) / tappio (-)	156	-9	49	21	-28
Veronpalautus / jäännösvero / varaus	-151	+9	-49	-21	28
Tilikauden voitto (+) / tappio (-)	5	-0	+0	+0	+0

Perustelut taloussuunnitelman olennaisille taloudellisille muutoksille/poikkeamille

- Peruskorjausten aiheuttama lainamäärän muutos.
- Henkilöstökulujen nousu oman henkilöstön palkkauksen johdosta.

Tilinpäätös 2020

Selvitys taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden poikkeamista

Sastamalan Vuokratalot Oy:n kuluneen toimintavuoden tulokseksi muodostui ennen tilinpäätössiirtoja 116 801,16 euroa ja tilinpäätössiirtojen jälkeen 30,15 euroa. Asuintalovarausta tehtiin tulosta tasaamaan 20 829,15 euroa.

Toiminnan vuokratuotot tippuivat budjetoidusta. Vuokratuotot olivat edellisvuotista johtuen huonosta käyttöasteesta ja purettavien talojen osalta talojen vuokrasopimusten irtisanomisista.

Kiinteistöjen muita hoitokuluja saatiin alennettua n. 60 000,00 eurolla. Tämä auttoi isompien korjauksien toteuttamisessa.

Hallintokulut pienenivät hieman, johtuen hallinnon sopimusten uudelleen sopimisesta. Siivoukustannukset olivat edellisvuotta pienemmät, vaikka muutosten ja hädöistä johtuen asunnot olivat siivoustarpeessa. Jätehuolto-, sähkö- ja lämmityskustannukset laskivat. Käyttö- ja huoltokustannukset ja ulkoalueiden hoitokustannukset nousivat hieman. Vakuutus- ja vesikulut nousivat hieman. Kiinteistöjen käyttöaste jatkui alhaisena koko vuoden. Opiskelijastatuksella olevalle asunnonhakijalle tarjottiin, edellisen vuoden tapaan, asuntoa hieman halvemmalla neliövuokralla. Vuokrattavia huoneistoja oli 497 kpl, joiden käyttöaste joulukuun lopulla oli keskimääräinen 85,71 %. Käyttöastetilastot ovat tilinpäätöksen liitteenä.

Sastamalan Vuokratalot Oy:n kassatilanne pysyi koko vuoden kohtuullisena. Vuodenvaihteessa yhtiön tilillä oli rahaa käytettävissä 583 587,18 euroa. Yhtiön lainasalkun lyhennykset vuonna 2020 olivat 422 313,34 euroa rahoitusyhtiölle ja 25 354,46 euroa valtiokonttorille. Konsernitilin limiittiä käytettiin osana vuonna 2020.

Toteumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan

Yhtiö keskittyy nykyisestä rakennuskannasta huolehtimiseen siten, että rakennukset pidetään kunnossa ja vuokratuina. Tarvittaessa rakennuksia kehitetään, remontoidaan, puretaan tai myydään kiinteistösalkutuksen mukaisesti.

Yhtiö tulee jatkamaan seuraavien vuosien aikana rakennuksien peruskorjauksia ja pyrkii vuosittain kasvattamaan peruskorjauksien investointitasoa. Peruskorjaushjelmaa toteutetaan investoinneilla ja vuosittain kerätyillä asuintalovaroituksilla. Tulevissa korjauksissa huomioidaan aina energiansäästömahdollisuudet.

Yhtiö käy läpi kiinteistöjensä tasearvot ja määrittää mahdolliset alaskirjaustarpeet.

Kiinteistö Oy Hopunkallio

Seurantavastuullinen toimielin	Kaupunginhallitus
Seurannan vastuhenkilö	Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg
Tytäryhtiön toimiala ja perustehtävä	
Yhtiön toimialana on rakennuttaa, omistaa, hallita ja vuokrata kiinteistöjä ja arvopapereita ja käydä kauppaa niillä. Kiinteistöyhtiön tehtävänä oli rakentaa Hopunkallion palvelukeskus. Rakennuksen pinta-ala yhdyskäytävineen on 4 926 m ² ja tilavuus 18 860 m ³ .	
Tytäryhtiön liiketoimintastrategia (omat strategiset päätavoitteet 2020-2022)	
Yhtiö toimii siten, että se pystyy hoitamaan vuosittain tarvittavat käyttötalous- ja pääomakustannukset. Yhtiö ei tavoittele voittoa.	
Merkittävimmät toimintaympäristön muutokset suunnitelmakaudella 2020-2022	
Hopunkallio vuokraa suoraan tilansa eteenpäin, ostaa isännöintipalvelut Sastamalan Vuokratalot Oy:ltä sekä kiinteistönhoidon PSHP:lta.	
Toiminnan painopisteet, muutokset ja tuottavuustoimenpiteet 2020-2022	
Energiansäästö. Tilat kokonaisuudessaan vuokrattu Sotesin ja Servin käyttöön. Kiinteistöyhtiön vuokrataso määritellään oikealle tasolle, jotta yhtiö pystyy toimimaan omavaraisesti. Vuokrataso tarkistetaan kesällä 2020. Yhtiön isännöinti hoidetaan jatkossa yhteistyössä Sastamalan Vuokratalot Oy:n kanssa.	
Riskianalyysi / Muutoksiin liittyvät oleelliset riskit ja niihin varautuminen	
RISKIANALYYSI - Riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa, luokitella, arvioida ja hallita toimintaan liittyviä riskejä - tavoitteena on varmistaa yhtiön talouteen ja toimintaan sekä vuokralaisiin liittyvien tavoitteiden toteutuminen eli tyytyväiset käyttäjät ja vuokralaiset ja kohtuullinen, kilpailukyinen vuokrataso - riskit: henkilö- ja omaisuusriskit, toiminnan ja liiketoiminnan riskit liiketoiminnan taloudellisista riskeistä. LIIKETOIMINNAN TALOUDELLISISTA RISKEISTÄ - Sote-vuokralaiset (vuokralaisten tarpeet muuttuu, tilat jää tyhjilleen) - varallisuuden hoito (ennustettavuus, vakuus, korjausvelka) - lainasalkku (vakuus ja ennustettavuus) - sopimukset ja hankinnat (sisällön tuntemus) - vuokralaiset (sote-uudistuksen toteutuminen) - yhteiskunnalliset muutokset (mm. kuntarakenteen muutokset, omistajan tuottotavoitteet, rakentamisen sääntely).	
Olennaiset tapahtumat vuonna 2020	
Kiinteistö Oy Hopunkallion toiminta on ollut normaalia vuokraustoimintaa. Kahdeksannen toimintakauden voitto on 208 426,98 euroa. Oma pääoma oli kuluun vuoden lopulla 670 813,97 euroa. Kiinteistöyhtiön vuokratuotot olivat 1 127 120,28 euroa. Kiinteistön poistot olivat 372 933,58 euroa. Kulut toteutuivat lähes budjetin mukaisesti. Kiinteistön hoitokulut olivat 368 081,45 euroa ja ne toteutuivat budjettia matalampina, johtuen korjauksia ei tarvinnut tilikauden aikana tehdä suunnitellusti. Kaikista muistakin kuluista säästettiin. Kiinteistöyhtiön rahoitustuotot- ja kulut olivat 125 340,55 euroa. Hallitus päätti pitää vuokrasopimuksien vuokrat ennallaan. Vuodenvaihteessa konsernitilin saldo oli - 219 586,60 euroa.	
Arvio tulevasta kehityksestä	
Omista selvittää Kiinteistöyhtiön tilannetta ja seuraa vuokratuottojen toteutumista. Yhtiön on tarkoitus tarjota kilpailukyisiä tiloja omistajalleen, eikä voittoa ole tarkoitus tuottaa vaan pyritään, että kaikki kulut katetaan omakustanteisesti.	

Valtuustotasolla määritetyt sitovat tavoitteet / Tulokortti

Tytäryhtiön tavoite kaupunkikonsernin strategian toteuttamisessa	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Yhtiö toimii terveellä liiketoimintaperiaatteella ja ilman kaupungin avustusta	Tilikauden tulos positiivinen	Tuloslaskelma	Voitto 208 426,98	Toteutunut ✓

Talouden ja toiminnan mittarit / tunnusluvut

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020	Poikkeama
Liikevaihto €	648 000	915 542	1 190 494	1 127 120	-63 374
Liikevaihdon muutos %	0	+41,3	+30,0	+23,1	-6,9
Henkilöstömäärä keskimäärin tilikaudella	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut €/hlö	0	0	0	0	0
Investoinnit €	0	404 975	0	0	0
Lainamäärä €	7 230 090	11 290 090	7 500 000	7 176 135	+323 865
Taseen loppusumma €	8 574 549	11 872 868		7 983 323	
Rahavarat tilikauden lopussa €	-323 091	3 297 509	20 000	-780 413	-800 413
Sastamalan kaupungin omistus-osuus yhtiöstä %	100	100	100	100	0
Sastamalan kaupungin osuus yhtiön liikevaihdosta €	648 000	915 542	627 222	635 949	8 727
Osingonmaksu emolle €	0	0	0	0	0

Tuloslaskelma (1000 €)	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama TA vs. TP
Liikevaihto	648	916	1 190	1 127	-63
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut	-61	-267	-440	-368	72
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	-394	-404	-357	-373	-16
Liiketoiminnan muut kulut	0	0	0	0	0
Liikevoitto (+) / liiketappio (-)	228	244	393	386	-7
Rahoitustuotot ja -kulut	-117	-118	-135	-125	10
Voitto (+) / tappio (-)	110	126	258	261	3
Veronpalautus/jäännösvero	-51	-25	-48	-52	4
Tilikauden voitto (+) / tappio (-)	59	101	210	209	1

Tilinpäätös 2020

Selvitys taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden poikkeamista

Talousarvio on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Merkittäviä poikkeamia ei ollut ja yhtiön kulurakennetta on saatu pienennettyä suunnitelmallisesti.

Toteumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan

Yhtiö selvittää lainanmaksujen ajan pidentämistä, jotta vuosikulut saataisiin pienemmäksi ja vuokria kohtuullistettua.

Sastamalan Lämpö Oy

Seurantavastuullinen toimielin	Kaupunginhallitus
Seurannan vastuhenkilö	Kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg
Tytäryhtiön toimiala ja perustehtävä	
Kaukolämmön ja kylmän erillistuotanto ja jakelu, kaukolämmön jakelu asiakkaille.	
Tytäryhtiön liiketoimintastrategia (omat strategiset päätavoitteet 2020-2022)	
Yhtiön tavoitteena on tehdä sellainen tulos, jolla on mahdollista toteuttaa tarvittavat investoinnit verkostoon, yhtiön ylläpitoon ja maksaa osakkaille osinkoa.	
Merkittävimmät toimintaympäristön muutokset suunnitelmakaudella 2020-2022	
Asiakkaille toteutetaan mahdollisuus hankkia yhtiöltä kaikki lämmitysenergiaa ja laitteiden huoltoon liittyvät työt.	
Myös asiakaslaitteiden kuntokartoitusten tekeminen pyritään ottamaan käyttöön.	
Toiminnan painopisteet, muutokset ja tuottavuustoimenpiteet 2020-2022	
Kaukolämpöverkoston laajentaminen ja uusien asiakkaiden hankinta toimintasuunnitelman mukaan.	
Vanhojen energiamittareiden uusiminen, sekä nykyisten asiakkaiden pitäminen kaukolämmössä.	
Energiahukkaa pyritään minimoimaan ja venttiileitä lisätään tarvittaviin kohtiin verkostoon.	
Riskianalyysi / Muutoksiin liittyvät oleelliset riskit ja niihin varautuminen	
Toiminnalliset riskit: Tietojärjestelmän toimimattomuus.	
Henkilöstön pieni määrä -> käytössä yhteistyötahoja, joilta saa vaurio-/ongelmatilanteissa apua. Hankittu asentaja yhtiön palvelukseen.	
Vahinkoriskit: Kaukolämpöputkien rikkoutuminen -> lisätty venttiileitä, joilla vaurioalue rajataan pieneksi.	
Olennaiset tapahtumat vuonna 2020	
Poisto aika muutettu 14 vuodesta 20 vuoteen.	
Arvio tulevasta kehityksestä	
Poistoajan muutos vaikuttaa myös tulevaisuudessa.	

Valtuustotasolla määritetyt sitovat tavoitteet / Tulokortti

Tytäryhtiön tavoite kaupunkikonsernin strategian toteuttamisessa	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Osingonmaksu tuloksesta osakassopimuksen mukaisesti	32 000 €	Osinko	Osingonmaksu suoritettu	Toteutunut ✓
Hinnoittelu valtakunnallisella tasolla	Valtakunnan keskihintaa sarjassaan	Energiateollisuuden hintatilasto	Hinnoittelu keskihintaa	Toteutunut ✓
Asiakkaat	Asiakkaiden pitäminen vähintään nykytasolla: uudet asiakkaat / nykyisten pitäminen	Asiakkaiden lukumäärä	Asiakasmäärä lisääntynyt kolmella	Toteutunut ✓

Talouden ja toiminnan mittarit / tunnusluvut

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020	Poikkeama
Liikevaihto €	4 242 493	4 296 831	4 317 400	3 940 173	-377 227
Liikevaihdon muutos %	+1,5	+1,3	+0,5	-8,3	-8,8
Henkilöstömäärä keskimäärin tili- kaudella	1,5	2	2	2	0
Henkilöstökulut €/hlö	106 477	64 249	83 555	69 060	-14 495
Investoinnit €	101 231	263 058	90 000	606 363	516 363
Lainamäärä €	982 500	660 000	660 000	550 000	110 000
Taseen loppusumma €	6 472 294	6 164 461		6 152 495	
Rahavarat tilikauden lopussa €	2 211 780	2 120 541		2 028 915	
Sastamalan kaupungin omistus- osuus yhtiöstä %	80	80	80	80	0
Sastamalan kaupungin osuus yh- tiön liikevaihdosta €		690 599	750 000	631 018	-118 982
Osingonmaksu emolle €	32 000	32 000	32 000	32 000	0
Kaukolämmön myynti GWh	58,7	59,2	59,5	53,1	-6,4
Asiakkaiden lukumäärä kpl	211	215	215	218	3
Verkoston pituus km	32	33	32,5	34,6	2,1

Tuloslaskelma (1000 €)	TP2018	TP2019	TA2020	TP2020	Poikkeama TA vs. TP
Liikevaihto	4 242	4 297	4 317	3 940	-377
Liiketoiminnan muut tuotot	18	1	3,5	0	-3,5
Materiaalit ja palvelut	-3 428	-3 465	-3 519	-3 270	249
Henkilöstökulut	-106	-128	-167	-138	29
Suunnitelman mukaiset poistot	-456	-459	-418	-256	162
Liiketoiminnan muut kulut	-124	-128	-128	-121	7
Liikevoitto (+) / liiketappio (-)	143	117	83	153	70
Rahoitustuotot ja -kulut	-18	-18	-18	-10	8
Voitto (+) / tappio (-)	125	99	65	143	78
Poistoeron muutos	xx	xx	xx	+25	xx
Veronpalautus/jäännösvero	-29	-23	-16	-34	xx
Tilikauden voitto (+) / tappio (-)	115	95	67	134	67

Perustelut taloussuunnitelman olennaisille taloudellisille muutoksille/poikkeamille: Henkilöstökulujen kasvun taustalla on henkilömäärän kasvu.

Tilinpäätös 2020
Selvitys taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden poikkeamista
Vuosisadan lämpimin vuosi vaikutti energian myyntiin ja poistoajan pidentäminen 14 vuodesta 20 vuoteen vaikuttivat vuoden 2020 talouteen suuresti.
Toteumatietojen vaikutus vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaan
Poistoajan pidentämisen vaikutus tulee jatkumaan myös tulevina vuosina.

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA

SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN TULOSLASKELMA (Ulkoinen)

	1.1. - 31.12.2020		1.1. - 31.12.2019
Toimintatuotot			
Myyntituotot	22 462 425,37		21 215 233,93
Maksutuotot	8 426 228,45		8 792 562,72
Tuet ja avustukset	1 597 875,37		1 788 806,24
Vuokratuotot	2 876 024,23		3 041 150,21
Muut toimintatuotot	<u>1 031 827,34</u>	36 394 380,76	<u>619 808,31</u>
Valmistus omaan käyttöön		467 119,77	497 978,83
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-56 224 982,14		-56 184 349,98
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-13 058 677,64		-13 044 396,60
Muut henkilösivukulut	-2 195 839,15		-2 159 194,34
Palvelujen ostot	-75 449 683,86		-77 572 996,49
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 890 308,78		-8 404 733,66
Avustukset	-17 921 357,30		-17 290 521,96
Vuokrat	-3 344 424,27		-3 208 153,11
Muut toimintakulut	<u>-354 982,64</u>	-177 440 255,78	<u>-611 752,08</u>
Toimintakate	-140 578 755,25		-142 520 557,98
Verotulot		82 859 408,38	81 821 577,50
Valtionosuudet		72 629 989,00	62 751 333,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	500,22		455,35
Muut rahoitustuotot	527 722,10		542 391,06
Korkokulut	-343 892,39		-372 449,01
Muut rahoituskulut	<u>-2 330,93</u>	181 999,00	<u>-2 927,04</u>
Vuosikate	15 092 641,13		2 219 822,88
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 513 591,29	-10 733 591,29	-7 715 391,44
Arvonalentumiset	<u>-220 000,00</u>		
Satunnaiset erät			
Tilikauden tulos	4 359 049,84		-5 495 568,56
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-658 146,51		252 458,99
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	<u>887 951,92</u>		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>4 588 855,25</u>		<u>-5 243 109,57</u>

*) Suunnitelman mukaiset poistot sisältävät lisäpoistoja 2 607 518,87 € V. 2020

RAHOITUSLASKELMA

SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN

RAHOITUSLASKELMA

Ulkoinen

		2020		2019
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	15 092 641,13		2 219 822,88	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-615 826,52</u>	14 476 814,61	<u>-276 830,84</u>	1 942 992,04
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-11 491 766,83		-13 822 935,99	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	500 000,00			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>649 702,86</u>	-10 342 063,97	<u>704 640,30</u>	-13 118 295,69
Toiminnan ja investointien rahavirta		4 134 750,64		-11 175 303,65
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-6 550,00			
Antolainasaamisten vähennykset	<u>3 954,82</u>	-2 595,18	<u>3 954,82</u>	3 954,82
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 200 000,00		17 087 935,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	<u>-10 749 780,60</u>	450 219,40	<u>-8 907 872,95</u>	8 180 062,05
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	18 160,72		53 503,35	
Vaihto-omaisuuden muutos	-9 771,10		36 208,66	
Saamisten muutos	-1 017 068,65		788 202,59	
Korottomien velkojen muutos	<u>-1 028 810,10</u>	-2 037 489,13	<u>2 370 037,02</u>	3 247 951,62
Rahoituksen rahavirta		-1 589 864,91		11 431 968,49
Rahavarojen muutos		2 544 885,73		256 664,84
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	29 023 010,81		26 478 125,08	
Rahavarat 1.1	<u>26 478 125,08</u>	2 544 885,73	<u>26 221 460,24</u>	256 664,84

TASE

SASTAMALAN KAUPUNKI LIIKELAITOKSINEEN TASE (Ulkoinen)

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	418 310,09	554 884,09
	418 310,09	554 884,09
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	19 638 432,34	19 039 835,74
Rakennukset	58 404 396,70	51 100 115,66
Kiinteät rakenteet ja laitteet	49 220 803,95	47 500 900,38
Koneet ja kalusto	733 854,32	824 609,86
Muut aineelliset hyödykkeet	41 971,78	41 971,78
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	3 138 337,57	12 499 675,58
	131 177 796,66	131 007 109,00
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	29 754 071,11	29 563 885,57
Muut lainasaamiset	197 180,91	201 135,73
Muut saamiset	533 074,98	526 524,98
	30 484 327,00	30 291 546,28
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	26 772,71	26 772,71
Lahjoitusrahastojen varat	4 615 068,13	4 813 786,35
	4 641 840,84	4 840 559,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	236 668,91	226 897,81
	236 668,91	226 897,81
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	3 363,76	3 363,76
	3 363,76	3 363,76
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 019 729,93	4 151 946,90
Lainasaamsiet	15 133,17	6 702,40
Muut saamiset	1 916 699,42	1 319 484,83
Siirtosaamiset	1 825 401,46	1 281 761,20
	7 776 963,98	6 759 895,33
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	21 283,78	21 283,78
Sijoitukset rahamarkk.instrum.	10 091,28	10 091,28
	31 375,06	31 375,06
Rahat ja pankkisaamiset	28 991 635,75	26 446 750,02
VASTAAVAA YHTEENSÄ	203 762 282,05	200 162 380,41

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	73 549 997,43	73 549 997,43
Muut omat rahastot	1 690 774,27	1 690 774,27
Ed. tk:en yli/alijäämä	19 386 667,87	24 629 777,44
Tilikauden yli/alijäämä	4 588 855,25	-5 243 109,57
	<u>99 216 294,82</u>	<u>94 627 439,57</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET		
Poistoero	3 914 264,20	3 256 117,69
Vapaaehtoiset varaukset	623 212,61	1 511 164,53
	<u>4 537 476,81</u>	<u>4 767 282,22</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	78 260,54	85 517,80
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 618 658,71	4 817 867,00
Muut toimeksiantojen pääomat	312 284,71	286 376,66
	<u>5 009 203,96</u>	<u>5 189 761,46</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	50 904 883,00	50 680 755,60
Lainat julkisyhteisöiltä	509 350,00	696 550,00
Muut velat	1 773 065,77	1 838 938,77
	<u>53 187 298,77</u>	<u>53 216 244,37</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 415 872,60	10 002 580,60
Lainat julkisyhteisöiltä	187 200,00	187 200,00
Saadut ennakot	100 671,07	97 230,80
Ostovelat	11 323 848,88	9 905 485,54
Muut velat	7 344 673,31	10 571 586,83
Siirtovelat	12 439 741,83	11 597 569,02
	<u>41 812 007,69</u>	<u>42 361 652,79</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>203 762 282,05</u>	<u>200 162 380,41</u>

KONSERNITULOSLASKELMA

SASTAMALAN KAUPUNKI KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2020		1.1. - 31.12.2019	
Toimintatuotot		125 298 058,51		118 016 593,30
Toimintakulut		-271 024 074,10		-265 219 196,91
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		293 366,40		102 130,08
Toimintakate		-145 432 649,19		-147 100 473,53
Verotulot		82 688 416,46		81 651 142,85
Valtionosuudet		86 553 052,79		75 226 732,09
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	15 605,72		17 655,86	
Muut rahoitustuotot	548 205,45		565 454,57	
Korkokulut	-1 026 099,92		-905 188,17	
Muut rahoituskulut	-177 123,87	-639 412,62	-336 591,56	-658 669,30
Vuosikate		23 169 407,44		9 118 732,11
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 610 915,61		-12 723 614,99	
Omistuksen eliminointierot	-116 315,51	-16 727 231,12	-12 718,62	-12 736 333,61
Tilikauden tulos		6 442 176,32		-3 617 601,50
Tilinpäätössiirot		-20 433,24		365,43
Tilikauden verot		-504 993,94		-177 883,06
Laskennalliset verot		6 501,45		-23 689,13
Vähemmistöosuudet		-772 939,21		-213 113,96
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		5 150 311,37		-4 031 922,23

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

SASTAMALAN KAUPUNKI KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2020		1.1.-31.12.2019	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	23 169 407,44		9 118 732,10	
Tilikauden verot	-504 993,94		-177 883,06	
*) Tulorahoituksen korjauserät	-383 975,20	22 280 438,30	764 123,58	9 704 972,62
Investointien rahavirta				
Investointim enot	-19 730 724,82		-23 936 316,31	
Rahoitusosuudet investointim enoihin	526 279,28		29 364,11	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	172 338,68	-19 032 106,86	-1 024 818,59	-24 931 770,79
Toiminnan ja investointien rahavirta		3 248 331,44		-15 226 798,17
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-16 973,00		-31 892,09	
Antolainasaamisten vähennys	22 007,79	5 034,79	12 573,44	-19 318,65
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	19 804 660,00		23 997 645,91	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 799 960,04		-11 166 089,19	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 371 032,53	1 633 667,43	3 471 315,55	16 302 872,27
Oman pääom an muutokset		109 086,31		212 108,70
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutoks	-914,77		-105 768,25	
Vaihto-omaisuuden muutos	-80 685,78		-5 878,08	
Saamisten muutos	-4 338 114,61		3 285 637,52	
Korottomien velkojen muutos	3 594 828,62	-824 886,54	-45 620,15	3 128 371,04
Rahoituksen rahavirta		922 901,99		19 624 033,36
Rahavarojen muutos		4 171 233,43		4 397 235,19
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	45 321 523,42		41 150 290,01	
Rahavarat 1.1.	-41 150 290,01	4 171 233,41	-36 753 054,82	4 397 235,19

KONSERNITASE

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aiheettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	210 494,00	224 368,66
Muut pitkävaikutteiset menot	2 162 297,42	2 144 872,19
Ennakkomaksut	260 409,02	241 104,54
	<u>2 633 200,44</u>	<u>2 610 345,39</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	21 556 232,28	20 564 516,42
Rakennukset	123 599 665,60	104 711 187,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet	51 747 808,59	49 345 253,88
Koneet ja kalusto	6 447 885,01	5 242 628,10
Muut aineelliset hyödykkeet	3 488 413,58	3 091 241,81
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	4 945 030,66	26 442 230,68
	<u>211 785 035,72</u>	<u>209 397 057,95</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	4 219 704,62	3 661 438,79
Muut osakkeet ja osuudet	2 308 257,70	2 329 263,55
Muut lainasaamiset	158 656,90	179 251,96
Muut saamiset	326 989,74	313 497,03
	<u>7 013 608,96</u>	<u>6 483 451,33</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	512 721,33	451 449,07
Lahjoitusrahastojen varat	4 633 221,13	4 832 324,51
	<u>5 145 942,46</u>	<u>5 283 773,58</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 265 914,96	1 124 309,12
Keskeneräiset tuotteet	119 804,51	180 724,57
	<u>1 385 719,47</u>	<u>1 305 033,69</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	11 848,90	16 835,88
Laskennalliset verosaamiset	12 805,79	15 894,32
Muut saamiset	10 271,94	10 271,94
Siirtosaamiset	113 676,56	139 495,44
	<u>148 603,19</u>	<u>182 497,58</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	12 652 747,12	9 238 391,85
Lainasaamiset	19 144,45	7 998,87
Laskennalliset verosaamiset	95,06	93,79
Muut saamiset	2 802 995,48	2 656 069,12
Siirtosaamiset	2 833 411,78	2 036 918,52
	<u>18 308 393,89</u>	<u>13 939 472,15</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	21 283,78	21 283,78
Sijoitukset rahamarkk.instrum.	10 091,28	10 091,28
Joukkovelkakirjalainasaamiset	135 904,39	182 556,43
Muut arvopaperit	1 091 434,50	708 188,00
	<u>1 258 713,95</u>	<u>922 119,49</u>
Rahat ja pankkisaamiset	44 062 809,48	40 228 170,52
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>291 742 027,56</u>	<u>280 351 921,68</u>

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	73 549 997,43	73 549 997,43
Säätiöiden ja yhdistysten perusp.	16 931,10	16 931,11
Muut omat rahastot	1 866 262,89	1 774 268,75
Ed. tk:en yli/alijäämä	36 679 700,38	40 365 190,72
Tilikauden yli/alijäämä	5 150 311,37	-4 031 922,23
	<u>117 263 203,17</u>	<u>111 674 465,78</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	2 709 579,38	1 946 501,43
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	2 055 618,62	2 141 272,40
	<u>2 055 618,62</u>	<u>2 141 272,40</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	78 260,54	85 517,80
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 820 979,76	5 041 169,62
Muut toimeksiantojen pääomat	857 499,98	768 798,75
	<u>5 756 740,28</u>	<u>5 895 486,17</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	82 746 442,14	77 033 245,94
Lainat julkisyhteisöiltä	665 279,25	913 126,22
Lainat muilta luotonantajilta	13 781 110,27	14 391 705,09
<i>Pitkäaik. korollinen vieras pääoma</i>	<i>97 192 831,66</i>	<i>92 338 077,25</i>
Saadut ennakot	4 136,08	-1 007,76
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	4 163 385,44	4 279 804,90
Laskennalliset verovelat	298 315,08	291 998,23
<i>Pitkäaik. koroton vieras pääoma</i>	<i>4 465 836,60</i>	<i>4 570 795,37</i>
	<u>101 658 668,26</u>	<u>96 908 872,62</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 444 126,99	15 985 794,28
Lainat julkisyhteisöiltä	218 163,57	224 346,26
Lainat muilta luotonantajilta	794 854,09	518 543,19
<i>Lyhytaik. korollinen vieras pääoma</i>	<i>14 457 144,65</i>	<i>16 728 683,73</i>
Saadut ennakot	394 290,97	334 914,14
Ostovelat	16 375 714,17	14 280 740,09
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	6 532 566,84	7 270 065,15
Siirtovelat	24 348 386,14	22 985 728,44
Laskennalliset verovelat	190 115,08	185 191,73
<i>Lyhytaik. koroton vieras pääoma</i>	<i>47 841 073,20</i>	<i>45 056 639,55</i>
	<u>62 298 217,85</u>	<u>61 785 323,28</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>291 742 027,56</u>	<u>280 351 921,68</u>

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITE-TIEDOT

KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT TIEDOT

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjakson mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelma-poistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintameno.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno suuruusena.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Esittämistapaa koskevat tiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Koronaviruspandemian vaikutus näkyy voimakkaasti tilikauden 2020 talousluvuissa ja heikentää vertailtavuutta edellisiin tilikausiin. Koronavaikutukset näkyvät etenkin perusterveydenhuollon testaus -ja hoitokulujen kasvuna, mutta toisaalta ei-kiireellisen hoidon osittaisesta alasajosta johtuen erikoissairaanhoidon ostopalvelukustannusten vähenemisenä. Muilla vastuualueilla rajoitus- ja sulkutoimenpiteet vähensivät toimintakuluja, mutta myös toimintatuottoja. Toimintakulujen lisäystä puolestaan aiheutui mm. suojavälineiden hankinnasta ja työmarkkinatukimenojen kasvusta. Käyttötalouden nettomenot olivat 1,9 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuonna 2019. Sastamalan kaupungin koronatilanteesta aiheutuvat verotulomenetykset olivat noin 3 miljoonaa euroa, ja kaupungin valtionosuusjärjestelmän ja yhteisöveron jako-osuuden korotuksen kautta saamien koronatukien määrä oli 7,1 miljoonaa euroa ja näiden lisäksi verotulomenetysten kompensatio 0,4 miljoonaa euroa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus ja menetelmät

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty jäsenosuuden mukaisessa suhteessa rivi riviltä kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhtiöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki osakkuusyhtiöt.

Konsernirakenteen muutokset

Lepäävät tytäryhtiöt As Oy Juuselanrinne, Ar Oy Palvialanvatro sekä As Oy Valpurinkivi on lakkautettu eivätkä kuulu enää konsernikokonaisuuteen.

Asunto Oy Kiikan Keskiahovien omistusosuus on pudonnut alle 20 prosentin, joten se ei ole enää osakkuusyhtiö.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Kaupungin ja konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä sisäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisia sisäisiä katteita ei ole.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty sovelletulla hankintamenomenetelmällä. Osakkuusyhteisöt on yhdistetty sovelletulla pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Kiinteistöverot on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuus on erotettu konsernin yli- tai alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa oman pääoman erään edellisten tilikausien yli- tai alijäämää vastaan sekä tilikauden ero tilikauden yli/alijäämää vastaan. Osakkuusyritysten poistoja ei ole oikaistu, vaikka ne eivät tee suunnitelman mukaisia poistoja. Tietoja kunnan poistosuunnitelman mukaisista poistoista ei ole saatu.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli-ja alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Kuntayhtymien omistusosuuksien muutokset

Sastamalan koulutuskuntayhtymän omistusosuus suureni 0,97 %-yksikköä. Muiden kuntayhtymien omistusosuusprosentit eivät muuttuneet. Prosenttimuutoksen vaikutukset on kirjattu omistuksen eliminointitietoihin ja taseen omaan pääomaan.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni 2020	Konserni 2019	Kunta 2020	Kunta 2019
Konsernipalvelut	788 707,04	1 030 366,90	788 707,04	1 030 366,90
Maankäyttö ja rak.valvonta	405 132,88	386 255,68	405 132,88	386 255,68
Kaupungin yhteiset	4 058 350,74	3 898 579,32	459 612,06	252 688,05
Sosiaali- ja terveyspalvelut	97 826 629,62	88 932 550,81	17 377 151,07	15 908 842,60
Sivistystoimi/				
Lasten ja nuorten kasvatus ja ohjaus	4 879 266,68	5 082 515,87	2 874 505,72	3 205 476,57
Tekninen toimi, ei sisällä tilakeskusta	5 882 713,08	6 206 114,22	5 882 713,08	6 206 114,22
Tilakeskus	5 792 197,92	7 140 070,06	2 941 498,26	3 127 676,95
Vesilaitos, liikelaitos	5 665 060,65	5 340 140,44	5 665 060,65	5 340 140,44
Toimintatuotot yhteensä	125 298 058,61	118 016 593,30	36 394 380,76	35 457 561,41

Verotulojen erittely	2020	2019
Kunnan tulovero	72 377 695,64	71 197 743,73
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 088 198,21	4 745 470,17
Kiinteistövero	5 393 514,53	5 878 363,60
Verotulot yhteensä	82 859 408,38	81 821 577,50

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	2020	2019
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus	62 225 577	64 755 240
siitä: verotuloihin perustuva vo:n tasaus	16 978 431	16 467 741
siitä: harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-2 041 480	-2 003 907
Veromenetysten korvaus	12 445 892	
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korv. yhteensä	72 629 989	62 751 333

Palvelujen ostojen erittely	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	43 322 037	44 309 916
Muiden palvelujen ostot	32 127 647	33 263 080
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	75 449 684	77 572 996

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistosuunnitelmaa sovelletaan kaikkiin 1.1.2013 jälkeen valmistuneisiin kohteisiin.

Vanhojen, ennen vuotta 2013 valmistuneiden kohteiden osalta voidaan käyttää enintään Sastamalan vanhan poistosuunnitelman mukaisia poistoaikoja, mikäli se hyödykekohtaisesti on perusteltavissa.

Niissä hyödykeryhmissä, joissa poistosuunnitelmassa on määritelty poistoaikojen ala- ja yläraja, käytetään ensisijaisesti alarajoja. Kaupunginhallitus voi tämän suunnitelman mukaisten poistoaikarajojen puitteissa määritellä yksittäiselle hyödykkeelle alarajasta poikkeavan taloudellisen pitoajan. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenosta arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintamenot ovat alle 10.000 euroa on kirjattu pääsääntöisesti kuluksi.

Poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit on kaupunginvaltuusto vahvistanut 17.12.2012

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

KÄYTTÖOMAISUUSRYHMÄT

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Kehittämismenot (erityistapauksissa)	tasapoisto	3 v
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 v/erill. päätös
Liikearvo	tasapoisto	3 v
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	3 v
Osuudet yhteisöjen pysyviin vastaaviin hyödykkeisiin		
Muut	tasapoisto	3 v

AINEELLISET HYÖDYKKEET

MAA- JA VESIALUEET ei poistoaikaa

RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT

Hallinto- ja laitosrakennukset, puurakenteiset	tasapoisto	20-30 v
Hallinto- ja laitosrakennukset, kivirakenteiset	tasapoisto	30-40 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 v
Talousrakennukset	tasapoisto	10 v
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20 v
Asuinrakennukset	tasapoisto	30-40 v

KIIENTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Kadut, tiet, torit ja puistot	tasapoisto	15 v
Sillat, laiturit, uimalat	tasapoisto	10 v
Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	15 v
Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	30 v
Viemäriverkko	tasapoisto	30 v
Kaukolämpöverkko	tasapoisto	20 v
Ulkovalaistuslaitteet, sähköjohdot, muuntoas.	tasapoisto	15 v
Puhelinverkko, keskusaset ja alakeskukset		
Maakaasuverkko		
Muut putki- ja kaapeliverkot	tasapoisto	15 v
Vesi yms. laitosten laitteet	tasapoisto	10-15 v
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	tasapoisto	15 v
Liikenteen ohjauslaitteet	tasapoisto	10 v
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	10 v

KONEET JA KALUSTO

Rautaiset alukset	tasapoisto	15 v
Puiset alukset ja uivat työkoneet	tasapoisto	8 v
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	4 v
Autot	tasapoisto	4 v

Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	5-7 v
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10 v
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5 v
Sairaala- terveydenhuolto yms. laitteet	tasapoisto	5-8 v
Atk-laitteet	tasapoisto	3 v
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 v

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	ei poistoaikaa

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa
---------------------	----------------

PIENHANKINTARAJA 10 000 €

Perusparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenoon, ellei erilliseen poistosuunnitelman ole erityistä syytä. Perusparannusmeno poistetaan sen vaikutusaikana, joka on pääsääntöisesti sama kuin perusparannetun pysyvän vastaavan hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen pitoaika. Jos perusparannus lisää pysyvään vastaavaan hyödykkeeseen liittyvää tulonodotusta tai käyttömahdollisuuksia palvelutuotannossa pidentämällä olennaisesti sen jäljellä olevaa taloudellista pitoaikaa, muutetaan poistosuunnitelmaa vastaavasti.

Poistosuunnitelman muutoksesta tehdään päätös perusparannushankkeen hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä ja muutokset saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Muussa pitkävaikutteisessa menossa voidaan luonteensa mukaisesti tarvittaessa noudattaa myös edellä määriteltyä pidempää poistoaikaa. Tämä tulee kysymykseen esim. osallistuttaessa toisen yhteisön rakennusinvestointeihin. Muun pitkävaikutteisen menon poistoaika voi olla enintään 20 v. Poistosuunnitelman muutoksesta tehdään päätös ko.investointia koskevan päätöksen yhteydessä ja muutokset saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Ulkopuolisella rahoituksella toteutettavissa hankkeissa voidaan noudattaa rahoittajan ohjeiden mukaisia poistoja. Myös nämä poikkeamat saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Poistolaskennassa noudatetaan lisäksi kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista.

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	2 114 118,96	3 006 378,60		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-83 834,35	-892 259,64		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	2 030 284,61	2 114 118,96	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 1.1.	27 153,43	54 688,48		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-1 818,35	-27 535,05		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	25 335,08	27 153,43	0,00	0,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	459 612,06	252 688,05	459 612,06	252 688,05
Rakennusten myyntivoitot	156 214,46		156 214,46	
Muut myyntivoitot	20 853,52	160 338,07		29 458,29
Myyntivoitot yhteensä	636 680,04	413 026,12	615 826,52	282 146,34
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot				
Rakennusten myyntitappiot				
Muut myyntitappiot	0,00	5 338,61		5 315,50
Myyntitappiot yhteensä	0,00	5 338,61	0,00	5 315,50

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	Kunta	
	2020	2019
Osinkotuotot muista yhteisöistä	200 108,81	219 155,02
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Kokemäen ja Kiikoisten Ky Ilola	3 063,80	3 063,80
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri	287 780,84	287 780,84
Yhteensä	490 953,45	509 999,66

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Kaupunki liikelaitoksineen Käyttöomaisuus

Poistamaton hankintameno 1.1.
Tilikauden poisto
Poistamaton hankintameno 31.12.
Kirjanpitoarvo 31.12.

Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikut.menot	Yhteensä
	554 884,09	554 884,09
	136 574,00	136 574,00
	418 310,09	418 310,09
	418 310,09	418 310,09

Poistamaton hankintameno 1.1.
Lisäykset tilikauden aikana
Vähennykset tilikauden aikana
Siirrot erien välillä
Tilikauden poisto
Lisäpoistot
Poistamaton hankintameno 31.12.
Kirjanpitoarvo 31.12.

Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	Kiinteistöjen liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto
18 730 292,87	309 542,87	51 100 115,66	47 500 900,38	824 609,86
638 990,59	-1 251,61			167 393,52
39 142,38		12 385 067,54	6 735 568,36	22 416,94
		3 342 195,76	4 161 437,29	265 865,37
		1 738 590,74	854 227,50	14 700,63
19 330 141,08	308 291,26	58 404 396,70	49 220 803,95	733 854,32
19 330 141,08	308 291,26	58 404 396,70	49 220 803,95	733 854,32

Poistamaton hankintameno 1.1.
Lisäykset tilikauden aikana
Rahoitusosuudet tilikaudella
Vähennykset tilikauden aikana
Siirrot erien välillä
Tilikauden poisto
Lisäpoistot
Poistamaton hankintameno 31.12.
Kirjanpitoarvo 31.12.

Aineelliset hyödykkeet		
Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaks. ja keskener. hank.	Yhteensä
41 971,78	12 499 675,58	131 007 109,00
	10 275 448,33	11 080 580,83
	500 000,00	500 000,00
	-6 266,50	32 875,88
	-19 143 052,84	0,00
		7 769 498,42
		2 607 518,87
41 971,78	3 138 337,57	131 177 796,66
41 971,78	3 138 337,57	131 177 796,66

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Poistamaton hankintameno 1.1.
Lisäykset tilikauden aikana
Vähennykset
Siirrot erien välillä
Arvon alentuminen
Hankintameno 31.12.
Kirjanpitoarvo 31.12.

Osakkeet ja osuudet					
Tytäryhteisö-osakk. ja os.	Kuntayhtymä osuudet	Osakkuusyhteisö osakk. ja os	Yhteisyhteisö-osakk. ja os.	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
3 217 884,67	21 959 544,63	3 185 079,02	147 603,59	1 053 773,66	29 563 885,57
	400 000,00	5 375,04		5 810,96	411 186,00
		1 000,46			1 000,46
					0,00
	220 000,00				220 000,00
3 217 884,67	22 139 544,63	3 189 453,60	147 603,59	1 059 584,62	29 754 071,11
3 217 884,67	22 139 544,63	3 189 453,60	147 603,59	1 059 584,62	29 754 071,11

Poistamaton hankintameno 1.1.
Vähennykset
Hankintameno 31.12.
Kirjanpitoarvo 31.12.

Muut lainasaamiset			
Muut lainasaam.	Pääomalaina saamiset	Muut lainasaam. muilta	Yhteensä
99 451,34	25 000,00	76 684,39	201 135,73
1 412,77	2 500,00	42,05	3 954,82
98 038,57	22 500,00	76 642,34	197 180,91
98 038,57	22 500,00	76 642,34	197 180,91

Poistamaton hankintameno 1.1.
Lisäykset tilikauden aikana
Hankintameno 31.12.
Kirjanpitoarvo 31.12.

Muut saamiset		
Liittymismaksu saamiset	Liittymismaksu saamiset muilta	Yhteensä
409 804,98	116 720,00	526 524,98
6 550,00		6 550,00
416 354,98	116 720,00	533 074,98
416 354,98	116 720,00	533 074,98

Omistukset muissa yhteisöissä

SASTAMALAN KONSERNI		Kaupungin omistus osuus -%	Tyttärien omistus osuus	omistus- osuus -%	Kuntakonsernin osuus (1000 €)			
	Kotipaikka				omasta pääomasta	Vieras pääoma	vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/tappiosta
(-1000€)								
Tytäryhteisöt								
Kiinteistö Oy Kapalonrinne	Sastamala	92,90 %	0,00 %	92,90 %	32	230 937	231	0
Mouhijärven Asunnot Oy	Sastamala	100,00 %	0,00 %	100,00 %	13	154 035	154	0
Asunto Oy Hämeenranta	Sastamala	100,00 %	0,00 %	100,00 %	14	301 811	302	0
Sastamalan Tukipalvelu Oy	Sastamala	83,46 %	2,57 %	86,03 %	294	237 672	238	37
Sastamalan Vuokratalot Oy	Sastamala	100,00 %	0,00 %	100,00 %	1 819	6 633 815	6 634	0
Sastamalan Lämpö Oy	Sastamala	80,00 %	0,00 %	80,00 %	2 209	3 694 510	3 695	134
Sastamalan Ruoka- ja Puhtauspalvelu Oy	Sastamala	95,00 %	0,38 %	95,38 %	712	1 623 750	1 624	-320
Kiinteistö Oy Hopunkallio	Sastamala	100,00 %	0,00 %	100,00 %	671	7 312 509	7 313	208
0								
Kuntayhtymät								
Pirkanmaan liitto	Tampere	5,22 %	0,00 %	5,22 %	91	1 343 752	70	16
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri	Tampere	7,60 %	0,00 %	7,60 %	14 317	654 656 037	49 784	-1 137
SASKY koulutuskuntayhtymä	Sastamala	36,38 %	0,00 %	36,38 %	18 129	8 956 799	3 258	1 662
Kokemäen ja Kiikoisten ky Ilola	Kokemäki	50,00 %	0,00 %	50,00 %	341	743	0	12
Osakkuusyhteisöt								
Hämeenkyrön Vesi Oy	Hämeenkyrö	50,00 %	0,00 %	50,00 %	152	469 591	235	-13
Asunto Oy Mouhijärven Koivukuja	Sastamala	21,70 %	0,00 %	21,70 %	46	11 330	2	0
Asunto Oy Äetsän Ulpu	Sastamala	24,62 %	0,00 %	24,62 %	110	29 662	7	0
Kiinteistö Oy Kiikan Hallitalo	Sastamala	35,06 %	0,00 %	35,06 %	102	35 969	13	-2
Huittisten Puhdistamo Oy	Huittinen	47,00 %	0,00 %	47,00 %	1 647	24 241 851	11 394	92
Asunto Oy Tanhuankoti	Sastamala	32,88 %	0,00 %	32,88 %	55	19 162	6	0
Asunto Oy Kiikoisten Kiuruntupa	Sastamala	21,40 %	0,00 %	21,40 %	75	2 408	1	1
Kiinteistö Oy Vammalan Virastotalo	Sastamala	21,17 %	0,00 %	21,17 %	897	13 424	3	1
				Yhteensä	41 726	709 969 767	84 964	691

Saamisten erittely	Kunta		Kunta	
	2020		2019	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		9 495,62		81 944,91
Lainasaamiset		1 412,77		
Muut saamiset		220 102,85		260,80
Siirtosaamiset				3 702,11
Yhteensä	0,00	231 011,24	0,00	85 907,82
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa Sastamala on jäsenenä				
Myyntisaamiset		32 469,85		38 445,22
Lainasaamiset				
Muut saamiset		4 491,60		3 032,30
Siirtosaamiset		287 780,84		287 780,84
Yhteensä	0,00	324 742,29	0,00	329 258,36
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus-yhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		5 879,97		5 919,00
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	5 879,97	0,00	5 919,00
Saamiset yhteensä	0,00	561 633,50	0,00	421 085,18

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Muut siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	287 780,84	287 780,84	287 780,84	287 780,84
Ely-keskus, hanketuki	213 909,84	36 641,26	143 778,90	36 641,26
Hvitys laskuja	397 159,33	13 353,24	397 159,33	13 353,24
Kelan korvaus työterveyshuollosta	651 056,66	389 327,53	424 303,00	351 616,84
Muilta	889 972,69	641 432,35	221 245,12	170 338,46
Postimaksut	5 016,19	5 278,15	5 016,19	5 278,15
Kelan korvauksia	42 782,44	253 517,54	38 924,02	43 350,04
Tuet valtiolta		203 797,71		198 201,31
Muut ennakkomenot	76 983,08	47 385,96	76 983,08	47 385,96
Vakuutuskorvauksia	117 023,31	28 584,09	111 177,76	22 521,18
Koulutuskorvauksia	151 727,40	60 565,45	119 033,22	36 039,52
Valtiokonttorin korvaus		69 254,40		69 254,40
Yhteensä	2 833 411,78	2 036 918,52	1 825 401,46	1 281 761,20

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma	73 549 997,43	73 549 997,43	73 549 997,43	73 549 997,43
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	16 931,10	16 931,11		
Muut omat rahastot 1.1.	1 774 268,75	1 782 280,06	1 690 774,27	1 690 774,27
Vähennykset / Lisäys	91 994,14	-8 011,31		
Muut omat rahastot 31.12.	1 866 262,89	1 774 268,75	1 690 774,27	1 690 774,27
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	36 679 700,38	40 508 443,86	19 386 667,87	24 629 777,44
Alijäämän kattaminen				
Ed.vuoden korjaukset		-143 253,14		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	36 679 700,38	40 365 190,72	19 386 667,87	24 629 777,44
Tilikauden yli/alijäämä	5 150 311,37	-4 031 922,23	4 588 855,25	-5 243 109,57
Oma pääoma yhteensä	117 263 203,17	111 674 465,78	99 216 294,82	94 627 439,57

Poistoero	Kunta	
	2020	2019
Investointivarauxiin liittyvä poistoero	3 914 169,89	3 256 117,69
Poistoero yhteensä	3 914 169,89	3 256 117,69

Lainat jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset velat				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			19 449 102,20	18 932 047,40
Lainat julkisyhteisöiltä ja muilta			0,00	100 000,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä			19 449 102,20	19 032 047,40

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Pakolliset varaukset 1.1.	2 141 272,39	3 061 067,08		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-85 652,70	-919 794,69		
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	2 055 619,69	2 141 272,39	0,00	0,00

Vieras pääoma	2020		2019	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		1 159 576,00		1 155 775,51
Muut velat		2 549 057,44		5 758 728,70
Siirtovelat				
Yhteensä		3 708 633,44		6 914 504,21
Velat kuntayhtymille, joissa Sastamala on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		3 330 733,16		2 096 950,19
Muut velat		-19 610,94		
Siirtovelat				
Yhteensä		3 311 122,22		2 096 950,19
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		361 987,40		431 595,40
Muut velat		3 413 888,61		3 520 613,00
Siirtovelat				
Yhteensä		3 775 876,01		3 952 208,40
Vieras pääoma yhteensä		10 795 631,67		12 963 662,80

Pitkäaikaiset muut velat	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut velat				
Muut velat valtiolle	51 142,00	117 735,00	51 142,00	117 735,00
Liittymismaksut	3 853 910,27	3 845 110,27	1 721 203,77	1 721 203,77
Muut velat yhteensä	3 905 052,27	3 962 845,27	1 772 345,77	1 838 938,77

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Valtionosuusennakot	1 596 657,88	831 710,37	1 037 546,69	439 858,92
Korkojaksotukset	183 759,50	140 717,94	53 754,36	63 211,77
Palkkojen ja henk.sivukulujen jaksotukset	17 154 044,09	16 916 394,72	9 605 998,97	9 359 637,16
Vakuutusmaksujen loppuerät				
Taloudellisen tuen maksu	22 518,03	24 799,71	20 230,30	22 867,94
Eläkevakuutusmaksujen tilitykset	1 445 530,81	1 324 826,85	1 288 620,49	1 181 707,48
Mela tilityksen palautus				
Verotilitys				
Palautukset yhteistyösopimukset	55 153,18	39 811,02		39 811,02
Työttömyysvak. maksu	60 626,01	490 474,73	6 903,08	490 474,73
Muille	3 793 506,24	3 216 993,10	426 687,94	
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	24 311 795,74	22 985 728,44	12 439 741,83	11 597 569,02

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Toimitilojen vuokravastuut	9 156 597,86	12 659 826,33	7 949 345,54	5 908 150,14
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	12 097 292,52	3 283 607,76	1 877 837,87	1 160 690,32
Maa-alueiden vuokravastuut				
Muut vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	21 253 890,38	15 943 434,09	9 827 183,41	7 068 840,46
siitä seuraavalla tilikaudella				
maksettava osuus	3 955 453,34	3 694 430,10	1 401 457,20	1 006 913,91
siitä sopimuksiin sisältyvät				
lunastusvelvoitteet				
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon muk. vastuuta				

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta ja muut kunnan antamat vastuusitoumukset				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			22 624 280,00	24 643 337,06
Jäljellä oleva pääoma			13 305 761,89	17 031 380,10
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	21 262 585,83	21 379 252,83	21 261 201,50	21 377 868,50
Jäljellä oleva pääoma	16 331 871,43	17 427 046,09	16 331 764,59	17 425 661,76
Muut vastuusitoumukset	2 936,40	3 003,20		
josta				
Sastamalan koulutusky				
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri	2 936,40	3 003,20		
Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			161 942 610	148 406 282
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.				
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			100 905	97 641

Muut taloudelliset vastuut	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Sopimusvastuut	1 111 845,59	1 482 132,01		327 360,00
Joutsenten reitin kuntaosuus 2021-2027	665 000,00	100 000,00	665 000,00	100 000,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	228 540,00	244 391,72		
Valtionosuuksien palautusvastuu	2 851 697,00	2 301 697,00	2 851 697,00	2 301 697,00
Investointiavustuksen palautusvastuu				
Muut taloudelliset vastuut	4 857 082,59	4 128 220,73	3 516 697,00	2 729 057,00
Koronvaihtosopimus 1				
- Sastamalan vuokratalot Oy				
Suojataan 30 % lainasalkusta ja maksetaan kiinteää korkoa.				
Sopimus erääntyy 29.6.2021				
Kohde-etuuden arvo	1 289 995,00	1 425 785,00		
Käypä arvo	-33 092,78	-80 133,04		
Koronvaihtosopimus 2				
- Pirkanmaan sairaanhoitopiiri				
Nimellisarvo yhteensä	12 499 881,99	8 715 066,11		
Käypä arvo yhteensä	-968 615,53	-676 724,12		
Maankäyttösopimukset/Kaavoituskohde	Vastuu			
Maankäyttösopimus/Prisman alue	Asemakaavan laatiminen, luovutettavan tontin kuntoon saattaminen (mm. rakennusten purku, vesi-, viemäri- ja kaukolämpöjohtojen siirto ja Vammalantien jatkeen rakentaminen)			

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJIA JA INTRESSITAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2020		2019	
	Vakituiset	Määräaikaiset	Vakituiset	Määräaikaiset
Konsernihallinto	47	14	43	19
Sivistystoimi	449	154	467	154
Tekninen toimi	146	47	157	29
Sosiaali- ja terveyspalvelut	563	171	546	156
Vesi-liikelaitos	13		13	1
Yhteensä kaikki	1218	386	1226	359

Henkilöstökulut	2020	2019
Kaupunki ja liikelaitos yhteensä		
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	71 479 498,93	71 387 940,92
Investointimenoksi kirjatut palkkausmenot	307 085,67	283 587,84

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetut luottamushenkilömaksut	2020	2019
Kansallinen Kokoomus	2 795	3 226
Suomen Kristillisdemokraatit	805	940
Suomen Keskusta	3 740	4 227
Suomen Sosialidemokraattinen puolue	8 654	9 945
Vihreä Liitto	941	1 074
Perussuomalaiset	312	619
Vasemmistoliitto	1 349	1 906
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	18 596	21 937

Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastajien palkkiot	2020	2019
Tilintarkastuspalkkiot	14 007,93	16 911,10
Tilintarkastajien lausunnot	339,25	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 537,00	3 523,70
Muut palkkiot	0,00	0,00
Tilintark. Muut kulut	612,35	1 842,40
Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	17 496,53	22 277,20

Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet		
Sastamalan kaupungilla oli 31.12.2020 lainasaatavia tytäryhtiöiltään yhteensä 98 038,57 euroa ja osakkuusyrityiltä 22 500,00 euroa. Kaupungin takaamien tytäryhtiöiden lainojen pääoma oli 13 648 151,00 euroa ja osakkuusyrityiden lainojen pääoma 13 651 893,23 euroa. Kaupunki myönsi vuonna 2020 omavelkaisen takauksen Sastamalan Vuokratalot Oy:n 3 miljoonan euron lainalle. Takaukselle on saatu vastavakuus. Tytär- ja osakkuusyrityiden kanssa vuonna 2020 toteutuneet liiketoimet perustuvat palvelusopimuksiin, vuokrasopimuksiin tai muihin sopimuksiin, jotka on tehty tavanomaisin ehdoin. Kaupunginjohtajan kanssa on tehty johtajasopimus, joka ei poikkea tavanomaisesta. Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia vuonna 2020.		

ERIYTETTYT TILINPÄÄTÖKSET

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS

Marttilan vesitorni. Kuva: Petri Jääskeläinen

Tilinpäätös
1.1.–31.12.2020

SISÄLLYS

1 HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	3
2 OLENNAISET TAPAHTUMAT LIIKELAITOKSEN TOIMINNASSA JA TALOUESSA	3
3 HENKILÖSTÖ	5
4 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	5
5 VALTUUSTON LIIKELAITOKSELLE ASETTAMIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	6
5.1 Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen ..	6
5.2 Valtuuston asettamat taloudelliset tavoitteet ja niiden toteutuminen	7
6 TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	8
7 RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	9
8 TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	11
9 KOKONAISTULOT JA – MENOT	12
10 TALOUSARVION TOTEUTUMAVERTAILU	13
10.1 Sitovien erien toteutuminen osaprosesseittain	13
10.2 Tuloslaskelmaosan toteutumavertailu	14
10.3 Investointiosan toteutuminen	15
10.4 Rahoitusosan toteutuminen	16
11 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	17
12 HULEVEDEN VIEMÄRÖINNIN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	20
13 LIITETIEDOT	22
13.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	22
13.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	23
13.3 Tasetta koskevat liitetiedot	24
13.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot	27
14 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	29
LIITTEET	

1 HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Sastamalan Vesi liikelaitos on toiminut kuntalain 9 luvun mukaisena liikelaitoksena 1.1.2009 alkaen. Kaupungin organisaatiossa liikelaitos sijoittuu teknisen toimialan alaisuuteen.

Sastamalan Vesi liikelaitoksen tehtävistä määrätään Sastamalan kaupungin hallintosäännössä. Sastamalan Vesi liikelaitoksen johtokunnan tehtävänä on vastata kaupungin vesihuollosta. Vesihuollon perustehtävä on vesi- ja viemärlaitoksen suunnittelu ja rakentaminen sekä järjestelmien käyttö ja ylläpito toiminta-alueella. Liikelaitos tuottaa laadukasta talousvettä ja huolehtii jäteveden vastaanotosta ja käsittelystä.

Liikelaitoksella on johtokunta, johon kaupunginvaltuusto on valinnut seuraavat henkilöt:

puheenjohtaja Marko Suoniemi, varalla Timo Kiri

varapuheenjohtaja Kai Kaarlampi, varalla Petri Nalli

Salme Kuukka, varalla Leila Rantala

Hannu Pohjanen, varalla Teija Saarimaa

Satu Reunanen, varalla Merja Helander

kaupunginhallituksen edustaja Leena Saarela, varalla Reino Sivonen

nuorisovaltuuston edustaja Jarkko Metsälä, varalla Veeti Pyhältö

Liikelaitoksen johtajana vuonna 2020 toimi Kimmo Toukonieni.

2 OLENNAISET TAPAHTUMAT LIIKELAITOKSEN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Vesilaitos

Kaupungilla on 6 vedenottamoa (Vammala 1, Äetsä 3, Mouhijärvi 1, Kiikoinen 1). Vettä ostetaan lisäksi Hämeenkyrön Vesi Oy:ltä, Hämeenkyrön kunnalta, Ikaalisten Vesi Oy:ltä, Kyröskosken Vesihuolto Oy:ltä, Huittisten kaupungilta ja

Kankaanpään kaupungilta sekä Kokemäen Vesihuolto Oy:ltä. Veden ostovoonna 2020 oli yhteensä 685 424 m³. Veden myynti oli 1 033 754 m³. Uusia liittymiä oli vuoden aikana 21 kpl.

Veden käyttömaksun verollinen hinta oli 2,31 €/m³.

Liittymismaksut ovat siirtokelpoisia ja arvonalisäverollisia ja ne on jaettu viiteen maksuluokkaan.

Vuoden aikana vesijohtoverkostoa rakennettiin 1 019 metriä ja saneerattiin 1 417 metriä.

Viemärilaitos

Kiikoisten ja Mouhijärven jätevedenpuhdistamot suljettiin 2018 ja Sastamalan jätevedet on johdettu kokonaisuudessaan Huittisten Puhdistamo Oy:n keskuspuhdistamolle käsiteltäväksi.

Vammalan keskusjätevedenpuhdistamo saneerattiin 2019 esikäsitteilylaitokseksi ja tasaus-/varoaltille rakennettiin uusi halli.

Jätevettä vastaanotettiin 2 207 210 m³ ja laskutettiin 976 891 m³. Uusia liittymiä oli 19 kpl.

Jäteveden verollinen käyttömaksu oli 3,17 €/m³. Perus- ja liittymismaksut peritään samoin perustein kuin vesilaitoksella.

Vuoden aikana viemäriverkostoa rakennettiin 663 metriä ja saneerattiin 1490 metriä.

Vuoden aikana sadevesiviemäriverkostoa rakennettiin 939 metriä ja saneerattiin 1123 metriä.

Sastamalan Veden vuoden 2020 rakentamisohjelman suurimmat investoinnit olivat Marttilan vesitornin julkisivu- ja kattosaneeraus ja Stormin-Kärppälän

alueen verkoston kapasiteetin parantamishanke. Lakkautetun Vammalan keskujätevedenpuhdistamon käyttöön jäävän esikäsittelyn saneeraus ja lietteen vastaanottoaseman rakentaminen saatettiin loppuun vuonna 2020. Uudisrakennuskohteista mm. Maisemakylä rakentamista jatkettiin. Verkostosaneerauskohteista suurimmat olivat Moisionkatu ja Uotinkatu.

Verkostorakentaminen on esitetty erillisellä liitteellä

3 HENKILÖSTÖ

Henkilöstön määrä 31.12.2020 oli 13 vakinaista työntekijää. Lisäksi heinäkuun alusta on ollut palkattuna 1 määräaikainen viransijainen. Kesätöissä oli 1 nuori.

4 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kuntalain 67 §: n mukaan johtokunnan tehtävänä on laatia liikelaitoksen tilinpäätös.

Tilikauden alijäämäksi ennen varauksia muodostui 373 770,13 euroa. Poistoerokirjauksen jälkeen tulos on 277 736,78 euroa alijäämäinen. Talousarviossa alijäämäksi arvioitiin 184 600 euroa.

Sastamalan Vesi liikelaitoksen tilikauden tulos on 373 770,13 euroa alijäämäinen.

Veden johtokunta esittää kaupunginhallitukselle tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan Huittisten Puhdistamo Oy:n linjarakennuksen yhteydessä tehtäviä vanhojen puhdistamoiden muutostöiden rahoittamiseen tehtyä investointivarausta 161 164,53 euroa ja tehdään samansuuruinen poistoeron lisäys.

2. Kirjataan poistoeron vähennystä liikelaitokselle poistosuunnitelman mukaisesti 96 033,35 euroa.
3. Johtokunta esittää, että tilikauden alijäämä 277 736,78 euroa kirjataan taseessa oman pääoman 'Tilikauden ylijäämä/alijäämä' – tilille.

Kirjauksen jälkeen taseen ylijäämä on 805 967,18 euroa.

5 VALTUUSTON LIIKELAITOKSELLE ASETTAMIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Sastamalan Vesi liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen talousarviosta valtuuston asettamien kehystavoitteiden mukaisesti. Valtuusto on asettanut liikelaitokselle sitovia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.

5.1. Valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Strateginen valinta	Liikelaitoksen kaupunkistrategiasta johdettu tavoite	Sitova tavoitetaso	Mittari	Toteuma 31.12.	Tila
Veto- ja pitovoiman vahvistaminen	Tukea uudisrakentamisella uusien rakennuskelpoisten tonttien saamista myyntiin	Vesihuollon rakentaminen käyttöön tuleville uusille tonteille määrärahojen puitteissa ja tarpeen varmistuttua	Tarpeen kattaminen	Maisemakyläen 1. vaihe on valmistunut.	Toteutunut ✓
Tasapainoinen talous	Vuotovesien määrän vähentäminen	Vuotovesimäärän pitkän ajan keskiarvon aleneminen	Vuotovesien pitkän ajan keskiarvo	Kolmen vuoden keskiarvo on pienentynyt.	Toteutunut ✓

Valtuuston liikelaitokselle asettamat sitovat tavoitteet toteutuivat.

5.2. Valtuuston asettamat taloudelliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Valtuustotason sitovat taloudelliset tavoitteet			Toteuma 31.12.
Tulostavoite	-280 000 €		-373 770 €
Korvaus peruspääomasta	132 600 €		132 600 €
Toiminta-avustus liikelaitokselle	0 €		0 €
Kunnan pääomasijoitus liikelaitokseen	0 €		0 €
Liikelaitoksen pääoman palautus kunnalle	0 €		0 €
Ulkoisen lainanoton enimmäismäärä	2 900 000 €		1 200 000 €
Kokonaisinvestointien nettomäärä	2 605 000 € (kvalt 16.11.2020 § 57)		2 425 663 €
Vuonna 2020 toteutettavat yli 500 000 euron hankkeet	Kustannukset TA2020	Kokonais-kustannusarvio	Toteuma 31.12.
Stormin-Kärppälän alueen vesihuollon kehittäminen	200 000 €	600 000 €	260 387 €
Marttilan vesitorni	985 000 €	1 030 000 €	989 783 €
Sykkeen alue	92 000 €	640 000 €	77 949 €

Valtuuston liikelaitokselle asettamat taloudelliset tavoitteet toteutuivat pääosin. Talousarvion mukaista tulostavoitetta ei saavutettu vaan se toteutui n. 94 000 euroa talousarviota alhaisempana. Peruspääoman tuottotavoite saavutettiin. Kokonaisinvestointien nettomäärä alitti budjetin n. 179 000 eurolla. Liikelaitos otti lainaa 1 200 000 euroa.

6 TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
Liikevaihto	5 876	5 569
Valmistus omaan käyttöön	150	174
Liiketoiminnan muut tuotot	13	8
Liiketoiminnan muut kulut	-4 662	-4 511
Poistot ja arvonalentumiset	-1 573	-1 643
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-197	-403
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	5	5
Korkokulut ulkopuolisille	-49	-49
Korvaus peruspääomasta	-133	-133
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-374	-579
Poistoeron lisäys	-65	121
Varausten vähennys	161	0
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-278	-458

Tunnusluvut:	2020	2019
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0,71	-1,47
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-1,36	-2,17
Voitto, %	-6,36	-10,40

Tuotot

Sastamalan Veden liikevaihto muodostuu pääosin vesi- ja jätevesimaksuista ja vesihuollon liittymismaksuista. Vesihuollon liittymismaksuja toteutui vuonna 2020 n. 75 000 euroa.

Kulut

Liiketoiminnan kulut pitävät sisällään materiaalit ja palvelut, henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut. Liiketoiminnan kuluista noin 15 % muodostuu henkilöstökuluista. Hieman alle viidennes liiketoiminnan kuluista muodostuu aineista, tarvikkeista ja tavaroista, joista suurimpia kulueriä ovat vesi ja sähkö. Palvelujen ostot muodostavat liiketoiminnan kuluista suurimman osuuden, n. 64 %. Suurimman kuluerän palvelujen ostoissa muodostavat jätevesimaksut, jotka ovat yhteensä n. 2,35 miljoonaa euroa.

Vastuualueen toiminnan volyymia, muutosta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (ei-sitova)

Mittari	TP2018	TP2019	TA2020	Toteuma 2020
Vesiasiakkaita (liittymiä)	21 220 (6 202)	21 240 (6 241)	21 290 (6 250)	20 200 (6 018)
Laskutettu vesi m3	1 039 824	1 027 770	1 042 000	1 033 754
Jätevesiasiakkaita (liittymiä)	18 420 (4 952)	18 440 (4 993)	18 480 (5 000)	17 890 (5 041)
Laskutettu jätevesi m3	944 392	924 889	947 000	976 891

Tarkempi tunnuslukutaulukko on liitteenä.

7. RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Rahoituslaskelma 1000 €

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Liikeliikettä	-197	-403
Poistot ja arvonalentumiset	1 573	1 643
Rahoitustuotot ja -kulut	-177	-176
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 426	-2 183
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 227	-1 120
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	1 200	2 350
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-296	-296
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-1 112	-970
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos muilta	195	-35
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 018	-1 346
Korottomien velkojen muutos muilta	-804	601
Rahoituksen rahavirta	202	305
Rahavarojen muutos	-1 025	-815
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 465	2 491
Rahavarat 1.1.	-2 491	-3 306
	-1 025	-815

Tunnusluvut:	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-3 887	-2 027
Investointien tulorahoitus, %	49,42	48,71
Pääomamenojen tulorahoitus, %	31,27	30,84
Kassavarat 31.12. 1000 €	1 465	2 491

Rahoituslaskelman analysointi

Nettoinvestoinnit olivat yhteensä 2 425 663 euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 1 226 801 euroa alijäämäinen. Investointien rahoittamiseen otettiin lainaa 1 200 000 euroa.

Rahoituslaskelman mukainen rahavarojen muutos oli -1 025 180 euroa.

Investointien tulorahoitusprosentti ilmaisee, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on pystytty rahoittamaan tulorahoituksella.

8. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

Tase 1000 €

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA	15 260	15 538
Aineettomat hyödykkeet	42	56	Peruspääoma	14 454	14 454
Muut pitkävaikutteiset menot	42	56	Ed. tk:en yli/alijäämä	1 084	1 542
			Tilikauden yli/alijäämä	-278	-458
Aineelliset hyödykkeet	27 194	26 327	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Maa- ja vesialueet	208	203	VARAUKSET	1 954	2 050
Rakennukset	3 438	1 349	Poistoero	1 954	1 889
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 252	22 793	Vapaaehtoiset varaukset	0	161
Ennakkomaksut ja kesk. er. hank.	297	1 983			
Sijoitukset	1 995	1 995	VIERAS PÄÄOMA		
Osakkeet ja osuudet	1 880	1 880	Pitkäaikainen	9 851	10 178
Muut saamiset	115	115	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 951	5 933
			Lainat kunnalta	1 951	2 247
Saamiset			Lainat julkisyhteisöiltä	250	300
Lyhytaikaiset saamiset	2 103	2 299	Liittymismaksut ja muut velat	1 700	1 699
Myyntisaamiset	2 099	2 230			
Muut saamiset	1	62	Lyhytaikainen	5 735	5 402
Siirtosaamiset	3	6	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 122	1 002
			Lainat kunnalta	296	296
			Lainat julkisyhteisöiltä	50	50
Rahat ja pankkisaamiset	1 465	2 491	Ostovelat	636	1 428
			Muut velat	3 485	2 467
			Siirtovelat	146	158
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 800	33 168	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 800	33 168

Taseen tunnusluvut:	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	52,48	53,03
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	264,69	279,37
Kertynyt ylijäämä 1000 €	806	1 084
Lainakanta 31.12. 1000 €	9 620	9 827
Quick ratio	0,62	0,89
Current ratio	0,97	1,26

Taseen analysointi

Sastamalan Veden taseen loppusumma 31.12.2020 on 32,8 milj. euroa. Taseen vastaavissa suurin erä on aineelliset hyödykkeet 27,2 milj. euroa, mikä on n. 83 % taseen loppusummasta.

Taseen vastattavaa –puolelta löytyy oma pääoma n. 15,3 milj. euroa, joka on n. 47 % taseen loppusummasta. Taseen oma pääoma sisältää ylijäämää n. 806 000 euroa. Vieraan pääoman määrä vuoden lopussa oli 15,6 milj. euroa.

Omavaraisuusaste -suhdeluku kertoo yrityksen omien varojen osuuden kaikista yrityksen käytössä olevista pääomista. Korkea omavaraisuusaste on rikkaan yrityksen tunnusmerkki. Sastamalan Veden omavaraisuusaste on 52,48 %, joka on omavaraisuusasteen ohjearvojen mukaan hyvä.

Suhteellinen velkaantuneisuus puolestaan mittaa yrityksen velkojen suhdetta toiminnan laajuuteen. Tunnusluvussa yrityksen kokonaisvelat suhteutetaan liikevaihtoon. Korkea suhteellinen velkaantuneisuus edellyttää yritykseltä hyvää ja vakaata käyttökatetta, jotta lainojen hoidosta selvitään kunnialla. Suhteellisella velkaantuneisuudella ei ole selkeitä ohjearvoja ja sitä voidaan vertailla vain saman toimialan yritysten kesken.

Quick ratio mittaa yrityksen maksuvalmiutta. Quick ration tavoitteelluksi alarajaksi asetetaan usein 1, jolloin yrityksen rahoitusomaisuus kattaa täysin lyhytaikaisten velkojen määrän. Sastamalan Veden quick ratio-luku on 0,62, joka on tunnusluvun viitteellisten ohjearvojen mukaan tyydyttävä.

9 KOKONAISTULOT JA – MENOT

TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Liikevaihto	5 875 646,77	Toimintakulut	4 662 228,94
Liiketoiminnan muut tuotot	12 743,06	- Valmistus omaan käyttöön	-149 591,07
Korkotuotot	72,00	Korkokulut	49 486,15
Muut rahoitustuotot	5 125,64	Korvaus peruspääomasta	132 600,00
Tulorahoituksen korjauserät		Muut rahoituskulut	0,73
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		Investoinnit	
Investoinnit		Investointimenot	2 425 663,23
Rahoitusosuudet investointimenoihin		Rahoitustoiminta	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	295 750,00
Rahoitustoiminta		Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	1 112 002,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 200 000,00		
Kokonaistulot yhteensä	7 093 587,47		8 528 139,98
Kokonaistulot		7 093 587,47	
Kokonaismenot		8 528 139,98	
		-1 434 552,51	
Muut maksuvalmiuden muutokset		-409 372,93	
Rahavarojen muutos		-1 025 179,58	
		-1 434 552,51	

10 TALOUSARVION TOTEUTUMAVERTAILU

10.1 Sitovien erien toteutuminen osaprosesseittain

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Vesilaitos					
Tulot	2 599 000,00		2 599 000,00	2 526 393,43	72 606,57
Valmistus omaan käyttöön	80 000,00		80 000,00	75 155,65	4 844,35
Menot	-1 436 100,00		-1 436 100,00	-1 354 874,52	-81 225,48
	1 242 900,00	0,00	1 242 900,00	1 246 674,56	-3 774,56
Viemärlaitos					
Tulot	3 419 500,00		3 419 500,00	3 335 921,61	83 578,39
Valmistus omaan käyttöön	108 000,00		108 000,00	58 718,77	49 281,23
Menot	-3 284 400,00		-3 284 400,00	-3 280 460,65	-3 939,35
	243 100,00	0,00	243 100,00	114 179,73	128 920,27
Sadevesiviemärit					
Tulot	86 700,00		86 700,00	26 074,79	60 625,21
Valmistus omaan käyttöön	15 000,00		15 000,00	15 716,65	-716,65
Menot	-27 600,00		-27 600,00	-26 893,77	-706,23
	74 100,00	0,00	74 100,00	14 897,67	59 202,33

Vesilaitoksen tulot jäivät n. 73 000 euroa talousarviossa arvioitua pienemmäksi. Viemärlaitoksen ja sadevesiviemärien tulot jäivät yhteensä n. 140 000 euroa talousarviosta. Vesilaitoksen menot alittivat budjetin n. 80 000 eurolla. Viemärlaitoksen ja sadevesiviemärien menot toteutuivat lähes talousarvion mukaisina. Valmistus omaan käyttöön toteutui kokonaisuudessaan n. 53 000 euroa budjetoitua alhaisempana. Talousarvion mukaisesta toimintakatteesta jäätiin yhteensä n. 184 000 euroa.

10.2 Tuloslaskelmaosan toteutumavertailu

	TA 2020	TP 2020	poikkeama	tot-%
Toimintatuotot	6 105 200	5 888 390	216 810	96,4
Valmistus omaan käyttöön	203 000	149 591	53 409	73,7
Tuet ja avustukset kunnalta				
Liiketoiminnan kulut	-4 748 100	-4 662 229	-85 871	98,2
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk.poistot	-1 640 000	-1 572 633	-67 367	95,9
Liikelylijäämä/liikealijäämä	-79 900	-196 881	116 981	246,4
Rahoitusuotot ja -kulut				
Korkotuotot		72	-72	
Muut rahoitusuotot		5 126	-5 126	
Korkokulut ulkopuoliselle	-67 500	-49 486	-18 014	73,3
Korkokulut kunnalle				
Korvaus peruspääomasta	-132 600	-132 600	0	100,0
Muut rahoituskulut		-1	1	
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-280 000	-373 770	93 770	133,5
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	-280 000	-373 770	93 770	133,5
Poistoeron lisäys(-)		-161 165		
Poistoeron vähennys(+)	95 400	96 033	-633	100,7
Varausten lisäys(-)/vähennys(+)		161 165		
Rahastojen lisäys(-)/vähennys(+)				
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-184 600	-277 737	93 137	150,5

10.3 Investointiosan toteutuminen

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS	2020	muutokset	muutettu ta	toteuma
Aineeton käyttöomaisuus				
Liittymismaksut				5 298
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Häntyrinkangas pohjavesitutkimus		30 000	30 000	13 365
Lietteen vo,Vammala	100 000	40 000	140 000	139 546
Pumppaamoautomaatio	30 000	-20 000	10 000	4 872
Stormin - Kärppälän alueen vesih. Kehittäminen	200 000	60 000	260 000	260 387
Jätevedenpumppaamoiden saneeraus	50 000	-40 000	10 000	6 994
Marttilan vesitorni, julkisivu- ja kattosaneeraus	900 000	85 000	985 000	989 783
Äetsän vesitorni, elementtisaumauksen saneeraus	15 000		15 000	11 444
Marttilan paineenkorottamo, varavoima ja pumpput	50 000	-30 000	20 000	19 110
Ellivuoren vesihuolto	300 000	-280 000	20 000	4 572
Porrasilmastin, Tampereentie		13 000	13 000	12 774
Pororannan sadevesi		35 000	35 000	15 381
Hidassuodatuslaitos, vesikatko		81 000	81 000	80 195
Jätevedenpumppaamoiden saneerausohjelma				8 217
Kaivokorjaukset				25 290
Riitaniitun vedenottamo, varvoimakone				4 485
Julkisen käyttöomaisuus				
Verkostorakentaminen uudet kohteet				
Katuyhteys Itsenäisyydentie - Tampereentie	15 000		15 000	9 167
Sykkeen alue (-20 uuden kadun osuus 340m)	200 000	-108 000	92 000	77 949
Tyrvään teollisuusalue, Taapelinkatu	80 000	-80 000	0	
Mouhijärven maisemakylät+pumppaamo	80 000	37 000	117 000	116 969
Uudet kaava-alueet	68 000	-68 000	0	
Tillontie	32 000	-15 000	17 000	16 447
Haja-asutusalueen vesihuolto				
Haja-asutusalueiden vesihuolto				-17
Vuotovesi- ja verkostosaneeraukset				
Vesihuoltolinjan siirto mt249 kiertoliittymä				
Liirinkatu	60 000		60 000	40 341
Uotinkatu	100 000		100 000	137 847
Tyrväänkatu, Uotinkatu-Haapakuja	250 000	-80 000	170 000	52 756
Kalliokuja				70
Itsenäisyydentie-Huikkalankatu				1 038
Moisionkatu	120 000	75 000	195 000	198 566
Kilpinokankatu				87
Aittalahdenkatu	100 000	10 000	110 000	90 433
Passinmäentie				4 202
Asemakatu	30 000		30 000	0
Ellivuorentien korjaus		80 000	80 000	73 658
Jalkavalantie viemäri				228
Koppalaisenmaan vesihuolto				4 136
Kontintien jatko				71
Vesihuoltoavustukset				
Investointimenot	2 780 000	-175 000	2 605 000	2 425 663
Rahoitusosuudet				
Pysyvien vastaavien myynti				
Sastamalan Vesi netto	2 780 000	-175 000	2 605 000	2 425 663

Selvitykset merkittävimmistä poikkeamista:

Tyrväänkatua ei ehditty saneerata suunniteltua määrää. Syynä tähän oli muiden saneeraus- ja uudisrakennuskohteiden viivästykset johtuen mm. haastavista maaperäolosuhteista, kuten esimerkiksi louhintatarve Sykkeen alueella ja Moisionkadulla.

Sastamalan Veden investointimäärärahoista siirrettiin teknisen toimialan sisällä Tilakeskuksen investointeihin käytettäväksi 175 000 euroa.

Kokonaisuudessaan nettoinvestoinnit alittivat muutetun talousarvion n. 180 000 €.

10.4 Rahoitusosan toteutuminen

Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta	TA 2020	TP 2020	poikkeama	tot-%
Tulorahoitus				
Liikelyljäämä/alijäämä	-79 900	-196 881	116 981	246,4
Poistot ja arvonalentumiset	1 640 000	1 572 633	67 367	95,9
Rahoitustuotot ja -kulut	-200 100	-176 889	-23 211	88,4
Satunnaiset erät				
Muut tulorahoituksen korjauserät				
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 605 000	-2 425 663	-179 337	93,1
Rahoitusosuudet investointeihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-1 245 000	-1 226 801	-18 199	98,5
Rahoitustoiminnan kassavirta				
Lainakannan muutokset				
Kaupungilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 900 000	1 200 000	1 700 000	41,4
Kaupungilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-295 800	-295 750	-50	100,0
Muilta saatujen pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 159 500	-1 112 002	-47 498	95,9
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos			0	
Saamisten muutokset kaupungilta				
Saamisten muutokset muilta		195 491	-195 491	
Korottomien velkojen muutos kaupungilta		1 018 343	-1 018 343	
Korottomien velkojen muutos muilta		-804 461	804 461	
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	1 444 700	201 621	1 243 079	14,0
Kassavarojen muutos	199 700	-1 025 180	1 224 880	-513,4

11 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS TULOSLASKELMA

(Ulkoinen/sisäinen)

	2020	2019
Liikevaihto	5 875 646,77	5 568 611,53
Valmistus omaan käyttöön	149 591,07	174 390,74
Liiketoiminnan muut tuotot	12 743,06	8 172,85
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-869 727,16	-866 586,39
Palvelujen ostot	-2 975 625,02	-2 822 995,22
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-576 918,41	-577 665,18
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-132 149,89	-127 506,94
Muut henkilösivukulut	-21 414,92	-19 713,10
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 572 632,85	-1 642 888,93
Liiketoiminnan muut kulut	-86 393,54	-96 971,17
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-196 880,89	-403 151,81
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	72,00	108,00
Muut rahoitustuotot	5 125,64	5 102,34
Muille maksetut korkokulut	-49 486,15	-48 785,66
Korvaus peruspääomasta	-132 600,73	-132 600,00
Muut rahoituskulut	-176 889,24	-176 175,32
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-373 770,13	-579 327,13
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-373 770,13	-579 327,13
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-65 131,18	121 392,85
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	161 164,53	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-277 736,78	-457 934,28

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS RAHOITUSLASKELMA
(Ulkoisen/Sisäisen)

	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyläämä (-alijäämä)	-196 880,89		-403151,81	
Poistot ja arvonalentumiset	1 572 632,85		1642888,93	
Rahoitustuotot ja -kulut	<u>-176 889,24</u>	1 198 862,72	<u>-176175,32</u>	1 063 561,80
Investointien rahavirta				
Investointimenot	<u>-2 425 663,23</u>	<u>-2 425 663,23</u>	-2 183 483,71	<u>-2 183 483,71</u>
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>0,00</u>		<u>0,00</u>	
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 226 800,51		-1 119 921,91
 Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset muilta				
Antolainasaamisten vähennykset muilta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	1 200 000,00		2 350 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-295 750,00		-295 750,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	<u>-1 112 002,00</u>	-207 752,00	<u>-969 768,00</u>	1 084 482,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos muilta	195 491,24		-35 161,44	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 018 342,57		-1 345 711,23	
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>-804 460,88</u>	<u>409 372,93</u>	<u>600 914,13</u>	<u>-779 958,54</u>
Rahoituksen rahavirta		201 620,93		304 523,46
 Rahavarojen muutos		-1 025 179,58		-815 398,45
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	1 465 410,74		2 490 590,32	
Rahavarat 1.1	<u>-2 490 590,32</u>	-1 025 179,58	<u>-3 305 988,77</u>	-815 398,45

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS TASE
(Ulkoisen/sisäinen)

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	14 454 422,75	14 454 422,75
Muut pitkävaikutteiset menot	42 228,10	56 304,10	Ed. tk:n yli/alijäämä	1 083 703,96	1 541 638,24
	42 228,10	56 304,10	Tilikauden yli/alijäämä	-277 736,78	-457 934,28
				15 260 389,93	15 538 126,71
Aineelliset hyödykkeet			POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Maa- ja vesialueet	207 853,96	202 555,57	Poistoero	1953894,74	1 888 763,56
Rakennukset	3 438 128,75	1 348 740,62	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	161 164,53
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 251 705,63	22 792 932,22		1 953 894,74	2 049 928,09
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	296 671,26	1 983 024,81			
	27 194 359,60	26 327 253,22	VIERAS PÄÄOMA		
Sijoitukset			Pitkäaikainen		
Osakkeet ja osuudet	1 880 200,00	1 880 200,00	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 950 508,00	5 932 510,00
Muut saamiset	114 920,00	114 920,00	Lainat kunnalta	1 951 000,00	2 246 750,00
	1 995 120,00	1 995 120,00	Lainat julkisyhteisöiltä	250 000,00	300 000,00
Saamiset			Liittymismaksut ja muut velat	1 699 822,77	1 699 102,77
Lyhytaikaiset saamiset				9 851 330,77	10 178 362,77
Myyntisaamiset	2 099 397,28	2 230 327,08	Lyhytaikainen		
Muut saamiset	1 100,64	61 981,82	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 122 002,00	1 002 002,00
Siirtosaamiset	2 809,11	6 489,37	Lainat kunnalta	295 750,00	295 750,00
	2 103 307,03	2 298 798,27	Lainat julkisyhteisöiltä	50 000,00	50 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	1 465 410,74	2 490 590,32	Ostovelat	635 927,52	1 428 372,47
			Korottomat velat kunnalta	3 204 711,68	2 186 369,11
			Muut velat	280 789,65	280 925,09
			Siirtovelat	145 629,18	158 229,67
				5 734 810,03	5 401 648,34
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 800 425,47	33 168 065,91	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 800 425,47	33 168 065,91

12 HULEVEDEN VIEMÄRÖINNIN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS

Laskennallinen tulos, Hulevesiviemärit

TULOSLASKELMA

ulkoinen/sisäinen

	2020	2019
Liikevaihto	26 074,79	43 818,63
Valmistus omaan käyttöön	15 716,65	65 436,94
Liiketoiminnan muut tuotot		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	26 596,94	-15 615,01
Palvelujen ostot	-51 452,41	-24 855,47
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 536,30	-2 505,21
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-252,46	-421,73
Muut henkilösivukulut	-63,93	-1 852,69
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-76 649,13	-70 383,28
Liiketoiminnan muut kulut	-185,61	-313,90
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-61 751,46	-57 264,93
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-61 751,46	-57 264,93
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-61 751,46	-57 264,93
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-61 751,46	-57 264,93
 TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Voitto, %	-236,82	-130,69

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS RAHOITUSLASKELMA

Laskennallinen, Hulevesiviemärit

ulkoinen/sisäinen

	2020		2019	
Toiminnan ja investointien rahavirta				
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-61 751,46		-57 264,93	
Poistot ja arvonalentumiset	76 649,13	14 897,67	70 383,28	13 118,35
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-181 856,88	-181 856,88	-265 752,70	-265 752,70
Toiminnan ja investointien rahavirta		-166 959,21		-252 634,35
 Rahoituksen rahavirta				
Oman pääoman muutokset		167 854,16		243 691,81
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos	1 767,60		5 544,30	
Korottomien velkojen muutos	-2 662,55	-894,95	3 398,24	8 942,54
Rahoituksen rahavirta		166 959,21		252 634,35
 Rahavarojen muutos		0,00		0,00
 RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:				
Investointien tulorahoitus, %		8,19		4,94

SASTAMALAN VESI LIIKELAITOS
Laskennallinen tase, Hulevesiviemärit

ulkoinen/sisäinen

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 862 668,54	1 700 936,93
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	40 102,97	96 626,83
	<u>1 902 771,51</u>	<u>1 797 563,76</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	1 767,60
	<u>0,00</u>	<u>1 767,60</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 902 771,51</u>	<u>1 799 331,36</u>

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	1 959 822,97	1 849 233,74
Tilikauden yli/alijäämä	-61 751,46	-57 264,93
	<u>1 898 071,51</u>	<u>1 791 968,81</u>
Lyhytaikainen		
Muut velat	4 499,60	6 867,45
Siirtovelat	200,40	495,10
	<u>4 700,00</u>	<u>7 362,55</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 902 771,51</u>	<u>1 799 331,36</u>

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	99,75	99,59
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16,80	16,80

13 LIITETIEDOT

13.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja – menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

13.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2020	2019	kasvu%
Vesilaitos			
- vesi- ja perusmaksut	2 462 682,28	2 257 958,09	8,3
- liittymis- ja tonttijohtomaksut	36 831,51	117 093,18	-217,9
- muut tuotot	26 879,64	19 601,42	27,1
Toimintatuotot yhteensä	2 526 393,43	2 394 652,69	5,2
Viemärilaitos			
- jätevesi- ja perusmaksut	3 195 507,55	2 917 864,15	8,7
- liittymis- ja tonttijohtomaksut	36 509,71	128 798,74	-252,8
- muut tuotot	103 904,35	91 650,17	11,8
Toimintatuotot yhteensä	3 335 921,61	3 138 313,06	5,9
Sadevesiviemärit			
- jätevesi- ja perusmaksut	18 803,80	15 207,39	19,1
- liittymis- ja tonttijohtomaksut	7 270,99	28 611,24	-293,5
- muut tuotot			
Toimintatuotot yhteensä	26 074,79	43 818,63	-68,0

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston 17.12.2012 hyväksymää poistosuunnitelmaa, jota sovelletaan 1.1.2013 jälkeen valmistuneisiin kohteisiin. Vanhojen, ennen vuotta 2013 valmistuneiden kohteiden osalta voidaan käyttää enintään Sastamalan vanhan poistosuunnitelman mukaisia poistoajkoja, mikäli se hyödykekohtaisesti on perusteltavissa.

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat 1.1.2013 alkaen:

Taseryhmä	Poisto aika	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet	3–5 v	tasapoisto
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v	tasapoisto
Verkostot	30 v	tasapoisto
Maa- ja vesirakenteet	15 v	tasapoisto
Kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10–15 v	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3–15 v	tasapoisto

Pienet hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

13.3 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet		
	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	56 304,10	56 304,10
Tilikauden poisto	14 076,00	14 076,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	42 228,10	42 228,10
Kirjanpitoarvo 31.12.	42 228,10	42 228,10

	Aineelliset hyödykkeet					
	Maa-alueet	Kiinteistöjen liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Ennakkomaksut ja keskener. hank.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	44 084,28	158 471,29	1 348 740,62	22 792 932,22	1 983 024,81	26 327 253,22
Edellisten vuosien korjaukset						0,00
Lisäykset tilikauden aikana		5 298,39			2 420 364,84	2 425 663,23
Siirrot erien välillä			2 204 394,39	1 902 324,00	-4 106 718,39	0,00
Tilikauden poisto			115 006,26	1 443 550,59		1 558 556,85
Poistamaton hankintameno 31.12.	44 084,28	163 769,68	3 438 128,75	23 251 705,63		27 194 359,60
Kirjanpitoarvo 31.12.	44 084,28	163 769,68	3 438 128,75	23 251 705,63	296 671,26	27 194 359,60

Osakkeet ja osuudet			Jvk-, muut laina- ja muut saamis		
Osakkuusyhteisö osakkeet ja osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Liittymismaksu saam.muut	Yhteensä	
Poistamaton hankintameno 1.1	1 880 000,00	200,00	1 880 200,00	114 920,00	114 920,00
Hankintameno 31.12	1 880 000,00	200,00	1 880 200,00	114 920,00	114 920,00
Kirjapitoarvo 31.12	1 880 000,00	200,00	1 880 200,00	114 920,00	114 920,00

Maa- ja vesialueet erittely

Maa- ja vesialueet	2020	2019
Kiinteistöjen liittymismaksut	163 769,68	158 471,29
Muut maa- ja vesialueet	<u>44 084,28</u>	<u>44 084,28</u>
Maa- ja vesialueet yhteensä	207 853,96	202 555,57

Omistukset muissa yhteisöissä

Osakkuusyhteisöt	Kotipaikka	Omistusosuus
Huittisten Puhdistamo Oy	Huittinen	47 %

Saamisten erittely				
	2020		2019	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		5 651,74		73 013,50
Siirtosaamiset				1 536,36
Yhteensä		5 651,74		74 549,86
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa Sastamala on jäsenenä				
Myyntisaamiset		17 427,52		21 990,74
Yhteensä		17 427,52		21 990,74
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		10 679,24		5 874,07
Yhteensä		10 679,24		5 874,07
Saamiset yhteensä		33 758,50		102 414,67

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Palkkatuki		2 084,98
Koulutuskorvaus	207,76	159,55
Kelan korvaus työterveyshuollosta	2 588,07	1 607,84
Muut tulojäämät	13,28	2 637,00
Tulojäämät yhteensä	2 809,11	6 489,37
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	2 809,11	6 489,37

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	14 454 422,75	14 454 422,75
Peruspääoma 31.12.	14 454 422,75	14 454 422,75
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 083 703,96	1 541 638,24
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 083 703,96	1 541 638,24
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-277 736,78	-457 934,28
Oma pääoma yhteensä	15 260 389,93	15 538 126,71

Vieras pääoma				
	2020		2019	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		-653,70		1 737,47
Muut velat				
Yhteensä		-653,70		1 737,47
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		351 024,95		430 848,19
Muut velat				7 262,33
Yhteensä		351 024,95		438 110,52
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>		<i>350 371,25</i>		<i>439 847,99</i>

Pitkäaikaiset velat		
Lainat jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua		
	2020	2019
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 312 500,00	2 494 502,00
Lainat kaupungilta	768 000,00	1 063 750,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	100 000,00
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>3 080 500,00</i>	<i>3 658 252,00</i>

Muiden velkojen erittely		
	2020	2019
Muut velat (p.a)		
Liittymismaksut	1 699 822,77	1 699 102,77
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>1 699 822,77</i>	<i>1 699 102,77</i>

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	118 703,18	136 944,26
Korkojaksotukset	6 793,90	5 230,46
Muut menojäämät	14 689,15	16 054,95
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>140 186,23</i>	<i>158 229,67</i>
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>140 186,23</i>	<i>158 229,67</i>

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)	2020	2019
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	4 437,07	3 108,15
Myöhemmin maksettavat	<u>11 732,13</u>	<u>3 573,41</u>
Yhteensä	16 169,20	6 681,56

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

13.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2020	2019
Vesilaitos	7	7
Viemärlaitos	<u>6</u>	<u>6</u>
Yhteensä	13	13

Henkilöstökulut	v. 2020	v. 2019
Käyttömenot		
Palkat ja palkkiot	576 918,41	577 665,18
Luontoisedut		240,00
(vaikuttaa tulokseen vain sosiaalivakuutusmaksujen osalta)		
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät		
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	132 149,89	127 506,94
Muut henkilösivukulut	<u>21 414,92</u>	<u>19 713,10</u>
	730 483,22	724 885,22

Investointimenot

Investointimenoksi kirjatut palkkausmenot		
Palkat ja palkkiot	11 105,54	6 137,35
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 887,66	1 064,88
Muut henkilösivukulut	<u>991,63</u>	<u>227,89</u>
	13 984,83	7 430,12

Investointimenoksi kirjatut palkat ja sivukulut kierrätetään valmistus omaan käyttöön –tilin kautta, eikä niitä poisteta palkkatileiltä.

**Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut
v 2020**

PUOLUE	YHTEENSÄ
Kokoomus Sastamala	42,00
Keskusta Sastamala	84,00
SDP Sastamala	157,50
Vasemmisto Sastamala	56,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	339,50

14 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Sastamalassa 9. päivänä maaliskuuta 2021

SASTAMALAN VEDEN JOHTOKUNTA

Marko Suoniemi
puheenjohtaja

Salme Kuukka
jäsen

Hannu Pohjanen
jäsen

Satu Reunanen
jäsen

Petri Nalli
varajäsen

Kimmo Toukoniemi
Sastamalan Veden johtaja

VERKOSTORAKENTAMINEN 2020

H:\Sastamala\Sastamalan Vesi\Rakentaminen\Verkostorakentamistaulukot\verkrak2020kopia.xls

Rakennuskohde	Aloitus	Suorittaja	Vesijohto				Viemäri				Sadevesiviemäri				Paineviemäri				Muu	Muu vaikutus				Huomioitavaa	
			Mater	Koko	Uud m	San m	Mater	Koko	Uud m	San m	Mater	Koko	Uud m	San m	Mater	Koko	Uud m	San	kalvo etc	Liitt kint	Kust arv €	€/m	Toteutunut		
2020																									
VAMMALAN VERKOSTOALUE																									
Liininkatu	11/20	Yhdysk.Tekn	PVC-10	110		160	PVC	250		160	PEH		200		160										Saneerattu vastaava määrä DN 100 valurauta vesijohtoa ja B 225 viemäriä
																									Saneerattu vastaava määrä DN 150 valurautavesijohtoa ja B 225 viemäriä
																									Saneerattu vastaava määrä DN 100 valurautavesijohtoa ja B 225 viemäriä.
Mäntyt. - Nuupalankatu - Härminkatu	05/20	Yhdysk.Tekn	PVC-10	110		550	PVC	250		150	PEH		250		320										Saneerattu vastaava määrä DN 100 veijohtoa ja B 225 viemäriä
							PVC	200		390	PEH		200		100										Saneerattu vastaava määrä DN 100 veijohtoa ja B 225 viemäriä
											PEH		160		20										
Sykkeen yritysalue	02/20	Yhdysk.Tekn	PVC-10	110	357		PVC	200	305		PP		450	321											
			PEH-10	63	24		PVC	160	56		PP		250	32											
											PP		200	74											
Uotinkatu	07/20	Yhdysk.Tekn	PVC-10	110		290	PVC	200		240	PP		400		240										Saneerattu vastaava määrä DN 100 veijohtoa ja B 225 viemäriä
			PEH-10	40		230	PVC	160		133	PP		200		50										
							PVC	110		155	PP		160		58										
Aittalahdenkatu	04/20	Yhdysk.Tekn	PVC-10	110	105	45	PVC	200		150	PP		400		150										Saneerattu DN 100 veijohtoa 45 metriä
			PEH-10	63		30	PVC	160		20	PP		200		10										
											PP		160		15										
Tyrväänkatu	11/20	Yhdysk.Tekn	PVC-10	160		100	PVC	200		80	PP		400		80										Saneerattu vastaava määrä DN 160 veijohtoa ja B 225 viemäriä
			PVC-10	110	6		PVC	160		12	PP		160		12										
			PEH-10	63		12																			

VAMMALAN VERKOSTOALUE YHT.

uudisrakennus yhteensä	492							361					519					0							
saneeraus yhteensä	1417							1490					1123					0							

KARKUN VERKOSTOALUE

Tilintie	02/20	Yhdysk.Tekn	PEH-10	63	67		PVC	160	67																
				40	40		PVC	11	40																

KARKUN VERKOSTOALUE YHT.

uudisrakennus yhteensä	107							107					0					0							
saneeraus yhteensä	0							0					0					0							

MOUHIJÄRVEN VERKOSTOALUE

Maisemakylät			PVC-10	110	260		PVC	200	195		PEH	200	120		PEH	315	80								
			PEH-10	63	160		PVC	160			PEH	160	300			250	45								
																200	150								
																160	20								

MOUHIJÄRVEN VERKOSTOALUE YHT.

uudisrakennus yhteensä	420							195					420				295								
saneeraus yhteensä	0							0					0				0								

RAKENTAMINEN KAIKKI VERKOSTOALUEET YHTEENSÄ

uudisrakennus yhteensä	1019							663					939				295								
saneeraus yhteensä	1417							1490					1123				0								

LUNASTETUT JA SASTAMALAN VEDELLE SIIRTYNEET VERKOSTOT

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Lunastetut ja siirtyneet yhteensä	0							0					0				0								
-----------------------------------	---	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

Verkostojen lisäys	1019							663					939				295								
--------------------	------	--	--	--	--	--	--	-----	--	--	--	--	-----	--	--	--	-----	--	--	--	--	--	--	--	--

LIITE 2

TUNNUSLUVUT 2020

Sastamalan Vesi

		VAMMALA	ÄETSÄ	KIIKOINEN	MOUHIJÄRVI	31.12.2020 Yhteensä	31.12.2019 Yhteensä
Vesilaitos							
Vesimaksu, alv 0%	€/m³	1,86	1,86	1,86	1,86	1,86	1,77
Laskutettu- ja myyty vesi	m³	690 112	165 921	51 805	125 916	1 033 754	1 027 770
Vedenjakelu	m³	976 165	263 484	65 769	179 401	1 484 819	1 464 644
Oma käyttö	m³	19 583	70	43	545	20 241	809
Vuotomäärä	%	27,3	37,0	21,2	29,5	29,0	29,8
Vedenottoa	kpl	1	3	1	1	6	6
Paineenkorotusta	kpl	8	4	1	6	19	19
Vesitorneja/Ylävesisäiliöitä	kpl	3	1		1	5	5
Vesijohtoverkosta	km	268,9	170,8	56,4	177,8	673,9	672,9
Henkilökunta	hlö	5	1		1	7	7
Ostettu vesi	m³	557 946	100 294	27 184	0	685 424	735 415
Pohjavedenotto	m³	251 923	201 775	0	345 697	799 395	729 229
Liittyjiä	hlö	12 070	4350	660	3120	20 200	21 240
Liittyjiä	kiint	2 893	1 517	279	1 329	6 018	6 241

Viemärlaitos

Jätevesimaksu, alv 0%	€/m³	2,56	2,56	2,56	2,56	2,56	2,44
Laskutettu jätevesi	m³	720 057	145 213	21 056	90 565	976 891	924 889
Jäteveden vastaanotto	m³	1 572 653	458 267	35 582	140 708	2 207 210	2 088 396
Oma käyttö ja lieteajot	m³	10 771	3 000		5 020	18 791	17 415,54
Vuotovesi	%	53,5	67,7	40,8	32,1	54,9	54,9
Jätevedenpuhdistamoita	kpl					0	0
Jätevesipumppaamoita	kpl	52	33	7	39	131	130
Sadevesipumppaamoita	kpl	2			1	3	3
Viemäriverkosto	km	241,1	109,2	26,3	96,3	473,0	472,0
Sadevesiviemäriverkosta	km	67,2	0,5	0,1	3,4	71,2	70,3
Henkilökunta	hlö	5			1	6	6
Liittyjiä	hlö	11 900	4150	380	1460	17 890	18 440
Liittyjiä	kiint	3102	1107	150	682	5 041	4 993

Mouhijärvi sarake sisältää Suodenniemen alueen jätevesimäärät.

		Vammala	Äetsä	Kiikoinen	Mouhijärvi	Suodenniemi	Yhteensä
Jäteveden vastaanotto/	2013	1 786 890 60	404 125 59	45 554 48	157 698 58	42 613 64	2 436 880 60
Vuotovesi %	2014	1 506 478 52	336 735 46	47 261 44	145 613 51	42 663 55	2 078 750 51
	2015	1 774 480 61	474 603 61	68 767 67	139 826 47	44 089 52	2 501 765 60
	2016	1 597 028 55	432 901 61	66 327 63	152 192 51	41 000 52	2 289 448 56
	2017	1 580 178 55	526 104 70	63 868 66	146 786 50	41 000 54	2 357 936 58
	2018	1 459 785 53	390 798 59	32 168 36	115 589 37	38 000 46	2 036 340 53
	2019	1 496 600 55	417 363 63	28 633 23	112 800 35	33 000 44	2 088 396 55
	2020	1 572 653 54	458 267 68	35 582 41	106 708 29	34 000 41	2 207 210 55

LIKELAITOKSEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN

LIKELAITOKSEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN (1000 eur)						
TP2020						
	Sitovuustarkastelu			Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu
	Talousarvion toteutuminen					
	Kaupunki ulk+sis	Liikelaitos yhteensä ulk+sis	Kaupunki+ liikelaitos ulk+sis yht	Kaupunki sisäisten eliminointi	Liikelaitos yhteensä sis. eliminointi	Tuloslaselma tilinpäätöksessä ulkoinen
Toimintatulot						
Myyntitulot, ulkoiset	16 810	5 652	22 462			22 462
Myyntitulot, sisäiset	2 409	223	2 632	-2 409	-223	
Maksutulot, ulkoiset	8 426		8 426			8 426
Maksutulot, sisäiset	33		33	-33		
Tuet ja avustukset	1 593	4	1 598			1 598
Tuet ja avustukset, kunnalta						
Muut toimintatulot, ulkoiset	3 900	8	3 908			3 908
Muut toimintatulot, sisäiset	10 449		10 449	-10 449		
Toimintatuotot yhteensä	43 621	5 888	49 509	-12 891	-223	36 394
Valmistus omaan käyttöön	318	150	467			467
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-70 749	-730	-71 479			-71 479
Palvelujen ostot, ulkoiset	-72 685	-2 764	-75 450			-75 450
Palvelujen ostot, sisäiset	-2 993	-211	-3 204	2 993	211	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk.	-8 020	-870	-8 890			-8 890
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sisäiset	-201	0	-201	201	0	0
Avustukset	-17 921		-17 921			-17 921
Avustukset liikelaitokselle						
Muut toimintamenot, ulkoiset	-3 679	-20	-3 699			-3 699
Muut toimintamenot, sisäiset	-9 643	-66	-9 710	9 643	66	0
Toimintakulut yhteensä	-185 893	-4 662	-190 555	12 837	278	-177 440
Toimintakate	-141 955	1 376	-140 579	-54	54	-140 579
Verotulot	82 859		82 859			82 859
Valtionosuudet	72 630		72 630			72 630
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	359	-177	182	-133	133	182
Korkotuotot, ulkoiset	0	0	1			1
Korkotuotot, sisäiset						
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	523	5	528			528
Muut rahoitustuotot, sisäiset	858		858	-858		
Korkokulut, ulkoiset	-294	-49	-344			-344
Korkokulut, sisäiset		-133	-133		133	
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-2	0	-2			-2
Korvaus jäännöspääomasta	-725		-725	725		
Muut rahoituskulut, sisäiset						
Vuosikate	13 894	1 199	15 093	-187	187	15 093
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 941	-1 573	-10 514			-10 514
Arvonalentumiset	-220		-220			-220
Tilikauden tulos	4 733	-374	4 359	-187	187	4 359

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN (1000 eur) TP2020						
	Sitovuustarkastelu			Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu
	Talousarvion toteutuminen			Kaupunki sisäisten eliminointi	Liikelaitos yhteensä sis. eliminointi	Rahoituslaskelma tilinpäätöksessä ulkoinen
	Kaupunki ulk+sis	Liikelaitos yhteensä ulk+sis	Kaupunki+ liikelaitos ulk+sis yht			
Tulorahoitus						
Vuosikate	13 894	1 199	15 093	-187	187	15 093
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-616		-616			-616
Investointien rahavirta						
Investointimenot						
Ulkoiset investointimenot	-9 066	-2 426	-11 492			-11 492
Sisäiset liittymismaksut						
Rahoitusosuudet investointimenoihin	500		500			500
Omaisuuksien ulkoiset luovutustulot	650		650			650
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 362	-1 227	4 135	-187	187	4 135
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten muutos ulk	-3		-3			-3
Antolainasaamisten muutos sis.	296		296	-296		
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten muutos ulk.	362	88	450			450
Pitkäaikaisten muutos sis.		-296	-296		296	
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen var. ja po:n muut.	18		18			18
Vaihto-omaisuuden muutos	-10		-10			-10
Saamisten muutos	-1 213	195	-1 017			-1 017
Saamisten muutos sis.	-1 018		-1 018	1 018		
Korottomien velkojen muutos	-224	-804	-1 029			-1 029
Korottomien velkojen muutos sis		1 018	1 018		-1 018	
Rahoituksen rahavirta	-1 791	202	-1 590	723	-723	-1 590
Vaikutus maksuvalmiuteen	3 570	-1 025	2 545	536	-536	2 545

Liikelaitoksen vaikutus kunnan toimintakatteeseen:

TP2020 (1000 eur)	Liikelaitos	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Ulkoisen myynti	5 665	30 729	36 394
Toimintamenot	-4 235	-172 738	-176 973
Vaikutus toimintakatteeseen	1 430	-142 009	-140 579

Liikelaitoksen vaikutus kunnan vuosikatteeseen:

TP2020 (1000 eur)	Liikelaitos	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus kunnan toimintakatteeseen	1 430	-142 009	-140 579
Ulkoiset rahoituserät	-44	155 716	155 671
Vaikutus vuosikatteeseen	1 386	13 707	15 093

Liikelaitoksen vaikutus kunnan poistojen määrään ja tilikauden tulokseen:

TP2020 (1000 eur)	Liikelaitos	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus kunnan vuosikatteeseen	1 386	13 707	15 093
Vaikutus kunnan poistoihin	-1 573	-9 161	-10 734
Vaikutus tilikauden tulokseen	-187	4 546	4 359

Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan ja investointien rahavirtaan:

TP2020 (1000 eur)	Liikelaitos	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus kunnan vuosikatteeseen	1 386	13 707	15 093
Ulkoiset satunnaiset erät	0	0	0
Ulkoiset tulorahoituksen korjauserät	0	-616	-616
Ulkoiset investointimenot	-2 426	-9 066	-11 492
Ulkoiset investointitulot	0	1 150	1 150
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	-1 040	5 175	4 135

Liikelaitoksen vaikutus kunnan rahoituksen rahavirtaan:

TP2020 (1000 eur)	Liikelaitos	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Ulkoiset antolainasaamisten muutokset	0	-3	-3
Ulkoiset velkojen muutokset	88	362	450
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Toimeksiantojen var. ja po:n muut.	0	18	18
Vaihto-omaisuuden muutos	0	-10	-10
Ulkoiset saamisten muutokset	195	-1 213	-1 017
Ulkoiset korottomien velkojen muutokset	-804	-224	-1 029
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	-521	-1 069	-1 590

Liikelaitoksen vaikutus kunnan maksuvalmiuteen

TP2020 (1000 eur)	Liikelaitos	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	-1 040	5 175	4 135
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	-521	-1 069	-1 590
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 561	4 106	2 545

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT, LASKENNALLINEN TASEYKSIKKÖ

SASTAMALAN KAUPUNKI, SOTESI

TUOSLASKELMA

ulkoinen/sisäinen*	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Toimintatuotot		
Myyntituotot	10 888 728,18	9 542 583,42
Maksutuotot	5 985 499,57	6 034 290,03
Tuet ja avustukset	267 913,61	308 870,10
Vuokratuotot	18 898,89	-15,25
Muut toimintatuotot	<u>225 302,46</u>	<u>41 208,51</u>
	17 386 342,71	15 926 936,81
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-26 119 843,86	-25 057 957,19
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-6 489 062,41	-6 338 487,86
Muut henkilösivukulut	-857 194,05	-899 917,91
Palvelujen ostot	-55 909 652,94	-57 057 675,34
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 472 369,54	-2 712 899,20
Avustukset	-14 468 738,42	-14 190 875,35
Vuokrat	-3 693 551,16	-3 290 134,66
Muut toimintakulut	<u>-156 649,99</u>	<u>-194 338,96</u>
	-111 167 062,37	-109 742 286,47
Toimintakate	-93 780 719,66	-93 815 349,66
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	5 664,93	6 639,83
Korkokulut	1 074,45	
Muut rahoituskulut	<u>-477,43</u>	<u>-110,36</u>
	6 261,95	6 529,47
Vuosikate	-93 774 457,71	-93 808 820,19
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-8 155,83</u>	<u>-17 144,83</u>
Tilikauden tulos	-93 782 613,54	-93 825 965,02
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-93 782 613,54	-93 825 965,02

TUOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	15,64 %	14,51 %
---------------------------------	---------	---------

* Omat sisäiset erät poistettu

Vyörytyserät poistettu

SASTAMALAN KAUPUNKI, SOTESI

RAHOITUSLASKELMA

ulkoinen/sisäinen

		2020		2019
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate		-93 774 457,71		-93 808 820,19
Toiminnan ja investointien rahavirta		-93 774 457,71		-93 808 820,19
Rahoituksen rahavirta				
Oman pääoman muutokset		89 860 619,63		92 556 075,02
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-8 073,03		3 882,17	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		154 520,33	
Saamisten muutos	-745 965,08		353 022,50	
Korottomien velkojen muutos	4 667 876,19	3 913 838,08	-1 569 213,79	1 252 745,17
Rahoituksen rahavirta		93 774 457,71		93 808 820,19
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	50,00		50,00	
Rahavarat 1.1	-50,00	0,00	-50,00	0,00

SASTAMALAN KAUPUNKI, SOTESI
Laskennallinen tase

ulkoinen/sisäinen 31.12.2020

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	6 046,03	14 201,86
	<u>6 046,03</u>	<u>14 201,86</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	5 982,44	7 213,98
	<u>5 982,44</u>	<u>7 213,98</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 157 173,43	1 087 388,49
Lainasaamiset	9 041,16	4 803,61
Muut saamiset	868 354,27	629 418,51
Siirtosaamiset	868 731,85	435 725,02
	<u>2 903 300,71</u>	<u>2 157 335,63</u>
Rahat ja pankkisaamiset	50,00	50,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>2 915 379,18</u>	<u>2 178 801,47</u>

VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	80 733 138,33	84 698 483,72
Tilikauden yli/alijäämä	-93 782 613,54	-93 825 965,02
	<u>-13 049 475,21</u>	<u>-9 127 481,30</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	78 260,54	85 517,80
Lahjoitusrahastojen pääomat	7 387,16	8 618,70
Muut toimeksiantojen pääomat	24 305,65	25 121,42
	<u>109 953,35</u>	<u>119 257,92</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	6 700 684,40	4 902 826,42
Muut velat	1 422 397,17	649 544,21
Siirtovelat	7 731 819,47	5 634 654,22
	<u>15 854 901,04</u>	<u>11 187 024,85</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>2 915 379,18</u>	<u>2 178 801,47</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT:

Omavaraisuusaste, %	-447,61	-418,92
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	91,19	70,24

SASTAMALAN TILAKESKUS, LASKENNALLINEN TASEYKSIKKÖ

SASTAMALAN KAUPUNKI, TILAPALVELUT

TULOSLASKELMA

ulkoinen/sisäinen*	1.1. - 31.12.2020		1.1. - 31.12.2019	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	149 676,74		239 923,76	
Maksutuotot	0,00		0,00	
Tuet ja avustukset	5 398,14		30 578,83	
Vuokratuotot	12 037 772,03		11 991 274,64	
Muut toimintatuotot	229 090,07	12 421 936,98	113 387,74	12 375 164,97
Valmistus omaan käyttöön		66 395,75		35 244,61
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-833 273,08		-924 732,80	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-282 357,16		-283 294,01	
Muut henkilösivukulut	-44 750,77		-36 292,92	
Palvelujen ostot	-2 451 666,16		-2 710 171,16	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 789 700,74		-3 018 754,05	
Avustukset	-12 500,00		-12 500,00	
Vuokrat	-1 704 957,12		-1 985 796,49	
Muut toimintakulut	11 807,23	-8 107 397,80	-7 479,54	-8 979 020,97
Toimintakate		4 380 934,93		3 431 388,61
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	2 917,40		3 808,67	
Korkokulut	-174 859,61		-195 739,02	
Muut rahoituskulut	-725 615,12	-897 557,33	-726 041,98	-917 972,33
Vuosikate		3 483 377,60		2 513 416,28
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-5 378 288,30		-3 518 603,29
Tilikauden tulos		-1 894 910,70		-1 005 187,01
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-248 014,16		101 922,10
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		350 000,00		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-1 792 924,86		-903 264,91

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	154,48 %	138,37 %
Vuosikate/Poistot, %	64,77 %	71,43 %

* Omat sisäiset erät poistettu

SASTAMALAN KAUPUNKI, TILAPALVELUT

RAHOITUSLASKELMA

ulkoinen/sisäinen

		2020		2019
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate		3 483 377,60		2 513 416,28
Tulorahoituksen korjauserät	-156 214,46	-156 214,46	-29 458,29	-29 458,29
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-5 026 388,57		-7 534 833,23	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	500 000,00			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	160 719,36	-4 365 669,21	29 693,25	-7 505 139,98
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 038 506,07		-5 021 181,99
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-6 550,00	-6 550,00		0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000 000,00		8 537 935,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 903 778,60	1 096 221,40	-5 021 462,95	3 516 472,05
Oman pääoman muutokset		214 167,25		1 927 100,92
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-5 313,90		7 438,91	
Saamisten muutos	-68 302,03		138 072,38	
Korottomien velkojen muutos	-191 716,65	-265 332,58	-567 902,27	-422 390,98
Rahoituksen rahavirta	-200 056,92	1 038 506,07		5 021 181,99
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1	0,00	0,00	0,00	0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-5 485	-3 628
Investointien tulorahoitus, %	76,96	33,36
Laskennallinen lainanhoitokate	0,86	0,65

SASTAMALAN KAUPUNKI, TILAPALVELUT
Laskennallinen tase

ulkoinen/sisäinen 31.12.2020

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aiheettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	7 589,48
	0,00	7 589,48
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 366 878,14	2 376 932,58
Rakennukset	54 870 536,61	49 692 588,24
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 523 510,91	1 865 309,65
Koneet ja kalusto	47 505,76	51 264,12
Ennakkomaksut ja kesk.er. hank.	2 624 763,89	8 300 525,41
	61 433 195,31	62 286 620,00
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 659 174,31	1 654 564,77
Muut saamiset	418 154,98	411 604,98
	2 077 329,29	2 066 169,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	102 185,28	96 871,38
	102 185,28	96 871,38
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	37 692,47	27 565,12
Lainasaamiset	-1 401,69	315,22
Muut saamiset	236 501,39	260 401,04
Siirtosaamiset	96 693,59	12 902,35
	369 485,76	301 183,73
VASTAAVAA YHTEENSÄ	63 982 195,64	64 758 434,34
VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	30 088 185,48	30 777 283,14
Tilikauden yli/alijäämä	-1 792 924,86	-903 264,91
	28 295 260,62	29 874 018,23
VARAUKSET		
Poistoero	1 421 097,65	1 173 083,49
Investointivaraukset	0,00	350 000,00
	1 421 097,65	1 523 083,49
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	26 732 375,00	25 592 245,60
Lainat julkisyhteisöiltä	259 350,00	396 550,00
Liittymismaksut ja muut velat	22 101,00	22 101,00
	27 013 826,00	26 010 896,60
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 609 870,60	5 516 578,60
Lainat julkisyhteisöiltä	137 200,00	137 200,00
Saadut ennakot	43 078,07	34 737,80
Ostovelat	1 020 527,75	1 368 107,26
Muut velat	33 906,69	14 776,44
Siirtovelat	407 428,26	279 035,92
	7 252 011,37	7 350 436,02
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	63 982 195,64	64 758 434,34
TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Omavaraisuusaste, %	46,48	48,51
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	275,50	269,30
Lainakanta 31.12.	32 738 795,60	31 642 574,20

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Sastamalassa 29.3.2021

SASTAMALAN KAUPUNGINHALLITUS

Jenni Jokinen

Jarkko Malmberg

Päivi Pelttari

Pirjo Raunio

Antti-Matti Mattila

Mikko Rauva

Pentti Haapahuhta

Leena Saarela

Pertti Hakanen

Jarkko Mäkipää

Ashton Peasley

Pirjo Vuorinen

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen

Sastamalassa 28. päivänä toukokuuta 2021

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

Ari Virolainen
JHT, HT

LUETTELOT JA SELVITYKSET

Kaupunki ja liikelaitokset

Luettelo käytetyistä kirjanpito- ja tosittelajista

Pääkirjanpito

Pääkirja	atk-tuloste	sähköinen arkisto
Päiväkirja	atk-tuloste	sähköinen arkisto

Tase-kirja

erikseen sidottu

Tase-erittelyt

erikseen arkistoitu

Käyttöomaisuuskirjanpito

atk-tuloste

Konsernikirjanpito

paperitosite

1	Pankkitositteet	paperitosite/sähköinen	
2	Pankkitositteet sos.toim.	paperitosite/sähköinen	
5	Pankkitositteet/tilakeskus	paperitosite	
8	Muistiot. Excel-tosite	paperitosite	
10	Muistiotositteet, käsin kirjat	paperitosite	
19	WF kaup, Sisäiset Sote/Kaup	atk-tuloste	sähköinen arkisto
20	Ostolaskujen maksut	atk-tuloste	
21	Ostolaskut WF	atk-tuloste	sähköinen arkisto
23	WF, Sisäiset laskut	atk-tuloste	sähköinen arkisto
24	WF Ostolaskut, SOTESi	atk-tuloste	sähköinen arkisto
26	WF, Sisäiset SOTESi muut	atk-tuloste	sähköinen arkisto
27	WF Sotesi, Sisäiset Kaup/Sote	atk-tuloste	sähköinen arkisto
28	Hyvitysten kohdistus OSRE	atk-tuloste	
29	Matkalaskut Travel	atk-tuloste	
30	Myyntireskontran suoritukset	atk-tuloste	
31	Myyntilaskut	atk-tuloste	sähköinen arkisto
32	Web-laskut	atk-tuloste	sähköinen arkisto
39	Korkolaskut	atk-tuloste	
40	Luottotappiot	atk-tuloste	
41	Sisäinen laskutus kust.paik.vä	atk-tuloste	sähköinen arkisto
42	Sisäinen laskutus kaup/liikel	atk-tuloste	sähköinen arkisto
43	Pola/lääk.vast.otto	atk-tuloste	sähköinen arkisto
44	Pola/fysikaalinen	atk-tuloste	sähköinen arkisto
45	Pola/vuodeosasto	atk-tuloste	sähköinen arkisto
46	Pola/vanhainkoti	atk-tuloste	sähköinen arkisto
47	Pola/kotihoito	atk-tuloste	sähköinen arkisto
48	Pola /Intime laskutetut	atk-tuloste	sähköinen arkisto

49	Hyvitysten kohdistus MYRE	atk-tuloste	
50	Päivähoito/Pro Consona	atk-tuloste	sähköinen arkisto
51	WinHit -laskutus	atk-tuloste	
52	Eepos-laskutus	atk-tuloste	
53	Primus laskutus	atk-tuloste	sähköinen arkisto
54	HelleVi vieraslaskutus	atk-tuloste	sähköinen arkisto
56	Sosiaalitoimi/Pro Consona	atk-tuloste	
58	Lomitusnetti laskutus	atk-tuloste	
61	L7 vuokrareskontra/Tampuuri	atk-tuloste	
62	Komartek vesilaskut/ Vesi	atk-tuloste	
63	Vesi/ Intimessä laskut	atk-tuloste	sähköinen arkisto
83	Varastokirjanpito/RTV	paperitosite	
84	Koneseuranta	paperitosite	
85	Palkkatositteet	atk-tuloste	
87	Sumu-poistot	atk-tuloste	
89	Poistoeron muutokset	atk-tuloste	
90	Vyörytykset	atk-tuloste	
91	KP Laskennalliset	atk-tuloste	
92	KP Automaattikirjaukset	atk-tuloste	
93	SL Laskennalliset	atk-tuloste	
94	SL Automaattikirjaukset	atk-tuloste	
96	Kirjanpidon tulos	atk-tuloste	
97	Kirjanpidon tulos laskennall.	atk-tuloste	
98	Sisäisen laskennan tulos	atk-tuloste	
99	Sisäisen laskennan tulos lask.	atk-tuloste	
LTT	Liitetietotosite	paperitosite	

Sidottu tasekirja säilytetään pysyvästi, palkkaluettelot/palkkakortit 50 vuotta ja muut kirjanpitokirjat 10 vuotta tilikauden päättymisestä.